

Täysistunto

Tiistai 11.5.2021 klo 13.59—4.24

Täysistunto alkoi klo 13.59. Täysistunto keskeytettiin klo 03.59. Täysistuntoa jatkettiin klo 04.18. Täysistunto päättyi 12.5.2021 klo 04.24.

Puhetta johtivat puhemies Anu Vehviläinen (13.59—15.59, 19.58—21.59, 2.08—3.59 ja 4.18—4.24), toinen varapuhemies Juho Eerola (15.59—17.59 ja 21.59—0.00) ja ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov (17.59—19.58 ja 0.00—2.08).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Kansanäänestyksen järjestäminen EU:n elpymispaketista

Kansalaisaloite KAA 6/2020 vp

Valiokunnan mietintö PeVM 10/2021 vp

Ainoa käsittely

Puhemies Anu Vehviläinen: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 2. asia. Käsittelyn pohjana on perustuslakivaliokunnan mietintö PeVM 10/2021 vp. Keskustelu asiasta päättyi 6.5.2021 pidetyssä täysistunnossa.

Keskustelussa on Olli Immonen Mauri Peltokankaan kannattamana tehnyt vastalauseen mukaisen ehdotuksen.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö ”jaa”, Olli Immosen ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 128, ei 43; poissa 28 (äänestys 1). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta yhtyi valiokunnan ehdotukseen kansalaisaloitteeseen KAA 6/2020 vp sisältyvän ehdotuksen hylkäämisestä. Asian käsittely päättyi.

Puhemies Anu Vehviläinen: Pyydän myös, kun meitä nyt poikkeuksellisesti on täysimääräinen luku edustajia, välttämään turhaa keskustelua täällä salissa. Tämän esitän vienona pyyntönä tässä kohtaa, äänestysten aikana.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

3. Hallituksen esitys eduskunnalle Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä annetun neuvoston päätöksen (EU, Euratom) 2020/2053 hyväksymisestä

Hallituksen esitys HE 260/2020 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 4/2021 vp

Ainoa käsittely

Puhemies Anu Vehviläinen: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 4/2021 vp.

Valtiovarainvaliokunnan puheenjohtajan Johannes Koskisen esittelypuheenvuoron jälkeen keskustelu käydään etukäteen pyydettyjen puheenvuorojen osalta nopeatahtisena. Aluksi pidetään ryhmäpuheenvuorot, joiden pituus on enintään 5 minuuttia. Muiden etukäteen varattujen puheenvuorojen pituus on enintään 5 minuuttia. Puhemiesneuvosto suosittelee, että myös nopeatahtisen keskusteluosuuden jälkeen pidettävät puheenvuorot kestävät enintään 5 minuuttia. Lisäksi voin myöntää harkitsemassani järjestyksessä vastauspuheenvuoroja. — Keskustelu, valtiovarainvaliokunnan puheenjohtaja, edustaja Koskinen.

Keskustelu

14.04 Johannes Koskinen sd (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nämä EU:n rahoituskehyksethän tulevat käsiteltäviksi kansallisissa parlamenteissa seitsemän vuoden välein. Tällä kertaa sen kylkeen sisältyy ainutlaatuinen elpymispakettikokonaisuus, eli tällaista päätöstä ei koskaan aiemmin Suomen eduskunnassa ole ollut tehtävänä.

Valtiovarainvaliokunta käsitteli tämän huolellisesti ja monivaiheisesti. Tässä myös aika harvinaista oli se lopputulos, että tästä suuresta kokonaisuudesta päästiin myös hallitus—oppositio-rajan yli sopimukseen siten, että esimerkiksi nuo 8 ponsilausemaa, jotka siellä lopussa ovat, on yhdessä hallitusryhmien ja kokoomuksen ryhmän kanssa sovittu. [Toimi Kankaanniemi: Katteettomia toiveita!]

Euroopan neuvosto hyväksyi joulukuussa 20 päätöksen EU:n monivuotisesta rahoituskehyksestä vuosille 21—27, jonka rahoittamiseen kerätään omia varoja yhteensä 1 087 miljardia euroa vuoden 18 hintoina. Suomen osuus rahoituskehyksen maksuista kasvaa edellisen kauden 16 miljardista eurosta 16,7 miljardiin euroon, samoin noilla vuoden 18 hinnoilla. Kasvua on siten noin 700 miljoonaa euroa eli noin 4 prosenttia. Nämä arviot perustuvat Suomen bktl-osuuteen, joka on noin 1,7 prosenttia koko Euroopan unionin alueen bruttokansantuotteesta.

Valiokunta on tyytyväinen siihen, että neuvottelut uuden rahoituskauden jäsenmaksuista onnistuivat hyvin ja Suomen jäsenmaksut nousevat varsin maltillisesti tilanteessa, jossa Ison-Britannian EU-ero aiheutti useimmille nettomaksajamaille tuntuvasti suurempia jäsenmaksukorotuksia. Suomen suhteellinen nettomaksuasema jopa hieman pienenee, ja Suomi tulee säilyttämään asemansa yhtenä pienimmistä nettomaksajista. Kokonaisuutena siis tämä rahoituskehyspuoli oli varsin hyvin saatu Suomen tavoitteiden mukaisesti kaasaan. Unionin talousarvion rahoittaminen perustuu omiin varoihin, joita jaetaan perinteisiin omiin varoihin ja muihin omiin varoihin. Siellä tapahtui jonkun verran muutoksia. Erityisesti alv-varojen, arvonlisäveroperusteisten varojen, laskentasäännön muuttaminen oli myös Suomelle edullinen, noin 280 miljoonaa euroa vaikutukseltaan.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

No, sitten tähän kokonaisuuteen sisältyy uusia omia varoja elpymisvälineen rahoittajana. Europarlamentin, neuvoston ja komission välinen toimielinten sopimus ja talousarvio yhteistyöstä sisältää suunnitelman uusien omien varojen käyttöönnotosta. Niillä on tarkoitus rahoittaa elpymisvälineen lainojen takaisinmaksua. Suunnitelman mukaan komission tulisi antaa kesäkuuhun 21 mennessä ehdotukset uusiksi varoiksi, jotka liittyvät hiilidioksidipäästöjen tullimekanismiin, digitaaliinveroon ja uudistettuun ehdotukseen päästökaupan huutokauppatuloista, mahdollisesti laajennettuna lento- ja meriliikenteeseen. Lisäksi suunnitelman mukaan komission tulisi antaa kesäkuuhun 24 mennessä ehdotukset, jotka voisivat liittyä rahoitustransaktioveroon, yrityssektorille suunnattavaan maksuun tai uuteen yhteiseen, yhdistettyyn yhteisöveropohjaan.

Valtiovarainvaliokunta on näitä käsitellyt vasta yleisellä tasolla, koska ehdotukset ovat vasta valmistelussa. Valiokunta korostaa, että uusien omien varojen tulee edistää verotuksen oikeudenmukaisuutta ja vahvistaa EU:n tasoisia toimia veropetosten ja veronkierron torjumiseksi. Valiokunnan käsityksen mukaan uudet omat varat olisivat perusteltuja tilanteissa, joissa veroa tai maksua ei voida tehokkaasti kerätä minkään yksittäisen jäsenvaltion toimesta. Valiokunta pitää edelleen tärkeänä, että Suomi osallistuu aktiivisesti sekä kansainväliseen että EU:n tasolla tapahtuvaan verotuksen kehittämistyöhön, jonka tarkoituksena on rajoittaa aggressiivista verosuunnittelua sekä valtioiden välistä verokilpailua ja niistä johtuvaa yhteisöveron rapautumista.

Elpymisväline on poikkeuksellinen ja kertaluontoinen toimenpide, jonka hyväksymistä valiokunta pitää perusteltuna osana omien varojen kokonaisuutta. Elpymissuunnitelma laadittiin tilanteessa, jossa koronavirusepidemia oli ajanut talouden maailmanlaajuiseen taantumaa. Tämä lisäsi riskiä finanssimarkkinoiden kriisiytymiseen, kun jo entuudestaan pahoin velkaantuneiden maiden lainansaannin pelättiin vaikeutuvan. Elpymisvälinettä koskevat ratkaisut vähensivät tätä riskiä. Mikäli yhteisiin toimiin ei viime vuonna olisi ryhdytty, EU:n talouden epävakaus olisi kasvanut, jolloin myös riskit syventyneestä investointilamasta ja EU-alueen talouden kriisiytymisestä olisivat lisääntyneet. Tällöin Suomen menetykset saattaisivat olla tuntuvasti suurempia kuin elpymisvälineeseen liittyvä rahoitusosuus.

Valiokunta kiinnittää huomiota myös siihen, että muut elpymisrahastoon kriittisesti suhtautuneet maat eivät olleet halukkaita kaatamaan ratkaisua, vaikka rahoitusratkaisu ei ole kenenkään kannalta optimaalinen.

Valiokunta yhtyi kokonaisuudessaan hallituksen arvioon siitä, että mitään vaihtoehtoisia, edullisempaa suunnitelmaa ei ole. Muut ratkaisut voisivat tulla jatkossa tätä kalliimmaksi, jos Suomi ei saisi omille kannoilleen enää tukea päätettäessä asioista, joissa ei vaadita yksimielisyyttä. Erityiskohtelun vaatiminen heikentäisi myös Suomen mahdollisuuksia saada tukea tilanteessa, jossa se itse kohtaa isoja taloudellisia tai muita šokkeja.

Valiokunta kiinnittää huomiota lisäksi siihen, että EU ei ole vain maksu-unioni vaan myös poliittinen yhteisö, jossa solidaarisuus vaikuttaa EU:n luotettavuuteen muun maailman ja rahoitusmarkkinoiden silmissä.

EU:n jäsenyyden vaikutuksia Suomen kansantalouteenhan on arvioitu monella eri tavalla. Nyt tiedämme, että tämän elpymisvälineen kustannusvaikutus olisi noin 210 miljoonaa euroa vuosittain, jos lainoja lyhennetään tasaisesti aina vuoteen 2058 asti. Näitä kustannuksia voidaan peilata muun muassa siihen kokonaisuuteen, jonka EU:n jäsenyys ja esimerkiksi pääsy sisämarkkinoille Suomelle kokonaisuutena tuottavat. Oxford Economics arvioi keväällä 19 EU:n jäsenyyden vaikutuksia Suomen makrotalouteen, ja siinä päädyt-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

tiin siihen, että se on lisännyt Suomen kokonaiskauppaa 9—26 prosenttia, 16—47 miljardia euroa, ja on kasvattanut suoria ulkomaisia sijoituksia Suomeen yhteensä yli 30 miljardia euroa vuodesta 95 alkaen.

Tämä ratkaisu on poikkeuksellinen, kertaluonteinen ja omien varojen enimmäismäärien kasvattaminen väliaikaista, mikä oli eräs Suomen keskeinen neuvottelutavoite. Valiokunta toteaa, että vastaavanlaiset päätökset edellyttävät jatkossakin yksimielisyyttä. Yhteisestä politiikasta päätetään edelleen olemassa olevien instituutioiden puitteissa, eikä tässä yhteydessä luoda uusia instituutioita EU-tason finanssipolitiikan toteuttamiseksi. Suomen kaltaisen pienen jäsenmaan kannalta on välttämätöntä, että näistä periaatteista pidetään kiinni myös tulevaisuuden ratkaisuissa ja ettei ratkaisu myöskään toimi millään tavalla ennakkotapauksena tulevassa päätöksenteossa. [Jussi Halla-aho: Te ette usko itsekään tuota! — Paa-vo Arhinmäen välihuuto] Suomen ei myöskään tule puoltaa sellaisia järjestelyjä, joissa on vaikeasti ennakoitavia taloudellisen yhteisvastuun piirteitä. [Perussuomalaisten ryhmästä: Ei tätä usko kukaan!]

Järjestelyn hyväksyttävyyden kannalta on välttämätöntä, että se vastaa tarkoitustaan ja saavuttaa sille asetetut tavoitteet. [Mika Niikko: Mitkä ne on?] Siksi unionissa on varmistettava ja tehokkaasti valvottava, että jäsenmaat käyttävät varat sekä EU:n että kansallisten kriteerien mukaisesti vaikuttavasti, kestävästi ja läpinäkyvästi. Jäsenmaiden tulee samalla sitoutua tekemään rakenneuudistuksia oman julkisen taloutensa kestävyuden parantamiseksi ja julkisen velkansa kasvun pysäyttämiseksi. Valiokunta pitää välttämättömänä myös oikeusvaltioperiaatteen johdonmukaista toteuttamista. Tuen tehokas ja kriteereitä vastaava käyttö vähentää osaltaan vastikkeettomaan tai ehdoiltaan huomattavan edulliseen tukeen liittyvää moraalikadon riskiä. Tähän viitaten valiokunta on tyytyväinen hallituksen laatimaan alustavaan elpymis- ja palautumissuunnitelmaan, joka on toimitettu komissiolle.

Valiokunta on tyytyväinen siitä, että omien varojen päätöksessä enimmäisvastuut ovat täsmentyneet ja ne ovat aiempaa tarkkarajaisempia. Myös mahdolliset uudet omat varat voivat vähentää Suomen kansallisia EU-maksuja. Niiden toteutumismahdollisuuksia ja määriä arvioidaan myöhemmin annettavissa kirjelmissä ja esityksissä. [Arja Juvonen: Miksi vasta myöhemmin?]

Kaikkiaan valtiovarainvaliokunta puoltaa omien varojen järjestelmästä annetun neuvoston päätöksen hyväksymistä ja perustuslakivaliokunnan lausuntoon viitaten toteaa, että eduskunnan suostumuksen antamisesta päätetään kahden kolmasosan enemmistöllä. Lisäksi valiokunta ehdottaa kahdeksan lausuman hyväksymistä, joissa viitotetaan tätä yhteistä Euroopan talouspolitiikan linjaa sellaiseksi, että se on Suomen edun mukainen. [Perussuomalaisten ryhmästä: Kaikki uskoo!] Ja tähän liittyy sitten kaksi vastalauseita, perussuomalaisilta ja kristillisdemokraateilta.

Puhemies Anu Vehviläinen: Siirrymme ryhmäpuheenvuorokierrokseen, ja tämän aloittaa edustaja Kiljunen, Anneli.

14.14 Anneli Kiljunen sd (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Olemme Suomen, suomalaisten ja Euroopan unionin kannalta erittäin tärkeän asian äärellä. Kyse on suomalaisten, täällä toimivien yritysten ja elinkeinoelämän tulevaisuudesta. Kyse on työstä, hyvinvoinnista ja osaamisesta osana Euroopan unionia. Kyse on lopulta siitä, haluameko olla osa Euroopan unionia. Kyse on siitä, pitääkö suomalaisten ja Suomen sana. Voi-ko meihin luottaa?

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Me sosiaalidemokraatit vastaamme ”kyllä”. Me haluamme, että meihin voi edelleen luottaa, me haluamme olla osa entistäkin vahvempaa ja toimivampaa Euroopan unionia.

Hallituksen esitys ja elpymisväline ovat herättäneet erilaisia mielipiteitä. Palkansaaja-järjestöt, elinkeinoelämä ja talousviisaat kannattavat Euroopan unionin rahoituspaketin ja elpymisvälineen hyväksymistä. [Sanna Antikainen: Just talousviisaat eivät kannata!] Näin laaja yksimielisyys asiantuntijoiden keskuudessa on harvinaista. [Sanna Antikainen: Ei pidä paikkaansa!] Paketin hylkäämisen seurauksista on myös laaja yksimielisyys. [Sanna Antikainen: Ei ole!] Ne olisivat arvaamattomat, kauaskantoiset ja Suomen kansallisille eduille vahingolliset.

Arvoisa puhemies! Mistä paketin vastustus sitten nousee? Epäluuloja herättää erityisesti elpymisväline. Valitettavasti siitä on liikkeellä paljon vääriä mielikuvia ja turhia pelkoja. Virheellisiä väitteitä on myös masinoitu suunnitelmallisesti eri somekanavilla. [Sanna Antikainen: Ja joita hallitus on itse levittänyt!] Ihmisten on varmasti vaikea erottaa tosiasioita vääristelystä. Tilanne siltä osin on todella harmillinen. [Arja Juvonen: Se on ihan matemaatiikka! — Sanna Antikainen: Demareiden laskuoppia!]

Arvoisa puhemies! Viime kesänä me sosiaalidemokraatit linjasimme omat tahtomme elpymisvälineelle. Olemme tyytyväisiä, että ne myös toteutuivat. Neuvottelutuloksessa ja valtiovarainvaliokunnan mietinnössä näkyy meidän jälkemme. Paketti on määräaikainen, tarkkarajainen ja ainutkertainen. [Perussuomalaisten ryhmästä: Ei ole!] Elpymisväline on ainutkertainen. [Perussuomalaisten ryhmästä: Ei ole!] Valtiovarainvaliokunnan tiukkojen lausumaehdotusten lisäksi sen varmistavat monta poliittista ja juridista lukkoa kaikissa EU:n kansallisissa parlamenteissa sekä unionin parlamentissa. Elpymisväline on myös tarkkarajainen ja määräaikainen. [Sanna Antikainen: Ei ole!] Mitään pysyviä rahoitusmekanismeja ei luoda. Sen kautta ohjattujen rahojen käyttöä valvotaan tiukemmin ja tarkemmin kuin mitään muuta ohjelmaa tähän mennessä. [Välihuutoja — Perussuomalaisten ryhmästä: Naurettavaa puhetta!]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kiljusella on puheenvuoro. Pyydän suhtautumaan kunnioituksella puhujan puheenvuoroon.

Kiitos, arvoisa puhemies! — 750 miljardin elpymisväline rahoitetaan lainoilla. Suuresta kohusta huolimatta kysymys on kansainvälisesti maltillisen kokoisesta paketista. Esimerkiksi Yhdysvallat elvyttää moninkertaisesti enemmän. [Perussuomalaisten ryhmästä: Itseään!]

Takaisinmaksu alkaa vuonna 2028. Tavoitteena on, että lainat maksetaan ainakin osaksi tulevilla amerikkalaisten digijättien digiveroilla tai kiinalaisen teräksen hiilitulleilla. Näin suomalaisten maksusuudet jäisivät pienemmiksi.

Erittäin tärkeää on, että Suomen elvytyspaketin sisällön rakentamiseen ovat osallistuneet myös elinkeinoelämä, yritykset ja julkinen sektori laajasti. Elpymisväline luo työpaikkoja Suomeen. Rahoitus toimii vipuvartena yrityksille, jotka laittavat liikkeelle muun muassa uusia digi-, ympäristö- ja ilmastoinnovaatioita ja uusia teollisia laitoksia. Alustavan arvion mukaan Suomen kestävä kasvun ohjelmalla saadaan nopeasti yli 5 miljardin euron kasvusykäys talouteen. [Jussi Halla-aho: Rahaa tulee!] Tämä ainutkertainen mahdollisuus on sitonut yhteiskuntamme eri toimijat yhteistyöhön rakentamaan suomalaisille työtä ja toimeentuloa. Katse on myös kriisin jälkeisessä elämässä.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Arvoisa puhemies! Uudessa monivuotisessa rahoituskehyksessä Suomen maksuosuus nousee maltillisesti, noin 4 prosenttia. Muilla jäsenmailla maksu nousee noin 10 prosenttia. Suomi on siis suhteellisesti aiempaa pienempi nettomaksaja. Neuvottelutulosta voidaan pitää varsin hyvänä, varsinkin kun huomioidaan Britannian eron tuoma nousupaine maksuihin — tästä suuri kiitos pääministeri Sanna Marinille. Tämä on hyvä pohja. Unionin rahoitusratkaisu ja elpymisväline tukevat talouskasvua ja työllisyyttä. Ne vahvistavat sisämarkkinoita ja nostavat Suomen uuteen kasvuun.

Arvoisa puhemies! Sosiaalidemokraattinen eduskuntaryhmä antaa esitykselle täyden tukensa. [Perussuomalaisten ryhmästä: Petturit!]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Halla-aho. — Minä sanon nyt tässä ennen kuin edustaja Halla-aho aloittaa tämän, että yritetään nyt välttää semmoista pikkumölinää tässä. Terävä välihuuto silloin tällöin on paikallaan, mutta kunnioitetaan puhujia, jotka tänne tulevat pitämään valmisteltuja puheitaan. — Olkaa hyvä.

14.20 Jussi Halla-aho ps (ryhmäpuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa puhemies! Kertaluonteisen koronaelpymispaketin erikoisia piirteitä ovat, että se ei ole kertaluonteinen, se ei liity koronaan, eikä se elvytä. Lukuisat päätöksentekijät Euroopassa, sellaiset, joilla on oikeasti vaikutusvaltaa, ovat lausuneet julki, että paketti siirtää Euroopan unionin uuteen aikaan ja että se toimii mallina tuleville vastaaville järjestelyille. Myös jokseenkin kaikki talouselämän asiantuntijat jakavat tämän analyysin. Riippumatta siitä, mitä mieltä itse kukin on budjettiunionista, velkaunionista ja tulonsiirtounionista, olisi hyvä, että päättäjillä olisi yhteinen näkemys siitä, mistä ollaan päättämässä, ja että ratkaisua ei pyritäisi myymään kansalaisille esittämällä se joksikin sellaiseksi, mitä se ei ole. [Paavo Arhinmäki: Sitähän te teette!]

Hallitus on usein korostanut, että jos vastaavia järjestelyjä tulevaisuudessa esitetään, Suomi päättää kustakin erikseen. Huomautan kuitenkin, että hyvin harva hallituspuolueidenkaan edustaja on suoranaisesti kehumut nyt käsittelyssä olevaa pakettia. Pikemminkin ajatuksen kulku on ollut se, että elpymisväline on hyväksyttävä huonoudestaan huolimatta, koska sen hylkäämisen seuraukset olisivat vielä pahemmat. [Anders Adlercreutz: Näin se on!] Menen näihin seurauksiin aivan kohta, mutta kysyn tässä kohdassa sen, mitä perussuomalaiset ovat kysyneet monesti ennenkin, saamatta vastausta: Jos Suomi ei poliittisista syistä voi kieltäytyä tästä maallemme haitallisesta paketista, miten se voisi kieltäytyä mistään tulevastakaan maallemme haitallisesta paketista? Kertaluonteisuus on pelkkä tyhjä sana, jos jokaiseen kertaluonteiseen järjestelyyn on käytännössä pakko osallistua.

Elpymispaketti ei liity koronaan. Rahanjakoperusteet liittyvät pääosin jäsenmaiden taloudelliseen tilanteeseen ennen koronaa. Korona on keppihevonen, jonka avulla toteutetaan tulonsiirtounionia, yhteistä budjettia ja kansallisvaltioiden alasajoa. Etelä-Euroopan maiden kroonisia talousvaikeuksia ei pystytty viimeisen vuosikymmenen aikana ratkaisemaan pakotetulla talouskurilla, ja siksi niitä pyritään nyt ratkaisemaan ongelmien sosialisoinnilla. Tästä elpymispaketissa on kyse. Tällainen lähestymistapa ja lahjarahan pumpaaminen talouttaaan vastuuttomasti hoitaneille maille vie niiltä kaikki kannusteet korjata rakenteellisia ongelmiaan, esimerkiksi rikkinäisiä verotusjärjestelmiä. Päinvastoin, ne suunnittelevat lahjarahan turvin veronalennuksia, työajan lyhentämisä ja jopa kansalaispalkkaa. Paketti nostaa Suomen jäsenmaksuja merkittävästi. Suomalainen duunari ja yrittäjä maksavat yhä korkeampia veroja, jotta joku muu voi alentaa omiaan.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Hallitus ja media pyrkivät luomaan mielikuvaa, että vaihtoehtona ovat elpymispaketin hyväksyminen tai ero Euroopan unionista. [Paavo Arhinmäen välihuuto] Kuvitteleeko joku tosissaan, että EU erottaisi mallioppilaansa ja ikuisen nettomaksajan, jos tämä kieltäytyy lisäämästä omaa nettomaksuusuuttaan? Pohditaanpa historiaa. Tanska tyrmäsi kansanäänestyksessä Maastrichtin sopimuksen 1992. Tanskaa ei erotettu, vaan palattiin neuvottelupöytään, jossa Tanska sai erivapauden olla liittymättä tulevaan yhteisvaluuttaan. Se jättäytyi myös esimerkiksi yhteisen maahanmuuttopolitiikan ulkopuolelle. Kumpikin päätös on myöhemmin osoittautunut erittäin viisaaksi.

Vuonna 2005 Ranska ja Alankomaat tyrmäsivät kansanäänestyksessä Euroopan unionin perustuslain. Näitäkään maita ei erotettu, vaan vedettiin henkeä. Kaksi vuotta myöhemmin perustuslakiprojekti haudattiin.

Jonkun pitää uskaltaa näyttää esimerkkiä silloin, kun yhteinen paatti on ajamassa päin jäävuorta. Liittovaltiointoilijat korostavat usein, että Suomen on oltava kokoaan suurempi vaikuttaja ja että rakentavalla asenteella voidaan EU:ssa kerätä poliittista pääomaa, [Eva Biaudet: Enemmistö on sitä mieltä!] jota voidaan käyttää sitten, kun käsillä on meille tärkeitä asioita. Me olemme täysin samaa mieltä. Nyt on sellainen tilanne. Nyökyttelemällä ja häntää heiluttamalla Suomi ei kerää poliittista pääomaa vaan vahvistaa mainettaan hyväuskoisena hölmönä, jota ei tarvitse ottaa päätöksenteossa huomioon.

Arvoisa puhemies! Teen vastalauseen 1 mukaisen hylkäsesityksen sekä esitän hyväksyttäväksi vastalauseeseen sisältyvät 8 lausumaa. — Kiitoksia.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kanerva.

14.26 Ilkka Kanerva kok (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomen jäsenyys Euroopan unionissa on meille sekä arvo-, talous- että turvallisuuspoliittinen valinta. Liittyessään Euroopan unionin jäseneksi Suomi käytti sille kuuluvaa, avautunutta mahdollisuutta liittyä niiden valtioiden joukkoon, joiden kanssa jaamme samat yhteiskunnalliset arvot, sosiaalisesti vastuullisen ja ekologisesti kestävänsä talousjärjestelmän [Välihuuto perussuomalaisien ryhmästä] sekä kansainvälistä oikeutta ja vakautta vahvistavan turvallisuusajattelun. Nämä samat periaatteet pätevät tänä päivänä. Kansainvälinen kehitys on viime vuosina kulkenut suuntaan, jossa näiden arvojen merkitys on vain entisestään korostunut. EU on menestyksekkäs rauhanprojekti ja edustaa arvojamme kaikessa olennaisessa.

Kokoomus on puolue, joka silloisen puheenjohtajansa Ilkka Suomisen johdolla ensimmäisenä Suomessa asetti nämä tavoitteet. EU-jäsenyys on meidän aikamme Suomen tärkein turvallisuuspoliittinen linjaus: suomalaisten hyvinvointi, vauraus ja turvallisuus ovat erottamattomilla tavoilla kytköksissä EU-jäsenyyteemme. Intressimme on olla aktiivisesti kehittämässä unionia omien arvojemme ja intressiemme mukaisesti. Nyt käynnistyvä EU:n tulevaisuuskonferenssi antaakin meille kaikille erinomaiset mahdollisuudet tähän. Euroopan pitää pystyä toimimaan ja tuottamaan päätöksiä nykyistä tehokkaammin ja nopeammin eritoten ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikan raameissa, jotka jäsenvaltiot ovat sille oikeuttaneet.

On palattava vastuulliseen europolitiikkaan eli siihen, että jokainen EU-maa vastaa omista veloistaan, eikä toimivallan siirtoa unionille pidä edes yrittää salakuljettaa. [Leena Meri: Sehän tehdään niin!] Elpymispaketin on oltava ainutkertainen, kuten myös EU:n talouskomissaari Dombrovskis tänään tviitissään samalla tavalla esittää kuin meidän valtio-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

varainvaliokuntamme. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] Me pidämme näitä välttämättöminä ehtoina hyväksyä valiokunnan mietintö.

Valtiovarainvaliokunnan velvoittavat ponnet asettavat rajat Suomen nykyisen ja tulevan EU-politiikan sisällöksi ja velvoittavat nykyistä ja tulevia hallituksia toimimaan Euroopan vastuullisen taloudenpidon unilukkarina. [Toimi Kankaanniemi: Ei sido!] Jos näiden lausumien jälkeen joku esittäisi näistä poikkeavaa, se vaatisi aina Suomen eduskunnan hyväksynnän. Nämä ponnet sitovat nykyistä ja tulevia hallituksia ja edustavat Suomen viestiä Brysseliin ja muihin Euroopan pääkaupunkeihin.

Kannatamme taloudellisesti ja poliittisesti toimintakykyistä ja vahvaa unionia. Se on itse asiassa meidän elinehtomme. Tukipaketissa on ongelmallisia valuvikoja. Niistä meilläkin puolueessa käytiin jaakobinpainia, hylätäkö vaiko korjata. [Leena Meri: Tyhjähän te!] Päädyimme jälkimmäiseen. Siinä enemmistömme mukaan onnistuimmekin, sillä mietinnössä on selkeät ehdot Suomen europolitiikan ryhtiilikkeelle.

Paketin kaataminen tarkoittaisi sen tosiasian unohtamista, että Suomi tarvitsee enemmän EU:ta kuin EU Suomea. Eurooppaa haastaa muun muassa autoritääriseen suuntaan muuttuva Venäjä sekä yhä aggressiivisemmin etujaan ajava Kiina. Naton ulkopuolisena maana meidän tärkein turvallisuustakeemme on kuitenkin Euroopan unioni ja sen solidaarisuus.

On myös hyvä muistaa, että kriisit Euroopassa yleisesti ottaen nostavat ääriilikkeiden ja yltiönationalistien kannatusta. EU:han on heille otollinen maalittamisen kohde. EU:ta on syytä arvostella silloin, kun siihen on asiallista aihetta. Nytkin näemme, että pakettiin liittyy ongelmia, mutta paketin hyväksyminen eduskunnan nyt asettamin ehdoin on Suomen etu. [Ville Tavio: Ei ole!]

EU-politiikka vaatii lisää aktiivisuutta ja aloitteellisuutta meiltä. Asiat eivät näyttäisi helpottuvan tämän koronavaikeuksien jälkeen, vaan uudet haasteet ovat tunnistettavissa, osin jopa pahaenteisinkin tavoin. EU-paketin kustannus on meille kuitenkin siedettävä siihen verrattuna, millainen turvallisuuspoliittinen merkitys EU-jäsenyydellämme Suomelle on.

Puhemies! Edellytämme hallitukselta aktiivisuutta, yhteistyötä, ennaltavaikuttamista sekä yhteistyötä myös samanmielisten EU-maiden kanssa. Kokoomus on osaltaan näihin talkoisiin valmis. [Toimi Kankaanniemi: Kuudes hallituspuolue! — Jukka Gustafsson: Aika hyvä puhe kokoomukselta! — Keskustan ryhmästä: Valtiomiestasoa!]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Pirttilahti.

14.32 Arto Pirttilahti kesk (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Käsillä oleva ratkaisu on iso ja hyvin periaatteellinenkin. On hyvä, että ihmiset ovat hereillä. Kyse on heidän ja meidän, suomalaisten veronmaksajien, rahoista.

Tähän asti keskustelu EU:n elpymispaketista on kuitenkin ollut melkoista pelottelua. Yhdet sanovat maailmanlopun tulevan, jos pakettia ei hyväksytä. Toiset sanovat Suomen itsenäisyyden menevän, jos se hyväksytään. [Perussuomalaisten ryhmästä: Juuri näin!] Kyllä ihmiset osaavat ajatella itse — myös me kansanedustajat.

EU ei voi eikä saa tässäkään asiassa olla mikään yhden totuuden yhdistys. Oikeutettuihin kysymyksiin tarvitaan vastauksia, ja kritiikkiä pitää sietää. Poliitikassa on aina vaihtoehtoja. Julmistelijoilta puolestaan on hyvä kysyä, mitkä sitten ovat heidän vaihtoehtonsa.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Kävi keskiviikon äänestyksessä miten tahansa, Suomi jatkaa EU:n täysivaltaisena jäsenenä ja itsenäisenä maana. Seurauksia ratkaisullamme on, tietenkin. Niinhän sitä tuppaa elämässä muutenkin olemaan.

Arvoisa puhemies! Me keskustassa uskomme tavallisten järkevien suomalaisten odottavan ratkaisua, joka on Suomelle ja tämän maan tulevaisuudelle parhaaksi. [Jussi Halla-aho: Hyvin sanottu!] Siksi olemme keskustan eduskuntaryhmässä käyneet tätä asiaa läpi poikkeuksellisen perusteellisesti, jopa pohjamutia myöten. [Mika Niikko: Jopa Hoskosta harjaten!]

On totta, että Suomi saa takaisin vähemmän kuin maksaa. On myös totta, että kokonaisuus ei ole ongelmaton ja siihen liittyy myös uhkia. Me keskustassa kuitenkin katsomme, että tämän kokonaisuuden, elpymispaketin sekä EU:n tulevan seitsemän vuoden budjetin, hyväksyminen on puutteistaan huolimatta Suomen etu.

No, miksi?

Ensinnäkin: Suomen ja muun Euroopan talous ovat yhtä. Lukemattomat työpaikat läpi Suomen ovat kiinni siitä, vetääkö markkina Euroopassa, ja se markkina meidän pitää saada vetämään. Kun päätämme osaltamme EU:n elvyttämisestä, päätämme samalla siitä, millaiset edellytykset luomme Suomen taloudelle, teollisuudelle, työllisyydelle ja yritysten kilpailukyvyille. Elinkeinoelämä onkin viime aikoina hyvin voimallisesti tukenut tätä pakettia.

Toiseksi: EU:n tulevien vuosien budjetissa Suomi on saamassa lisää rahaa maatalouteen, maaseudun kehittämiseen ja aluepolitiikkaan. [Perussuomalaisten ryhmästä: Ei saa euroakaan!] Ne ovat maakuntien ja niiden kehityksen kannalta elintärkeitä asioita. Samoin panostukset tutkimukseen, tuotekehitykseen ja innovaatioihin kasvavat. Kierrättämättömään muovijätteeseen perustuva muovivara ja yksinkertaistettu alv-vara alentavat Suomen EU-maksuosuuksia koko kauden aikana sadoilla miljoonilla euroilla. [Toimi Kankaanniemi: Oho, leikkaus!]

Kolmanneksi: Kokonaisuus luo taloudellisen vakauden lisäksi myös poliittista vakautta. Silläkin on oma arvonsa. Euroopan hajaannus hyödyttää vain sen ulkopuolisia valtioita, kuten edellisessä puheessa kuulumme. [Perussuomalaisten ryhmästä: Pelottaako?]

Arvoisa puhemies! Elpymispakettia kohtaan esitetty perusteltu kritiikki on huomioitu valtiovarainvaliokunnan mietinnössä. Valiokunta ehdottaa lausumissaan paketille tiukkoja reunaehdoja, jotka on muotoiltu yhteistyössä yli hallitus—oppositio-ajan Suomen linjan mukaiseksi. Keskustan eduskuntaryhmä tukee näitä linjauksia.

Paketti on ja sen pitää olla poikkeuksellinen ja kertaluontoinen ratkaisu. Kaikkien EU-maiden tulee olla edelleen itse vastuussa omasta taloudestaan. Suomi ei sitoudu toimiin, jotka muokkaavat Euroopan unionia epäsymmetrisen tulonsiirtounionin suuntaan. Elvytyspaketin varoja ei myöskään tule myöntää jäsenmaille ilman niiden uskottavia ja julkista taloutta tervehdyttäviä uudistuksia.

Suomelle haitallisia ylikansallisia veroja ei hyväksytä, ja EU:n uusien varojen järjestelmän kehittäminen ei saa johtaa Suomen kokonaisveroasteen nousuun. Verotusta koskeva valta säilyy jäsenvaltioilla nyt käsiteltävästä paketistakin huolimatta, ja tätä valtaa tulee jatkossakin käyttää Suomen edun turvaamiseksi. Tiukat reunaehdot tarvitaan, jotta tällainen paketti ei muodostuisi tavaksi.

Arvoisa puhemies! Keskustan eduskuntaryhmä katsoo, että kokonaisuus voidaan hyväksyä, kun se on tarkasti rajattu Suomen pitkän linjan EU-politiikan mukaisesti ja valtio-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

varainvaliokunnan mietinnössä kuvatulla tavalla. [Perussuomalaisten ryhmästä: Tulevatko ne sopimukseen?]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Järvinen.

14.37 Heli Järvinen vihr (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies, ärade fru talman! Nyt käsittelyssä on suurin ja tärkein talouskysymys tällä kaudella. Päättävänä on Suomen koko rahoituskehys EU:ssa tulevalle seitsenvuotiskaudelle. Koska Suomi joutuu poikkeuksellisen vähän Britannian eron maksajaksi ja kun vielä saamme omaa maatamme hyödyttävän muoviveron, itse rahoituskehys on helposti hyväksyttävissä. Sen sijaan 750 miljardin euron elpymisväline ja etenkin Suomen osuus siitä ovat se ydinkysymys, joka vaatii ja ansaitsee vastauksen.

Ensinnäkin, Euroopan unioni on tärkeä rauhan ja ilmastomuutoksen torjunnan edelläkävijä. 500 miljoonan asukkaan unioni on paljon uskottavampi toimija kuin pieni, reilun 5 miljoonan asukkaan Suomi. Harmi, että on vain mahdotonta laskea, kuinka arvokas on päivä rauhaa. Unioni on meidän oma kotipihamme — on meidän etumme olla osa tätä kokonaisuutta. Suomalainen elinkeinoelämä on vahvasti paketin takana. Heidän mukaansa sopimus rauhoittaa koronan runtelemia markkinoita. Siksi on Suomen, yritystemme ja suomalaisten etu tukea Euroopan elpymistä.

Toiseksi, jos emme elvyttäisi yhdessä tällaisen maailmanlaajuisen pandemian kohdalla, niin milloin sitten? On selvää, että poikkeuksellinen maailmantilanne vaatii poikkeuksellisia toimia. Miksi ei riitä, että Suomi elvyttäisi vain itse? Kaikki maat elvyttävät itse, mutta vientivetoisena taloutena Suomen etu on, että koko Euroopan kysyntä elpyy, sillä Eurooppaan suuntautuu viennistämme yli puolet. Jos kotipihamme ei kukoista, jäävät sen antimetkin meiltä saamatta.

Mikkeliläinen työtön Timo soitti ja kysyi, miten hänelle voi olla hyvä sellainen sopimus, jossa hän maksaisi 6 euroa ja saisi takaisin vain 2. On totta, että Suomi joutuu maksamaan suurista rahavirroista yli 6 miljardia ja saa vain runsaat 2 miljardia. [Perussuomalaisten ryhmästä: Jos sitäkään!] Kannattaa kuitenkin muistaa, että samaan aikaan Suomen talous hyötyy EU-jäsenyydestä jo tällä hetkellä vähintään 18 miljardia euroa vuodessa. Jos sama hyötysuhde jatkuu, paketin 30 vuoden takaisinmaksun aikana Suomi siis hyötyy EU:sta reilusti yli 500 miljardia euroa.

Därför är det viktigt för såväl Timo som varje finländare att minnas att stödpaketet inte handlar om att betala 6 euro för att få 2 euro tillbaka. Det är fråga om att finländare som betalar 6 euro får tillbaka 2 euro och en arbetsplats. Den här ekvationen är mycket lättare för även Timo att acceptera.

Eli niin Timon kuin meidän muidenkin on hyvä muistaa, ettemme maksa 6:ta euroa saadaksemme 2 euroa vaan maksamme 6 euroa saadaksemme 2 euroa ja töitä.

Mistä ne työpaikat sitten tulevat? Hallitus on päättänyt pistää peräti puolet rahoista vihreään siirtymään, energiainnovaatioihin, uusiin polttoaineisiin ja siihen kehitystyöhön, jolla huolehdimme ilmastovelkamme maksamisesta ja samalla uuden osaamisen ja työn kannustamisesta. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] Summa, yli miljardi euroa...

Puhemies Anu Vehviläinen: Pyydän: antakaa puhujan puhua.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

...on ennätysellinen panos ilmastonmuutoksen torjuntaan. Kun lisäksi satsataan reilusti koulutukseen, tutkimukseen ja innovaatioihin, avaa paketti uusia, valoisampia näkymiä myös lapsillemme.

I denna sal har man använt starka talturer om hur bra eller uruselt stödpaketet är. Sanningen är att inte en cent av pengarna har blivit utdelad eller använd. I stället för att bråka om paketet på förhand borde vi jobba tillsammans för att säkerställa att vi får bästa möjliga nytta ut ur paketet, och förstås fler arbetsplatser för finländare.

Eli senttiäkään rahoista ei ole vielä jaettu. Sen sijaan että riitelemme mallista, kääritään hi-hat ja pidetään yhdessä huoli, että saamme rahoista parhaan mahdollisen hyödyn. Nyt Suomen ja EU:n on valvottava, että kaikki jäsenmaat käyttävät varat sekä EU:n että kansallisten kriteerien mukaisesti vaikuttavasti, kestävästi ja läpinäkyvästi. Jokaisen maan, myös meidän, tulee tehdä rakennemuutoksia oman taloutensa kestävyysparantamiseksi ja julkisen velkansa kasvun pysäyttämiseksi.

Koronapandemia on osoittanut, että koko EU tarvitsee parempaa kriisinkestävyttä. Jotta tämä rahoitus jää aidosti ainutkertaiseksi, tulee kehittää uusia yhteisiä varautumismekanismeja ja hallitumpia ja helpommin ennakoitavia velkajärjestelyjä. Tämä pandemia ei jää viimeiseksi, ainakaan jos lajikatoa ja kestäväntöntä energia- ja ruokajärjestelmää ei saada aisoihin. Elpymispaketti on osoitus unionin toimintakyvystä, mutta Euroopan tulee varautua paremmin laajamittaisiin häiriöihin myös tulevaisuudessa.

Vihreä eduskuntaryhmä haluaa edistää suomalaista työllisyyttä, osaamista ja vientiä. Siksi tuemme tätä elpymisvälinettä. Suomen kannattaa olla se maa, joka johtaa yhdessä muiden kanssa Eurooppaa ulos tästä kriisistä.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kyllönen.

14.42 **Merja Kyllönen vas** (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Koronakriisi on tehnyt tuhojaan kaikkialla yli vuoden ajan. Se on uhannut ihmisten terveyttä aiheuttaen yksinäisyyttä, syrjäytymistä, ajanut yrityksiä vaikeuksiin ja ihmisiä työttömyyteen. Pandemia kaikessa julmuudessaan on myös opettanut: opettanut meille solidaarisuutta, vahvistanut uskoa hyvinvointivaltioon ja siihen, että kriisiolosuhteissa pystymme mukautumaan ja löytämään uusia ratkaisuja kansalaistemme suojelemiseksi.

Myös EU on kohdannut rauhanajan pahimman kriisinsä ja joutunut etsimään uusia ratkaisuja. EU:n jäsenmaat pääsivät viime kesänä sopuun sekä tulevan seitsemän vuoden EU-budjetista että uudesta elpymisvälineestä. Kuten politiikassa ja EU:ssa aina — entisenä europarlamentaarikkona tiedän tämän vallan hyvin — tämäkin ratkaisu on kompromissi.

Elpymisväline ei ole täydellinen, mutta olen tyytyväinen siihen, että se edustaa täyskäännöstä hyvin yksisilmäiseen talouskuripolitiikkaan, joka eurokriisin aikana hidasti sekä Suomen että koko euroalueen toipumista. Eurokriisin aikainen politiikka pitkitti työttömyyttä jättäen koko Euroopan hyvin hauraaksi. Kun korona iski, Suomenkin talous oli vasta noussut finanssikriisiä edeltävälle tasolle.

Arvoisa rouva puhemies! Vasemmistoliitolle on ollut erittäin tärkeää, että tässä kriisissä toimitaan toisin. Suomi ja Eurooppa tarvitsevat elvytystä. Tällä kertaa ei tueta pankkeja, vaan elvytysvarat investoidaan suoraan reaalitalouteen. Tällä kertaa panostetaan osaamiseen, digitalisaatioon ja ilmastotoimiin.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Suomi ei elä irrallaan muista. Meidän taloutemme ja työllisyytemme ovat riippuvaisia Euroopan taloudesta, halusimme sitä tai emme. On Suomenkin etu, että Euroopassa koordinoidusti elvytetään, luodaan uusia työpaikkoja, uudistetaan taloutta ja yhteiskuntia kokonaisuudessaan kestäväällä tavalla.

On myös huomioitava, että Yhdysvalloissa on päätetty yli 5 000 miljardin dollarin elvytyspaketeista ja nyt siellä puhutaan 2 000 miljardin jälleenrakennuksesta. Kaikki EU-maiden yhteenlasketut elvytystoimet jäävät kauas tästä.

Suomi on aikanaan liittynyt Euroopan unioniin meille tärkeänä arvoyhteisönä, ja koska pienen vientivetoisen maan hyvinvoinnille tämä eurooppalainen yhteistyö on keskeistä. On muistettava, että Suomen viennistä jopa 60 prosenttia menee muihin EU-maihin.

Kun koko Eurooppa panostaa puhtaaseen energiaan ja muihin ilmastoratkaisuihin, on Suomella myös oiva mahdollisuus hyötyä muidenkin maiden elvytystoimista. Suomen vientiyritykset elävät Euroopan ja muun maailman yritysten investoinneista. Tälle osaamiselle tulee myös olemaan kysyntää.

Arvoisa rouva puhemies! Pandemia kaikessa julmuudessaan on myös ovi uuteen. Olenkin tyytyväinen siihen, että elpymisväline antaa meille mahdollisuuden vauhdittaa muutoksia ja investointeja, joita tarvitsemme ilmasto- ja ympäristökriisin ratkaisemiseksi. Samalla me luomme uusia kestäviä työpaikkoja ja pidämme huolen siitä, että siirtymä on kaikille ihmisille reilu ja kaikille toimijoille reilu.

Kun mittaamme suomalaisten luonnonvarojen käyttöä, käy ilmi, että ekologinen velkaantumistasemme on tänä vuonna 265 prosenttia. Tämä on se kaikkein tärkein velkaluku, joka meidän on nyt määrätietoisesti painettava alas, samalla kun pidämme huolen siitä, että myös koronan aiheuttama erittäin laaja hyvinvointivelka kurotaan umpeen.

Osana jälleenrakennusta on erittäin tervetullutta, että EU:ssa pohditaan myös uusia tapoja kerätä omia varoja. Esimerkiksi digiverolla voidaan puuttua digijättien verovälteilyyn ja vahvistaa hyvinvointivaltion rahoitus pohjaa. Hiilitulleilla voidaan kannustaa myös EU:n ulkopuolisia maita ilmastotoimiin.

EU ei ole täydellinen, sitä ei ole elpymispakettikaan. Mutta toivottavasti tästä salista vähintään kaksi kolmasosaa äänestää omien varojen päätöksen puolesta, ymmärtäen, että täydellisuuden sijasta yhteistyö on kompromissien rakentamista. Eikä Suomen etu ole kaataa EU:n budjettia ja sen yhteyteen rakennettua elpymiskokonaisuutta.

EU:ssa on korjattavaa, ja on tärkeää, että koronan myötä tarkastellaan uudelleen myös unionin talouspoliittista kehikkoa ja rakennetaan siitä kokonaisvaltaisesti kestävä. Ihmisten ja ympäristön hyvinvointi on jatkossa asetettava Euroopassa keskiöön. Investoimalla ihmisiin ja ympäristöön me voimme nousta kriisistä entistä vahvempina, yhdessä.

14.48 **Eva Biaudet r** (ryhmäpuheenvuoro): Ärade talman! Här i salen har man med extra stor grundlighet diskuterat EU:s återhämtningsfond. Det kan man faktiskt säga. Vi har gjort det när statsministern gav sin upplysning i september 2020 efter att Finland tack vare väl genomförda förhandlingar kunde enas med de övriga EU-länderna om villkoren. Vi har diskuterat paketet i samband med statsrådets redogörelse om Finlands program för hållbar tillväxt. I februari diskuterades återhämtningsfonden med gruppanförande tre skilda gånger: först i samband med remissdebatten om lagpropositionen, sedan besvarade regeringen en interpellation om saken och för tredje gången i samband med statsrådets redogörelse om EU-politiken. Ingen kan komma och säga att riksdagen skulle ha försummat denna diskussion.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Arvoisa puhemies! On hyvä, että keskustelemme Suomen roolista Euroopan unionissa. Unionin kehittäminen ja parantaminen on sen jäsenenä myös Suomen vastuulla. Viime viikkoina keskustelu on kuitenkin ajautunut huonoille raiteille. Suomella on ollut EU:ssa hyvä maine pienenä ja rakentavana jäsenmaana, joka etsii Euroopalle realistisia ja vakautta lisääviä ratkaisuja. [Sanna Antikainen: Ja suostuu kaikkeen!] On ikävää, että me nyt ennen huomista äänestystä näyttäydymme eurooppalaisittain katsottuna poliittisesti epävaakaana voimana, joka on valmis vaarantamaan koko elpymisrahaston tulevaisuuden. [Sanna Antikainen: Voi kamala, mitähän muut nyt ajattelee!] Toivottavasti tässä on kyse vain yksittäistapauksesta.

Unionia on usein kritisoitu siitä, että jäsenmaat eivät ole kyenneet vetämään yhtä köyhtä tai tekemään riittävän selkeitä päätöksiä. Tätä taustaa vasten on nurinkurista, että nyt kun EU on onnistunut toimimaan määrätietoisesti ja hyväksymään yhteisen päätöksen Euroopan taloudellisen romahduksen estämiseksi, Suomessa kritisoidaan päätöstä sen muodon takia: väärin sammutettu! [Olli Immonen: Ei tästä ole mitään päätöstä tehty Suomessa!]

RKP on aina ollut Suomen EU-ystävällisin puolue, ja ruotsalainen eduskuntaryhmä toistaa aiemman kantansa: On Suomen etu, että sitoudumme vahvaan EU-jäsenyyteen ja osallistumme aktiivisesti unionin päätösprosesseihin ja kehitämme niitä. Meidän tulee vahvistaa EU-yhteisöllisyyttä sekä unionin toimintakykyä ja kriisinsietokykyä.

Ärade talman! Vi vill se en union där demokratin, rättsstatsprincipen och de grundläggande mänskliga rättigheterna betonas. Finland är i högsta grad en del av EU:s inre marknad. EU:s återhämtning bygger på en hållbar tillväxt och skapande av nya arbetsplatser genom att främja den gröna och digitala omställningen. EU:s ambitiösa omställning till en klimatneutral ekonomi ska de facto ses som en viktig konkurrensfaktor som öppnar möjligheter till produktutveckling och export — 60 procent av vår export går ju till EU-området.

Inom ramen för EU:s återhämtningspaket har vi också en unik möjlighet att höja finländarnas kunskapsnivå. Här behövs långsiktigt tänkande. Inom ramen för EU:s återhämtningspaket kan vi, om vi lägger våra kort rätt, kanalisera nya medel för forskning, utbildning och innovationsverksamhet så att vi behåller vår konkurrenskraft och så att Finland kan få upp investeringarna.

EU:n jäsenenä Suomella on oikeus ja velvollisuus esittää äänekästäkin kritiikkiä, kun EU mielestämme kehittyy väärään suuntaan. Muutkin Euroopan maat tekevät niin. Jotain on kuitenkin mennyt perustavanlaatuisesti pieleen, jos Suomen toiminta näyttää etäisyyden ottamiselta eikä siltä, että pyrkisimme yhdessä ratkaisemaan ongelmia. Se ei ole rohkeutta.

Elpymisrahasto on kertaluonteinen, aivan kuten myös valtiovarainvaliokunta on korostanut, ja sen tarkoituksena on korjata koronapandemian aiheuttamia taloudellisia vaurioita. Jo pelkästään sillä, että EU viime kesänä onnistui pääsemään paketista yksimielisyyteen, oli rauhoittava vaikutus kriisissä olleisiin finanssimarkkinoihin.

Nyt ei ole oikea hetki sille, että Suomi alkaisi kyseenalaistaa eurooppalaisen elvytyspolitiikan perusteita. Suomen eduskunta voi huomenna laajalla enemmistöllä osoittaa, että me pienenä maana haluamme jatkossakin toimia EU:n ytimessä.

14.53 Sari Essayah kd (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Koronakriisin varjolla Euroopan unioni on ottamassa peruuttamattoman askeleen kohti yhteisen velan, verojen ja tulonsiirtojen määrittämää liittovaltiunionia ilman periaatteellista keskustelua

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

EU:n suunnasta. Samalla unioni tulee luovalla tavalla venyttäneeksi ja kiertäneeksi omia keskeisiä sääntöjään ja periaatteitaan.

EU:n omien varojen päätös ja siihen sisältyvä elpymisväline ovat sitomassa suomalaiset veronmaksajat vuosikymmeniksi yhteisvastuulliseen velkaan ja korkeampiin jäsenmaksuihin. Lisäksi päätöksellä avataan ovi EU-tason verotukseen. Perustuslakivaliokunnan vaatimus kahden kolmasosan määräenemmistöstä osoittaa, että elpymisvälineen hyväksymisessä on kyse merkittävästä toimivallan siirrosta kansalliselta tasolta EU-tasolle. Kysymys — myös tälle salille — kuuluu: haluammeko todella olla kaventamassa omaa päätösvaltaamme? [Sanna Antikainen: Juuri näin!]

Arvoisa rouva puhemies! Marinin hallitus on perustellut EU:n elpymisvälineen hyväksymistä sen poikkeuksellisuudella ja kertaluonteisuudella. Kuitenkin viimeksi eilen keskeiset EU-komissaarit intoilivat järjestelyn pysyvyydestä ja vielä pidemmälle menevistä aloitteista. Näin he vahvistivat jo aiemmin keskeisten EU-johtajien ja instituutioiden edustajien kaavailut siitä, että monivuotisen rahoituskehityksen sisään rakennettu malli mahdollistaa uudet velkamekanismit. Vetoamalla sen ainutkertaisuuteen hallitus on halunnut välttää keskustelun niistä kehityskuluista, jotka vievät unionia Suomen näkökulmasta epäedulliseen suuntaan.

Yhteisen velan takaisin maksamiseen komissio kaavailee ei pelkästään nyt toteutuvaa muoviveroa vaan myös suomalaisiin yrityksiin ja pääomiin kohdistuvia veroja. Yhteisvaluutassa verotus on harvoja kansallisia suhdannepoliittisia keinoja, mutta tällä päätöksellä kansallisen verojärjestelmän päälle rakennetaan uusi ylikansallinen verokerros ilman vaikutusarvioita. [Toimi Kankaanniemi: Se on vaarallista!]

Hallitus on perustellut elpymispaketin hyväksymistä sen elvyttävällä vaikutuksella vientimarkkinoihimme. Talouden näkökulmasta elpymisväline tulee kuitenkin suhdannepoliittisesti myöhään, aiheuttaa pienissä kansantalouksissa ylikuumenemista ja vääristää kilpailua muiden EU-maiden hyväksi sekä heikentää Suomen suhteellista kilpailuasemaa — puhumattakaan vaarasta rahojen väärinkäyttöksiin ja siitä, että suomalaisten oikeustajua koettelevat kymmenien miljardien avustusten kohdemaiden suunnitelmat veronalennuksista, kansalaispalkasta, alennetusta eläkeiästä ja lyhennetystä työviikosta. Ekonomistien mukaan elpymisvälineen tärkein tehtävä onkin osoittaa muiden jäsenmaiden ottavan vastuulleen taloutensa huonosti hoitaneiden maiden tukemisen.

Arvoisa rouva puhemies! Kristillisdemokraatit ei vastusta elvyttämistä itsessään, vaan sitä, että elvyttäminen tapahtuu sitomalla jäsenmaat yhteisvelkaan. Usein väitetään, ettei elpymisvälineelle ole vaihtoehtoa. KD on ensikeskusteluista alkaen tuonut esille, että rahoituskehys ja elpymisväline olisi voitu pitää erillään ja avata elpymisväline esimerkiksi hallitusten välisellä sopimuksella vain siihen halukkaille maille, joita olisi varmasti löytynyt. Meillä oli ennen koronavirusta lähes valmiiksi neuvoteltu monivuotinen rahoituskehys, josta voidaan neuvotteluja sitten jatkaa. Kristillisdemokraattien mielestä jäsenmaiden tulee vastata omasta taloudestaan ja tehdä tarvittavat rakenteelliset uudistukset. Elpymispaketin kaltaiset välineet vain etäännyttävät maita terveestä taloudenpidosta.

Kyse ei ole kuitenkaan pelkästään rahasta, vaan myös luottamuksesta, siitä, voimmeko suomalaisina luottaa, että yhteisesti sovitusta säännöistä ja periaatteista pidetään kiinni eikä niitä lähdetä kriisin tullen kiertämään. Suurin häviö tässä järjestelyssä on EU itse. Kun itsenäisten jäsenvaltioiden eurooppalaista yhteistyötä yhteisten pelisääntöjen kunnioittamisen pohjalta vaaliva, vastuullisen taloudenpidon ja no bail-out -periaatteen pohjalta toimiva linja hylätään, katoaa järjestelmän legitimitetti kansalaisille.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Arvoisa puhemies! EU:n omien varojen päätös romuttaa unionin oikeusperustaa, kaventaa kansallista täysivaltaisuutta ja eduskunnan budjettisuvereniteettia, eikä meillä ole tälle toimivallan siirrolle kansanäänestyksessä annettua mandaattia.

Näiden syiden vuoksi kristillisdemokraattinen eduskuntaryhmä ei hyväksy EU:n omien varojen päätöstä ja esittää vastalauseen 2 mukaisesti hallituksen esityksen hylkäämistä.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Harkimo.

14.58 Harry Harkimo liik (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa puhemies, ärade talman! Hallituksella ei oikeasti olisi ollut viime kesänä oikeutta viedä Suomea mukaan elvytyspakettiin. Voi kysyä: onko jostakin tullut uutta tietoa, vai miten perustuslakivaliokunta vasta nyt päätyi siihen, että paketin hyväksyminen vaatii kahden kolmasosan enemmistön eduskunnassa? Tällaiset asiat pitäisi päättää etukäteen perustuslakivaliokunnassa, jotta tiedetään, millä mandaatilla voidaan lähteä neuvottelemaan ja jottei käy niin kuin nyt on käynyt. Perustuslakivaliokunta ei ota kantaa rahoihin vaan periaatteisiin, ja niistä periaatteista olisi pitänyt puhua paljon enemmän viime kesänä.

Koronan varjolla EU:ta viedään kohti velka- ja verounionia, josta olisi pitänyt keskustella eduskunnassa ja valiokunnissa paljon perusteellisemmin. Tätä tukevat komissaarien tuoreet lausunnot uutistoimisto Reutersille siitä, että velkapaketista voi tulla pysyvä malli. Eli otetaan yhteistä lainaa ja maksetaan se pois keksimällä yhteisiä veroja. [Ilkka Kanerva: Päinvastoin tänään!] Kysymys kuuluu: miksei hallituksesta kukaan puhu tästä, jos kerran komissaarit pitävät kehitystä täysin selvänä? [Ilkka Kanerva: He puhuivat tänään päinvastoin!]

Parasta tässä tilanteessa ja huomiossa äänestyksessä on se, että paketista vihdoinkin puhutaan ja että Suomen ääni kuuluu EU:ssa. Meitä on peloteltu maanjäristyksillä, heinäsiirkoilla, venäläisten hyökkäyksillä ja maineen menetyksellä, jos pakettia ei hyväksytä. Aivan turhaan ja naurettavaa. Älkää kukaan tässä salissa luulko, ettei EU:lla olisi varasuunnitelmaa sen varalle, että Suomi jäisi paketista pois. Totta kai on.

Jos on populismia pitää Suomen ja EU:n puolta, olen ylpeä populistiksi. EU on Suomelle ehdoton juttu vapaan kaupan, vapaan liikkuvuuden ja turvallisuuden takia. Suomi kuuluu läntiseen yhteisöön, mutta EU kaivaa omaa hautaansa, jos se rikkoo omia perussopimuksiaan. Nyt Saksa, Ranska ja Italia ajavat vain omia etujaan ja vievät unionia haluamaansa suuntaan, ja pienemmät tulevat pesuveden mukana.

Arvoisa puhemies, ärade talman! Mieli muuttuu ja kääntyy rivakasti kuin Tytin takki. Demarien eurooppaministeri Tytti Tuppurainen on tähän asti alleviivannut, kuinka ainutkertainen ja tarkkarajainen EU:n elpymispaketti laittaa Suomen viennin ennennäkemättömään lentoon ja kuinka hienosti pääministeri onnistui neuvotteluissa. Ei tullut ainutkertaisista eikä tarkkarajaisista, ja vienti vetää, vaikka EU:n elvytyspakettia ei ole vielä edes hyväksytty. Voikin kysyä: mitä elvytystä sellainen on, kun noususuhdanteessa lykätään lisää velkarahaa? Paketti sidottiin siihen, kuinka jäsenmaiden taloudet selviävät pandemiasta. Suomen saama osuus putoaa samaa vauhtia kuin suomalaisten yritysten kilpailukyky suhteessa eteläeurooppalaisiin kilpailijoihin. Paketti aiheuttaa ylikuumenemisen ja hinta- ja kustannustason nousun. Se palkitsee huonosta taloudesta ja rankaisee hyvistä, eli saa maksaa lisää. Eli sellaista elvytystä. Tämäkö nyt sitten oli loistava onnistuminen? Voin sanoa, ettei ollut.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Ja mitä tekee hallitus? Yleisradiota höynäytetään tekemään kummallinen uutinen jostain EU:n huippuvirkamiehen varoituksesta. Onko sellaista edes oikeasti annettu? Näin ei toimita länsimaaisessa demokratiassa. Kyse on nolosta manipulaatiosta, ja nyt yritetään piilotella ja salata dokumentteja — Tuppuraisen takinkääntöä ja noloa salailua. Tämä ei unohdu. Äänestäjän muisti ei ole näin lyhyt.

Sulle—mulle—tuuliviiri kokoomus yrittää pitää Suomea EU-paketissa mukana. Paketti ja EU ovat kuitenkin eri asioita. Paketti on huonosti neuvoteltu, eikä sen seurauksia ole riittävästi mietitty. Paketti on myös laiton EU:n näkökulmasta.

Suomen pitää saada äänensä kuuluviin.

Valtiovarainvaliokunnan kirjaus ainutkertaisuudesta on yhtä tyhjän kanssa — tulette näkemään. Jo tämä hallitus voi ehtiä tämän kirjauksen kumoamaan.

Jos paketti kaatuu, EU tekee paketin ilman Suomea.

Jos on populismia pitää Suomen ja EU:n puolta, olen ylpeä populistillä.

Puhemies Anu Vehviläinen: Ennen debattiin siirtymistä annan tässä vaiheessa 3 minuutin puheenvuoron ministeri Vanhaselle.

15.04 Valtiovarainministeri Matti Vanhanen: Arvoisa puhemies! Valtiovarainvaliokunta on ottanut kantaa hallituksen esitykseen EU:n omista varoista ja puoltaa mietinnössään esitystä hyväksyä EU:n omien varojen päätös. Valtiovarainvaliokunnan näkemys on hyvin linjassa sen kanssa, minkä mandaatin eduskunta vuosi sitten antoi neuvottelijoille tämän budjettikokonaisuuden osalta.

Arvoisa puhemies! Valtiovarainvaliokunnan mietintöön ja sen sisältämiin ponsiin on helppo yhtyä. Ponsissa painotetaan niitä keskeisiä huolia, joita asian ympärillä julkisessakin keskustelussa on ollut. Näiden kirjaaminen vahvistaa omalta osaltaan Suomen kantaa ja lopettaa spekuloinnin esimerkiksi paketin kertaluontoisuudesta.

Mietinnössä todetaan yksiselitteisesti: ”Elpymisväline on poikkeuksellinen ja kertaluonteinen ratkaisu. Järjestely ei toimi ennakkotapauksena eikä Suomi hyväksy vastaavan järjestelyn toistamista tai järjestelyn muuttamista pysyväisluontoiseksi.”

Nämä selkeät eduskunnan tässä yhteydessä päätettäväksi tulevat linjaukset paaluttavat Suomen EU-poliittista pitkän tähtäimen linjaa myös tuleville vuosille, uskallan sanoa, yli vaalikausien. Mietinnön synty tapa hallituspuolueiden ja kokoomuksen kesken korostaa ja kertoo asian tärkeydestä ja käsittelyn vakavuudesta, arvosta.

Arvoisa puhemies! Haluan vielä erityisesti huomisen äänestyksen osalta painottaa seuraavaa. Äänestyksessä emme äänestä pelkästään elpymisvälineestä vaan EU:n seuraavan seitsemän vuoden budjetista, joka on itse asiassa määrältään paljon suurempi kuin elpymisväline on. Emme ole myöskään luomassa EU:lle verotusoikeutta tällä päätöksellä. Heinäkuussa päätös saatiin syntymään kokonaisratkaisuna, jossa seitsemän vuoden budjetti, elvytyspaketti ja tapa kattaa brittien osuus jäsenmaksuista ratkottiin kerralla. Tykätään tästä tai ei, tämä on kokonaisuus.

Arvoisa puhemies! Elpymisvälineen rahat käytetään osana seitsemän vuoden budjettia. Se, missä on suurin ero, on se, että kun normaali budjetti rahoitetaan vuosittaisilla jäsenmaksuilla, elpymisvälineen osalta rahoitus tapahtuu 30 vuoden kuluttua tämän rahoituskauden jälkeen.

Arvoisa puhemies! Miksi Euroopan elpyminen sitten on Suomen etu? Oma hyvinvointimme ja taloutemme kehitys on täysin riippuvainen siitä, miten tämä koko talousalue pär-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

jää. Siitä kannattaa kantaa huolta ja vastuuta. Ja tämän kokonaisuuden, joka on meille kaikille vaikea, yhteydessä kannattaa myös kiinnittää huomiota siihen, että meidän sanaamme on voitava luottaa. Pidämme sen, mistä sovitaan.

Meidän etumme on kuulua johonkin suurempaan ja vaikuttaa siihen, mihin suuntaan tätä yhteisöä omalta osaltamme olemme kehittämässä. Saattaa olla, että joskus tulee paha päivä, joka koskee meitäkin, jolloin me tarvitsemme muiden apua, ja juuri tällainen EU:n pitää olla. Silloin toivomme ja odotamme, että muutkin maat kykenevät tarvittaessa nopeisiin päätöksiin.

Puhemies Anu Vehviläinen: Nyt siirrymme debattiin, ja pyydän niitä edustajia, jotka haluavat käyttää debatissa vastauspuheenvuoron, nousemaan ylös ja V-painiketta käyttäen varaamaan itselleen puheenvuoron. — Ja debatin aloittaa edustaja Kiljunen.

15.08 Anneli Kiljunen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Arvoiset perussuomalaiset, te olette usein sanoneet, ja tänään se on taas tullut esille, että elvytyspaketti olisi haitallinen eikä Suomi hyödy Euroopan unionista. Kuitenkin EU-komission raportin mukaan Suomi hyötyy jo pelkästään EU:n sisämarkkinoista yli 13 miljardia euroa vuodessa, kun jäsenmaksu on reilu 2 miljardia euroa. Tämän lisäksi elpymisväline vauhdittaa Suomen kestävä kasvua. Alustavan arvion mukaan ohjelma saisi liikkeelle Suomessa yli 3 miljardin euron edestä yksityisiä investointeja, ja sen avulla saadaan nopeasti yli 5 miljardin euron kasvusykäys.

Investoinnit parantavat myös yritysten vientimahdollisuuksia niin Euroopan unionin sisämarkkinoille kuin maailmaankin, ja tämä on äärettömän tärkeää Suomelle, sillä Suomi on pieni maa, joka on riippuvainen viennistä. 60 prosenttia maamme viennistä [Puhemies koputtaa] kohdistuu Eurooppaan ja sisämarkkinoihin. On vaikea ymmärtää teidän kommenttejanne siitä tai näkemystänne, että Suomi ei hyötyisi Euroopan unionista [Puhemies: Aika!] tai sitten elvytyspaketista. [Perussuomalaisten ryhmästä: Kuka niin on sanonut?]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Halla-aho.

15.09 Jussi Halla-aho ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Elpymispaketti on rakennettu osaksi monivuotista rahoituskehystä. Tämä on tietoinen ja keinotekoinen kytkös, jolla jäsenmaat ja niiden kansalaiset yritetään pelotella hyväksymään elpymispaketti. Etenkin punavihreän hallituksen tukipuolue keskusta on käyttänyt kytkentää ahkerasti omassa propagandassaan. Maakuntien asukkailla käydään heiluttelemassa rahasäkkejä, joita paketin mukana Suomeen kuulemma tulee, ja kerrotaan, että mikäli pakettia ei hyväksytä, rakennerahat ja maataloustuet jäävät saamatta.

Perussuomalaiset muistuttavat, että me emme päättänyt nyt rahoituskehyksestä. Me otamme kantaa elpymispakettiin. Jos se hylätään, EU neuvottelee itselleen uuden rahoituskehysten olemassa olevalla rahoituksella, kuten se on tehnyt aina tähänkin asti. [Välihuutoja vasemmalta — Paavo Arhinmäki: Perussuomalaiset elää omassa todellisuudessaan!]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kanerva. [Ilkka Kanerva: Arvoisa puhemies, tämä kone meni vähän pimeäksi, pidätkö vastauspuheenvuoron vaikka pöntöstä?] — No, käykää pitämässä se pöntöstä, jos sitä ei saada nopeasti auki, eli käytte pitämässä minuutin pu-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

heenvuoron sieltä. [Naurua — Ilkka Kanerva: En valitettavasti kuullut puhemiehen kommenttia, mutta ehkä kuulen sen privaattisti jälkeinpäin!]

15.10 Ilkka Kanerva kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomihan on melkein tilastossa kuin tilastossa maailman parhaiden maiden kärjessä — eturivin kansakunta joka tapauksessa. Siis jotain tässä maassa osataan tehdä oikein. Tässä yhteydessä haluan tähän viitata sen vuoksi, että kyllä meidän kannattaa olla satavuotiaana kansakuntana aikuisia myös sikäli, että kykenemme itse suhtautumaan Suomen pohjalta oikealla tavalla tämänkaltaisiin asioihin, joita tässä käsitellään, emme saneltuina emmekä peloissamme vaan Suomen omaa kansallista etua edistäen niin, että se soveltuu myöskin Euroopan unionin kehitykseen.

Valtiovarainvaliokunta teki merkittävät linjaukset siitä, millä ehdoilla Suomi on tässä toiminnassa mukana, ja se kaikki tarkoitti käytännössä sitä, että Suomen kanta, tämän eduskunnan kanta, tulee olemaan se, joka tulee painamaan huomattavasti enemmän [Puhemies koputtaa] kuin joidenkin yksittäisten komissaarien linjaukset asian yhteydessä. [Perussuomalaisen ryhmästä: Jäädäänkö seuraamaan!]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Pirttilahti.

15.12 Arto Pirttilahti kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Puheenjohtaja Halla-aholla on kyllä ihan vinha perä tässä keskustan arvioinnissa. Me ollaan oltu huolisamme vuodesta 95 siitä, miten EU on antanut maataloustukia Suomen maataloudelle ja miten maatalous on Suomessa pärjännyt sen jälkeen, ja tämä jatkuu. [Jussi Halla-ahon välihuuto] Nyt tulee taas seitsemänvuotinen kausi ja pohditaan, mitkä ovat maataloustuet, mitkä ovat aluekehittämistuet, paljonko me saadaan tki-rahoitukseen lisää. Siinä mielessä kiitän hallitusta, että saatiin hyvä paketti aikaiseksi ja varsinkin huomioidaan brexitin vaikutus tähän asiaan.

Sitten tässä elpymispaketissa nämä ponnet ovat vahvoja, ja ne jo korjaavat sitä osaltaan, ja toivotaan, että ne tuovat siihen vahvuutta ja korjausta juurikin Suomen näkökulmasta. Tämä elvytyspaketti tuo teollisuudelle, työpaikoille ja meidän tki-menoihin lisärahoitusta, ja se on kyllä aika monella teollisella paikkakunnalla totinen paikka, että me saadaan toiminnot käyntiin.

Toinen asia tähän on, että maakunnat ja eri järjestöt ovat aktiivisesti jo katsoneet, minäkalaisia toimenpiteitä tehdään tällä EU-rahoituksella. [Puhemies koputtaa] Me Suomessa... [Puhujan mikrofonit sulkeutuu]

Puhemies Anu Vehviläinen: No niin, siinä katkesi mikrofonikin sopivasti. — Sitten edustaja Järvinen.

15.13 Heli Järvinen vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! 19 maata on jo hyväksynyt elpymispaketin. 14 maata on jättänyt jo oman suunnitelmansa. EU:lla on ollut etukäteisneuvottelut näistä ratkaisuista, lisäksi vaaditaan EU-hyväksyntä ennen tukien myöntämistä. Tähän liittyy vielä myöskin välitavoitteiden arviointi sekä tällainen hätäjärruratkaisu, eli EU-neuvoston puheenjohtaja voi ottaa nämä suunnitelmat käsittelyyn, jos maat eivät noudata niitä. Eli EU-asiantuntijat pitävät menettelyä ja valvontaa poikkeuksellisen vahvana. Haluaisin kysyä ministeri Vanhaselta sitä, milloin pääsemme ja miten tässä

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

maassa, Suomessa, käsittelemään omaa elpymispakettiamme, koska sen myötä varmasti iso osa ennakolluuloista hälvenee.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kyllönen.

15.14 Merja Kyllönen vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Esimerkiksi Italiasta on kerrottu paljon iltasatuja, kuten saamamme kansalaispostit osoittavat. Italia on EU:n nettomaksaja. Tulevan seitsemän vuoden rahoituskehyksessä Italian nettomaksuusuus on noin 35 miljardia euroa. Ihmisille on luotu kuva, ettei italialaiset maksa lainkaan veroja — päinvastoin: italialainen palkansaaja maksoi esimerkiksi viime vuonna huomattavasti korkeampia veroja kaikissa tuloluokissa kuin me suomalaiset. Italian lapsilisä ei myöskään rahoiteta EU-paketista. Lapsilisien korottamisesta vähävaraisille päätettiin jo maaliskuussa. Lapsilisät olivat suuruudeltaan 80—250 euroa ja nimenomaan kohdentuivat kaikkein pienituloisimpiin perheisiin. Olisin kysynyt valtiovarainministeri Vanhaselta: eikö niin, että meillä on edelleen voimassa olevat sisämarkkinapelisäännöt ja kilpailupelisäännöt tämänkin elpymispaketin yhteydessä, jotka estävät sen, että epäterve kilpailurakenne pystyisi [Puhemies koputtaa] syntymään EU:n sisällä? — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Biaudet.

15.15 Eva Biaudet r (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minäkin haluaisin kysellä valtiovarainministeriltä, onko hallituksessa keskusteltu siitä, miten tämä Suomen maine nyt Euroopassa voitaisiin palauttaa. [Naurua] Mehän kuitenkin jatkossakin halutaan olla hyvä, tällainen konstruktivinen voima Euroopassa. Ja mielestäni on ollut aika huolestuttavaa, että me olemme ehkä ainoa maa — maa, jossa pandemia on ehkä iskenyt meihin vähiten ja myöskin talous on pärjännyt suhteellisen hyvin — missä on todellakin vähän ollut myötätuntoa esimerkiksi Italian tai muiden eurooppalaisten maiden tilanteelle. Ja halveksunta kuuluu läpi keskustelussa, jossa ajatellaan, että he eivät ole sen arvoisia, että olisimme lojaaleja heidän kanssaan. Mielestäni tämä on tosi ikävä tällainen ääripopulisti, -oikeistolainen ilmiö, joka on tullut mukaan myöskin tähän elpymispakettikeskusteluun. Kysyisinkin: millä tavalla me voidaan [Puhemies koputtaa] vakuuttaa, että enemmistö meistä on kuitenkin oikealla tiellä?

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Essayah.

15.16 Sari Essayah kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Täällä salissa on useammassa puheenvuorossa arvuuteltu sitä, voidaanko Suomeen ja suomalaisiin nyt luottaa. Kristillisdemokraatit ovat nostaneet esille suuremman huolen, sen, voimmeko me suomalaiset luottaa siihen, että näistä EU:n peruseriaa- ja perussopimuksesta pidetään kiinni. EU-kansanäänestyksessä Suomen kansa on antanut mandaatin liittyä sellaiseen unioniin, jossa jokainen jäsenvaltio vastaa omasta taloudestaan. Arvoisa valtiovarainministeri, minun kysymykseni teille on: voimmeko me enää luottaa siihen, mistä on sovittu? [Perussuomalaisten ryhmästä: Emme voi!]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Harkimo.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

15.17 Harry Harkimo liik (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies, ärade talman! Puhuin tänään erään ison pankkiyhtiön pankkiirin kanssa, ja hän ilmoitti, että yrityksillä menee tällä hetkellä hyvin ja ne menestyvät hyvin ja tilauksia on. Talous on nyt ylikuumenemassa. Raaka-aineiden hinnat ovat nousussa. Ystäväni osti talon puoli vuotta sitten. Nyt sen talon hinta on noussut 20 prosentilla, koska puun ja raudan hinnat ovat nousseet. Pelkona tässä nyt on se, että kun kotitalouksista vielä tulee lisää rahaa, niin talous ylikuumentuu vielä enemmän. Tuleeko tämä elvytyspaketti nyt ihan väärään aikaan, kun lyödään lainarahaa noususuhdanteelle? [Perussuomalaisten ryhmästä: Keskustalle siltarumpupoliitikkaa!]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Lindtman.

15.18 Antti Lindtman sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kun Suomi lähti näihin neuvotteluihin, niin sosiaalidemokraattinen eduskuntaryhmä asetti tiukat reunaehdot omalta osaltaan. Jatkossakin pitää pitää kiinni siitä periaatteesta, että jokainen maa vastaa omista veloistaan. Tämän on oltava tiukan ehdollista, tämän on oltava väliaikainen ja kertaluontoinen, ja tätä pakettia on neuvoteltava paremmaksi. Kun nämä toteutuivat, voimme todeta, että tätä pakettia voimme tukea.

Sen lisäksi, arvoisa puhemies, niin kuin edustaja Kanerva tuossa puheessa kävi läpi, nämä ponnet, joita valtiovarainvaliokunta on asettanut, ovat todella selkeitä ja tiukkoja. Ne täyttävät myös meidän reunaehdot, ja täällä todella hyvin selkeästi todetaan, että tämä järjestely on kertaluontoinen. Tämä ei toimi ennakkotapauksena, eikä Suomi hyväksy vastaavaa järjestelyä toistamiseen, [Puhemies koputtaa] ja tämä on myöskin komission päästä tänään viitattu. Tämä on hyvin selkeä. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä]

Mutta kysymys perussuomalaisille: minkä vuoksi te ette usko suomalaisen eturivin teollisuusyrityksiä, [Puhemies koputtaa] jotka kannattavat tätä pakettia?

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Tavio.

15.19 Ville Tavio ps (vastauspuheenvuoro): Rouva puhemies! Tämän käsiteltävän paketin hyväksyminen muuttaa kertaheitolla EU:n luonteen. Suomi on ottamassa kannettavakseen Italian kaltaisten maiden velkaa EU:n nimissä. EU:n omat perussopimukset kieltävät tällaisen yhteisvelanoton ja maiden välisen taloudellisen yhteisvastuun. Perussopimukset ollaan heitetty komissiossa paperisilppuriin — se oikeusvaltioperiaatteesta. Suomalainen veronmaksaja laitetaan kirjaimellisesti maksamaan omilla korkeilla veroillaan muiden maiden matalamman verotuksen. Argumentit tämän paketin puolesta ovat hävinneet, ja siksi te, hallitus, olette häpeällisesti siirtyneet pelotteluun: Olette pelotelleet mainehaitalla, jos tätä pakettia ei hyväksytä. Nyt olette pelotelleet jopa sodalla. Aika käsittämätöntä. [Mauri Peltokangas: Härskiä touhua!] SDP, keskusta ja kokoomus: Teillä on valta. Te olette laittamassa EU:n edun Suomen kansallisen edun edelle. Harkitkaa vielä, mihin tämä johtaa.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Mykkänen.

15.20 Kai Mykkänen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minusta perussuomalaisten puheet, kuten tässä ryhmäjohtaja Taviolla, kertovat historiattomuudesta. Te sa-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

noitte edellisessä ohjelmassa, missä olimme, että Suomi on itsenäisenä pärjännyt hyvin ilman EU:takin. Se itsenäisyys — kysykää, minkälaista 70-luvulla oli se vapaa ulkopoliittika, se taloudellinen ympäristö.

Suomi on 100 vuotta pyrkinyt läntiseen yhteisöön oman etumme takia, ja meidän etumme, elintärkeä etumme on, että läntinen yhteisö pysyy yhtenäisenä ja toimintakykyisenä. [Perussuomalaisten ryhmästä: Hinnalla millä hyvänsä!] Sen takia viime kädessä EU:n hajottava polku on Suomen kansan turmioksi. Samalla se, että pidämme talousvastuusta kiinni — valta ottaa velkaa, vastuu sen hoitamisesta aina samoissa käsissä — se ei ole vihaa ihmisiä kohtaan, ylenkatsetta hätää kohtaan, vaan se on rakkautta hyvinvointivaltioon ympäri Eurooppaa, ja tässä suhteessa paketissa on valuvikoja. Mietinnön ponnet ovat tärkeitä, koska tulevaisuus on tässä se iso asia, miten Eurooppaa rakennetaan seuraavina vuosina, ja Suomi lähettää nyt [Puhemies koputtaa] vahvan viestin, jos määräenemmistö hyväksyy tämän mietinnön ponsineen.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kurvinen.

15.21 Antti Kurvinen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tämä niin sanottu elpymispaketti on osa EU:n seitsenvuotista budjettia, ja siinä maan hallitus saavutti erinomaisen neuvottelutuloksen. Siellä tulee lisää rahaa maakuntiin, muun muassa lisää aluetukia, lisää rahaa maaseudulle ja maataloudelle.

Edustaja Halla-aho sanoi, että voimme neuvotella tämän paketin uudelleen. Varmasti voidaan neuvotella uudelleen, mutta silloin menee todennäköisesti se noin puolen miljardin erillisrahoitus, niin sanottu kirjekuorirahoitus, suomalaisille maakunnille ja niiden elinkeinoille. Kyse on, puhemies, viennistä. Tämän vuoksi muun muassa Elinkeinoelämän keskusliitto, Suomen Yrittäjät ja MTK eli maatalouden etujärjestö kannattavat tätä pakettia.

Arvoisa puhemies! Presidentti Kekkonen sanoi, että jos pitää valita, ovatko rempallaan ulkoasiat vai sisäasiat, niin valitaan sisäasiat, [Leena Meri: Elikkä myönnätte, että ne ovat rempallaan?] siitä on, arvoisa puhemies, kysymys. Kysymys on siitä, että kriisi Euroopassa, talouskaos EU:ssa ei ole etumme mukaista. Tässä paketissa on heikkoutensa, [Puhemies koputtaa] mutta sen hyväksyminen on Suomen edun mukaista.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Hassi.

15.23 Satu Hassi vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Haluaisin tuoda tähän keskusteluun muutamia suuruusluokkia. Arviot siitä, paljonko Suomi taloudellisesti hyötyy EU:n jäsenyydestä, vaihtelevat kansalaista kohti noin tuhannesta eurosta yli kahteen tuhanteen, jopa kolmeentuhanteen euroon vuodessa. Meidän nettojäsenmaksomme on kansalaista kohti suuruusluokkaa sata euroa vuodessa, eli noin kymmenesosa, korkeintaan kymmenesosa siitä hyödystä, mitä saamme EU-jäsenyydestä, asukasta kohti noin alle kymmenen euroa kuukaudessa.

No, sitten tämä elvytyspaketti. Se, mikä on Suomen nettomaksuosuus siitä, senhän näyttää vasta tulevaisuus, koska se riippuu tulevasta talouskehityksestä. Mutta tämänhetkiset arviot ovat, että se on asukasta kohti noin kaksi euroa kuukaudessa. On aivan hullunkurista väittää, että tällaisilla summilla me maksaisimme [Puhemies koputtaa] Italian vanhat velat

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

tai rahoittaisimme vaikka [Puhemies koputtaa] nelipäiväisen työviikon jossain päin Etelä-Eurooppaa.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Arhinmäki. [Perussuomalaisten ryhmästä: Nyt tulee rahaa!]

15.24 Paavo Arhinmäki vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Elpymisväline tuo reaalityöelouteen investointeja. Se luo työtä Eurooppaan ja Suomeen. Samalla tämän elpymisrahaston yhteydessä päätetään EU:n seitsemän vuoden budjetista. Jos nyt tässä kohtaa me kaataisimme EU:n seitsemän vuoden budjetin, niin siinä vaiheessa me todennäköisesti ajettaisiin uudestaan hyvin syvälle taantumaan Euroopan talous, joka on vastanousemassa koronakriisistä. Kun puolustamme sitä, että Eurooppaan ei tule uutta taantumaa, talouskriisiä, silloin me puolustetaan suomalaista työtä ja suomalaisia työntekijöitä. Ei olekaan siis ihme, että järjestäytynyt työväenliike, ammattiyhdistysliike, tukee tätä pakettia, tukee työtä. Jälleen tässä keskustelussa nähdään, että silloin kun puolustetaan työläisiä ja työpaikkoja, perussuomalaisesta näkyy vain selkä, [Puhemies koputtaa] kun se juoksee karkuun vastuunkantoa.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Vähämäki.

15.25 Ville Vähämäki ps (vastauspuheenvuoro): Kunnioitettu puhemies! On tämä ihmeellistä elvytystä. Yhdysvallat elvyttää Yhdysvalloissa ja Italia elvyttää Italiassa, mutta sitten taas Suomi sanoo, että elvytetään Italiassa koska se tukee Suomen vientiä ja sitä kautta saamme työpaikkoja Suomeen.

Tosiasialla tämä elvytyspaketti tulee viemään koko EU:n kohti syvempää taloudellista liittovaltiota. Samalla EU:n omat menot kasvavat ja jäsenvaltiot laitetaan maksumiehiksi, koska täytyy keksiä uusia tulonlähteitä EU:lle. Elpymisvälineeseen sisältyvän lainanottovaltuuden kustannukset kasvattavat Suomen EU-jäsenmaksuja noin 210 miljoonaa euroa vuodessa vuoteen 2058 asti. Vaikka sinänsä Suomen nettomaksuasema on ihan asiallinen EU:ssa, silti ne jäsenmaksut ovat kasvaneet vuosi vuodelta ja EU tekee jatkuvasti uusia lisäbudjetteja, mitkä kasvattaa Suomen jäsenmaksuja. Tämä on hyvin huolestuttava kehitys.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Orpo.

15.26 Petteri Orpo kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Nyt ei ole kysymys siitä, että äänestettäisiin rusinoista, vaan nyt äänestetään pullasta. [Perussuomalaisten ryhmästä: Tyhjästä!] Eli Suomen etu on vahva ja toimintakykyinen Euroopan unioni. Siitä tässä on perimmiltään kysymys.

Soitin eilisten komissaarilausuntojen ja tämänpäiväisen tviitin jälkeen komissaari Dombrovskikselle ja sain häneltä vakuutuksen myöskin siitä, että kyseessä on kertaluontoinen ratkaisu. [Naurua]

Mutta, arvoisat perussuomalaiset, [Hälinää — Puhemies koputtaa] eivät komissaarit näitä päättä. Näistä paketeista päättää 27 itsenäistä valtiota neuvotteluissaan. Ja siksi sillä, mitä valtiovarainvaliokunta on mietinnössään, ponsissaan linjannut, on merkitystä, ja jokainen, joka niitä vähättelee, ei ymmärrä mistään mitään. [Naurua] Niillä on merkitystä. Niiden pohjalta meidän pääministerimme — jonka toivoisin tänään olevan täällä — neu-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

vottelee seuraavissa neuvotteluissa, [Puhemies koputtaa] tai seuraavat pääministerit — näiden eduskunnan linjojen pohjalta.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Rinne.

15.27 Antti Rinne sd (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa puhemies! Edustaja Orpo käytti erinomaisen puheenvuoron äsken. Tässähän on kysymys siitä, että palkansaajajärjestöt, työnantajien etujärjestöt, elinkeinoelämän järjestöt ja asiantuntijat, talousasiantuntijat, ovat sitä mieltä, että tämä paketti on Suomen kannalta kaikkine heikkouksineen hyvä paketti, ja sen takia tätä kannattaa tukea.

Minä haluan puuttua siihen väitteeseen, että tämä ei olisi ainutkertainen. Tässä eivät muutu mitkään EU:n rakenteet päätöksenteossa. Neuvoston päätöksen pitää olla yksimielinen, jotta tällainen asia voi kulkea eteenpäin, ja sen jälkeen valtiosääntöisesti omassa maassaan kukin parlamentti hyväksyy sen. Mikään näistä rakenteista ei muutu, mikä takaa sen, että komissaarit eivät tule päättämään vaan 27 jäsenmaata tulee päättämään tällaiset tulevaisuudessakin. [Ilkka Kanerva: Se on juuri näin!]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Räsänen.

15.28 Päivi Räsänen kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kristillisdemokratian eduskuntaryhmälle on täysin selvää, että äänestämme elpymisvälinettä vastaan. Tämä sopimus on askel kohti liittovaltiota, joka käytännössä tarkoittaa velka-, vero- ja tulonsiirtounionin rakenteiden luomista, mikä ei myöskään edistä hyvää taloudenpitoa EU:n jäsenmaissa. Ja kyllä tämä sopimus on myös Suomelle surkea neuvottelutulos periaatteella ”ota yksi, maksa kolme”: Suomi maksaa 6,6 miljardia ja saa reilut kaksi miljardia takaisin.

Täällä on perusteltu tämän hyväksymistä sen elvyttävällä vaikutuksella vientimarkkinoillemme. Emme me elvyttämistä vastusta [Paavo Arhinmäki: Vähän kuitenkin!] vaan siitä, että se tapahtuu sitomalla jäsenmaat nimenomaan yhteisvelkaan. Kansallisesti voidaan ja tuleekin elvyttää, ja nimenomaan nämä rahoituskehys ja elpymisväline [Puhemies koputtaa] olisi tullut pitää erillään.

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Vanhanen, 3 minuuttia.

15.29 Valtiovarainministeri Matti Vanhanen: Arvoisa puhemies! Tässä keskustelussa on vaadittu sitä, että näiden olisi pitänyt olla erillään ja että tässä on keinotekoinen kytkös. Tässä ei ole keinotekoista kytköstä, [Perussuomalaisten ryhmästä: Onpas!] vaan elpymisvälineen rahat käytetään tämän seitsemän vuoden budjetin aikana osana EU:n budjettia. Ne käytetään EU:n lainsäädännön mukaisesti. Kuten edustaja Kyllönen kysyi, rahojen käyttöä koskevat kaikki ne säännökset, mitä muutakin EU-varainkäyttöä. Ero on se, että tätä ei rahoiteta vuosittaisilla jäsenmaksuilla nyt tämän seitsemän vuoden aikana, vaan kertaluontoisesti ja poikkeuksellisesti unioni ottaa velan ja jäsenmaat maksavat sen 30 vuoden aikana takaisin, ellei sitten tule uusia omia varoja, joista tätä lyhennetään.

Myös edustaja Kanerva ja edustaja Orpo totesivat erittäin hyvin: eduskunnan sana painaa paljon enemmän kuin yksittäisten komissaarien. [Ilkka Kanerva: Näin on!] Itse asiassa, kun perustuslakivaliokunta tästä säätämisyjärjestyksestä päätyi kahteen kolmasosaan, niin vaikka se ei tietysti ottanut kantaa ennakoivasti, niin siinä tuli sivutuotteena myös erit-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

täin kova kanta siitä, että vastaavantyypiset ratkaisut edellyttävät Suomessa jatkossakin eduskunnassa kahden kolmasosan enemmistöä. Se on kova kanta. Ja kannattaa meidän ehkä vähän miettiä sitäkin, että toivottavasti EU:ssa ja EU:n jäsenmaissa kuitenkin päätöksentekokyky säilyy, vaikka edellytetään vahvaa enemmistöä: että päätöksentekokyky säilyy, että saamme päätöksiä aikaan silloin, kun niitä tarvitaan, ja uskon, että Suomen eduskunta huomenna pystyy omalta osaltaan näyttämään tämän.

Tässä keskustelussa paljon esitetään, mihin tämä johtaa. Mihinkä tämä vastalause voisi johtaa? Mikä on vastalauseen motiivi? Minä olen yrittänyt lukea tämän hyvin tarkkaan ja ne ponnet, joita tässä on, siltä varalta, jos eduskunta hylkäisi tämän ja hyväksyisi perussuomalaisen esittämät ponnet. Mehän antaisimme tässä viestin siitä, että me valmistelimme euroeroa. Eduskunta edellyttäisi, että hallitus laatisi kansallisen varamaksujärjestelmän euroalueen syvien häiriöiden takia ja että edistäisimme hallitun euroeron valmistelua. Tästähän tässä kyse on, perussuhtautumisesta unionin jäsenyyteen, ja kohteena on erityisesti ensi vaiheessa eurojäsenyys. Puhutaan itse asiasta, jos tästä on kyse.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kankaanniemi.

15.32 Toimi Kankaanniemi ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Euroyhteisvaluutta on todella epäonnistunut. Viimeksi Esko Aho totesi, että se on täysin epäonnistunut jo alusta lähtien. Se on johtanut tähän tilanteeseen, missä me nyt olemme: pitää paketti paketin jälkeen tukea eräitä euromaita, lähinnä Välimeren maita. Tällä tiellä nyt ollaan. Niitä on tehty viime vuosikymmenellä monta. Euroopan keskuspankki on tukenut tuhansilla miljardeilla euron pystyessä pitämistä, ja nyt te tuette sitä jälleen ettekä vaadi yksityiskohtaisesti uudistuksia näiltä mailta, jotka kehnosti hoitavat taloutensa — maksatte vain heille. Se on loputon tie, ja se on pantava poikki. Me haluamme sen nyt tehdä.

Arvoisa puhemies! Ihmettelen, että kokoomus on anekauppaan lähtenyt eli on ostettavissa tällaisilla lausumilla, joista vuoden kahden päästä hallituksen kertomusta käsiteltäessä [Puhemies koputtaa] eduskunta voi enemmistöllään todeta, että ne eivät enää ole voimassa. Ei tämä, mitä täällä nyt tehdään, [Puhemies koputtaa] ole mitään todellista, [Puhemies: Aika!] muita maita sitovaa.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Zyskowicz.

15.34 Ben Zyskowicz kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra... Arvoisa rouva... [Puhuja aloittaa puheenvuoron mikrofonin ollessa suljettuna] — Nyt on liian monta asiaa, mihin pitää keskittyä samaan aikaan.

Arvoisa rouva puhemies! Suomessa on laaja yhteisymmärrys siitä, että emme halua, että Euroopan unioni olisi tulonsiirtounioni. Päinvastoin haluamme, että jokainen maa vastaa taloudestaan ja veloistaan. Tässä mielessä olivat hyvin tärkeitä nämä valtiovarainvaliokunnan asettamat reunaehdot jatkolle. Nyt täällä sanotaan, että tällä valtiovarainvaliokunnan mietinnöllä ei ole mitään merkitystä, ei sitä Brysselissä lueta. Näin voi ollakin, mutta Suomelle ja Suomen hallitukselle sillä on merkitystä, koska se sitoo Suomen hallitusta ja nämä vaativat yksimielisyyttä jatkossakin. Ja me emme ole tässä yksin. Meidän kanssamme samanmielisiä maita on muitakin.

Samalla pitää rehellisesti tunnustaa, että Euroopan unionissa on väkeviä voimia, suuria maita, jotka ajavat asioita siihen suuntaan, mihin me Suomessa emme halua. Tämä onkin

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

haaste tuleville vuosille: miten yhtäältä torjumme tällaiset pyrkimykset, joita emme halua, ja samalla kuitenkin [Puhemies koputtaa] toimimme Euroopan toimintakyvyn ja uskottavuuden puolesta?

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Adlercreutz.

15.35 Anders Adlercreutz r (vastauspuheenvuoro): Ärade talman! Tässä on puhuttu paljon itsenäisyydestä, ja edustaja Mykkäsellä ja Orpolla oli hyviä puheenvuoroja tähän liittyen. EU:n osana me ollaan itsenäisempiä kuin ennen. Meillä on enemmän finanssipoliittista liikkumatilaa, meillä on enemmän kauppapoliittista liikkumatilaa, meillä on enemmän turvallisuuspoliittista liikkumatilaa. Jos kysyy 90-luvun alun yrittäjältä, miltä devalvaatio tuntui, niin ei se hyvältä tuntunut. Ei se ollut parempaa aikaa. Nyt on monella tapaa paremmin.

Jos ongelmasta katsoo vain rusinoita eikä pullaa, niin iso kuva unohtuu. Jos tätä arvioidaan pelkästään transaktion, niin iso kuva häviää. Ei ole sattuma, että elinkeinoelämä toivoo, että eduskunta huomenna äänestäisi viisaasti. Jos tämän mielipiteen unohtaa, jos sen sivuuttaa, niin ei silloin voi väittää, että olisi huolissaan taloudesta, elinkeinoelämästä, yrittäjistä, Suomen tulevaisuudesta. [Puhemies koputtaa] Tässä on neuvoteltu hyvin. Tulos on parempi nyt kuin ilman Suomen panosta, [Puhemies koputtaa] ja valtiovarainvaliokunnan mietintö tekee siitä vielä paremman.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Koskinen.

15.37 Johannes Koskinen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ehkä tässä voisi saada 2 minuutin puheenvuoron, niin voisi ehkä hiukan tarkemmin selostaa tätä kysymystä, [Naurua] jossa perussuomalaisten ja kristillisdemokraattien puolelta toistuvasti todetaan, että Suomi maksaa 6 miljardia ja saa 2 miljardia. Tässä unohdetaan totaalisesti kaksi asiaa.

Ensinnäkin aikaperspektiivi: Me saamme tänne yli 2 miljardia seuraavan 2 vuoden aikana mutta maksamme ne siivut keskimäärin yli 20 vuoden päästä. Jos me ajatellaan, että kansantuote esimerkiksi kasvaa 3 prosentin vauhdilla, niin se kansantulo, mistä se maksetaan, on silloin kolminkertainen nykyiseen verrattuna, tai jos se kasvu on 2 prosenttia, niin siltikin on yli puolitoistakertainen se kansantulo, josta se silloin maksetaan.

Toisekseen: Tätä ei tule maksettavaksi tuossa summassa lainkaan, koska tänne kehitetään niitä uusia omia varoja, mistä itse asiassa komissaarit Dombrovskis ja Gentiloni puhuivat enemmänkin, että jos tämä onnistuu, niin tätä pysyvää tulomallia voidaan käyttää. [Toimi Kankaanniemi: Jos! Eivät ne onnistu!] Elikkä jos saadaan toimimaan nämä uudet verot, jotka eivät siis vähennä kansallisvaltioiden, jäsenvaltioiden, verotuloja [Puhemies koputtaa] vaan ovat puhtaasti EU:lle tulevia, niin ne vähentävät niitä jäsenmaksumenoja [Puhemies koputtaa] tästäkin paketista hyvin olennaisesti.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Mäkelä.

15.38 Jani Mäkelä ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hieman hämmästyttää, että jos tämä paketti on niin erinomainen kuin hallituspuolueista väitetään, niin miksi valtiovarainministeri Vanhasen mielestä tämä on sitten kaikille vaikea asia. Se on mielenkiin-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

toinen ristiriita. Mutta ehdottaisin, että oltaisiin rehellisiä: ei puhuta elvytyspaketista, vaan puhutaan kiristyspaketista, koska tämä ilmiselvästi on nimenomaan kiristyspaketti.

Sen osalta, paljonko nämä valtiovarainvaliokunnan lausumat merkitsevät, voidaan miettiä, että kun perustuslakivaliokunta lausui viime kesänä, että pakettia ei pidä nykymuodossaan edistää, niin silti Suomen hallitus sitä edisti. Eli kun perustuslakivaliokunnan lausunto oli tyhjänmerkityksinen Suomen hallitukselle, niin mitä te nyt aivan aikuisten oikeasti kuvittelette eurooppalaisten välittävän siitä, jos valtiovarainvaliokunta lausuu joitain lausumia mietinnössään, jota kukaan ei missään lue?

Perussuomalaiset ovat esittäneet kahdeksan lausumaa lisää siihen kyseiseen mietintöön. [Paavo Arhinmäen välihuuto] Ponsia riittää — ollaan sitten pontevia vaikka koko porukka yhdessä.

Se on tosiasia, että kun me hyväksymme tämän — jos me tämän hyväksymme, toivotavasti emme hyväksy — ja kun nimi on paperissa, niin nimi on paperissa, asiat etenevät, rahat menevät ja valta menee. [Puhemies koputtaa] EU pitää sen, mitä saa, ja koskaan se ei mitään takaisin meille anna.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Lohi.

15.39 Markus Lohi kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Mäkelä unohtaa, että nämä valiokunnan lausumat, jotka ovat aivan erinomaisia, sitovat kuitenkin Suomea ja Suomen nykyistä ja tulevaa hallitusta. Täällä on todettu muun muassa, että tämä on poikkeuksellinen ja kertaluontoinen.

Maksaako Suomi sitten liikaa tästä paketista? Jos me vertaamme kansantuotteella tai väkiluvulla Ruotsiin tai Tanskaan, me maksamme selvästi vähemmän. Niihinhan meidän pitää verrata itseämme eikä Bulgariaan ja Romaniaan.

Mitä tulee näihin ongelmiin: Totta kai, tämä ei ole täydellinen paketti, oikeusperustakin on aika ohut, siihen liittyy ongelmia, ja sitä on käsitelty perustuslakivaliokunnankin lausunnossakin, mutta asetelmahan tässä on aika perinteinen. Meillä on valittavana kaksi epätydellistä tai huonoa ratkaisua, ja itse lähdän siitä, että epävarmuuden sijaan valitsen vakauden. Silloin Suomi aivan varmuudella häviää paljon vähemmän kuin siinä, että me lähitisimme sille tielle, että meidän sanaamme ei voi luottaa ja me lähdemme Eurooppaan aiheuttamaan kaaosta.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Virolainen.

15.40 Anne-Mari Virolainen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Reilu vuosi sitten markkinat reagoivat hyvin voimakkaasti, kun maailma lähes seisahtui koronan takia, ja pörssikurssit laskivat dramaattisesti. Markkinat myös toipuivat hyvinkin nopeasti, kun tuli viitteitä tästä paketista, kun Merkel ja Macron kertoivat, että koronan runtelemia talouksia on elvytettävä. Minä kannatan tätä elpymispakettia, vaikka tunnustan, että se ei ratkaise jäsenvaltioiden rakenteellisia ongelmia. Me tiedämme, että aika runsaastikin pitää tehdä toimia, jotta saamme jäsenmaiden velkakestävyyttä paremmaksi, ja siksi kysyisinkin teiltä, valtiovarainministeri Vanhanen, näkemyksiänne: Millaisella aikavälillä pankkiunioni saadaan loppuun? Miten pääomamarkkinaunioni saadaan rakennetuksi? Entä miten näette, saammeko me velkajärjestelymekanismia käyttöön?

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Viitanen.

15.42 **Pia Viitanen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tällä ratkaisulla luodaan työpaikkoja, suomalaiset ihmiset saavat työtä. Valtiovarainvaliokunnan jäsenenä pidän erittäin merkittävänä sitä täysin selkeää kirjausta, jossa valtiovarainvaliokunta, ja sitä kautta koko eduskunta, edellyttää, että tämä paketti on ainutkertainen, poikkeuksellinen, ei ennakkotapaus, eikä Suomi hyväksy vastaavan järjestelyn toistamista tai muuttamista pysyväisluonteiseksi. Se on koko Suomen kanta, ja uskon muuten, että myös Euroopan unionissa tullaan tämä kanta pistämään merille jatkoa ajatellen. Tämä on erittäin painava kannanotto. [Toimi Kankaanniemi: Pelottelua!]

Puhemies! Ihmettelen hieman sitä, että kun tällä paketilla, jota muun muassa teollisuusyritykset kannattavat, luodaan suomalaisille ihmisille työpaikkoja, niin perussuomalaiset vastustavat tätä toisin kuin vaikkapa viime kauden alussa, kun [Puhemies koputtaa] auliin käsin menitte hyväksymään tukia Kreikalle. [Puhemies koputtaa] Mitä tässä on parempaa, kun suomalaisille annetaan [Puhemies: Aika!] työpaikkoja? [Mika Niikko: Ei pidä paikkaansa! — Eduskunnasta: Ja se oli euroalueen paketti, se, minkä te hyväksyitte!]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Koskela.

15.43 **Jari Koskela ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Hienoa, että täällä on paikalla myöskin yksi ministeri vastaamassa.

Valtiovarainministeri Vanhanen, te olette useissa yhteyksissä puolustanut ja ylistänyt tukipakettia vivuttamisella. Olette sanonut, että tukipaketista jaettavalla rahalla saataisiin jopa yhdeksänkertainen vipuvaikutus. Kysynkin: Eikö olisi viisasta vivuttaa Suomea kansallisesti korkoineen noin 7 miljardilla eli koko Suomelle lankeavalla maksuosuudella? Nyt me vivutamme kenties osalla siitä, mitä me tulemme mahdollisesti saamaan, kenties vajaalla 2 miljardilla omia rahojamme, mitkä me kierrätämme EU:n kautta. Eikö lopputulos olisi Suomen kannalta paljon parempi, jos vivuttaisimme 7 miljardilla lisättynä ulkopuolista rahaa yhdeksänkertaisesti? Lopputulos olisi 60—70 miljardia, eli meidän vuotuinen budjettimme on paljon pienempi. Vai koetteko, että on mukavampaa vivuttaa Italian kaltaisia talouksia solidaarisuuden nimissä?

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Hopsu.

15.44 **Inka Hopsu vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Huomisessa äänestyksessä on kyse eurooppalaisesta solidaarisuudesta, yhteisestä elvytyksestä ja yhteisestä kriisin hoidosta.

Suomalaiset yrittäjät ovat todenneet: Suomen, suomalaisten ja meidän yritystemme etu on tukea Euroopan elpymistä ja samalla varmistaa, että rahat käytetään Euroopan ja Suomen uudistamiseen ja uusien työpaikkojen synnyttämiseen. Koko Euroopan on löydettävä keinot, joilla se myös tulevaisuudessa pärjää kilpailussa. Elpymisen kohdennukset vihreään siirtymään, osaamiseen ja digitalisaatioon toivottavasti osaltaan ovat niin Suomen kuin Euroopan tulevaisuuden menestyksen avaimia. Niitä ovat myös sitoutuminen yhteisiin eurooppalaisiin arvoihin, oikeusvaltioperiaatteeseen, toimivaan demokratiaan ja ihmisoi-
keuksien kunnioitukseen. Näistä kiinni pitäminen ja menestyvä taloudellinen yhteistyö ovat turvanneet Euroopan rauhan ja vaurauden ajan.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Vielä piti kiittää valtiovarainministeriä. [Puhemies koputtaa] Hän puhui hyvin EU:n päätöksentekokyvyn säilyttämisestä.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Ranne.

15.45 Lulu Ranne ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tämä paketti on Suomelle erittäin huono diili. Pyydänkin ministeri Vanhasta kuittaamaan seuraavat luvut: Viime heinäkuun budjettineuvottelun voitto oli siis se, että saimme 500 miljoonan euron kuoren maataloudelle vuosille 21—27. Kun sen vaikutus yhdistetään EU:n yhteiseen maatalouspolitiikkaan eli CAP-järjestelmän rahoituksen yleiseen laskuun, Suomen vuosien 21—27 maatalousrahoitus paranee 21 miljoonaa per vuosi. Nuukan nelikon maat sen sijaan eivät saaneet maatalouskuorta. Sen seurauksena Ruotsin maatalousrahoitus heikkeni 44 miljoonalla eurolla vuodessa, mutta Ruotsi sai ja vaati 1 069 miljoonan euron jäsenmaksualennuksen. Huomioiden maatalousrahoituksen laskun Ruotsi pääsi neuvotteluissa 455 miljoonaa euroa plussalle, joka vuosi. Onko sattumaa, että tämä summa on suunnilleen sama kuin Ruotsin vuotuinen maksuosuus elpymisvälineen 390 miljardin euron avustustalainasta? [Paavo Arhinmäki: Onko Ruotsi nettomaksaja vai ei?] Nuukan nelikon neuvottelemat jäsenmaksualennukset [Puhemies koputtaa] tuovat niille kaikille samankaltaisia tuloksia. Onko asia näin, ministeri Vanhanen?

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Lohikoski.

15.47 Pia Lohikoski vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Koronakriisi on aiheuttanut suurta tuhoa Euroopassa. Tärkeintä on nyt se, että Euroopassa elvytetään, investoidaan ja tuetaan suoraan reaalisaloutta. Suomi ei saa toistaa 90-luvun laman virheitä, eikä Eurooppa saa toistaa eurokriisin virheitä. Silloin vaadittiin leikkauksia ja talouskuria samalla, kun tuettiin pankkeja. Eurokriisissä talouskuripolitiikalla hidastettiin kasvua ja aiheutettiin työttömyyttä. Nyt käsillä oleva elpymisväline toimii onneksi toisin. Tässä paketissa elvytysrahoilla luodaan työpaikkoja, panostetaan tutkimukseen ja kehitykseen ja tehdään investointeja puhtaaseen energiaan, vähähiilisen liikenteen infraan ja kiertotalouteen. Suomi ei ole irrallaan muusta Euroopasta, vaan meidän taloutemme ja työllisyytemme ovat riippuvaisia Euroopan taloudesta, ja siksi tässä paketissa on kyse ennen kaikkea Suomen työllisyydestä.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kalli.

15.48 Eeva Kalli kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Toisin kuin joissakin puheenvuoroissa on annettu ehkä ymmärtää, Euroopan unioni ja EU-talous eivät ole jossakin tuolla kaukana, jossakin muualla olevia asioita, vaan ne ovat osa meitä ja me olemme osa niitä. Meillä on yhteinen sisämarkkina, jonka kautta suomalaiset yritykset pääsevät 5 miljoonan ihmisen sijaan noin 450 miljoonan ihmisen sisämarkkinoille.

On toki tärkeää, että Suomi käyttää oman reilun 2 miljardin euron osuutensa fiksusti, yhteiskuntaa uudistaen ja uutta luoden, mutta vähintään yhtä merkittävää suomalaisten yritysten ja näiden työntekijöiden kannalta on se, että se 750 miljardin euron lisäruiske ja sen edelleen vivuttama lisäruiske yhteiselle eurooppalaiselle sisämarkkinalle, jotka Suomi saa aikaan noin 4 miljardin euron nettomaksuosuudella, käytetään mahdollisimman viisaasti.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Vientiä ei voi elvyttää yksin kansallisella elvytyksellä. Siihen tarvitaan kasvava kysyntä ja markkina myös Suomen ulkopuolella, ja tällä paketilla saamme [Puhemies koputtaa] siis luotua EU:n sisämarkkinoille merkittävän lisäkysynnän.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Elomaa.

15.49 **Ritva Elomaa ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomen neuvottelutulos elvytyspaketista oli miinus 4 miljardia. Perussuomalaisten mielestä tämä oli huono neuvottelutulos. Talouskomissaari ja komission varapuheenjohtaja, EU:n ydinporukka, ovat lausuneet, että elvytyspaketteja tulee tulevaisuudessa lisää. Onko tämä hyvä asia hallituksen mielestä?

Ja kokoomusta ihmettelen, että te niin raivokkaasti puolustatte tätä elvytyspakettia, jonka lopputulos oli aika huono.

Toivonkin, että ministeri Vanhanen vastaisi: tuleeko elvytyspaketteja mielestänne tulevaisuudessa lisää?

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Guzenina.

15.50 **Maria Guzenina sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Populismin laskun maksaa aina tavallinen kansa — kysykää vaikka briteiltä, [Perussuomalaisten ryhmästä: Mites hallituksen lasku?] miten Britanniassa on brexitin jälkeen mennyt. [Perussuomalaisten ryhmästä: Britit nousee!] Tämä meidän oma taloutemme on täysin riippuvainen siitä, miten Eurooppa voi. Korona on kurittanut koko Eurooppaa, ja tämä paketti lievittää, elvyttää ja pitää tätä yhteismarkkinaamme tolzillaan. Mikä olisi perussuomalaisten ratkaisu tästä kriisistä nousemiseen? Suun soittamisella me emme selviä. Sisäänpäin kääntymällä me emme selviä — se vasta olisi tuhoisa tie Suomelle. Sen lasku tavalliselle suomalaiselle ihmiselle olisi mittamaton. Korot nousisivat, kulutushyödykkeet kallistuisivat, vientiyrityksemme näivettyisivät, ja työttömyys räjähtäisi käsistä. [Perussuomalaisten ryhmästä: Populismia!] Ja jos te ette usko [Puhemies koputtaa] hallitusta siinä, että tämä tukipaketti on välttämätön, niin uskokaa edes sellaisia talousviisaita [Puhemies: Aika!] kuin Sixten Korkman.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Eestilä.

15.51 **Markku Eestilä kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä elvytyspaketti sinänsä ei ole ongelma. Oikeastaan on aivan järkeväkin elvyttää yhdessä Euroopan keskuspankin osto-ohjelmien kanssa markkinoita, joita tähän saakka on jo 3 100 miljardin edestä elvytetty. Ja kun ajatellaan kansainvälistä tilannetta Japanissa, Aasiassa ja USA:ssa, niin tämä elvytyspaketti on aivan paikallaan. Mutta kyllä se täytyy myöntää, että kritiikkiä pitää kohdentaa nimenomaan tämän elvytyspaketin rakenteeseen ja toteuttamistapaan. Nyt se kyllä venyttelee näitä Euroopan unionin perussopimuksia aika reippaasti, ja yksi ongelma, mikä liittyy moraalikatoon, kyllä vain on tämä avustuspaketti eli 390 miljardia, joka sisältyy tähän 750 miljardiin. Kysyisinkin valtiovarainministeriltä, miten te näette valtiotasolla ja pankkitasolla tämän moraalikadon, sillä kun velkaannutaan tarpeeksi, niin ollaan jo kohta tietoisia, että joku avustuspaketti korjaa tilannetta.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Eskelinen.

15.52 Seppo Eskelinen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä on parin tunnin aikana tullut faktaa ja fiktiota, jos näin sanoisi. Itse en näe tätä rahoituspakettia pelkäämään elvytyspaketin, vaan tätä pitää katsoa kokonaisuutena, ja erityisesti tämä aluekehitysrahaston rahastopaketti ja rahoituskehys ovat tärkeä osa tätä kokonaisuutta.

Maakunnat ovat yhdessä yritysten, elinkeinoelämän, korkeakoulujen ja kaikkien tahojen kanssa valmisteille jo pitkälle hankkeita, millä sitten tätä kasvua ja uutta työllisyyttä pystyttäisiin rakentamaan. Itse en halua olla siinä joukkueessa, joka tuottaa meidän yrityselämälle ja elinkeinoelämälle pettymyksen kaatamalla tämän kokonaisuuden. Nyt on tärkeää, että luodaan sitä uskoa tällä koko rahoituskehyksellä tuonne maakuntiin.

Puhemies Anu Vehviläinen: Ja vielä tässä vaiheessa edustaja Juvonen, ja sen jälkeen ministeri. — Edustaja Juvonen, olkaa hyvä.

15.54 Arja Juvonen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Suomi maksaa 6,6 miljardia, Suomi saa 2,7 miljardia. Me sitoudumme yhteisvelkaan, eikä tämä tule olemaan ainutkertainen paketti. Tämä ei ole elvytyspaketti. Tämä on jäähyväiset Suomen itsenäisyydelle -paketti. [Paavo Arhinmäki: Eli huomisesta lähtien Suomi ei ole enää itsenäinen?]

Sain viestin — täällä puhuttiin historiasta: ”Mietin isovanhempiani, jotka kaikki neljä olivat sodassa. Toiset Karjalan evakoita, joilta vietiin kaikki, tämän maan todellisia pelottomia rakentajia. Onneksi he eivät ole näkemässä tätä tilannetta, kun tätä maata ollaan myymässä.” Mitä vastaatte hänelle, kahden kouluikäisen lapsen isälle?

Arvoisa rouva puhemies! Marinin hallitus jää aikakirjoihin hallituksena, joka elvytti kotimaan sijasta muita maita, lahjoitti tulevien sukupolvien varat Etelä-Eurooppaan ja otti miljardikaupalla velkaa.

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Vanhanen, 3 minuuttia.

15.55 Valtiovarainministeri Matti Vanhanen: Arvoisa puhemies! Minullakin on suvussa ollut Karjalan evakkoja, ovat jo edesmenneitä, ja kyllä se heidän henkinen perintönsä oli se, että ei meidän pitäisi jäädä yksin — ei pitäisi jäädä yksin, se on se tärkein perintö. [Toimi Kankaanniemi: Eivät ne velkoja pyytäneet maksamaan!]

Edustaja Juvonen puhui yhteisvelasta. Eduskunta selvillä ehdoilla edellytti, että pitää olla tarkkarajaista, ja yhteisvelan sijasta voisi sanoa, että se on eriytettyä vastuuta. Jokaisella maalla on sopimuksessa määritellyllä tavalla se vastuu, joka koskee omaa osiota.

Edustaja Eestilä teki tärkeän kysymyksen tästä moraalikadon riskistä, ja se on ilman muuta herännyt. Se heräsi jo finanssikriisin aikana, heräsi eurokriisin aikana, se on esillä nyt. Kun syntyy kriisejä, joihin ei ole tällaisia kriisintarkoituksellisia ja -hallintajärjestelmiä, ja sitten on tehty aika nopeasti valmistellen yhteisiä ratkaisuja, niin ilman muuta näihin sisältyy riski moraalikadosta. Sen takia on välttämätöntä pala palalta määritellä sääntöjä, joita eduskunta on nyt asettanut myös näissä ponsissaan, joita tullaan soveltamaan myös pankkiunionia laadittaessa, niin että saataisiin veronmaksajat eroon näistä pankkien riskeistä, saataisiin pankkijärjestelmä itse varautumaan kriiseihin ja ratkaisuihin. Pala palalta nämä järjestelmät ovat syntymässä.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Mutta kyllä tätä moraalikatoa pienentää esimerkiksi Italian esimerkki. Italiaa on useasti käytetty tässä tämän ratkaisun yhteydessä esimerkkinä. Italiahan saattaa saada tästä, jos ottaa myös kaiken sen velan käyttöön, noin 200 miljardia euroa. [Jussi Halla-ahon välihuuto] He saavat tästä 200 miljardista niin sanottuja avustuksia 30 miljardia. Itse asiassa seuraavan seitsemän vuoden aikana, niin kuin edustaja Kyllönen taisi sanoa, he maksavat jo nettona 35 miljoonaa euroa takaisin. Tämä suhde 30 miljardia ja 170 miljardia heille omaa velkaa on kyllä aika vahva konsultti ohjaamaan siihen, ettei kannata moraalikatoon mennä. Eli kyllä tässä koko järjestelyssä on kuitenkin elementtejä, jotka eivät ole viemässä moraalikadon suuntaan. [Toimi Kankaanniemi: Pekkarinen on ihan eri mieltä!]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kauma.

15.57 Pia Kauma kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Itseäni hiukan harmittaa se, kuinka vähän tästä asiasta on käyty analyttistä keskustelua, enemmänkin on hyvin polarisoitunutta. Ne, jotka kannattavat, kieltävät kaikki negatiiviset puolet, mitä tähän liittyy, ja ne, jotka vastustavat, kieltävät kaikki positiiviset puolet, mitä tähän liittyy. Aivan kuten edustaja Eestilä tuossa äsken totesi, niin elvytystähän me sinänsä tarvitsemme, mutta itsekin olen miettinyt sitä, mikä askel tämä on EU:lle nyt sitten vastaisuudessa. Meille tulevat ne uudet verot, joista mahdollisesti nyt sitten jo kesäkuussa päästään keskustelemaan, ja myöskin yhteinen politiikka muilta osin, tulonsiirtounioni. Milloinkahan me puhumme sitten esimerkiksi sosiaalipolitiikan yhtenäistämisestä, erilaisten avustuspoliittikojen yhdistämisestä myöskin maan sisäisesti? Tätä minä itse ainakin ajattelen.

Mutta toisessa vaakakupissa, arvoisa puhemies, on se, että tämä on nyt se ratkaisu, jonka EU:n päämiehet ovat neuvotelleet, ja se on meille tarjolla, ja se on suurimmassa osassa maita jo hyväksytty. [Puhemies koputtaa] Se on se politiikka, jota ehkä kuitenkin kannattaa [Puhemies: Aika!] tässä harkita vakavasti.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Östman.

15.59 Peter Östman kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tässä on puhuttu tästä 4 miljardin maksuosuudesta, että onko se iso vai pieni raha. No, se on verrattavissa siihen summaan, mitä suomalaiset maksoivat sotakorvauksena Neuvostoliittoon. Sitten joku on myöskin sanonut, että tällä rahalla luodaan työpaikkoja. Aika kalliisti muuten: minä laskin tuossa, suhteutin sen hallituksen tavoitteisiin, että kun luodaan 80 000 työpaikkaa, niin se on 55 000 euroa per työpaikka siihen suhteutettuna.

Kyse tässä ei ole pelkästään Suomen maksuosuudesta vaan periaatteesta. Ranskan EU-asioiden ministeri Beaune sanoi jo viime kesänä, että EU:n yhteinen velka ei jää elpymispakettiin. Seuraava ratkaiseva taistelu käydään yhteisistä veroista. Myös Ranskan presidentti Macron on lausunut samansuuntaisesti. Surullista. Uskooko joku tässä salissa vielä, että tämä elvytyspaketti jäisi kertaluonteiseksi? [Perussuomalaisten ryhmästä: Näyttää uskovan!] Uskotteko siihen vielä? Kysyn edustaja Essayahin tapaan: [Puhemies koputtaa] voimmeko me suomalaiset luottaa siihen, [Puhemies: Nyt on aika täynnä!] että EU:ssa pidetään sopimuksista kiinni?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Meri.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

16.00 **Leena Meri ps** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Hieman huvittaa se, että sosiaalidemokraatit täällä riekkuvat tännepäin työllisyydestä. Muistan edellisen kauden, kun saitte satatuhatta työtöntä aikaiseksi, eivätkä ne näytöt nyttenkään kovin hyvät ole, niin että ehkä teinä en nyt kauheasti siitä pullistelisi.

Keskustan osalta totean, että minusta oli erikoista, että keskustan ryhmäpuheenjohtaja lähtee siitä, että sisäpolitiikka saa olla niin sanotusti sopivasti rempallaan, ja niin se on tuntunut olevankin. Tässä näkee sen arvojärjestyksen: mieluummin rahat ulkomaille, ja kotimaassa asiat saavat olla sillä lailla sopivasti rempallaan. [Puhuja laulaa viimeisen sanan] — Vaikka täällä ei nyt saa laulaa, tämä oli aivan pakko tähän todeta.

Sitten kysyisin ministeri Vanhaselta: Kun te nyt mainostatte täällä kaikki yhteen kuuroon tätä valtiovarainvaliokunnan mietintöä ja näitä ponsia, niin mihin asiakirjaan nämä nyt tullaan kirjaamaan EU:ssa sitovasti? Kun täällä puhutaan, että tämä on nyt niin tärkeä, niin mihin EU:n asiakirjaan nämä kirjataan, jotta nämä ovat sitten sitovia? — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Hoskonen.

16.01 **Hannu Hoskonen kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Täältä lehteriltä täydennän, että toivon, että kun jouduin tänne... [Puhuja aloittaa puheenvuoron mikrofonin ollessa suljettuna]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Hoskonen, teillä ei mikrofoni vielä toimi.

Mistä tämä pannaan päälle? Sanokaa minulle.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Olisiko nappulasta?

Minä tulen sinne alas. Jos puhemies antaa seuraavan puheenvuoron, niin tulen sillä aikaa sinne alas.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Selvä. — Edustaja Sankelo.

16.02 **Janne Sankelo kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Euroopan unioni on meille tärkeä viiteryhmä: se luo turvallisuutta maanosaamme. Tästä on laaja ymmärrys — me olemme suureksi osaksi tätä mieltä. Turvallisuus perustuu kuitenkin ennustettavuuteen ja vakauteen, ja kaiken perusta on sääntöperusteisuus, se, että noudatamme yhteisiä, sovittuja asioita, pidämme niistä kiinni. Se on tällainen eurooppalainen elämänmuoto.

Tämän elpymispaketin ongelma on se, että epäluottamus kasvaa, kun puhutaan velkavastuusta ja tämän tyyppisistä asioista, ja se vaikuttaa kansalaisten turvallisuudentunteeseen, juuri siihen, mitä Suomi on lähtenyt unionista aikoinaan hakemaan. Eli mitä tulee seuraavaksi? Mihin EU on oikein menossa? Kykeneekö Euroopan unioni toimimaan toipaikan hetkellä? Monet kansalaiset puntaroivat näitä kysymyksiä, ja tämä elpymispaketti on viemässä väärälle polulle — siltä se nyt vaikuttaa. Kysyisin ministeriltä: [Puhemies ko-puttaa] onko tässä riskejä?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja nyt edustaja Hoskonen.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

16.04 **Hannu Hoskonen kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Ensinnä toivon, että korkeasti kunnioittamani eduskunnan pitkäaikaisin edustaja Ilkka Kanerva ei tuonne lehterille joudu. Uskon, että kokoomuksessa on niin paljon sivistystä, ettei vanhaa miestä juoksuteta. Minä jouduin sen tekemään, mutta ei se minua häiritse.

Mutta siihen asiaan, missä tässä nyt mennään. En minä mitenkään voi, arvoiset suomalaiset kansanedustajat ja Suomen kansa, uskoa, että toisten velkoja maksamalla ja holtiton-ta taloudenpitoa auttamalla Suomi nousee suosta. Se ei ole markkinataloutta, että tuemme sellaisia maita. Suomi on joutumassa toisten velkojen takuumieheksi, ja mikä pahinta, seitsemän vuoden aikana luodaan tiekartta siihen, että Euroopan unioni saa verotusoikeuden. Sen pahempaa virhettä Suomen eduskunta ei voi tehdä. [Leena Meri: Näinpä!] Se on aivan järkyttävää. On ollut hirveää seurata tuolta lehteriltä keskustelua, kun meidän pitäisi antaa verotusoikeus tästä maasta pois. Jos olisin joskus sata vuotta sitten ollut senaatin jäsen, niin olisin vaatinut perustuslakiin pykälän, että verotusoikeutta ei tästä maasta saa ulos antaa, mutta nyt me annetaan se. Sen karmeampaa virhettä tämä talo ei voi tehdä. Olen erittäin pettynyt. [Perussuomalaisten ryhmästä: Isänmaallista toimintaa!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Rinne.

16.05 **Antti Rinne sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Totean tähän edustaja Hoskonen puheenvuoroon, että tämä talo ei ole antamassa verotusoikeutta Suomesta mihinkään. [Perussuomalaisten ryhmästä: Kyllä on!] Se ratkaisu, joka on perustuslakivaliokunnan tarkastelussa ollut, liittyy täsmälleen niihin perussääntöihin, jotka Euroopan unionin peruskirjoissa on määritelty, omista varoista, ja se on täysin selvä. Tässä ei mitään muutosta tapahdu tämän asian suhteen.

Täällä esitettiin kysymys siitä, mihin merkitään tämä Suomen valtiovarainvaliokunnan lausunto Euroopan unionissa. Ei sitä tarvitse merkitä mihinkään. Se täällä Suomessa ohjaa [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] suomalaisen parlamentin päätöksentekoa. Suomen hallitus ei voi ohittaa sitä, mitä valtiovarainvaliokunta nyt on päättänyt. [Sanna Antikainen: Sitä ei merkitä mihinkään, eli se on merkityksetön!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Immonen.

16.06 **Olli Immonen ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Elpymispaketti murentaa EU:n sääntöperusteisuutta, lisää moraalikatoa ja vie Suomen tulonsiirtounioniin ja lopulta liittovaltioon. Eduskunnan perustuslakivaliokunta on todennut EU:n elpymispaketissa olevan kyse Suomen täysivaltaisuuden kannalta merkittävään toimivallan siirtoon Euroopan unionille rinnastuvasta järjestelystä, joka muuttaa merkittäväällä tavalla unionin luonnetta. Näin valiokunta katsoo, että elpymispakettia koskeva ehdotus on eduskunnassa hyväksyttävä päätöksellä, jota on kannattanut vähintään kaksi kolmasosaa annetuista äänistä. Tämä osaltaan kertoo sen, kuinka merkittävästä muutoksesta nyt EU:ssa on kyse ja kuinka merkittävästä perussopimusten tulkintakäytännöstä on kyse. Tätä emme hyväksy — tuskin hyväksyy Suomen kansakaan.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Rydman.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

16.07 Wille Rydman kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Jäsenyys Euroopan unionissa on Suomelle keskeinen strateginen valinta ja myöskin kansallinen etumme. Tämä on täysin selvää. Me Euroopan unionin ystävät, jotka monella politiikan sektorilla toivoisimme itse asiassa nykyistä syvempää integraatiota, haluamme kuitenkin nimenomaisesti vakaata ja ennustettavaa, sääntöpohjaista Euroopan unionia. Nyt tällä nimenomaisella ratkaisulla valitettavasti tullaan rapauttamaan sekä Euroopan unionin sääntöperusteisuutta että sen taloudellisen vakauden pohjaa.

Kun synnytämme tilanteen, jossa perussopimuksia muuttamatta omaksumme niille toisenlaisen tulkinnan kuin mikä niille tähän asti on nähty, ja kun taloudellisella ratkaisulla luomme ennakkotapauksen, joka on omiaan murentamaan myöskin taloudellisia kannusteita ylläpitää tasapainoista taloutta eri jäsenmaissa, niin se valitettavasti vain lisää tulevien kriisien todennäköisyyttä. Siksi tämä on se paikka, jolloin on ratkaistava, mihin suuntaan haluamme Euroopan unionia kehittää, [Puhemies koputtaa] ja minä Euroopan unionin ystävänä en voi tätä tukea ja tulen siksi [Puhemies: Aika on täynnä!] äänestämään sitä vastaan.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Heikkinen.

16.08 Hannakaisa Heikkinen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Päätöksiä on tehtävä ajassa. Myönteinen päätös on nyt tässä hetkessä välttämätön, ja se on Suomen, suomalaisten, kotimaisten yritystemme ja Euroopan etu. Elvytyspaketti on osa EU:n tulevaa seitsemän vuoden budjettia. Olisi katastrofi, mikäli Euroopan unioni jäisi ilman seuraavaa budjettiaan tässä maailman tilassa. Budjetti sisältää esimerkiksi niin maatalouden kuin aluekehitysrahoituksen kaltaiset asiat, jotka ovat erittäin merkittäviä asioita maakuntien Suomelle. On käsittämätöntä, että perussuomalaiset eivät välitä siitä, mitä se tarkoittaisi esimerkiksi suomalaisille maanviljelijöille. Se olisi kertakaikkinen katastrofi jo muutenkin vakavissa taloushaasteissa oleville tiloille. Perussuomalaiset, te pelaatte maanviljelijöiden suuntaan vilpillisin kortein, ja uskokaa pois, vielä tulee päivä, jolloin se paljastuu. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä]

Olen taipuvainen ajattelemaan samansuuntaisesti kuin tässä edellä edustaja Lohi. Vaikeassa päätöksessä on valittava kanta, joka luo vakautta eikä aiheuta lisää epävakautta. [Puhemies koputtaa] Sen Suomi ansaitsee tässä hetkessä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Puisto.

16.09 Sakari Puisto ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Itse en usko tämän paketin kertaluontoisuuteen. Sen sijaan näen riskejä siinä, miten tämä voi johtaa pelisääntöjen rikkomiseen ja moraalikatoon ja nimenomaan solidaarisuuden pettämiseen, pelisääntöjen rikkomiseen EU:ssa pitkällä aikavälillä. Sen takia olen sitä mieltä, että tämä paketti nimenomaan pitää palauttaa takaisin neuvottelupöydälle äänestämällä ”ei”.

Mutta nyt kun valtiovarainministeri on paikalla, niin kysyisin näistä vaihtoehdoista. Noin vuosi sitten keväällähän oli EVM käsittelyssä, ja siinä käsittääkseni sitä aikaisemmin EVM-sopimuksessa linjattua ehdollisuutta loivennettiin. Ovatko nämä maat nyt ottaneet käyttöönsä nimenomaan tätä EVM:n, Euroopan vakausmekanismiin, lainan likviditeetti-puolta? — Kiitos. [Toimi Kankaanniemi: Eivät ne lainaa ota, kun annetaan ilmaiseksi!]

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Hassi.

16.10 Satu Hassi vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä keskustelussa on väläytelty EU:n keräämiä veroja ikään kuin jonkinlaisena uhkakuvana. No, kaikkien kansanedustajien luulisi tietävän, että EU voi perustaa uusia veroja vain kaikkien jäsenvaltioiden yksimielisellä päätöksellä.

Nyt tässä yhteydessä ollaan perustamassa muovimaksua, ja aivan kuten kuuluu ollakin, tällainen EU:n budjettiin suoraan menevä maksu pienentää kansallisia jäsenmaksuja. Valtiovarainvaliokunnan mietinnössä todetaan, että tämä muovimaksu vähentää Suomen kansallisesta budjetista maksettavaa jäsenmaksua noin 30 miljoonalla eurolla vuodessa.

Aivan samalla tavalla on, jos perustetaan esimerkiksi hiilitulli niistä maista tulevalle tuonnille, joissa ilmastonmuutosta aiheuttavien päästöjen aiheuttamiseen ei sisälly samantilaista hintaa kuin Euroopassa. Mielestäni se olisi ilmaston kannalta hyvä juttu, ja totta kai myöskin se sitten vähentäisi [Puhemies koputtaa] kansallisista budjeteista maksettavia jäsenmaksuja.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja nyt on aika ylitetty. — Edustaja Kivelä.

16.12 Mai Kivelä vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä se nimenomaan on Suomen etu, että EU:ssa elvytetään koordinoitusti, ja se vasta onkin suomalaisten etu, että samalla Eurooppaa voidaan uudistaa kestävämmäksi. Tätä uudistamista nyt tarvitaan, koska valitettava tosiasia on se, että ilmastokriisi ja luontokato ovat vielä koronaakin suurempi uhka. Nyt meillä onkin käsillä tärkeä mahdollisuus vauhdittaa ilmasto- ja ympäristökriisin hillitsemiseksi tarvittavia välttämättömiä investointeja, sillä jos ilmastotoimissa ei onnistuta, niin se vasta tuleeikin kalliiksi. Se tulee paljon kalliimmaksi kuin tämä paketti.

Eurooppa voi nousta tästä kriisistä entistä vahvempana luomalla uusia, puhtaita työpaikkoja sekä investoimalla tutkimukseen, kehitykseen, oppimiseen ja ilmastoratkaisuihin, ja juuri näihin Suomella on saamisen lisäksi myös paljon annettavaa.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Turtiainen.

16.13 Ano Turtiainen at (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On törkeää, että tässä talossa ja varsinkin näin suuressa ja tärkeässä asiassa toteutetaan ryhmäkuria. Perustuslain 29 § korostaa kansanedustajien riippumattomuutta. Sen mukaan me olemme velvollisia noudattamaan oikeutta ja totuutta sekä perustuslakia ja muut määräykset eivät meitä sido.

Vetoan teihin, hyvät kollegat: Älkää alistuko ryhmäkurille. Nyt on kysymys kansamme kohtalosta. Kuunnelkaa kansaa tässä asiassa. [Välihuutoja vasemmalta] Huomenna tässä salissa erotellaan hyvät akanoista eli kansanedustajat maanpettureista, [Puhemies koputtaa] ja kyllä, jokainen maanpetturi joutuu vielä vastuuseen. — Kiitos. [Hanna Sarkkinen: Nyt on kielenkäyttö kyllä aikamoista!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Toivoisin, arvoiset edustajat, että ette käyttäisi tämänkaltaisia nimityksiä edustajatovereista. — Edustaja Kanerva.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

16.14 Ilkka Kanerva kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tähän perussuomalaisten ryhmälle toteaisin, että minä todella toivon, että tässä ei puhuta ohi sen, minkä te itsekkin tiedätte oikeaksi. Jos eduskunta huomenna päättää kahden kolmasosan enemmistöllään sen, mikä on valtiovarainvaliokunnan mietinnössä, se on Suomen kanta, se on eduskunnan kanta ja se sitoo hallitusta, niin kuin täällä on moneen, moneen kertaan sanottu. Älkää, hyvät ystävät, puhuko sivu asian, ja te tiedätte tämän itse. Se vaikuttaa merkittävästi niihin yksimielisesti vaadittaviin päätöksiin myöskin Euroopan unionissa, ja te tiedätte tämän itse. Ei kannata antaa väärää tietoa Suomen kansalle näiden asioiden yhteydessä. [Antti Rinne: Hyvä puheenvuoro! — Perussuomalaisten ryhmästä: Härskiä vihjailua!]

Tiedämme siltä osin myöskin sen, että tämä vahvistaa Euroopan unionia. Tämä koko paketti on 2 prosenttia Euroopan unionin tuloista, ei sen enempää. Pitää muistaa, että tämä vahvistaa Euroopan unionia yhteisönä. Tämä kuitenkin edesauttaa työnantajien, työntekijöiden, yritysten, taloustieteilijöiden mukaan Suomen taloutta. [Puhemies koputtaa] Kannattaa kuitenkin panna asiat tärkeysjärjestykseen ja niin, että puhutaan totuudesta.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja edustaja Purra.

16.16 Riikka Purra ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Jos ne valtiovarainvaliokunnan lausumat nyt sitten ovat sitovia, niin mitä hallitus, tämä tai seuraava, tekee, kun Brysselistä uusi paketti tai vaade kajahtaa? Oletteko te sitten valmiit lisäämään kaaosta ja heikentämään vakautta — nämä ovat siis teidän omia sanojanne — mikäli Ranska ja Saksa esittävät vastaavaa uutta pakettia? Silloinko olette valmiita siihen? Sittenkö te ette täällä valita käytöstapojen puutetta tai populismia tai hauku perussuomalaisia vaan johdonmukaisesti taistelette Suomen itsemääräämisoikeuden ja valtiovarainvaliokunnan lausumien puolesta? [Mika Niikko: Sittenkö vasta?] Saanen epäillä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Lohi.

16.16 Markus Lohi kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Hoskosen pelot yhteisistä veroista ovat varmasti aitoja ja aiheellisiakin. Sen sijaan väite siitä, että nyt tässä luovutettaisiin Suomen verotusoikeutta unionille, ei minun käsittääkseni pidä alkuunkaan paikkaansa. [Perussuomalaisten ryhmästä: Kannattaa tutkia asioita!] Valtiovarainvaliokunnan mietinnössä todetaan, että ”valiokunta toteaa, ettei esitys sisällä muovivaraa lukuun ottamatta konkreettisia ehdotuksia uusista omista varoista”, joilla tarkoitetaan näitä veroja. ”Valiokunta muodostaa lopullisen kantansa ehdotuksiin uusista omista varoista vasta sen jälkeen, kun niitä koskevat ehdotukset on annettu.” Ja täällä on erikseen lausumaehdotus 6: ”Eduskunta edellyttää, että Suomi noudattaa vakiintuneita veropoliittisia kantojaan, eikä hyväksy Suomelle haitallisia ylikansallisia veroja.” Tämä on erittäin tiukka lausuma tältäkin osin, ja on tärkeää, että tässäkin asiassa noudatetaan sitä perinteistä sääntöä, jonka eräs amerikkalainen senaattori aikoinaan lausui, että jokaisella on oikeus omiin mielipiteisiinsä mutta ei omiin faktoihin. [Perussuomalaisten ryhmästä: Sanahelinää!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Berg.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

16.18 Kim Berg sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomi ja suomalaiset hyötyvät vahvasta ja yhtenäisestä EU:sta. EU:n arvo Suomelle ei perustu euromääräisiin lukuihin siitä, kuinka paljon EU:lle maksetaan ja kuinka paljon EU:lta saadaan rahaa. Pienelle vientivetoiselle maalle EU:n avoimet sisämarkkinat ja taloudellinen vakaus ovat moninkertaisesti nettomaksun arvoiset. Harvoin on mistään asiasta ollut niin suurta yksimielisyyttä asiantuntijoiden keskuudessa kuin siitä, että Suomen kannattaa hyväksyä tämä paketti. Niin kuin tässä keskustelussa on tullut monta kertaa ilmi, niin palkansaajajärjestöt, elinkeinoelämän edustajat kuin talousviisaat ovat sitä mieltä, että Suomen tulee ehdottomasti hyväksyä tämä paketti.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Halla-aho.

16.19 Jussi Halla-aho ps (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa puhemies! Eurooppalainen integraatio etenee yleensä kriisien kautta ja kriisejä hyväksi käyttäen. Irvokkainta on se, että integraatio on yleensä aiheuttanut tai ainakin mahdollistanut ne ongelmat, joihin tarjotaan ratkaisuksi lisää integraatiota. Euron kriisi ja siirtolaiskriisi ovat tästä noidankehästä hyviä esimerkkejä. Korona ei tietenkään ole EU:n aiheuttama, mutta ne Etelä-Euroopan talousvaikeudet, joita niin sanotuilla elpymispaketilla yritetään ratkaista, johtuvat suurelta osin integraatiosta ja epäonnistuneesta yhteisvaluutasta. Vähintäänkin yhteisvaluutta tekee yksittäisten maiden rakenteellisista ongelmista kaikkien ongelmia. Näin ei pitäisi olla. Meidän tulisi purkaa haitallista integraatiota sen sijaan, että syvennämme sitä, ja juuri tässä Suomi, arvoisa puhemies, voi olla kokoaan suurempi vaikuttaja.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja valtiovarainministeri Vanhanen, olkaa hyvä.

16.20 Valtiovarainministeri Matti Vanhanen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Halla-ahon, perussuomalaisten puheenjohtajan, äskeinen puheenvuoro ilmeisesti kertoi siitä, mistä tässä vastustuksessa myös on kyse: te käytätte tietysti tätä päätöksentekoa ajaaksenne omaa agendaanne ja omaa listaanne, joka näkyy teidän ehdottamistanne ponsista. Jos tämä omien varojen päätös kaadettaisiin ja hyväksyttäisiin nämä teidän ponnet, se olisi askel euroeron suuntaan, ja sitä myös äskeisellä puheenvuorolla selvästi tavoittelitte. Saattaisi olla hyvä, että ei käytäisi tällaisista ikään kuin varjonyrkkeilyä tämän paketin yhteydessä, kun oikeasti on kyse siitä, mikä on perussuhtautuminen Euroopan unioniin, Suomen jäsenyyteen siinä, siinä suhteessa integraatioon. [Jani Mäkelä: Ai oletteko tuomassa esitystä tällaisesta?]

Hieman suhteellisuutta näihin asioihin. Unioni on ollut tulonsiirtounioni aina. Se on kerännyt varoja niiltä alueilta, jotka yhteismarkkinoista eniten hyötyvät, ja tukenut sillä niitä alueita, jotka heikoimmin pärjäävät. Tätä Suomen nettomaksusuutta tästä paketista voisi suhteellistaa siihen, että viime vuonna me otimme kolmessa kuukaudessa yhtä paljon velkaa kulutusmenojemme kattamiseksi kuin tässä aiotaan 30 vuoden takaisinmaksuajalla maksaa. Se ehkä kertoo tästä mittakaavasta, josta on kyse. [Mika Niikko: Onko se nyt siten hyväksyttävämpää?]

Lopuksi, arvoisa puhemies: Mihin nämä ponnet kirjataan? Nehän eivät ole sen jälkeen valtiovarainvaliokunnan ponsia, vaan ne ovat eduskunnan hyväksymiä ponsia, ja niillä on juuri se merkitys, joka eduskunnan päätöksillä on. Suomessa valtaa käyttää valtiopäiville kokoontunut eduskunta.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Halla-aho.

16.22 **Jussi Halla-aho ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Perussuomalaiset vastustavat elpymispakettia juuri niistä syistä, joita on tuotu esiin lukuisissa perussuomalaisten puheenvuoroissa. Me emme käytä sitä keppihevosena jonkin muun agendan edistämiseen. Mutta tämä ei muuta niitä euron rakenteellisia ongelmia, joihin äskeisessä puheenvuorossani viittasin, ja minua hiukan ihmetyttää se, miksi täällä maalaillaan maailmanloppua siitä tilanteesta, että Suomi eroaisi yhteisvaluutasta. Jos ajatellaan muita Pohjoismaita, jotka kuuluvat Euroopan unioniin, Ruotsi ja Tanska eivät kuulu yhteisvaluutaan. Onko näillä mailla viimeisten 19 vuoden aikana mennyt ratkaisevasti huonommin kuin Suomella siksi, että ne eivät kuulu tähän eurovaluutaan, johon Suomi kuuluu? Vai onko teidän argumenttinne se, että Suomella menisi vielä huonommin, jos Suomella esimerkiksi Ruotsin ja Tanskan tavoin olisi oma valuutta, joka joustaa esimerkiksi poikkeuksellisen vaikeissa taloudellisissa suhdanteissa? — Kiitoksia.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Orpo.

16.23 **Petteri Orpo kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä edustaja Halla-ahon puheenvuoro on kyllä merkille pantava. Käytännössä te tässä olette sitä mieltä, että Suomen pitäisi erota eurosta. Tämä on suomalaisten hyvä ymmärtää, varsinkin kun on kyseessä puolue, joka nauttii suomalaisten suurta luottamusta tällä hetkellä gallupien perusteella ja joka pyrkii vakavasti olemaan pääministeripuolue. Teidän tavoitteenne puheenjohtajan suulla on erota eurosta. Teidän on välttämätöntä esitellä suomalaisille ja eduskunnalle se suunnitelma, mitä se tarkoittaisi. Miten te sen aikoisitte toteuttaa? Ei tällaisia asioita voi noin vain heitellä.

Mitä integraatioon tulee, niin integraatio on ollut Suomelle hyväksi. Euroopan unionin hyödyt, mitä kaikkea se on meille tuonut — vapaus, vauraus, turva, vapaa liikkuvuus — eivät ole pahoja asioita. Ne ovat suomalaisten etu oikeus tänä päivänä. [Mika Niikko: Tyhjää äänestämisen arvoisia ainakin!] Sitä varten me kannatamme tätä, koska rusinoista tässä ei ole kyse vaan pullasta: [Puhemies koputtaa] Euroopan unionin jäsenyydestä ja sen puolustamisesta. [Perussuomalaisten ryhmästä: Nosta tähtilippu salkoon!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Vähämäki.

16.24 **Ville Vähämäki ps** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, kunnioitettu puhemies! Ensinnäkin meidän politiikkamme keskiössä on kansallisen edun puolustus. Nämä meidän ponttemme tässä vastalauseessa ovat osin päällekkäisiä, osin samansisältöisiä mutta tiukempia kuin mietinnön ponnet. Me hyväksytään mietinnön ponnet, niin kuin me toteamme, mutta esitämme tähän kahdeksan uutta omaa pontta. Me halutaan puolustaa kansallista etua. Me halutaan, ettei tällä elvytyspaketilla kiihdytetä inflaatiota, jolloin tämän paketin tosiasiallinen maksaja olisi tavallinen suomalainen työmies, tavallinen suomalainen viljelijä, jonka tuotantopanosten hinnat nousevat mutta joka ei tosiasiassa saa kuitenkaan siitä tuotteesta sellaista hintaa, että tämä kattaisi ne kustannukset.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Ovaska.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

16.25 Jouni Ovaska kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Meillä on täysi mahdollisuus kaataa tämä paketti. Ei se ole kuin yksi nopea punaisen painaminen, ja jos se tekee vaikeaa, niin kannattaa laittaa silmät kiinni. Mutta silloin pitää myöskin tajuta ja kestää seuraukset, se, että tähän elvytystarpeeseen ei ehditä uutta pakettia kokoamaan. Entäpä meidän luottoluokituksemme? Tällä hetkellä meitä rankataan EU:n ja eurojäsenyyden mukaan. Entäpä sitten vaikutus markkinoille? Kuka tietää?

Niin kuin täällä on tänään sanottu, me olemme EU:ssa, koska se on meidän arvo-, talous- ja turvallisuuspoliittinen valintamme. [Perussuomalaisten ryhmästä: Joka ei noudata omia sääntöjään!] Me olemme päättäneet, että meidän taloutemme ja meidän teollisuutemme turva ja kasvun eväät varmistetaan näillä sisämarkkinoilla. Mutta se, että me käymme täällä nyt jälleen keskustelua siitä, pidämmekö kiinni sopimistamme vai emme, on väärä suunta. Nyt pitäisi puhua siitä — ja olla aloitteellisia siinä suunnassa — miten talous- ja rahaliiton rakenteellisia ongelmia korjataan ja miten palataan niihin pelisääntöihin, mistä on aikaisemmin sovittu.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Sarkkinen.

16.26 Hanna Sarkkinen vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Vähämäki puhui juuri Suomen edusta. On Suomen etu, että koko Eurooppa elpyy. Suomen talous on yhteenkietoutunut muun Euroopan kanssa syvällä tavalla, ja se on tosiasia. Kyse on työllisyydestä, kyse on vakaudesta, Suomen ja Euroopan. Paketin hyväksyminen on Suomen etu.

On lisäksi tärkeää, että puhutaan siitä, mihin näitä rahoja käytetään: ilmastoinvestointeihin, tuottavuuteen, työllisyyteen. On tärkeää, että rahojen käytön ehtona on oikeusvaltioperiaate. Näiden periaatteiden nojalla Eurooppa voi nousta tästä kriisistä aiempaa vahvempana.

Mutta, arvoisa puhemies, toisin kuin edustaja Hoskonen, minä näen, että EU:n uusien omien varojen kehittäminen on hyvä asia. Hiilitullit estävät hiilivuotoa, muovivero kannustaa kierrätykseen, digivero voi oikein toteutettuna laittaa digijättien verovälttelylle pisteen. Omat varat myös vähentävät jäsenmaiden jäsenmaksupaineita, mutta ne eivät ole [Puhemies koputtaa] päällekkäisiä kansallisen verotuksen kanssa.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja aika täynnä. — Edustaja Rinne.

16.27 Antti Rinne sd (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa puhemies! Minusta on tässä keskustelussa ikävä piirre se, että ikään kuin näkemyserojen kautta arvioidaan toisia epäisänmaallisiksi, sellaisiksi, jotka eivät tavoittele suomalaisten etua näissä asioissa. Minä olen ainakin tullut valituksi tänne eduskuntaan sen takia, että haluan olla täällä tavallisten suomalaisten etujenvälvoja omien arvojeni pohjalta kaikissa niissä kysymyksissä, joista päätöksiä täällä olemme tekemässä. Minun mielestäni voi hyvin olla perustellusti sitä mieltä kuin perussuomalaiset ovat siitä, että eurosta pitäisi erota, niin kuin puheenjohtaja Halla-aho totesi, mutta minä olen sitä mieltä, että se on väärin suomalaisia kohtaan, se on suomalaisten kannalta väärä ratkaisu. [Jussi Halla-ahon välihuuto] Ja haluan sen takia kertoa sen oman kantani tämän asian yhteydessä, että tarvitaan yhteistä politiikkaa niissä asioissa, joissa suomalaiset voivat pärjätä paremmin, kun tehdään yhdessä asioita.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Lehto.

16.28 **Rami Lehto ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kyllä nyt Suomea vedätetään, mutta silti hallitus odottaa elvytyspaketista saatavia meidän omia miljardeja, joita voisi sijoittaa vihreään siirtymään, kuten autoilijoiden kurittamiseen. Hyvät hallituspuolueiden edustajat, jos vähävarainen suomalainen nyt ostaisi osamaksulla vaikka 27 000 euron arvoisen eteläeurooppalaisen hybridiauton 30 vuoden maksuajalla ja tuon osamaksusopimuksen kokonaishinnaksi tulisi 66 000 euroa, niin olisiko tuon auton ostopäätös teistä kannatettava, koska rahoituslaitos ja autonvalmistaja tienaisivat tästä järjestettävästä sopimuksesta?

Nyt kun hallitus on tekemässä Suomelle vihreän siirtymän osamaksusopimusta, kysyn teiltä, valtiovarainministeri Vanhanen: jos muut maat eivät hoida vastuutaan elpymispaketin velanmaksusta tai korot nousisivat rajusti, niin kertokaa, kuinka Suomen maksusuosus voisi muuttua tulevaisuudessa.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Zyskiewicz.

16.30 **Ben Zyskiewicz kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Täällä on käyty keskustelua näiden valtiovarainvaliokunnan mietintöön liittyvien ponsien merkityksestä. Ensinnäkin, niin kuin täällä jo todettiin, tämän käsittelyn kautta ne tulevat Suomen eduskunnan tahdoksi. [Pia Viitanen: Juuri näin!] Täällä sanotaan, että niillä ei ole mitään merkitystä. No, en minäkään ajattele, että Brysselissä niitä laajasti luetaan, vaikka jotkut kyllä sielläkin lukevat, mutta ne sitovat Suomen hallituksen politiikkaa, ja tästä on kyse. Eli kun EU:ssa mennään eteenpäin ja kun — näin uskon — eteen tulee vastaavanlaisia tilanteita, joissa Italia ja kumppanit ajavat tällaisia järjestelyjä, jotka johtavat yhteisiin velkoihin, silloin Suomen edustajien pitää toimia tätä kehitystä vastaan, koska näin on Suomen eduskunta edellyttänyt. [Perussuomalaisten ryhmästä: Miksei nyt?] Emmekä me ole tässä yksin, meillä on samanmielisiä. Miten me voimme, edustaja Purra, siinä tilanteessa toimia näin, toisin kuin nyt? Siinä ollaan vasta solmimassa niitä [Puhemies koputtaa] sopimuksia eikä käsittelemässä niitä jälkikäteen.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja nyt on aika täynnä. — Edustaja Honkonen.

16.31 **Petri Honkonen kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tämä on hyvä, että tämä tuli nyt selväksi. Perussuomalaiset ajavat, kuten puheenjohtaja Halla-ahon suulta äsken kuulin, elpymispakettia nurin tarkoituksenaan Suomen euroero. [Sanna Antikainen: Te ajatte Suomea liittovaltioon!] Minun mielestäni olisi vastuullista, että kertoisitte, arvoisa edustaja Halla-aho, suomalaisille, [Perussuomalaisten eduskuntaryhmästä: Kannattaisi kuunnella!] mitkä ovat euroeron seuraukset suomalaisille asunovelallisille, suomalaisille yrittäjille, koko Suomen taloudelle, Suomen valtiontalouden koroille — koko tälle taloudelle, josta me olemme riippuvaisia. Toivon, että kerrotte ne seuraukset, mitä tällä euroerolla olisi.

Tätä elpymispakettia voi perustellusti monelta osin kritisoida, mutta Suomessa jokainen yritys, jokainen pienikin yritys, on täysin riippuvainen Euroopan taloudesta tänä päivänä. [Perussuomalaisten ryhmästä: Ei pidä paikkaansa! — Perussuomalaisten ryhmästä: Missä on todellisuus?] Tämä on se hinta, minkä me maksamme matalasta korkotasosta, siitä, että

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

meidän ei tarvitse devalvaatiota pelätä, ja siitä, että meillä on yrityksillä vakaa investointi- ja toimintaympäristö, [Puhemies koputtaa] ja minä olen sen hinnan valmis maksamaan.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja nyt edustaja Halla-aho.

16.32 Jussi Halla-aho ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen varma, että edustaja Honkonen on niin rehellinen kuin osaa, ja siksi tulkitsem, että hän ei ollut äsken paikalla, kun pidin puheenvuoron, tai hänen ajatuksensa olivat jossakin muualla.

Tällä hetkellä säännöt eivät mahdollista eurovaluutasta eroamista ilman, että maa eroaa myös Euroopan unionista, ja sen takia sitä on itsessään järjetöntä ottaa agendalle. Sen sijaan me olemme sitä mieltä, että Euroopan unionissa ja valuuttaliitossa pitäisi olla mekanismi, jolla jäsenmaa voidaan erottaa yhteisvaluutasta [Mika Niikko: Kuten Italia!] tai jonka avulla se voi hallitusti erota sieltä. Me olemme kritisoineet eurovaluuttaa sen ilmeisistä ongelmista, siitä, että se tekee yksittäisten jäsenmaiden — kuten Kreikan, Portugalin, Italian ja Espanjan — rakenteellisista ongelmista kaikkien ongelmia, koska nämä jäsenmaat eivät pysty kansallisella tasolla ratkaisemaan niitä poliittisista syistä.

Mutta minua kyllä kiinnostaisi tietää, millä tavoin Ruotsi ja Tanska euroon kuulumattomina maina ovat kärsineet suhteessa Suomeen viimeisten 20 vuoden aikana siitä, [Puhemies koputtaa] että ne eivät kuulu tähän valuutta-alueeseen.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja al-Taee.

16.33 Hussein al-Taee sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täällä edustaja Järvinen ensimmäisessä puheenvuorossaan sanoi, että mitä päivä rauhaa maksaisi, voiko sille laittaa hintaa. Minusta se on hyvä kysymys, sitähän EU on.

Seuraan historiasta Arabiliiton perustamista vuonna 45, se edelsi EU:n perustamista. Jos he olisivat pitäneet kiinni yhteisistä arvoista, pitäneet yhtä, niin se alue olisi rauhallinen edelleenkin. Minusta EU on tällä hetkellä juuri sellainen unioni, josta pitää pitää kiinni. Se on tae suomalaisten turvallisuudesta ja hyvinvoinnista pitkälle eteenpäin. Oikeusvaltiomekanismi tässä on ihan hyvä systeemi, jolla voimme varmistaa, että me maat yhteisesti pidämme huolta siitä, että näitä yhteisiä varoja ei käytettäisi väärin. [Juha Mäenpää: Pitääkö säännöistä pitää kiinni?]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Kyllönen.

16.34 Merja Kyllönen vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Me olemme olleet kovasti huolissamme Italian taloudesta, ja sanoisin näin, että meillä tarvitsisi vähän syvemmin tarkastella tätä kokonaisuutta sekä Suomen että Italian näkökulmasta. Italian julkinen velka suhteessa bruttokansantuotteeseen on ollut 134,8 prosenttia, Suomessa sama suhde 69,2. Italiassa kotitalouksien velka käytettävissä olevien tulojen suhteessa vuonna 2019 oli 61,6, Suomessa kotitalouksien velka käytettävissä olevien tulojen suhteessa oli 132,7. Kun me puhumme siitä, mitä on kestävä taloudenpito ja toiminta, niin minä toivoisin, että me myöskin katsottaisiin tätä omaa kotipesää pikkuisen syvemmälle, ennen kuin me menemme ikään kuin moittimaan toisia huonoista ratkaisuista.

Iso kysymys tässä minun mielestäni on se, minkä haluan valtiovarainministeri Matti Vanhaselle esittääkin, eikö ole [Puhemies koputtaa] sekä Suomen että Italian etu, että vien-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

ti vetää, [Puhemies: Nyt on aika täynnä!] jotta niitä velkoja pystytään maksamaan niin kotitalouksien kuin kansantalouksienkin näkökulmasta.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ledamot Adlercreutz.

16.36 **Anders Adlercreutz r** (vastauspuheenvuoro): Ärade talman! Edustaja Kyllönen on pitänyt monta hyvää puheenvuoroa tästä konkretiasta, minkälaisia Euroopan taloudet faktisesti ovat, kuka oikeasti on nettomaksaja ja mihin nämä rahat oikeasti käytetään. Tätä keskustelua jotenkin leimaa paitsi tietoinen vääristely siitä, mistä me ollaan päättämässä, myöskin vääristely siitä, [Mika Niikon välihuuto] mitkä ne vaihtoehdot ovat. Eurooppahan koostuu 27 maasta. Meillä on prosentti sen väestömäärästä. Siihen nähden Suomen hallitus on tehnyt todella hyvää työtä neuvotellessaan tästä sopimuksesta. Se on parantunut huomattavasti neuvottelun aikana, ja nyt voimme päättää joko, että me hyväksymme tämän, tai, että emme sitä hyväksy, kaikkine seurauksineen. Niiltä seurauksilta ei ole vastuullista sulkea silmiänsä, koska ne ovat arvaamattomat mutta ne ovat kuitenkin todelliset [Puhemies koputtaa] ja varmuudella negatiiviset.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Antikainen.

16.37 **Sanna Antikainen ps** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa herra puhemies! Hallitus ja hallituspuolueet perustelevat elvytystä viennillä. No, eniten rahaa saavat Italia ja Espanja eivät ole edes Suomen top 10 -vientimaiden joukossa. Jos ette usko minua, niin kannattaisi uskoa asiantuntija, dosentti Tervalaa, joka kertoo: ”Pohjoisen osan finanssipoliittisen elvytyksen vaikutus eteläiseen osaan, viennin välityksellä, on erittäin pieni, koska kauppa pohjoisen ja eteläisen osan välillä on pientä. Todennäköisesti eteläisen osan elvytys lisäisi tuotantoa merkittävästi etelässä, mutta vaikutus pohjoiseen osaan, viennin välityksellä, olisi todella pieni.”

Arvoisa puhemies! Hallituksen perustelu viennillä on siis totuuden taivuttamisen maailmanennätys — onneksi olkoon siitä, jos pidätte sitä hyvänä asiana. Olette puhuneet väärän tiedon levittäjistä [Puhemies koputtaa] monta kertaa tämän keskustelun aikana, mutta [Puhemies: Nyt on aika täynnä!] ne väärän tiedon levittäjät asuvat siellä vasemmalla.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Seuraavaksi edustaja Kauma.

16.38 **Pia Kauma kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Aivan alkuun haluan edustaja Antikaiselle todeta sen, että vaikei Italia ole Suomelle sinänsä tärkeä kauppakumppani, niin se on Saksalle tärkeä kauppakumppani, ja Saksa taas on Suomelle tärkeä kauppakumppani, eli kyllä kaikki EU-maat ovat tavalla tai toisella toisiinsa sidoksissa myös kaupankäynnissä. [Välihuutoja perussuomalaisien ryhmästä]

Mutta, arvoisa puhemies, se varsinainen asiani koski näitä veroja. Täällä muun muassa valtiovarainministeri sekä edustaja Rinne totesivat, että emme ole siirtämässä verotusoi-keutta Suomesta EU:lle. No, kyllä se tietenkin on vähän pohdinnan arvoinen asia. Nimit-
tään jos mietitään esimerkiksi digiveroa, niin tavallaan nyt on se tilanne, että esimerkiksi Supercellin kaltaiset yritykset maksavat veronsa Suomeen, mutta jos digivero toteutuu sil-
lä tavalla kuin sitä on suunniteltu, ja jatkossa verot maksetaan sen arvonlisän mukaan, mikä
kussakin maassa tulee, niin voi olla, että nämä verot menetetään Suomesta. Ne maksetaan

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

ehkä sitten niillä markkinoilla, joilla ne toimivat, esimerkiksi Euroopassa, niin että kyllä tässä voi olla Suomelle myöskin epäedullisia vaikutuksia [Puhemies koputtaa] näillä muilla veroilla, mitkä nyt ovat nyt tulossa.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja nyt vuoroon valtiovarainministeri Vanhanen.

16.40 Valtiovarainministeri Matti Vanhanen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Digiveron osalta pisimmällä suunnittelutyö on OECD:n puitteissa globaalisti, ja eduskunta tulee saamaan, lähiviikkoina toivottavasti, siihen liittyvän kirjelmän OECD-neuvotteluista, ja ensi sijassa ratkaisua haetaan sieltä. Tämä vain kertoo siitä, että kansainvälisessä taloudessa maiden välillä myös kiinnitetään nykyään huomiota siihen, että on tullut sellaisia toimialoja, joissa pitää asioita katsoa globaalisti tai vähintäänkin Euroopan laajuisesti. Eduskunta pääsee ottamaan kantaa tähän, ja myös EU:n sisällä on sama pohdinta tästä digitaalisten palvelujen verottamisesta. Siihen tullaan varmastikin palaamaan.

Edustaja Antikainen pohti tätä viennin merkitystä. Tämä yhteismarkkina-alueen toiminnan sisäisen logiikan ymmärtäminen vaatii sen tajuamista, että nämä taloudet, kansantaloudet, ja niiden sisällä toimivat yritykset ovat sidoksissa toisiinsa. Italia on yksi maailman suurimmista yksittäisistä kansantalouksista. Italian merkitys koko Euroopan taloudelle on merkittävä. Edustaja Kauma itse asiassa kuvasi erittäin hyvin tätä vaikutusta Saksaan. Saksan ja Italian välinen talousyhteistyö on erittäin vahva. Ja meidän ei kannata kuvitella niin, että jos tämä yhteismarkkina-alue, EU-alue, ei taloudellisesti pärjäisi, niin Suomi sitten pärjäisi siinä sivussa jotenkin ihmeellisesti, vaan koko EU-alueen talouden menestyksellä on suora yhteys siihen, miten Suomi menestyy.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja edustaja Savola.

16.42 Mikko Savola kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Ensiksikin, talous ja työllisyys ovat niitä asioita, miksi tätä pakettia puolletaan. Ei ole sattumaa, että Suomen Yrittäjät, elinkeinoelämä, SAK, MTK, kaikki vahvasti puoltavat sitä, että tämä tulisi hyväksyä.

Toiseksi, tämä on osa sitä seitsemänvuotista rahoituskehystä, joka on neuvoteltu. On aivan turha kuvitella, että hylkäämällä tämä meillä olisi joku paremman diilin mahdollisuus, niin että Suomi pystyisi yhtäkkiä neuvottelemaan paremman seitsemänvuotisen rahoituskehysten sillä, että löisi tämän elpymispaketin matalaksi koko EU:n osalta.

Ja kolmanneksi, kyllä pitää kysyä, kuka siitä hyötyy, jos tuodaan vahvaa eripuraa tänne Suomeen ja suomalaiset pelotellaan kananlihalle itsenäisyyden menettämisen. Kuka hyötyy siitä, että EU saadaan sekaisin? Siitä eivät hyödy ainakaan suomalaiset, eivät suomalaiset yrittäjät, eivät suomalaiset veronmaksajat, ei kukaan EU:ssa. [Jussi Halla-ahon välihuuto] Sen takia [Puhemies koputtaa] tämä paketti on syytä hyväksyä. [Jussi Halla-aho: Vihjailua!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja edustaja Niemi.

16.43 Veijo Niemi ps (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa puhemies! Yhdysvaltain osavaltiot ja Sveitsin kantonit vastaavat itse omasta taloudestaan, liittovaltio tai federaatio ei tule sotkemaan. Juuri siksi nuo liitot ovat toimineet onnistuneesti. Korona-ajan tuki koh-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

distuu USA:ssa suoraan kansalaisille. Viimeksi jokainen heistä sai 1 400 dollarin elvytys-
šekin, ja pienyritykset saavat palkanmaksutukea, jotta vältetään työntekijöiden irtisanomi-
silta. Tukirahat kohdistuvat suoraan, niitä ei pyöritetä ympäri maan ääriä.

Puola, Kreikka ja Romania ovat vuosia olleet suurimpia EU:n tuensaajia. Ovatko ne luo-
neet omaa tuottavaa toimintaa? Miksi Italia ei halua lainaa edes negatiivisella korolla vaan
tulonsiirtoja toisista maista? Luonnollisesti sellaista halutaan jatkaa loputtomiin. Elvytys-
rahan pumpppaaminen EU:n kautta kiertävään näennäiseen toimintaan ei rakenna kestäväää
yritystoimintaa. Kuka muistaa, kun viisi vuotta sitten suurimpia maataloustuen saajia oli-
vat muun muassa kuningatar Elisabet II ja miljardööri, saudiprinssi Khalid bin Abdullah Al
Saud? Mitä odotatte Etelä-Eurooppaan kipattujen miljardien oikeasti tuovan Suomelle?
[Puhemies koputtaa] Mikä vientiteollisuushaara Suomessa silloin menestyy? Siis ei raho-
jamme Etelä-Eurooppaan.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. Nyt on aika täynnä. — Ministeri Vanhanen.

16.44 Valtiovarainministeri Matti Vanhanen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhe-
mies! Italia ottaa paljon velkaa, ei sille pelkkä avustusraha kelpaa, vaan se ottaa koko ajan
velkaa erittäin paljon [Mika Niikko: Maksaa velalla velkaa!] ja ottaa myös tästä paketista.
Valtaosa, niin kuin aikaisemmin sanoin, noin 200 miljardin osuudesta 170 miljardia, tulee
heidän velkavastuulleen.

Hyvä, että nostitte esille Puolan. Puola on itse asiassa hyvä esimerkki. Neuvostoliiton
hajotessa ja Puolan itsenäistyessä vasallivaltion roolista Puola ja Ukraina — suunnilleen
samankokoiset maat, joissa on hyvät luonnonolosuhteet — olivat elintasoltaan ja kansan-
tuotteeltaan täsmälleen samalla tasolla. Nyt kun Puola on ollut — mitä tässä on, parikym-
mentä vuotta — EU:n jäsenenä, niin sen talous on ainakin kolminkertainen verrattuna Uk-
rainaan. Hyvä oikeusvaltio, EU:n tuki Puolalle ja vaatimukset siitä, millä ehdoilla rahaa
käytetään ja miten yhteiskuntaa ja taloutta organisoidaan, ovat tuottaneet valtavan paljon
paremman tuloksen kuin Ukrainassa, jossa on... En osaa oikein löytää määritettä, minkä-
lainen järjestelmä siellä on. Siellä eivät investoijat usko maahan ja eivät pääse hyötymään
yhteismarkkinoista. Tämä on se tavattoman suuri ero: he eivät pääse hyötymään yhteis-
markkinoista, niin kuin Puola pääsee.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Lindén.

16.46 Aki Lindén sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Suurten numeroi-
den ja suurten rahasummien käsittäminen voi joskus mennä tunteisiin, mutta niitä täytyy
suhteuttaa sitten siihen kokonaisuuteen, josta on kysymys. EU:n yhteinen bruttokansantu-
lo, siis EU-maiden yhteinen bruttokansantulo sen jälkeen, kun Iso-Britannia erosi, on
14 500 miljardia euroa, siis neljätoista ja puoli biljoonaa euroa. No, nyt jos me vertaamme
tätä 750:tä miljardia euroa siihen, aivan kuten täällä itse asiassa edustaja Kanerva aikai-
semmin sanoi, se vastaa 2:ta prosenttia kahden vuoden suuruisesta EU:n bruttokansantuot-
teesta. Yhden vuoden osalta kyse on noin 4 prosentista, ja sitten koko EU:n rahoituskau-
della 0,75 prosentista. Mutta se on tärkeä vipuvarsi. Se on valtavan suuri summa rahaa,
mutta se on kuitenkin suhteellisen vähäinen, kuten äskeisillä luvuilla kerroin, suhteessa
EU:n bruttokansantuloon. Mutta se on erittäin tärkeä vipuvarsi, siksi se tarvitaan.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja edustaja Mäkynen, Jukka.

16.47 **Jukka Mäkynen ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Eräältä yrittäjältä tuli jokaiselle kansanedustajalle sähköposti, jossa Suomen yrittäjät ehdottomasti vastustavat Euroopan unionin elpymispakettia, eivätkä he tunne ketään, joka sitä kannattaisi.

Se, että Suomi hoitaa asiansa paremmin kuin muut EU-maat, ei tarkoita sitä, että meistä tehdään maksumies muiden, huonosti asiansa hoitaneiden maiden laskuille. Nämä maat, jotka tukipaketista hyötyvät, laskevat verotustaan, kun taas meillä tulee paineita asian takia sitä nostaa. Tämä sotii kansalaistemme ja yrittäjiemme moraalikäsitystä vastaan ja samalla murentaa sitä. Kuinka moni yrittäjä siirtää yhtiönsä esimerkiksi Viroon, kun ei ole enää mitään mieltä tehdä Suomen alla töitä?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Kivisaari.

16.48 **Pasi Kivisaari kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On ihan selvää, että mikäli yhteisiin toimiin ei ryhdytä, epävakaus kasvaa, jolloin myös riski investointilamasta ja talouden kriisiytymisestä lisääntyy. Tällöin Suomen menetykset ovat tuntuvasti suurempia kuin elpymisvälineeseen liittyvä rahoitusosuus, ja tästähän tässä on kyse. Kyseessä on siis tulevaisuusvakuutus, joka sekä maksaa että takaa.

Totta kai EU:ssa on valvottava, että jäsenmaat käyttävät varat kriteerien mukaisesti, ja jäsenmaiden tulee sitoutua tekemään uudistuksia taloutensa parantamiseksi. Tämä tilanne, joka on monella tapaa epämieluisa, on myös Euroopan unionin todellinen näytön paikka, kykeneekö se olemaan Euroopan vakauden ja rauhan [Puhemies koputtaa] rakentaja.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Niikko.

16.49 **Mika Niikko ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus on täällä toistanut kolme tuntia sitä, että perussuomalaiset ikään kuin pelottelevat kansaa sillä, että jos tämä paketti hyväksytään, niin silloin me siirrymme kohti tulonsiirtounionia ja moraalikaatoa. Mutta eivät nämä ole meidän keksintöjämme, että näin tulee käymään — näin ovat monet Euroopan unionin johtavat virkamiehet ja poliitikot itsekin maininneet, kuten esimerkiksi eilen EU:n komission varapuheenjohtaja Valdis Dombrovskis mainitsi, että ”mitä paremmin onnistumme tämän järjestelyn toimeenpanossa, sitä enemmän on tilaa keskusteluille pysyvästä välineestä”. Yllätys vain oli se, että tänään Twitterissä hän oikein suomen kielellä perui nämä puheensa ja kertoi siitä, että tämä on kertaluontoinen ja ainutlaatuinen paketti. Kuka ohjeisti Suomessa heitä kirjoittamaan suomen kielellä, latvialaista varapuheenjohtajaa?

Vastaavasti hallitus on jatkuvasti pelotellut täällä kansalaisia [Puhemies koputtaa] talouden kriisiytymisellä, [Puhemies: Nyt on aika täynnä!] työpaikkojen menetyksellä, jopa EU-erolla ja turvallisuuden ja epävakauden lisääntymisellä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Kiljunen, Anneli.

16.51 **Anneli Kiljunen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Täällä on useaan kertaan tänään perätty luottamusta. On kysytty, voiko Suomeen luottaa, tai toisaalta, luotammeko me Euroopan unioniin. Täällä on perätty sitä, muun muassa kristillisdemo-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

kraateista on kysytty, voimmeko luottaa siihen, mitä on sovittu. Ja toisaalta täällä on myös kysytty sen perään, että kun olemme käsitelleet valtiovarainvaliokunnan mietintöä, niin mikä on meidän mietinnön asema ja sitten näitten lausumien asema, voimmeko me luottaa niihin. On selvää, että me emme voi tietenkään ennustaa, miltä tulevaisuus tulee näyttämään, ja siltä osin esimerkiksi tämä valtiovarainvaliokunnan mietintö tulee sitomaan meidän eduskunnan sekä meidän hallituksen seuraavat askelmerkit tämän asian osalta. Mutta tämä meidän keskustelu on jollakin tavalla ollut hyvin hämmentävää siltä osin, että samanaikaisesti kun me puhumme elvytysvälineestä, sitten [Puhemies koputtaa] tämän luottamuksen sisältä paljastuukin esimerkiksi kysymys siitä, [Puhemies: Aika on nyt täynnä!] halutaanko olla osa Euroopan unionia.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Kanerva.

16.52 Ilkka Kanerva kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies... [Puhuja aloittaa puheenvuoron mikrofonin ollessa suljettuna]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Mikrofoni.

No niin. — Arvoisa puhemies! Minulla on kädessäni tämä talouskomissaari Dombrovskisin näkemys siitä, kuinka asiaa tulee hoitaa, ja minun on mahdotonta nähdä tästä tätä tulkintaa, jonka ystäväni edustaja Niikko tässä esitti. Samoin minulla on hänen tämänpäiväinen tviittinsä, jossa hän toteaa: ”Komissiolle on selvä asia, että tämä elvytysväline on kertaluontoinen, ainutlaatuinen ja se on tiukasti ajallisesti rajattu. Se on meidän mahdollisuuksiemme toipua tästä poikkeuksellisesta kriisistä.” [Perussuomalaisten ryhmästä: Kuka sen on kirjoittanut?] — Kuka sen on kirjoittanut suomeksi? Siellä on satoja, satoja, satoja tulkeja komission käytössä. [Välihuutoja] — No, kyllä te sen tiedätte, mutta kun te haluatte kertoa epätotuuksia.

Tässä mielessä, puhemies, minusta puheenjohtaja Orpo teki oikein, kun hän halusi selvennyksen tähän eiliseen kannanottoon, ja se on saatu, ja se on selkeä ja suomen kielellä kaikkien ymmärrettävissä. Tässä mielessä minä toivon, että lopetetaan tällainen toistaminen ohi puhuminen.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Packalén.

16.53 Tom Packalén ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus on nyt koomuksen tuella siirtämässä 3 900 miljoonaa suomalaisten veronmaksajien rahoja taloutta huonosti hoitaneille maille. Tämän avulla nämä maat voivat välttyä epämiellyttäviltä veronkorotuksilta. Miten tämä on mahdollista? Kuinka paljon olette valmiit riistämään suomalaisten veronmaksajien selästä? Mitä korkoja haluatte seuraavaksi korottaa, jotta rahoitatte tämän pöyhöpopulismimme?

Esimerkkinä meillä on työttömiä poliiseja, joita ei kyetä palkkaamaan, koska hallitus ei ole antanut ylityöllistetyille poliisille rahaa näiden palkkaamiseksi, ja nyt puhutaan vain muutamista miljoonista. Samalla te olette syyttämässä 3 900 miljoonaa taloutta huonosti hoitaneille maille. Haluaisin kysyä valtiovarainministeriltä: miten tämä on mahdollista? — Kiitos.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Kinnunen. [Mikko Kinnunen: Ei mene mikrofoni päälle!] — Löytyisikö läheltä toinen mikrofoni? Tai sitten tänne eteen. [Mikko Kinnunen: Arvoisa herra puhemies, puhun Kivisaaren piikkiin!]

16.55 Mikko Kinnunen kesk (vastauspuheenvuoro): Kun kantaa vastuuta, joutuu välillä valitsemaan kahden hankalan vaihtoehdon väliltä. Päätös elpymispaketista on juuri sellainen. Kokonaisuus on meille kaikille vaikea, kuten valtiovarainministeri meille jo totesi.

Valtiovarainvaliokunta asetti tuleville neuvotteluille tiukat reunaehdot, jotka sitovat tulevia neuvottelijoita ja hallitusten politiikkaa yli vaalikausien. Elpymispaketin tulee olla poikkeuksellinen ja kertaluontoinen. Jokaisen maan tulee maksaa jatkossakin omat velkansa. On varmistettava, että tuella investoidaan tulevaisuuteen ja luodaan uutta työtä. Elpymispaketin tulee olla investointipaketti, satsaus tutkimukseen, kehittämiseen ja investointeihin sekä jatkuvaan oppimiseen tiukkojen kriteerien mukaan. Meidän tulee katsoa nyt isompaa kuvaa. Meille on kansallisen turvallisuuden ja [Puhemies: Nyt on aika täynnä!] talouden ja hyvinvoinnin kannalta tärkeää, että pysymme Euroopan unionin jäsenenä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Elo.

16.56 Tiina Elo vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä EU:n elvytyspaketissa on kyse eurooppalaisesta solidaarisuudesta ja yhteisestä kriisinhoidosta, sillä yhteisen kriisin keskellä me edelleen olemme. Kuten täällä on laajasti jo todettu, on Suomen ja suomalaisten etu, että talouden toipumiselle tärkeä elpymispaketti toteutuu, ja myös elinkeinoelämän viesti tästä asiasta on selvä. On myös tärkeää varmistaa, että nämä elpymisrahat käytetään niin Euroopassa kuin Suomessa yhteiskunnan uudistamiseen ja uusien, kestävien työpaikkojen synnyttämiseen.

Euroopan unionin uskottavuuden ja luotettavuuden kannalta on tärkeää, että kykenemme toimimaan yhdessä kriisin keskellä. Yhtenäisyys on tärkeää, jotta voimme olla etulinjassa ratkomassa ihmiskuntaa uhkaavia keskeisiä, vielä koronaakin uhkaavampia kriisejä, kuten ilmastonmuutosta ja luontokatoa, siten, että teemme sen kestäväällä ja globaalisti oikeudenmukaisella tavalla. Tässä EU:lla on mahdollisuus olla kokoaan suurempi, kun olemme yhtenäisiä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Rantanen, Mari.

16.57 Mari Rantanen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Jo viime kesästä lähtien perussuomalaiset ovat puhuneet siitä, että tämä paketti ei tule olemaan kertaluontoinen ihan pelkästään sen vuoksi, että tässä venytetään unionin perussopimuksia. No nyt sitten eilen EU:n talouskomissaari Valdis Dombrovskis möläytti tämän asian julkisuuteen. Toki se korjattiin tänään suomenkielisellä tviitillä — ties mistä sekin on lähtenyt — mutta tämä ei jäänyt pelkästään tähän, vaan itse asiassa eilen Espanjan ja Kreikan pääministerit tapasivat ja tulivat ulos tästä tapaamisesta sillä, että nimenomaan tämä paketti avaa nyt sitten uuden tien fiskaaliunioniin. Onko nyt näin, että Suomi ja Suomen hallitus ja eduskunta eivät näe tätä tilannetta, mihin me olemme menossa, vai onko niin, että muut tietoisesti jättävät tämän nyt kertomatta suomalaisille?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Rantanen, Piritta.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

16.58 Piritta Rantanen sd (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Edustaja Kauma on täällä jo varmaan pari tuntia sitten pitänyt hyvän puheenvuoron siitä, kuinka tämä keskustelu on erittäin polarisoitunutta, ja olisi varmasti tämänkin salin edun mukaisista, että tästä asiasta voitaisiin käydä laaja keskustelu ilman, että tulee huonoksi kansalaiseksi tai paremmaksi kansalaiseksi omien mielipiteittensä vuoksi.

Me ollaan käsittelemässä tätä pakettia nimenomaan sen takia, että meillä on ollut maailmanlaajuinen pandemia, ja ei tämä ole mitenkään yksinkertainen eikä helppo laskutoimenpide, mistä olemme päättämässä. Meidän maamme hyvinvointi on kiinni vientiteollisuudesta, ja on erittäin tärkeää, että kun Euroopan talous lähtee nousuun, niin me olemme tässä nousussa mukana. Kyse on nimenomaan ainutkertaisesta paketista, joka tuo omalta osaltaan työtä ja hyvinvointia myös tulevaisuudessa.

Olen hyvin surullisena seurannut liikkeellä olleita virheellisiä viestejä tämän asian ympärillä. Kyse siltä osin on suuremmastakin ongelmasta, joka meidän on saatava hallintaan. Tässäkin salissa on tänään sanottu, että elvytyspaketti on keppihevonen, joka on [Puhemies koputtaa] keksitty koronan varjolla. Se ei pidä paikkaansa.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Seuraavaksi edustaja Mäkelä.

17.00 Jani Mäkelä ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Voitaisiin keskustella hetki oikeusvaltioperiaatteesta ja sääntöperusteisuudesta, eli palataan siihen, onko tämä nyt sitten koronapaketti, niin kuin väitetään, vai onko tämä joku ihan muu paketti. Tätähän perusteltiin EU:n perussopimuksen artiklalla 122, joka koskee luonnonkatastrofia, jonka nojalla voidaan jollekin jäsenmaalle antaa apua, jos se sellaisen kohteeksi joutuu. Miten kuitenkin tässä salissa nyt keskustellaan sellaisista asioista kuin sisämarkkinoiden vivutus, vihreä siirtymä? Miksi maat käyttävät tätä kansalaispalkkojen tai veronalennusten maksamiseen? Millä tavalla nämä asiat liittyvät tähän mainittuun luonnonkatastrofiin rinnastuvaan koronaepidemiaan, joka meillä pitäisi olla käynnissä tällä hetkellä? Ja onko tilanne enää sellainen, että meillä on käynnissä luonnonkatastrofiin verrattava epidemia, kun tämä paketti on käsittelyssä?

Eli nythän on tilanne niin, että tartunnat ovat laskussa, rokotekattavuus kasvaa kautta Euroopan ja talous nousee jo valmiiksi. Onko tällä paketilla enää tämän kyseisen artiklan mukaiset perusteet olemassa, [Puhemies koputtaa] ja jos ei ole, voidaanko tämä oikeusvaltiossa toteuttaa?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Kankaanniemi.

17.01 Toimi Kankaanniemi ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Näillä valtiovarainvaliokunnan mietintöön liitetyillä ponsilla on kyllä suuri merkitys, mutta se merkitys on vain hallitukselle ja kokoomukselle. Kokoomus ostettiin näillä muutamalla ponnella, jotka on helppo kumota, niin kuin aikaisemmin totesin. Mutta niillä hallitus sai nyt ilmeisesti tämän enemmistön, ellei perustuslain 29 § ala tuntua omassatunnossa niillä, jotka ajattelevat kansan etua.

Arvoisa puhemies! Ministeri Vanhanen aiemmin mainitsi, että Suomi on ottanut paljon velkaa viime ja tänä vuonna. Se on ihan totta, ja se on käytetty suomalaisten hyväksi, ja näin on pitänyt tehdä. Nyt te otatte velkaa yhdessä muiden kanssa muiden maiden tarpeisiin. Siinä on valtava ero. No, se siitä.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Mutta kyllä minä vakavasti varoitan teitä lupaamasta — niin kuin olette luvannut — sitä, että uutta pakettia ei tulisi. [Puhemies koputtaa] Aivan varmasti tulee ja ehkä hyvinkin pian.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Myönnän vielä vastauspuheenvuorot edustajille Viljanen, Mäenpää, Koskela ja Hoskonen, ja sen jälkeen ministeri Vanhanen, ja sitten siirrymme puhujalistaan. — Edustaja Viljanen.

17.02 Heidi Viljanen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä salissa on puhuttu monissa puheenvuoroissa Suomesta ikään kuin irrallisena Euroopan unionista. Ymmärrykseni mukaan olemme vielä vahvasti EU:n jäseniä, vaikka joku saattaa toivoa, että näin ei olisi. Koronapandemiaa ei odottanut yksikään Euroopan maa, eikä sitä kukaan toivonut. Korona ei myöskään johdu yhdenkään maan huonosta taloudenpidosta, mutta yhtä kaikki se horjutti koko Euroopan unionin taloudellista vakautta. EU on kokonaisuus, jonka on hoidettava kriisin taloudellisia seurauksia myös yhdessä, ja koko EU:n toipuminen on keskeistä. Rahoitusratkaisu ei itsessään ole kuitenkaan varmastikaan yhdenkään maan mielestä optimaalinen ratkaisu, mutta ilman tätä yhteistä elvytystä EU:n taloudellinen epävakaus olisi kasvanut. On syytä kuitenkin muistaa, että on hyvä keskustella Euroopan unionin tulevaisuudesta myös laajemmin.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja edustaja Mäenpää.

17.03 Juha Mäenpää ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Arvoiset kollegat! Olen tänään tehnyt poliisille tutkintapyynnön Ylälle vuodetuista muistiinpanoista koskien EU:n elvytyspakettia, viitaten muun muassa rikoslain lukuihin 40 ja 33. Muistion mukaan Suomelle tulisi ennennäkemättömiä poliittisia seurauksia, mikäli Suomi ei hyväksyisi 750 miljardin euron elpymisrahastoa. Tämä muistio on salattu 25 vuodeksi, kansanedustajiltakin, eikä ole kerrottu, keiden välillä keskustelu on käyty. [Mauri Peltokangas: Härskiä!] Kansalaisilla on saattanut herätä kysymys muistion ja keskustelun aitoudesta. Jos valtioneuvoston kanslia kokee muistion niin salaiseksi, ettei sitä voi luovuttaa edes eduskunnalle, niin miksi valtioneuvoston kanslia ei ole tehnyt poliisille tutkintapyyntöä asiakirjojen vuotamisesta? Tätä vuotoa voi hyvin verrata [Puhemies koputtaa] al-Hol-asiakirjavuotoon, josta ulkoministeriö teki tutkintapyynnön poliisille.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja nyt on aika täynnä.

Eduskunta ei voi sallia elvytyspaketin äänestystä tietoisena...

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Tästä jatkaa edustaja Koskela.

... siitä, että kansanedustajien tiedonsaantia on asian valmistelussa rajoitettu.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Niin, edustaja Koskela, olkaa hyvä.

17.05 Jari Koskela ps (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa herra puhemies! Pakko palata vielä vähän tuonne taaksepäin. Aikaisemmin esimerkiksi edustaja Honkonen puut-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

tui tähän eurokeskusteluun. Ihan tiedoksi vain, että Suomi on talouskasvussa kymmenen vuoden ajalla lähes maailman surkeimmalla sijalla, 134., elikkä se tarkoittaa sitä 141 maan joukossa, että eurossa vain Kreikka ja Italia ovat meitä huonompia ja kasvuero Ruotsiinkin on peräti 20 prosenttia — pieneksi muistin virkistämiseksi. Mutta tästä en aikonut puhua.

Nyt kun tämä on viimeinen tilaisuus tästä aiheesta, tukipaketista, puhua, niin sanon siitä, kun tähän on liitetty myöskin vahvasti keskustelua turvallisuuspolitiikasta. Nyt valitettavasti on vain yksi ministeri paikalla, mutta ministeri Vanhanen varmasti osaa vastata, kun itseäni on jäänyt huolestuttamaan, miten tämä 750 miljardin tukipaketti nyt liittyy turvallisuuspolitiikkaan. Onko jotain sellaista, mitä meidän pitäisi täällä salissa tietää? Onko jotain uhkaa olemassa, vai miksi tätä keskustelua käydään? Viimeksi vaikka Helsingin Sanomissa eurooppaministeri Tuppurainen antoi vahvan lausunnon tästä. [Puhemies koputtaa] Mielelläni kuulisin hallituksen mietteitä myöskin tähän turvallisuuteen liittyen.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja nyt viimeinen debattipuheenvuoro tällä erää. — Edustaja Hoskonen.

17.06 Hannu Hoskonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tuosta verokeskustelusta hieman: Ihmettelen sen sävyä ja tasoa. Kun lukee tuon valtiovarainvaliokunnan mietinnön kokonaan, mitä siellä on euroveroista kirjoitettu, samoin valtioneuvoston selonteon numero 7 ja hallitusohjelman, niin ihan selvästi kaikissa näissä asiakirjoissa viitataan siihen, miten euroverot etenevät — Euroopan yhteinen yhteisövero tulee 2026 alkamaan. Mutta miksi täällä sitten väitetään, että niitä ei tule? Onko joku kirjoittanut nämä äsken mainitsemani paperit väärin? Tarkastin vielä, arvoisa puhemies, äsken netistä, valtiovarainministeriön nettisivuilta, että se maksuhan päättyy 2058, silloin tämä velka on maksettu. Siis olenko ymmärtänyt väärin sen, että kun näitä veroja kerätään, niin näitä velkoja maksetaan ja 2058 se päättyy, jolloin tyttäreni poika täyttää 40 vuotta? Olenko ymmärtänyt väärin, niin että sinne asti näitä veroja ei olekaan, vaikka ne kaikissa näissä papereissa mainitaan? Tätä olen ihmetellyt, ja haluan siihen vastauksen, koska eihän voi [Puhemies koputtaa] kakkua syödä ja säästää yhtä aikaa.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja nyt valtiovarainministeri Vanhanen vielä, ja sen jälkeen puhujalistaan.

17.07 Valtiovarainministeri Matti Vanhanen: Arvoisa puhemies! Tämä kytkeytyy turvallisuuspolitiikkaan. Jos minä olen ymmärtänyt oikein, kaikki puheenvuorot, jotka tästä aiheesta, teemasta, on käytetty, liittyvät enemmän siihen, millä tavalla me miellämme kuulumisen unioniin ja mitkä sen kaikki vaikutukset ja hyödyt ovat. Kyllä se on sellainen kokonaisuus, jossa toimintakykyisen unionin jäsenyys tarjoaa sellaisia etuja, jotka heijastuvat hyvin moneen aiheeseen ja joilla on myös turvallisuuspoliittista ulottuvuutta. Suomi kuuluu niiden aktiivisten maiden joukkoon, jotka nimenomaan korostavat unionin kehittämistä myös turvallisuuspoliittisena yhteisönä. Siihen muuten liittyy sitten erittäin vahvasti kysymys siitä, pystyvätkö jäsenmaat aidosti luottamaan toisiinsa kaikissa tilanteissa, siihen, että meillä on toimintakykyä ja meillä on päätöksentekokykyä yhteisissä asioissa, ja sitä kautta miellän, että myös se, miten me käsittelemme tätä asiaa, kun viime kesänä annoimme mandaatin pääministerille tehdä sopimus ja nyt sama eduskunta on käsittelemässä sitä sopimusta.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Lopuksi tästä solidaarisuudesta. Sain olla pääministerinä viiden vuoden ajan Suomen edustajana neuvotteluissa, joissa nykyinen perussopimus neuvoteltiin, ja silloin tuli tämä kyseinen artikla solidaarisuudesta. Silloin käytettiin paljon esimerkkinä muun muassa Tonavan suuria tulvia. Voin sanoa näin jälkepäin, että jos silloin olisi joku esittänyt sellaisen vision, että tulee sellainen maailmanlaajuinen pandemia, joka tappaa satojatuhansia ja pysäyttää talouden monilla alueilla Euroopassa, niin olen aivan varma, että se olisi myös kirjattu näkyviin siihen artiklaan. Noin jälkepäin sitä ei voida tehdä, mutta kyllä jos on sodanjälkeisen Euroopan suurin kriisi, joka on ollut, niin olisihan se ihme, elleivät unioni ja sen jäsenmaat yhdessä pyrkisi vastaamaan siihen parhaalla mahdollisella tavalla. [Perussuomalaisten ryhmästä: Vihreällä siirtymällä!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. Ja nyt siirrymme keskusteluun. — Edustaja Turtiainen.

17.10 Ano Turtiainen at: Arvoisa puhemies! EU:n elpymisrahasto ei elvytä, eikä se ole kertaluonteinen, vaikka siitä sillä tavoin ja avoimen tahallisesti valehdellaan. Elpymisrahasto muuttaa Euroopan unionin toimintaa radikaalilla tavalla, ja sen yhtenä päätarkoituksena on saattaa Suomea EU:n liittovaltioon. Kyseessä on ideologinen peliliike isänmaamme tuhoksi, ja sillä on tarkoitus vallata Suomi laukaustakaan ampumatta.

Maanpetturit esittävät valheellisesti, että rahaston elvytysvaikutus olisi Suomelle merkittävä. Tästä rahastosta on Suomelle pelkästään merkittävää haittaa. Jokainen maa elvyttäkään itse itseään. Miksi meidän muka pitäisi muita maita elvyttää ja vielä samalla, kun muutenkin elämme velaksi? On käsittämätöntä, että tässä talossa on lainsäätäjiä, jotka eivät näe tuossa mitään ongelmaa. EU:n laajuista verotusoikeuttakin jo kaavaillaan. Ilmassa on vahvat merkit siitä, että EU tulee kompuroimaan omaan mahdottomuuteensa. Viisainta olisi irtautua koko unionista ja nimenomaan ensimmäisten eikä viimeisten joukossa.

Arvoisa puhemies! Rahaston varoja on esitetty kohdennettavan muun muassa ilmasto-toimiin, eli ohjataan varoja ilmastolla huijaavien taskuun. Kyseessä on siis massiivinen ja hyvin organisoitu puhallus, jossa myös vihreää ideologiaa hyväksikäytetään. Rahoitusmarkkinoilta saa tällä hetkellä edullista lainaa, joten senkään vuoksi tälle rahastolle ei ole mitään järkevää taloudellista perustetta. Suomi olisi huomattava nettomaksaja elpymisrahastossa, mikä horjuttaisi valtiontaloutemme tasapainoa ja heikentäisi kykyämme elvyttää.

Asiantuntijoiden mukaan rahasto on erikoisesti sekä liian iso että liian pieni. Taloutensa huonosti hoitaneet maat tulevat takuuvarmasti ottamaan rahastosta kaiken irti ja vaativat jatkossakin itselleen avustuksia yhä lisää ja lisää. Niinpä rahastoa joudutaan kasvattamaan ja siitä syntyy pysyvä osa Euroopan unionia, ja tästä on jopa tänään uutisoitu komission suunnalta.

Arvoisa puhemies! Rahaston jakoperusteet eivät edes teeskentele yrittävänsä kattaa nimenomaan koronan vaikutuksia, vaan kyseessä on suora tulonsiirto tarkoituksellisesti, vastuullisesti veroja maksavilta kansoilta talousasiansa huonosti hoitaneille jäsenmaille. Lisäksi Eurooppaa uhkaa pankkikriisi, jonka vuoksi useissa jäsenmaissa pankkien maksukyvyn varmistaminen uhkaa nousta yritysinvestointien edistämisen edelle, eli hieman samaan tapaan kuin Kreikan tukipaketeissa. Melkein kaikki rahat ovat menneet velkojille eli saksalaisille ja ranskalaisille pankeille eivätkä Kreikalle.

Suomelle tässä tivolissa on varattu ainoastaan maksajan rooli pankkiunionin kautta, ja elpymisrahasto vain kasvattaa taakkaamme. Kuten mainitsin, rahaston ensisijainen tehtä-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

vä ei liity koronaan juuri millään tavalla. Sen ensisijainen tarkoitus on tukea holtittomasti talouttaan hoitaneiden ja eurossa epäonnistuneiden maiden talouksia ja muuttaa EU-velkaunioniksi ja liittovaltioksi.

Arvoisa puhemies! Suomen itsenäisyyden ja itsemääräämisoikeuden menetys on nyt hyvin lähellä. Arvon kollegat, se on tässä elpymispaketissa eli jokaisen meidän käsissä tässä salissa, ja on aivan varma, etteivät suomalaiset tule sitä hyväksymään, olkoon tulos huomisessa äänestyksessä mikä tahansa. Ja voitte myös olla varmoja, että maanpetturit tullaan laittamaan vastuuseen, siitä ei ole kahta sanaa. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Toivoisin, että vaikka erimielisiä itse paketista olimme, niin ei kuitenkaan edustajaveljistä ja -sisarista käytettäisi nimitystä ”maanpetturi”. — Edustaja Ranne näyttää tästä nyt esimerkkiä.

17.15 Lulu Ranne ps: Arvoisa puhemies! Käytän nyt sitä lain minulle suomaa puheoikeutta kansanedustajana ja puhun hieman yli sen suositusajan.

Nyt puhun suoraan arvostamilleni kansanedustajakollegoille kokoomuksen eduskuntaryhmässä. Kysyn teiltä sekä ryhmänä että jokaiselta erikseen, mitä tarvitaan, että korvanne, silmänne, aivonne ja sydämenne avautuvat kuulemaan, näkemään ja tuntemaan, mitä on tekeillä.

Euroopan komission taloudesta vastaava johtava varapuheenjohtaja Valdis Dombrovskis ja talouskomissaari Paolo Gentiloni linjasivat maanantaina 10.5.21 ennen EU-parlamentin talousvaliokunnan kokousta, että jos tämä elpymisväline hyväksytään jäsenmaissa ja sen takaisinmaksu onnistuu uusilla EU-veroilla, se viitoittaisi tien uusiin vastaaviin ja pysyvämpiin talousjärjestelyihin jäsenmaiden kesken. Voiko sitä enää selvemmin sanoa, että nyt käsittelyssä oleva elpymisväline ei ole jäämässä poikkeukselliseksi eikä kertaluonteiseksi, vaan komission vakaa ja selvästi kommunikoitu aikomus on perustaa tulonsiirto- ja velkaunioni, jonka takaajina ovat jäsenmaiden veronmaksajat?

Jos teistä kukaan nyt vielä tämän korkean tason linjauksen jälkeen hyväksyy tämän elpymisvälineen mahdollistavan omien varojen päätöksen, te ette ainoastaan tietoisesti kannata vaan konkreettisesti edistätte juuri sen kaltaista EU-verorahoitteista velkaunionia, jota estämään paalutitte valtiovarainvaliokunnan mietinnön lausumat vain viikko sitten. — Ja selvennän teille, arvon kokoomuslaiset: hyväksymällä nyt tämän päätöksen teillä ei ole jatkossa mitään mahdollisuuksia vastustaa siitä seuraavaa ja teille etukäteen kerrottua kehitystä, koska olette tietoisesti hyväksyneet jo senkin.

Kun tämä Dombrovskisin rehellinen ulostulo sitten huomattiin, korjattiin se kiireesti tviitillä suomeksi. Yhtäkkiä paketti olikin kertaluontoinen, ainutlaatuinen ja tiukasti ajallisesti rajattu. Kuinka tyhminä kansalaisia pidetään? [Ilkka Kanerva: Ei, vaan Dombrovskis on oppivainen!]

Arvoisa puhemies! Komission johtavan varapuheenjohtajan linjauksen jälkeen käsillä on uusi tilanne. Tässä elpymisvälineen ja sen mahdollistavan omien varojen päätöksen luonne muuttuu olennaisesti pääministeri Marinin heinäkuussa 2020 neuvottelemasta. Tämän uuden tilanteen arvioinnissa keskeisimpiä ovat seuraavat teidän, arvoisa kokoomus, valtiovarainvaliokunnan mietintöön ajamanne lausumat:

Lausuma 1: ”Eduskunta edellyttää, että elpymisväline pidetään poikkeuksellisenä ja kertaluonteisena ratkaisuna, järjestely ei toimi ennakotapauksena eikä Suomi hyväksy vastaavan järjestelyn toistamista tai muuttamista pysyväisluonteiseksi.”

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Lausuma 6: ”Eduskunta edellyttää, että Suomi noudattaa vakiintuneita veropoliittisia kantojaan eikä hyväksy Suomelle haitallisia ylikansallisia veroja.” [Ilkka Kanerva: Kiitos kokoomuksen!]

Lausuma 7: ”Eduskunta edellyttää, että Euroopan unionin uusien varojen järjestelmän kehittäminen ei johda Suomen kokonaisveroasteen nousuun.” [Ilkka Kanerva: Hyvä, kokoomus!]

Komission linjaus on täysin vastakkainen lausuman 1 kanssa. Komissio nimenomaisesti pyrkii käyttämään tätä ratkaisua ennakkotapauksena sekä toistamaan ja muuttamaan vastaavat järjestelyt pysyviksi. Lausumien 6 ja 7 osalta on todettava se tosiasia, että mitkään EU:n yhteisvelalla rahoitettavat menot eivät ole vaihtoehtoisia Suomen omille, kansallisilla veroilla rahoitettaville menoille vaan tulevat näiden päälle. [Ilkka Kanerva: Kukas sen on sanonut?] Suomalaisten maksurasitus kasvaa väkisin hintoihin siirtyvien EU-verojen ja -maksujen vuoksi. Lisäksi suomalaisten kokonaisverorasitus vääjäämättä nousee EU-verojen myötä, ellei Suomi samaan aikaan vastaavasti vähennä omia verorahoitteisia menojaan.

Arvoisa puhemies! Selvennän vielä: EU-verot nostavat Suomen kokonaisveroastetta, ja kaikki sen estämiseksi tehtävät palveluiden leikkaukset, säästöt ja trimmaamiset valuvat EU-verojen kautta tulonsiirtoina taloutensa huonosti hoitaneille jäsenmaille. On jo tarpeeksi vaikea käsittää, miten sosiaalidemokraatit, keskusta apupuolueena, ajavat tällaista ratkaisua, mutta on täysin käsittämätöntä, että kokoomus hyväksyy ja konkreettisesti edistää tällaista ratkaisua.

Arvoisat keskustan kansanedustajat, teihin en osaa vedota, koska en enää tiedä, mitä arvoja te edustatte. [Timo Heinonen: Ei niitä ole enää täällä!] Näyttäkää arvonne tälle eduskunnalle ja Suomen kansalle äänestyskäyttäytymisellä.

Sen sijaan, arvon kokoomuslaiset, vetoan teihin: Arvoihinne kuuluvat totuudenmukaisuus ja rehellisyys politiikassa. Arvoihinne kuuluu yhteenkuuluvuutta ja turvallisuutta vahvistava isänmaallisuus. Arvoihinne kuuluu jokaisen täällä asuvan panoksella rakennettu rauhallinen, turvallinen ja vakaa Suomi. Vaan mitä nyt tapahtuu? Elpymisvälinettä ja sen mahdollistavaa omien varojen päätöstä ei ole valmisteltu ja ajettu avoimesti, totuudenmukaisesti tai rehellisesti. Suomalaisilta kerättyjen varojen ja eduskunnan päätösvallan luovutus EU:lle ei edistä yhteenkuuluvaisuutta eikä turvallisuutta, eikä se ennen kaikkea ole isänmaallista. Suomalaisten panoksia ei voida käyttää yhteisön muiden, asiansa huonosti hoitaneiden maiden talouksien paikkaamiseen muuttamatta yhteisön sääntöjä ja kysymättä siihen nimenomaista lupaa suomalaisilta. Etenkään tätä kaikkea ei voi tehdä arvon kokoomuslaisten hyväksymänä, konkreettisesti edistämänä.

Olemme oppositiossa olleet yhtä mieltä siitä, että nykyinen hallitus ei saa jättää ongelmia ja sotkujaan seuraavien hallitusten siivottavaksi. Aivan vastaavasti me oppositiopuolueet emme voi jättää joillain lausumilla tulevien hallitusten estettäväksi EU:n erittäin vahingollista kehitystä, jos me itse voimme sen estää tässä ja nyt. [Mauri Peltokangas: Juuri näin!] Me olemme lapsillemme ja tuleville sukupolville sen velkaa.

Kannatan edustaja Halla-ahon hylkäysehdotusta sekä lausumia.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja vastauspuheenvuoro, edustaja Kanerva.

17.23 Ilkka Kanerva kok (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa puhemies, pelisilmästä! Sen verran edustaja Ranteelle, joka poikkeuksellisen hyvin tuntee kokoomuksen

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

historiaa ja nykypäivää — eikö niin — edustaja Ranne, te olette sillä tavoin oikeassa, että jos ei olisi Suomen osalta mitään merkitystä sillä eduskunnan kannalla, mitä valtiovarainvaliokunnan mietintöön on kirjoitettu, niin olisitte täysin oikeassa, mutta tämä linjaus, kiitos kokoomuksen, joka on nyt otettu VaVissa, merkitsee käytännössä sitä, että Suomen edustajat tästä päivästä eteenpäin eivät voi edustaa näitä pelkäämiänne kantoja, koska se on eduskunnan sitoma päätös. Se on eduskunnan sitoma, ja siitä me emme voi poiketa. He, jotka poikkeavat, rikkovat silloin eduskunnan tekemiä päätöksiä, ja siitä kyllä varoitan joikaista poliitikkoa Suomessa.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Ranne, minuutin mittainen vastauspuheenvuoro.

17.24 **Lulu Ranne ps** (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia! [Hälinää — Puhemies koputtaa]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Ranteella puheenvuoro.

Arvoisa edustaja Kanerva, te tiedätte varsin hyvin, että näillä lausumilla siellä valtiovarainvaliokunnan mietinnössä ei ole mitään merkitystä. Sen jälkeen, jos Suomi ratifioi tämän paketin, siellä pistetään toimeen. Suomella ei ole siinä mitään sanomista. Me vain viikisemme, ja meitä viedään. [Ilkka Kanerva: Yksimieliset päätökset vaaditaan!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Puisto, minuutti.

17.24 **Sakari Puisto ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Siis ovathan nämä lausumat, jos ajattelee niin kuin talousrealistin ja konservatiivin näkökulmasta, ihan kivoja lausumia. Kyllä itsekin vastaavia kannatan, ja sen takia huomenna äänestän ”ei”. Nimenomaan sen takia minun mielestäni tämä paketti pitää palauttaa neuvottelupöytään, jotta lausumat tulevat sitten täytäntöön, siis ihan asiallisesti täytäntöön EU:ssa, ja pysyy tämä 125:n ja 310:n henki ja niin edespäin. Ne ovat ihan kivoja lausuntoja, mutta itseäni mietityttää varsinkin se, mikä virka niillä on. Tämä eduskunta on kuitenkin vajaat kaksi vuotta nyt vielä koossa. Mikä virka niillä on sen jälkeen? Senkin jossakin määrin uskon, että se sitoo nyt, kun kaikki on siihen sitouduttu, tämän lyhyen aikaa, mutta mikä on tilanne sen jälkeen, kun on uudet kansanedustajat?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Kanerva.

17.25 **Ilkka Kanerva kok** (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! Edelleen lyhyesti pyrin vastaamaan tähän. Ei se ole sidottu tähän vaalikauteen. Se on kanta, jonka Suomen eduskunta on ottanut, ja jos siitä poiketaan, Suomen eduskunta joutuisi tekemään vastaavalla enemmistöllä uudet päätökset.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja nyt puhujalistaan. — Edustaja Koskela.

17.26 **Jari Koskela ps:** Arvoisa herra puhemies! Kuulun täällä siihen vähemmistöön, jonka vanhemmat elivät sodan eri vaiheet. Isäni oli viisi ja puoli vuotta rintamalla vaikeissakin paikoissa, haavoittui ja selvisi. Äitini oli jo 16-vuotiaana ilmavalvontatornissa talviso-

dan pakkasissa laskemassa lentokoneita, myös silloin, kun Haapamäen ratapihaa pommitettiin ja lähimmät pommit putosivat 100 metrin päähän hänestä ja mukana olleesta toisesta henkilöstä. Suomi selvisi sodasta, ja he selvisivät. Suomi säilytti itsenäisyytensä. Tämä sama sukupolvi vielä rakensi pohjan hyvinvointivaltiolle. Onko täällä joukossamme yhtään sellaista henkilöä, joka ei arvostaisi edeltävän sukupolven työtä edestämme? He rakensivat meille sellaisen Suomen, jossa Suomen lippu liehuu salossa vapaana itsenäisen Suomen symbolina. Tulevalla päätöksellä me olemme mitätöimässä isiemme ja äitiemme uhraukset. EU:n lippu ei missään olosuhteissa saa korvata kalliisti lunastetun itsenäisen Suomen lippua.

Tukipaketin ympärillä on käyty vilkasta keskustelua. Asiaa on puolusteltu monessa yhteydessä solidaarisuudella, myöskin tänään täällä. Onko se oikeata solidaarisuutta, jos keltovottomasti asiansa hoitaneita maita pelastetaan, vedetään siis perässä? Hetken menee toisten siivellä paremmin, mutta totuus tulee ennen pitkää vastaan. Ei kannettu vesi ennenkään ole pysynyt kaivossa. Jos he nyt saavat lahjarahan saannille päälle auki, tulevat he sataprosenttisesti pyytämään jatkossa aina vain lisää, koska tämä ja seuraavtkaan tukipaketit eivät tule ratkaisemaan näiden maiden todellisia ongelmia.

Etelä-Euroopan maiden ajattelutapa ja suhtautuminen lupauksiin ja rahaan ovat aivan toisenlaisia kuin meillä täällä pohjoisessa. Itselläni on tuttavina näissä maissa. He ajattelevat, että meidän kuuluu auttaa heitä, varsinkin, jos he vielä pyytävät. Se on heille itsestään selvää, ja missään yhteydessä he eivät ole puhuneet takaisin maksamisesta. Nämä asiat ovat meille vieraita mutta heille arkipäivää. Nyt Suomi on lähdössä mukaan sellaiseen järjestelyyn, jossa talouspolitiikan periaatteita ei enää seurata ja noudateta. EU:n alkuperäinen idea oli, että jäsenmaat kansalaisineen vastaisivat itse omista talouksistaan, myös virheistään. Mikäli rahoitusmarkkinoilla syntyisi ongelmia, niin se olisi viesti siitä, että kyseisen maan pitää toimia. Toimien puute näkyisi talouden ja työllisyyden heikkoutena. Järjestelmän talouspoliittinen heikko lenkki onkin jäsenmaiden poliittisen johdon haluttomuus hyväksyä oman vastuun vaatimia poliittisesti ikäviä finanssikriisin seuraamuksia.

Perussopimuksessa on säädetty ohjausjärjestelmän pääpiirteet. Tiedämme, että artikla 123 rajaa keskuspankkien oikeutta myöntää julkiselle vallalle rahoitusta, artikla 125 kielittää tulonsiirrot toisten jäsenmaiden hyväksi. Artiklan 310 mukaan EU:n budjetin rahoittaminen lainalla on kiellettyä. Nyt kysymys kuuluukin, haluaako Suomi olla mukana tämänkaltaisessa päätöksenteossa, missä EU ei noudata edes omia sääntöjään. Eikö tämä ole meille rehellisille suomalaisille tyystin väärä foorumi?

Nyt ollaan rakentamassa siis aivan uutta unionia. Suomi ei ole todellisuudessa koskaan liittynyt perussopimusten vastaiseen unioniin. Tässä muutama päivä sitten hallituspuolueen kansanedustaja totesi A-studiossa, että jos nyt jäämme pois tukipaketista, niin suhteemme EU:hun pitää arvioida uudestaan. Mielestäni juuri tästä on kysymys. Meidän pitää huolella arvioida, haluammeko lähteä viemään EU:ta sellaiseen suuntaan, jossa perussopimukset rikotaan, menetämme ennen pitkää otteemme omasta budjetista, kannamme huolta niiden maiden taloudesta, jotka eivät itse kykene sitä hoitamaan. Samalla veronmaksajamme joutuvat näissä talkoissa maksumiehiksi. Pala kerralta myös kansallinen verotusoikeutemme muuttuu EU:n verotusoikeudeksi. Olemmeko valmiita tähän?

Me perussuomalaiset rakastamme Suomea ja suomalaisia ja emme ole tähän valmiita. Minäkin kannatan edustaja Halla-ahon esitystä. — Kiitoksia.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Antikainen.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

17.31 **Sanna Antikainen ps:** Arvoisa puhemies! Aivan ensiksi haluan kertoa, että myös minä kannatan edustaja Halla-ahon esitystä.

Käsitlemme täällä tänään EU:n elvytyspakettia osana monivuotista rahoituskehystä. Pääministeri Sanna Marin neuvotteli omien sanojensa mukaan hyvän paketin suomalaisille. Tulos oli niin hyvä, että me suomalaiset maksamme paketista yli kaksi kertaa enemmän kuin mitä me siitä saamme itse takaisin. Suomi maksaa 6,6 miljardia ja saa takaisin noin 2,7 miljardia tai alle. Hallitus ja pääministeri ovat tehneet totuuden taivuttamisen maailmanennätyksen kehuessaan itseään ja omia toimiaan ja selitellessään, kuinka hyvä ja ainutkertainen paketti on.

Arvoisa puhemies! Todellisuus on karumpaa kuin pääministerin ja hallituksen ylistys sanat. Oikeasti neuvottelutulos on yksi historian suurin epäonnistuminen, oikeastaan suuri emämunaus. Elpymispaketti asettaa Suomen talouden ja itsenäisyyden vaakalaudalle. EU:ssa suunnitellaankin jo tulevia paketteja nyt, kun maksajat tiedetään. Euroopan komission johtavat talousasiantuntijat arvioivat, että unionin elvytyspaketista voi muodostua pysyvämpi toimintamalli, ja lisäksi komission varapuheenjohtaja on kertonut, että ”mitä paremmin onnistumme tämän järjestelyn toimeenpanossa, sitä enemmän on tilaa keskusteluille pysyvistä välineistä, joka olisi todennäköisesti luonteeltaan samankaltainen”. Siinä teille ainutkertainen ja väliaikainen väline. Huh huh!

Elpymisrahasto vie Suomen myös kohti tulonsiirtounionia ja liittovaltiota. Euroalue on käytännössä toistamassa elpymispaketin kanssa kaavaa, joka on pätenyt tähän asti käytännössä kaikissa menneissä yhteisvaluutta-alueissa. Niillä on ollut kolme erilaista tietä: tie poliittiseen tulonsiirtounioniin eli liittovaltioon, exit-mekanismien tie eli poistumisreitien luominen tai kolmas tie, joka vie yhteisvaluuttaliiton hajoamiseen. Hallitus on tällä hetkellä valitsemassa ensimmäisen tien, tien kohti itsenäisyyden menettämistä, tien kohti EU-liittovaltiota. Tämän lisäksi massiivinen elpymispaketti asettaa Suomen talouden vaakalaudalle miljardien suorien tukien ja maksujen sekä lainantakausten kanssa. Viimeinen eräpäivä maksuille olisi 2058. Te, hallituspuolueet, olette laittamassa lapsenne ja lapsenlapsenne maksajiksi. Eikö teitä hävetä?

Arvoisa puhemies! Kuka sitten hyötyy paketista? Espanja esimerkiksi saa paketista niin paljon rahaa, että siellä kokeillaan nelipäiväistä työviikkoa ja perustuloa, Italiassa taas superlapsilisää. [Kim Berg: Ei näillä rahoilla!] Vaikka Italiassa valtio on köyhä, siellä kansalaiset ovat rikkaita, ja jopa Italian omat viranomaiset — toistan: Italian omat viranomaiset — [Hälinää — Puhemies koputtaa] ovat varoittaneet EU:ta siitä, että Italialle ohjattavasta tukipaketin 28 prosentin osuudesta merkittävä osa voi valua mafian käsiin. Italian viranomaisten varoituksille hallitus on lähinnä vain naureskellut.

Arvoisa puhemies! Hallitus on pyrkinyt esittämään, että rahaston elvytysvaikutus olisi Suomelle merkittävä. Tämäkin, kuten oikeastaan melkein kaikki hallituksen puheet koski en... [Puhujan mikrofonin sulkeutuu]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Nyt hävisi mikrofonin edustaja Antikaiselta.

Saanko jatkaa?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Saatte jatkaa.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Kiitos, arvoisa puhemies! — Hallitus on siis pyrkinyt esittämään, että rahaston elvytysvaikutus olisi Suomelle merkittävä. Tämäkin, kuten oikeastaan melkein kaikki hallituksen puheet koskien elpymispakettia, on totuuden taivuttamisen maailmanennätys. Esimerkiksi hallituksen oma ”Valtioneuvoston julkaisuja 2021” kertoo ”Suomen kestävä kasvun ohjelma: alustava elpymis- ja palautumissuunnitelma” -tekstissään, kuinka mikroskooppinen vaikutus elpymispaketilla on Suomen talouteen. Paketti kasvattaa valtioneuvoston julkaisun mukaan Suomen bruttokansantuotetta 0,5 prosenttiyksikköä vuosina 21—23, ja alustavan arvion mukaan kasvupaketti voisi kasvattaa potentiaalisen tuotannon kasvua 0,1 prosenttiyksikköä vuosittain keskipitkällä aikavälillä. Taloustieteen tohtori Juha Tervala arvioi, että EU-jättipaketin nettovaikutus Suomen taloudelle voi olla jopa kielteinen.

Lisäksi hallitus on perustellut pakettia viennin elpymisellä Euroopassa, joka vaikuttaisi Suomen vientiteollisuuteen. Tässäkin taas taivutellaan totuutta. Lainausta dosentti Tervalan lausunnosta valtiovarainvaliokunnalle: ”Elpymisvälinekokonaisuuden nettovaikutus Suomen taloudelle voi olla kielteinen, koska väline elvyttää Etelä- ja Itä-Eurooppaa Länsi- ja Pohjois-Euroopan kustannuksella.” Suomen vientimaiden top 10:ssä vuonna 2020 ei ole esimerkiksi Italiaa tai Espanjaa, jotka hyötyvät eniten elpymispaketista.

Arvoisa puhemies! Suomi on ollut koko EU-ajan nöyristelevä ja kiltti mallioppilas, joka tekee kaiken, mitä isommat käskevät tekemään, ja sen jälkeen vielä päälle pelkää hysteerisesti, mitähän muut meistä ajattelevat. Jos Suomella olisi kerrankin pokkaa sanoa vastaan ja lyödä vaikka nyrkkiä pöytään, niin ehkä muut joskus kuuntelisivatkin meitä.

Arvoisa puhemies! Hyvä hallitus, kysyn teiltä, että jos tämä elpymispaketti hyväksytään ja te olette hallituksessa silloin, kun euroaluetta kohtaa seuraava velkakriisi, niin taajuatko te silloin, että te rahoitatte rahaongelmaisista maita, joilla ei ole minkäänlaista halua laittaa asioita kuntoon. Käsi sydämellä, milloin te ymmärrätte sanoa muiden rahapyyntöille ”ei”, vai tuleeko sellaista aikaa ikinä? Kun sama maa tulee kerta toisensa jälkeen pyytämään uutta vippiä, vaikka edellistäkään ei ole vielä maksettu takaisin, niin milloin te huomaatte, että kyseessä on kuvio, joka toistuu joka kerta uudelleen ja uudelleen, eikä kertaluontoinen ongelma? [Mauri Peltokangas: Juuri näin!] Henkilökohtaisesti en voisi koskaan tukea tällaista pakettia, jossa lahjoitetaan suomalaisten verorahoja muille maille ja laitetaan Suomen itsenäisyys vaaraan. Me perussuomalaiset tulemme varmasti äänestämään ”ei” — ”ei” elpymispaketille. Hallituksen toivoisin totuuden taivuttamisen sijaan alkavan katsoa faktoja unelmien sijaan. Elpymispaketti on hylättävä. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kiitos. — Ja edustaja Tynkkynen.

17.40 Sebastian Tynkkynen ps: Arvoisa herra puhemies! Kiitoksia aivan äärimmäisen hyvistä puheista tässä edellä edustaja Koskelalle ja edustaja Ranteelle ja edustaja Antikaiselle.

Hyvät hallituspuolue-edustajat ja myöskin osa kokoomuksen edustajista, te olette johtamassa tällä hetkellä suomalaisia pahasti harhaan. [Merja Kyllönen: Ja tähän sitä ette tee!] — Me kerrotaan, edustaja Kyllönen, niitä faktoja, mitä meille on annettu, ja niitä lausuntoja, mitä meille on annettu, joiden perusteella tätä elpymispakettia tullaan tulevaisuudessa käyttämään suomalaisten rahojen vetämiseen vielä enemmän tuonne etelän maihin. Teille, arvoisa edustaja Kyllönen, haluaisin lukea muutaman faktan täältä ihan ääneen, kun halusitte hieman keskustella tässä meikäläisen kanssa.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Ensinnäkin, ajatelkaa, että tätä elpymispakettia, niin kutsuttua elpymispakettia, ei ole vielä saatu hyväksytyksi edes täällä Suomen eduskunnassa. Nämä komissaarit, joilla on kova kiima rakentaa EU:sta ihan täysiveristä liittovaltiota, eivät ole oikein seuranneet tätä keskustelua, mitä meillä täällä käydään, ja sitä kritiikkiä, mikä kansalaisista on noussut. He ovat jo nyt alkaneet menemään eteenpäin näissä suunnitelmissa, mistä oikeastaan me perussuomalaisina ollaan varoitettu jo pitkään.

Juurikin esimerkiksi komissaari Dombrovskis lausui tällä tavalla ihan muutama päivä sitten: ”Tiedämme, että tämä väline on selkeästi väliaikainen. Mutta mitä menestyneempiä olemme tämän välineen käytössä, sitä enemmän meillä on tulevaisuudessa ulottuvuuksia käydä keskusteluja pysyvästä instrumentista.” Eli tällä selkeästi yritetään muodostaa tällainen systeemi, jota voidaan käyttää jatkossakin, kun etelän maat tarvitsevat rahaa. [Toimi Kankaanniemen välihuuto] — Kyllä. — Ja sen lisäksi talouskomissaari Gentiloni lausui tällä tavalla: ”Säännöt ovat selvät. Tämä on ainutlaatuinen instrumentti. Sillä on pysyviä vaikutuksia markkinoille, koska eurooppalaista velkaa maksetaan seuraavat 30 vuotta. Tulevaisuudessa välineestä pitää saada toimiva. Jos väline toimii ja olemme saaneet päätöksen uusista omista varoista tämän jälleenmaksamiseen meillä voi olla mahdollisuus tulevien aloitteiden käsittelyyn.” — Mitenkäs tämä kommentti, edustaja Kyllönen?

Tämä on ihan järjetöntä, että pidetään Suomen kansalaisia ja muutenkin EU:n jäsenvaltioiden kansalaisia ikään kuin tyhminä. Tämä on samanlaista logiikkaa kuin se, että sanotaisiin esimerkiksi lapselle, kun hän on syömässä aamupalaa, että tämä aamupala on ainutkertainen ja tämä ei tule koskaan toistumaan. No, jos siinä sattuu olemaan leipää, jonka päällä on jotain tiettyä leikettä, juustoa, ja seuraavana aamuna tarjolla onkin aamupala, joka on puuroa ja mehua, niin eihän se aamupala toistunut enää seuraavana päivänä, mutta aamupala kuitenkin toistui. Tämä logiikka, mitä nämä komissaarit ovat meille esittäneet, on juurikin tämänkaltaista. Tämä paketti on ainutkertainen, mutta jos se toimii, niin tehdään uusia paketteja tulevaisuudessa. — Tämä on niin yksinkertainen asia ja niin faktaa, että en voi kuin ihmetellä, miten tämä nyt on jotain toisenlaista puhetta, niin kuin me emme perussuomalaisina puhuisi totta, edustaja Kyllönen.

No, sitten jatketaan, vielä muutama fakta teille. Myöskin eurooppalaiset päämiehet ovat ottaneet tähän elpymispakettiin kantaa, ennen kuin se on mennyt nyt läpi Suomen osalta.

Arvoisa puhemies! Esimerkiksi kaksi eurooppalaista pääministeriä, Kyriákos Mitsotákis ja puolestaan Espanjan Pedro Sánchez, ovat ottaneet tähän tällaisia kantoja. Ensimmäisenä luen, mitä Mitsotákis on sanonut, ja tämä perustuu poliitikon haastatteluun. Hän sanoo tällä tavalla: ”Jos raha on käytetty viisaasti ja se vauhdittaa tarvittavia muutoksia, näen, ettei välttämättä puhuta yhdestä ja ainoasta kerrasta.” Hyvin selkeää ilmaisua. Ja pääministeri Sánchez puolestaan totesi tällä tavalla: ”Uskon, että tulevaisuudessa ihmiset näkevät tämän sopimuksen yhtenä suurena askeleena Euroopan integraation hyväksi.” Tämän selkeämpiä lausuntoja liittovaltion rakentamiseksi on hyvin vaikea saada, mutta onneksi nämä lausunnot ehtivät tulla juuri ennen kuin Suomen eduskunta on tekemässä tätä päätöstä, jotta ne ovat nyt mustaa valkoisella. Niille edustajille, jotka vielä harkitsevat sitä, pitäisikö äänestää elpymispaketin puolesta vai vastaan, niin aivan kuten edustaja Antikainen erinomaisessa puheenvuorossaan totesi: nyt te tiedätte, minkä puolesta te olette äänestämässä. Tämä avaa portit tällaiselle kehitykselle.

Arvoisa puhemies! Hyvin hämmäntävää oli se, että sen jälkeen, kun me täällä Suomessa huomattiin nämä kommentit, mitä nämä komissaarit olivat esittäneet, tulikin kova kiire viestiä meille suomalaisille suoraan EU-tasolta. Tämä samainen Dombrovskis oli tehnyt

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

tsiitin suomen kielellä. Tässä kohtaa sopii kysyä, onko tämä kyseinen talouskomissaari seurannut suomalaista keskustelua. No, ei varmasti. Osaako hän puhua suomen kieltä? No, ei varmasti, hän on latvialainen. Eli miten voi olla mahdollista, että yhtäkkiä hänen tilittään tulee suomen kielellä tviitti, joka on suunnattu Suomen kansalle, joka kuuluu tällä tavalla: ”Komissiolle on selvä asia, että Next Generation EU -väline on kertaluonteinen, ainutlaatuinen ja se on tiukasti ajallisesti rajattu. Se on meidän mahdollisuutemme toipua tästä poikkeuksellisesta kriisistä.” Hän käytännössä kiistää sen keskustelun ja myöskin omat spekulationsa, mitä hän on edellä sanonut.

Tässä olisi nyt, arvoisat median edustajat, teille tutkinnan paikka. Laittakaa tietopyyntö vetämään valtioneuvoston kansliaan ja kysykää ja tilatkaa viestinvaihto valtioneuvoston kanslian ja komission välillä. Miten on mahdollista, että kuin tilauksesta tällainen viesti juuri ennen elpymispaketin käsittelyä on tullut sen komissaarin tililtä, joka on just sanonut, että elpymispakettia tullaan käyttämään tulevaisuudessa? — Kiitos, arvoisa puhemies. [Sattu Hassi: Olisiko parempi, jos komissiossa ei olisi tulkkeja?]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kiitoksia. — Ja edustaja Virolainen.

17.47 Anne-Mari Virolainen kok: Arvoisa puhemies! Käsillämme oleva päätös koskee sitä, mikä on Euroopan suunta koronavirukseen jälkeen. Kyse on sisämarkkinoiden pitkän aikavälin hyödyistä. Kyse on siitä, miten autamme itseämme auttamalla Euroopan unionia. Ratkaisuja koronavirukseen jälkeisen ajan haasteisiin kannattaa siis edistää yhdessä rintamassa.

Elpymispaketilla vastaamme aikamme suuriin trendeihin: siirtymään kohti kestäväää taloutta ja digitaalista infrastruktuuria. Vihreä siirtymä tuo meille sekä suuria että pieniä hyötyjä. Sen lisäksi, että vihreä siirtymä on liike kohti uusiutuvia energialähteitä, on kyseessä samalla maailman suurin liiketoimintamahdollisuus. ”Tuhannen taalan paikka” on aivan turhan lattea ilmaus tästä. Rahoitusta ilmastotoimiin on tarjolla ennätysmäärä. Elpymispaketin varoista uusiutuviin energialähteisiin on suunnattu yli kolmannes.

Elpymispaketissa iso kuva koskee kykyämme kilpailla Yhdysvaltojen ja Kiinan kanssa. Vaikka suurvaltojen elvytys tuo talouteemme vetoapua, vaikuttaisi kielteinen päätös haitallisesti mahdollisuuteemme menestyä kasvavilla maailmanmarkkinoilla. Kysyntä kustannustehokkaille ja laadukkaille kestäville ratkaisuille ei tule vähenemään, päinvastoin.

Arvoisa puhemies! Viime heinäkuussa jäsenmaat sopivat elpymispaketista, jotta maiden taloudet toipuisivat ja jotta pääomat eivät pakenisi pois Euroopasta sinne, missä kasvua on. Kiina oli auki jo viime vuoden maaliskuussa, ja talous kasvoi suopeasti. Siinä, missä maailman bruttokansantuote supistui viime vuonna keskimäärin 5 prosenttia, Kiinassa se kasvoi, ja Kiinan kasvu jatkuu edelleen. Yhdysvallat on pumpannut markkinoilleen jo 6 000 miljardia dollaria. Ilman näkyvissä olevia uskottavia toimia Euroopassa oleva raha olisi sijoitettu sinne, missä talous kasvaa.

Arvoisa puhemies! Euroopan suurin pitkän aikavälin ongelma on ilmastomuutos. Suomen cleantech-osaamiselle ja suomalaisille yrityksille on valtavasti mahdollisuuksia tulevassa investointiaallossa. Euroopan yhteiset investoinnit teknologioihin edistävät talouskasvua, luovat työpaikkoja ja parantavat kestävyyttä sekä globaalia kilpailukykyä. Miettiessämme ratkaisua, miten Euroopan julkistalouden tasapaino-ongelmista päästään eroon, tulisi meidän nähdä, että jos emme käytä vihreän siirtymän mahdollisuutta hyödyksemme,

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

tulevat taloutemme menemään entistä enemmän epätasapainoon — ja valitettavasti ympäristön kustannuksella.

Taloudellinen lisäarvo syntyy enemmän ja enemmän kestävästä ratkaisusta, ja suomalainen teknologiaosaaminen on onneksemme maailman kärkeä. Elpymispaketti on myös valintamme joko edistää kestävä planeettaa ja lisätä vientiämme tai luovuttaa tulevaisuuden kasvualojen hedelmät muiden valtioiden nautittaviksi.

Arvoisa puhemies! Käytännössä elpymispaketti on myös kilpailukykypaketti. Neljännes sen varoista käytetään toiseen aikaamme vallankumoukselliseen kehitykseen, nimittäin digitaalisiin ratkaisuihin. Yhteiskuntamme tulevat muuttumaan rajusti uusien teknologioiden myötä, joten valitsemme nyt, hyödynnämmekö tulevaisuuden mahdollisuudet ja saamme ko niiden suorat ja epäsuorat hyödyt yrityksillemme, työntekijöillemme ja kaikille suomalaisille — myös meidän jälkeemme. Olemme siis saranakohdassa, jossa valitsemme, kuka asettaa pitkän aikavälin askelmerkit ja miten: Kiina, Yhdysvallat vai Eurooppa?

Arvoisa puhemies! Vaikka yhteisten päätösten saavuttaminen ei ole unionissa läpihuutojuttu, ratkaisu on selvä. Paketilla saatava eurooppalainen lisäarvo on sekä Suomelle että muille jäsenmaille sen kustannuksia suurempi. Valtiovarainvaliokunnan asettamat ponnet ovat perälauta sille, että EU-tason poikkeukselliseksi tulkittavissa ratkaisuissa tullaan jatkossa edellyttämään eduskunnan hyväksyntää. Yhtenäinen EU on Suomen paras takuu talous-, turvallisuus- ja kestävyystavoitteidemme edistämiseen maailmassa, jota ohjaa kiristyvä globaalin tason teknologinen ja geopoliittinen kilpailu.

Arvoisa puhemies! Kansanedustajalta edellytetään vakaata käytöstä. Lainaan presidentti Mauno Koivistoa: ”Ei pidä provosoitua, jos provosoidaan.” — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Vastauspuheenvuoro, edustaja Puisto.

17.52 Sakari Puisto ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Virolainen puhui varsin suoraan tästä elpymispaketista ja nosti juuri ilmastotoimet ja uusiutuvan energian, vihreän siirtymän ja myös tämän euroalueen ja EU:n suhteen Yhdysvaltoihin ja Kiinaan. Tässä tuli esille oikeastaan tämän asian ydin: Noin vajaa kymmenen vuotta sitten monet maathan tekivät tällaisia valuuttojen kilpadevalvaatioita, elikkä puntaa heikennettiin, dollareita heikennettiin ja sitten renminbitä ja välillä euroakin, ja jeniäkin, erilaisilla keskuspankkitoimilla. Tässähän on kyseessä oikeastaan nimenomaan tällainen kilpaelvytys, ja tämä ihmetyttää, kun tämä ei liity kuitenkaan varsinaisesti siihen koronan akuuttiin vaiheeseen. Silloin reilu vuosi sitten maaliskuussa nehän olivat just nämä edellisessä puheenvuorossa viitatus keskuspankkitoimet, mitkä rauhoittivat sen tilanteen, ja sitten tulivat nämä SURE- ja covid-rahastot, ja EVM:stäkin annettiin näitä lainanottovaltuuksia, vaikka niitä ei ilmeisesti käytettykään. Tämä on kuitenkin hyvä pitää mielessä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja puhujalistaan. Edustaja Peltokangas.

17.54 Mauri Peltokangas ps: Arvoisa puhemies! Tämä nyt käsittelyssä oleva, elvytyspaketiksi naamioitu velkavankeushirviö on mielestäni täysin mieltä vailla. Ihmettelen hallituspoliitikkojen sinisilmäisyyttä kaiken tämän järjettömyyden keskellä. Reilun 140 prosentin korolla otettavaa lainaa kutsutaan pakkana täällä salissa hyväksi diiliksi. Lainahan tämä teknisesti on: 2,7 miljardia pääomaa ja korko-osuus 3,9 miljardia. Paketti kärsitään pääomineen pois pitkällä aikavälillä.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Mitään varmuutta tosin ei ole siitä, nouseeko korko-osuus vielä entisestään. Hypätään siis vapaaehtoisesti mustaan aukkoon kansalaistemme veroeurojen kanssa reppu auki tietämättä, mitä tämä meille lopulta maksaa ja mihin lopulta sitoudutaan.

Arvoisa puhemies! Mitä järkeä tällaisessa on? [Sanna Antikainen: Ei mitään!] Jokainen ekonomisti tietää mielessään, että kyseessä on täysin mielisairas yhtälö. Missä istuvat hallituksen ekonomistit? Tuokaa nyt näytille ne nerot, jotka väittävät tätä viisaaksi politiikaksi ja pakettia miltään osin taloudellisesti järkeväksi. Mistä kumpuaa tällainen mielettömyys, ja kuka tämän mielettömyyden hyväksyy?

Mielestäni on vastuutonta lähteä pönkittämään EU:n roskamaita ja muutamaa mahtimaata — niiden pankkeja. Tämä ei suomalaista teollisuutta elvytä. Jos ja kun on tarvetta kotimaata elvyttää, elvytetään itse, omilla varoillamme — niillä varoilla, jotka nyt ollaan lappamassa muiden maiden hyödyksi.

Arvoisa puhemies! Perustuslakivaliokunta on kuluvana vuonna lausunnossaan todennut elpymispaketissa olevan kyse Suomen täysivaltaisuuden kannalta merkittävään toimivallan siirtoon Euroopan unionille tosiasiallisesti rinnastuvasta järjestelystä. Tämän lausuman jos jonkin pitäisi herätellä ruususenunesta paatuneimmankin punamultasosialistin tässä salissa. Ettekö te ymmärrä tuon lausuman merkitystä, vai ettekö te vain välitä Suomen tulevaisuudesta?

Erikoisena pidän myös sitä, että suomalaisia pelotellaan, salataan ja suhmuroidaan. Tänä olemme saaneet lukea uutisen, joka kertoo komission varapuheenjohtajan Valdis Dombrovskisin ja talouskomissaarin Paolo Gentilonin suulla EU-komission jo harkitsevan elvytyspaketeista pysyvää toimintamallia — vaikkakin tämä Valdis Dombrovskis osoittautui vähän niin kuin kokoomukseksi, tuuliviiriksi, joka on aamulla toista mieltä ja iltapäivällä toista mieltä. [Sanna Antikainen: Loistava vertaus!]

Näin ollen kuitenkin voidaan todeta Suomen pääministerin, valtiovarainministerin ja eurooppaministerin lausumat kertaluonteisuudesta harhaanjohtaviksi ja minun mielestäni suoraan kansankielellä sanottuna valheellisiksi. Ministerit, on aika lopettaa suunnitelmallisen muunnellun totuuden syyttäminen eduskunnalle ja Suomen kansalle.

Arvostettu puhemies! Euroopan unioni ei noudata omia sääntöjään. Miksi Suomen pitää olla nöyrä ja antaa periksi? Millainen arvopohja on sellainen, missä eletään omien sääntöjen vastaisesti, valheen verhoissa päivät pitkät? Nyt, kun keskustellaan sotiemme jälkeisen ajan vakavimmasta itsenäisyyteemme vaikuttavasta asiasta, olisi mahdollisuus käyttää sitä paljon puhuttua vaikutusvaltaa. Meillä ei sitä ole, jos emme sitä käytä.

Hallitus pelottelee, että jos emme antaudu velkavankeuteen, vaikutusvaltamme hupeenee. Mikä vaikutusvalta? Missä se vaikutusvalta luuraa, jos emme sitä nyt käytä? [Perussuomalaisten ryhmästä: Nytkään!]

Puhemies! On irvokasta, että kansalle ei tuoda asioita esiin rehellisesti niiden oikeilla nimillä. On irvokasta, että tänään tämä sali eväsi kansalta mahdollisuuden kertoa neuvoa-antava mielipiteensä käsittelyssä olevasta paketista.

Arvoisat kollegat! Nyt ei päätetä lillukanvarsista, nyt päätetään Suomen tulevaisuudesta. Itse sanon tälle paketille jyrkästi ”ei”. Kannustan sinua, hyvä kollegani, tekemään rohkeasti samoin. Huomenna olisi se paikka näyttää, että Suomi on kokoaan suurempi Euroopan unionissa.

Arvoisat kollegat, Suomen kansa! Mielestäni kansanedustajilla keihäänkärkenä tulisi olla yhteinen ajatus, ja se ajatus on: tätä maata ei myydä eikä vuokrata. — Kiitos.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Hoskonen, otetaan väliin edustaja Kanervan vastauspuheenvuoro. [Ilkka Kanerva: Anteeksi, veli Hoskonen, edustaja Hoskonen!]

18.00 **Ilkka Kanerva kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos. Sen verran vain toteen, että kun tässä tyyllilaji on irtailu, [Mauri Peltokangas: Irvokas, korjaan, edustaja Kanerva! — Puhemies: Nyt on edustaja Kanervalla puheenvuoro!] niin olen hieman pettynyt siihen, koska on kysymys täysivaltaisista, vakavasti otettavista edustajista, jotka henkilökohtaisesti vielä ystävikseni koen. Tosiasia on tämä riippumatta tämän elvytyspaketin sisällöstä, mitä siinä onkaan, ja sen päätöksenteon reunaehdoista, jotka eduskunta on siihen itse onneksemme rakentanut. Onko oikein irtailla tilanteessa, jossa puolueet ovat lukinneet omat kantansa jo ajat sitten riippumatta siitä, mitä keskustelua täällä eduskunnassa asian ympärillä käydään ja mihin eduskunta päättyy? Ovatpa ehdot surkeat, siedettävät, kohtuulliset, mitä hyvänsä, niin siitä huolimatta sekä jaa- että ei-puolella on ihmisiä, jotka ovat lukinneet kantansa ilman, että on edes tätä eduskuntakäsittelyä saatettu loppuun. Siinä mielessä en pidä hyväksyttävänä sitä, että tällaista irtailua tämän asian ympärillä käydään.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Tässä oli vielä muutama vastauspuheenvuoro, ja sen jälkeen puheenvuoron pitäjän mahdollisuus vastata. — Edustaja Ovaska.

18.01 **Jouni Ovaska kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! On erittäin ikävä kuunnella tätä keskustelua, joka mielestäni on täysin mätää. Täällä arvostellaan meitä, jotka puolustamme tätä pakettia ja katsomme ihan oman arviomme mukaan, että siitä on hyötyä Suomelle ja Euroopalle. Meitä haukutaan maanpettureiksi ja isänmaan pettureiksi. Vaikka me tätä puolustamme, niin me emme kuitenkaan kohdista samanlaisia syytteitä heitä vastaan, jotka tätä pakettia vastustavat, joten toivon, että tässä salissa pystytään käymään arvokasta keskustelua ja puhumaan niistä argumenteista ja myöskin arvioimaan tätä pakettia puolesta tai vastaan ilman, että loukataan toista kansanedustajaa ja hänen oikeuttaan puhua tässä salissa. [Välihuutoja]

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja al-Tae, vastauspuheenvuoro.

18.02 **Hussein al-Tae sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Me olemme tässä yhdessä: 199 ihmistä, äänioikeutettua, huomenna, ja jokaisen on tarkoitus tehdä, minkä näkee tälle maalle hyväksi. Ja olisi hyvä, että me voisimme rauhoittaa tätä keskustelua ja käydä asiallista hyvää argumentaatiota siitä, miten me voisimme tämän maan asioita edistää EU:ssa ja maailmalla ja kohdata toisemme silmästä silmään myöskin tämän salin ulkopuolella ja tehdä sitä yhteistyötä tämän maan hyväksi myös ylihuomenna ja tämän vaalikauden loppuun, ja monen kohdalla varmasti sitä pidempäänkin. Tätä arvokkuutta nyt toivoisin palautettavan tälle täysistuntosalille, joka on Suomen arvokkain sali, ja se ansaitsee sitä nyt.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Peltokangas, minuutti.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

18.03 Mauri Peltokangas ps (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Arvostamalleni edustaja Kanervalle sen verran — jos tämä äskenen puheeni meni tunteisiin — että mielenkiintoisen lausunnon annoitte, että kokoomus on puolueena jo lukinnut kantansa, ja silti puhuitte siitä, että asiaa ei ole vielä käsitelty. Istuttekko siis kenties huviksenne täällä salissa?

Se, mitä äsken edustaja Ovaska sanoi tuossa, niin sanotaan näin, että jos minä mainitsen, että on irvokasta, että kansalle ei tuoda asioita esiin rehellisesti niiden oikeilla nimillä — mitä pahaa siinä on? Minä ajan täällä Suomen kansan asioita ja etua, ja jos minä toivon, että heille rehellisesti kerrotaan ministereiden suulla, mistä on kysymys, niin en pidä sitä kyllä mitenkään irvokkaana. Pidän sitä isänmaallisena ja oikeana kansanedustajan arvokkaana toimenä. Kiitos kuitenkin ajatuksistanne. Ja, arvoisa puhemies, en vie enempää aikaa.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Hoskonen, varsinainen puheenvuoro.

18.04 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Jotta kävisimme arvokasta keskustelua, niin ihmettelen tätä keskustelun ajankohtaa. Kun 21. heinäkuuta 2020 Ranskan presidentti Macron tuuletti, että olemme luoneet uuden velanottomekanismin Eurooppaan ja Euroopan unioniin, niin eduskunnan puhemies Anu Vehviläinen ei kutsunut silloin eduskuntaa koolle. Siitä on kymmenen kuukautta aikaa. [Perussuomalaisten ryhmästä: Ohoh! — Niinpä! — Erikoista!] Miksi eduskuntaa pidettiin sivussa? Kaikella kunnioituksella edustajakollegaa, talon kunnioitettua puhemiestä kohtaan, miksi me käymme tämän keskustelun kymmenen kuukauden jälkeen? [Sanna Antikainen: Niinpä!] Eduskunta on pidetty tästä sivussa, Suomen sodanjälkeisen historian tärkeimmässä asiassa. Jos minun puheestani sanotaan, että minä panettelen jotakin edustajaa tai peräti puhemiestä, niin en varmasti tee sitä, vaan kansanedustajana kysyn: miksi näin? Jos siitä minulle tuomio tulee, niin kyllä minun hartiani sen kestävät.

Toinen asia, arvoisa rouva puhemies, mitään yhteisvastuuta Euroopan unionin alueella ei ole. Sen kieltää muun muassa Euroopan unionin artikla numero 125. Tulonsiirtoja ei ole eikä tule, eivätkä ne ole laillisia. Siitä on myös yhteisön tuomioistuimen ennakkopäätökset. Vastuuta toisten veloista ja koroista ei myöskään ole. Sen kieltää artikla 125. Siitäkin on monia yhteisön tuomioistuimen ennakkopäätöksiä. Jos joku väittää, että ne päätökset ovat hupia tai höpöä, niin kannattaa perehtyä asiaan ja lopettaa toisten ihmisten syytely. Jos joku siihen syyllistyy, että syytetään, että ei pidä paikkaansa, kannattaa tutustua yhteisön tuomioistuimen ennakkopäätöksiin. [Mauri Peltokangas: Juuri näin!]

Ja sitten kolmanneksi: Euroopan unionin artikla 310 kieltää Euroopan unionin velanoton. Se ei saa perustaa toimintaansa velanottoon. Siitäkin on yhteisön tuomioistuimen ennakkopäätöksiä vaikka kuinka pitkä, vino pino, ja näitä kaikkia me, arvoisat edustajakollegat, olemme nyt rikkomassa. Tämä on se tie liittovaltioon, koska kuten moni taloustieteilijä on sanonut, niin liittovaltio ei pysy tällä pohjalla pystyssä muuta kuin merkittäväillä tulonsiirroilla ja siten, että siitä tehdään pysyvä järjestely ja annetaan sille kyseiselle liittovaltiolle verotusoikeus. [Perussuomalaisten ryhmästä: Juuri näin!] Ei tämä sen vaikeampaa ole.

Ja nyt kun lukee tämän valtiovarainvaliokunnan mietinnön — viikonloppuna luin sen useampaan kertaan ja pohdin sitä niin, että vähän yöuniinkin vaikutti, mikä on minulla

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

muuten aika harvinaista — niin siellä aivan selvästi sanotaan, mitä veroja Euroopan unionille tulee. Tämän päivän keskustelussa, arvoisa puhemies, olen moneen kertaan kuullut, että mitään veroja ei tule — perustuslakivaliokunnan puheenjohtaja muun muassa sanoi, että näin ei ole. Mitä ihmettä nämä merkinnät tässä paksussa nivaskassa ovat? Aivan selviä sanoja. Siellä sanotaan ihan selvästi, että ”veroja”, muun muassa ”eurooppalainen yhteisövero”. Ja ajatelkaa, hyvät ystävät, kun kävimme hallitusneuvotteluja, moni yritysjohtaja soitti minullekin — varmaan on soittanut teille muillekin, mutta minullekin muutama satsuma tuli — viesti oli selvä: yhteisöveroja, yritysveroja ei saa kiristää. Tämä ratkaisu, kun tulee vuosi 26, eurooppalainen yhteisövero tulee, se kiristää varmasti yritysten verotusta: suomalaiset verot plus eurooppalainen vero päälle. Vieläkö joku väittää, että ei tule lisää veroja? Kysyn näiltä arvoisilta, kunnioitetuilta suomalaisilta yrittäjiltä, jotka sen julkilausuman tekivät, että miksi silloin 2019 ei saanut veroja, yhteisöveroja ja yritysveroja, korottaa, mutta nyt sitä vaaditaan. Missä on logiikka? En minä nyt vielä niin pöljä ole, etten muistaisi vuotta 2019. Ja jos ensin vaaditaan, että ei koroteta, ja nyt vaaditaan, että korotetaan, niin kertokaa nyt, arvoisat johtajat, minulle, kumpi tässä nyt valitaan. Maalaispoika on vähän ihmeissään.

Sitten tämä kertaluontoisuus. Ranskan presidentti Macron, Saksan liittotasavallan valtiovarainministeri Scholz, Euroopan keskuspankin johtaja Lagarde, Valdis Dombrovskis, samoin talouskomissaari Paolo Gentiloni vaativat juuri tätä, että tämä ei ole mikään kertaluontoinen vaan tämä on toistuva systeemi. Nyt sitä sitten kielletään kaksissa miehin ja naisin. Eihän tässä ole mitään tolkkua, että ensin sanotaan, että se ei olekaan totta, sitten se on höpö höpö.

Suomi purkaa näillä päätöksillä meidän liittymissopimuksen meille takaaman suojan toisten veloista, rikomme budjettisuvereniteetin, ja Suomen vastuut kasvavat niin, että kun aikanaan luottokelpoisuusluokittajat meitä tarkastelevat, niin sinne kun pärähtää muutama kymmenen miljardia lisää meidän vastuita, niin korot lähtevät nousuun. [Mauri Peltokangas: Viisasta puhetta!] Mitä me tässä salissa sitten teemme? Sitä vain haluaisin teiltä kysyä. Mainehaitta on vähän kuin veteen piirretty viiva. Meitä pelotellaan milloin milläkin. Minuakin on peloteltu vaikka millä, pirulla ja Belsebubilla, että jos ei toimita jonkun Euroopan unionin direktiivin mukaan, niin sen jälkeen kaikki menee päin seiniä. Ei muuten pidä paikkaansa. Tämä on Suomen eduskunta, täällä ne päätökset tehdään. Sopii tulla koetamaan, onko se totta.

Mainehaittaa ei ole, ja tämä moraaliton systeemi, jota Italiassa pyöritetään, veroja kierätetään milloin missäkin tai niitä ei makseta ollenkaan, niin pitääkö [Puhemies: 5 minuuttia!] meidän suomalaisten siellä olla maksamassa niitä veroja?

Käytän ehkä vielä toisenkin puheenvuoron, mutta, arvoisa rouva puhemies, kiitän puheenvuorosta, ja haluan sanoa teille, suomalaiset ihmiset, että jos Suomi on menossa maksamaan toisten veroja, niin siitä ei seuraa koskaan mitään hyvää. Tästä mielipiteestä olen sataprosenttisen varma.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Sanoin äsken tuossa väärin, että meillä on suositus 5 minuutista. Itse asiassa olemme vielä ennalta pyydytyissä puheenvuoroissa, eliikka tuo 5 minuuttia on absoluuttinen raja, ja sitten kun on salista pyydettyjä puheenvuoroja, niin niissä se on suositus. Pahoittelut tästä. — Mutta nyt on vastauspuheenvuoro, edustaja Hassi.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

18.10 **Satu Hassi vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tietysti meistä jokaisella on oma näkemyksensä siitä, mikä on sodanjälkeisen Suomen eduskuntien tekemä tärkein päätös. Itse koen, että se päätös tehtiin itselleni ensimmäisessä eduskunnassa, jonka jäsen olin, kun Suomi päätti liittyä Euroopan unionin jäseneksi. Esimerkiksi minun vanhempani, jotka olivat molemmat sodan kokeneita ihmisiä, isä jatkosodan koko ajan rintamalla, näkivät tämän selvästi turvallisuuspoliittisena ratkaisuna.

Toki EU:ssa on paljon asioita, joita haluamme korjata, aivan niin kuin Suomessakin, mutta on turha idealisoida sitä Suomea, joka oli ennen EU-jäsenyyttä. Silloin esimerkiksi asuntolainojen korot olivat toistakymmentä prosenttia ja tuhannet yritykset joutuivat vaikeuksiin, [Puhemies: Minuutti!] kun devalvaatio nosti niiden valuuttalainojen pääomaa kymmenillä prosenteilla.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Mäenpää.

18.11 **Juha Mäenpää ps:** Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Hassi otti tuossa esiin sodan käyneitä miehiä. ”Laulakaamme nyt nuoret pojat tämän talon kunniaksi, ettei se olo täällä kävisi meille niin tukalaksi. Sinisilmälammen rannalla on tämä poika kasvatettu, Suomenniemen vartijaksi olen minä opetettu.” Tämä oli pätkä isoisäni ”Muistoja varusmiesajalta” -kirjasta. Se on minulla tuolla pöydällä, kun tänne sitä ei saa tuoda, ja siellä ovat myös hänen sotilaspassin ja kantan korttinsa, ja tätä perintöä aion ylläpitää ja aion vastustaa ehdottomasti meidän itsenäisyytemme valuttamista Euroopan unionille, koska siihen tämä miehistäni johtaa.

Oletan, että isoisäni oli maalaisliiton miehiä. Muistatte kaikki varmaan tuohon aikaan sen maalaisliiton mainoksen, jossa oli pieni mökki siellä reunalla ja siihen löivät salamat, joissa luki ”kommunismi” ja ”sosialismi”, ja alla luki ”Vaara uhkaa! Maalaisliitto pelastaa”. Jos käännämme sen tähän päivään, niin niissä nuolissa voisi lukea ”vihreä siirtymä” ja ”ekososialismi”, mutta nyt vaara ei enää uhkaa. Keskusta on siellä alareunassa, ja se on liittämässä meitä tällaiseen sosialistiseen järjestelmään, jossa me alamme maksamaan Etelä-Euroopan velkoja, keventämään verotusta, antamaan heille isompia lapsilisä. [Perussuomalaisten ryhmästä: Suoraa sosialismia!]

Arvoisa puhemies! Pikkasen jo tuossa debatissa kerkesin sanoa siitä, mutta tosiaan, minä olen tänään jättänyt tutkintapyynnön Ylen uutisissa olleesta vuodosta. Ylen tietojen mukaan neuvoston oikeuspalvelun yksi johtava virkahenkilö vastasi viikko sitten, että elvytyspaketin hylkääminen jossakin jäsenmaassa johtaisi ennennäkemättömään mainehaittaan ja poliittiseen paineeseen kyseiselle jäsenmaalle. Käytännössä elvytyspakettia varten luotu rakennelma romahtaisi. Tällainen mainehaitta voisi merkitä esimerkiksi sitä, että Suomen vaikutusmahdollisuudet tuleviin EU-päätöksiin heikkenisivät vuosiksi. Tämän arveltiin painostavan ja/tai ohjaavan päätöksentekijöitä eduskuntalaitoksessa, kun asia oli käsittelyssä samaan aikaan muun muassa perustusvaliokunnassa.

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan jäsenet halusivat lisätietoja tästä Yleisradiolle vuodetusta keskustelusta, ja median tietojen mukaan valtioneuvoston kanslia vaati valtiovarainvaliokuntaa salaamaan nämä muistiinpanot, ja näin ollen ne tulevat julkisiksi vasta 25 vuoden kuluttua. [Perussuomalaisten ryhmästä: Huhhuh!] Valtioneuvostolle muistiinpanot jaettiin numeroituina kopioina, jotka kerättiin pois, ja median mukaan EU-asioiden osastopäällikkö Kare Halonen ei kertonut valiokunnallekaan, ketkä puhelinkeskustelun

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

ovat käyneet. Halonen ei myöskään kertonut sitä, oliko muistiinpanot toimitettu pääministeri Marinille.

Jos muistiinpanot on jo vuodettu Yleisradiolle ja Yle on julkaissut niistä sisällön, niin minkä ihmeen takia ne pitäisi salata meiltä? Miksi ei voida kertoa, ketkä puhelinkeskustelun ovat käyneet? Eduskunta on kuitenkin korkein päättävä elin, ja kyseessä on Suomen ja Suomen kansan tulevaisuuden kannalta merkittävä päätös, joka saattaa johtaa itsenäisyytemme murentumiseen ja päätösvallan siirtymiseen yhä enemmän EU:n alaiseksi vastoin perustuslakiamme. Ennen päätöksentekoa eduskunnan tulee saada tietää, kuka tällaisen nootin on antanut ja kenelle. Väistämättä tulee mieleen, onko kyseisten muistiinpanojen vuotamisella haluttu vaikuttaa eduskunnan päätöksentekoon ja onko kyseistä puhelinkeskustelua edes käyty. [Sanna Antikainen: Hämää vaikuttamista!] Jos puhelinkeskustelu on käyty, niin keiden välillä ja kenen aloitteesta? [Puhemies: 5 minuuttia!] — Arvoisa rouva puhemies, tässä on pieni pätkä vielä.

Jos valtioneuvoston kanslia kokee edellä mainitut asiakirjat niin salaisiksi, ettei niitä voi luovuttaa eduskunnalle, niin miksi valtioneuvoston kanslia ei ole tehnyt poliisille tutkintapyyntöä asiakirjojen vuotamisesta? Tätä vuotoa voi hyvin verrata al-Hol-asiakirjavuotoon, josta ulkoministeriö teki tutkintapyyntöä poliisille. Miksi hallitus ei nyt jyrähdä, kuten joulukuussa 2019?

Näin maalaisjärjellä oikeusvaltioperiaatetta ajatellen [Puhemies koputtaa] ja myös eduskunnan, kansanedustajan tiedonsaantioikeutta ajatellen kyseiset tiedot on saatettava todisteina eduskunnalle ennen kuin päätöstä elpymispakettiin osallistumisesta voidaan tehdä. — Kiitoksia. [Sanna Antikainen: Erinomainen puheenvuoro! Haisee palaneen käry hallituksessa, vain se salaa, jolla on jotakin salattavaa!]

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Sankelo.

18.17 Janne Sankelo kok: Arvoisa puhemies! Nyt käsittelyssä olevassa hallituksen esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi EU:n omien varojen järjestelmästä vuonna 2020 annetun neuvoston päätöksen. Päätös sisältää tavanomaiset säännökset unionin rahoittamisen perusteista. Sen lisäksi omien varojen päätökseen on otettu säännökset poikkeuksellisista ja väliaikaisista lisämäärärahoista covid-19-kriisin seurauksiin puuttumiseksi. Nämä säännökset sisältävät elpymisvälineen 750 miljardin euron lainanottovaltuuden. Päätös on hyväksyttävä kaikissa jäsenmaissa, ja sitä tällä hetkellä olemme käsittelemässä.

Valtiovarainvaliokunnan mietinnön mukaan elpymissuunnitelma on laadittu tilanteessa, jossa epidemia oli ajanut talouden maailmanlaajuiseen taantumaa. Valiokunta esittääkin eduskunnan hyväksyttäväksi kahdeksaa lausumaa, joilla on tarkoitus korostaa Suomen kantana kertaluonteisuutta, jäsenmaiden vastuuta omista veloistaan, vastustetaan tulonsiirtunionia, halutaan ehdollisuutta, vaikuttavuutta ja yhteistyötä talouspolitiikan linjoissa.

Arvoisa puhemies! Euroopan unioni on Suomelle tärkein viitekehiksemme. YYA-Suomi jäi historiaan. EU:lla on merkitystä rauhaan ja vakauteen Euroopassa. EU:n jäsenmaiden esittämässä tukipaketissa ja Suomen hallituksen kuittaamassa kokonaisuudessa on nyt kuitenkin monia riskejä Euroopan unionin myönteiselle kehitykselle. Horjuttamalla kansalaisten uskoa unionin lainsäädäntöperustaan vaikeutetaan myös EU:n perustehtävää luoda vakautta ja turvallisuutta alueelleen. Tulee epäselvä olo, mihin tämä johtaa.

Koronapandemia on ollut poikkeuksellinen, inhimillinen hätä on ollut valtava, ja talous on saanut Euroopassa vakavia vaurioita. Talouden näkökulmasta nyt elpymisvälineestä

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

monet merkittävää tukea saavat jäsenmaat ovat olleet kuitenkin taloudellisissa vaikeuksissa jo aikaisemmin. Tämän elpymispaketin suurin riski on, että se johdattelee unionin muutamia maita ajattelemaan, että omaa taloutta ja rakenteita uudistavat toimenpiteet eivät ole tarpeellisia, koska aina tiukan paikan tullen jostain tulee näkymätön käsi, joka auttaa. [Toimi Kankaanniemi: Juuri näin!] Unionin luonne siis muuttuu. [Toimi Kankaanniemi: Moraalitonta!] Haluammeko, että luottamus unioniin rapautuu? Mikäli kehitystie on tämä, sillä on vaikutusta myös Suomen turvallisuuteen — siis siihen ykkösasiaan, jota täällä on puheissa korostettu Suomen osalta.

Hallituksen suunnasta on viestitetty, että olisi Suomen kannalta katastrofi, jos Suomi ai-noana EU:n jäsenvaltiona kaataisi paketin. Elvytystä tarvitaan hallituksen mukaan nopeasti. Toisaalta monet talousasiantuntijat ovat painottaneet, että kun tauti saadaan selätettyä, Euroopassa alkaa pari vuotta kestävä vahvan myönteinen talouskehitys. Miksi siis nyt pitää elvyttää, jos talous on jo elpymässä joka tapauksessa? Tämä sopimus, jota me käsiteltiin, tehtiin viime kesänä silloisessa tilanteessa.

Arvoisa puhemies! Mielestäni katseet onkin suunnattava eteenpäin. Voi olla, että elvytykselle löytyy parempi ajankohta myöhemmin — se voi olla järkeväkin. Jos hyväksymme tämän sopimuksen, se on nyt tässä — ei tästä enää mitään neuvotella, ei ole mitään neuvotteluvaraa. Uudella kierroksella, jos sellainen tulisi, sääntöperusteisuutta kunnioittaen nämä valtiovarainvaliokunnan lausumat, joita tässä on käyty läpi, voisivat oikeasti olla johtamassa koko Euroopan kannalta parempaan lopputulokseen ja koko unionin merkityksen kasvamiseen.

Mutta koska tämä sopimus on nyt täällä käsittelyssä, tähän emme voi vaikuttaa. Siinä on minusta valuvikoja. Suhtaudun kielteisesti tämän elpymisvälineen hyväksymiseen täällä eduskunnassa, ja äänestän huomenna ”ei”. [Perussuomalaisten ryhmästä: Erittäin hyvä!]

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Vastauspuheenvuoro edustaja al-Tae.

18.22 Hussein al-Tae sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Sankelo kertoi, että viimekesäinen tilanne elvytyksen tarpeesta on erilainen kuin tämänpäiväinen tilanne. Itse asiassa sekä viime kesänä että nyt pari viikkoa sitten Yhdysvallat on elvyttänyt sekä omaa talouttaan että naapurimaitten taloutta. Eli tarve elvytykselle globaalisti — samoin on tehnyt moni muu maa — on edelleen vahva, ja elvytyksellä koetaan myöskin buustaavaa yleistaloudellista tilannetta, [Vilhelm Junnilan välihuuto] joka tässä kohtaa on tarpeen. Näin ollen väite siitä, etteikö nyt tarvitsisi elvyttää, ei itse asiassa ole koherentti globaalin talouden ja muun ekonomisen tilanteen kanssa.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Meri, vastauspuheenvuoro.

18.23 Leena Meri ps (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Edustaja Sankelo on ymmärtänyt täysin oikein näitten kokoomuksen ja muiden edustajien hehkuttamat valtiovarainvaliokunnan lausunnot. Niillä ei ole hönkäsän pöläystä merkitystä EU:n neuvottelupöydissä. Kuten muistamme, valtiovarainministeri on täällä sanonut useaan otteeseen, että löimme kättä päälle — siis kättä päälle, ennen kuin eduskunnasta kysyttiin yhtään mitään, ja siihen on vedottu täällä. Nämä lausunnot ovat EU:ssa ihan nollapaperin arvoisia, ja kiitän edustaja Sankeloa, että hän on ymmärtänyt, ja valitettavasti kokoomuksen muu

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

eduskuntaryhmä menee näiden lausumien taakse ja mielestäni hämää täällä ihmisiä ja kansalaisia.

Mitä tähän elpymiseen tulee, niin ihan vaikka perustuslakivaliokunnan lausunnosta äkilukemalla löytää, että vain 30 prosenttia näistä varoista jaetaan koronaviruksen vaikutusten perusteella. Loput menevät ihan näihin muihin ideologisiin höttöihin, että kannattaa, al-Tae, perehtyä vaikka tähän.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Vastauspuheenvuoro, edustaja Antikainen. Sen jälkeen edustaja Multala.

18.25 **Sanna Antikainen ps** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Edustaja al-Tae otti Yhdysvallat esimerkiksi elvytyksestä. No, Yhdysvallat elvyttää ja antaa rahaa omille kansalaisilleen. EU on eri asia, me emme ole vielä liittovaltio. [Välihuutoja vasemmalta] Tämän päätöksen jälkeen menemme kohti sitä. Onko liittovaltio se, mitä sosiaalidemokraatit haluavat? — Kiitos. [Hussein al-Tae: Nimi mainittu!]

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Multala, vastauspuheenvuoro.

18.25 **Sari Multala kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ymmärrän hyvin perusteluja tukea tätä pakettia ja myös vastustaa sitä pakettia. Mutta se, mitä en ymmärrä, on se, että täällä edustajat itse vesittävät eduskunnan työtä ja väheksyvät sitä. Valtiovarainvaliokunnan mietinnön ponnet toivottavasti lähes samansisältöisenä ja yhtä vahvana päätyvät myös tulevan EU-selonteon eduskunnan kannaksi siitä, mitä mieltä Suomi on tulevasta EU-politiikasta ja erityisesti europolitiikasta, millä keinoin palautamme Euroopan vähitellen talouskuriin, no bail-out -periaatteen tielle. Nämä ponnet sitovat Suomen nykyistä hallitusta ja tulevia hallituksia siinä, miten heidän on toimittava EU:n neuvotteluissa. Tällaisissa kysymyksissä, kuten monivuotinen rahoituskehys tai elvytyspaketti, jäsenvaltiot päättävät siitä jatkossakin. [Puhemies: Minuutti!]

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja al-Tae.

18.26 **Hussein al-Tae sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! [Hälinää — Puhemies koputtaa] Yhdysvallat elvyttää itseään ja muita naapurustossaan. Yhdysvaltain ulkoministeriö kertoo tästä omilla nettisivuillaan ja kertoo myöskin tarkkoja summia siitä, miten se elvyttää lähialuetta. Mutta todellisuudessa se asia, elvyttääkö Yhdysvallat itseään vai ei, ei itse asiassa ole se ydinkysymys, vaan ydinkysymys on se, että me emme suomalaisina voi nähdä itseämme irrallaan EU:sta. Olemme osa EU:ta, ja tässä kohtaa EU siis elvyttää itseään. Se on yksinkertaisesti järkevää. Se on itse asiassa parempi tilanne kuin Yhdysvalloissa, sillä tämä on liittovaltio, he joutuvat sen tekemään. Me emme ole liittovaltio, olemme EU, [Leena Meri: Vielä!] ja hyödynnämme siitä, että elvyttämme toinen toistamme. Eli itse asiassa me olemme heitä edellä ja toimimme paremmilla periaatteilla kuin Yhdysvallat.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Antikainen.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

18.27 **Sanna Antikainen ps** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puheenjohtaja! Espanja ja Italia ovat suurimpia saajia elvytyspaketista, ja ne eivät kuulu Suomen top 10 -vientimaihin. Sen sijaan esimerkiksi Saksa on hyvin korkealla tässä näin. Joten en oikein nyt ymmärrä tätä edustaja al-Taeen selitystä tästä vientiasiasta. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja al-Taee.

18.28 **Hussein al-Taee sd** (vastauspuheenvuoro): Suomi vie kaikkiin EU-maihin, ja Suomen teollisuus hyötyy kaikkien EU-maiden jatkojalostetuista komponenteista. Olemme ekosysteemi, ja kun me puhumme siitä, mihin maihin me viemme, niin se ei kerro koko totuutta. [Sanna Antikainen: Ei pidä paikkaansa!] Koko totuus on se, että EU:ssa ovat synergiat vahvistuneet kymmenien vuosien aikana, ja Suomi on osa tätä ekosysteemiä. On älyllisesti epärehellistä laskea tätä pakettia sen varaan, että 6 tai 2, onko se 3 prosenttia vai 5 prosenttia. Tämä on talo, ja sen kaikki asukkaat tekevät yhteistyötä, jotta koko perhe menestyy. Siitä tässä on kyse. [Jari Koskelan välihuuto]

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Aittakummulle vielä vastauspuheenvuoro, ja sen jälkeen edustaja Ari Koponen.

18.29 **Pekka Aittakumpu kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Suomalainen vientiteollisuus nimenomaan näkee sen, että kun Saksa on meille äärimmäisen tärkeä kauppakumppani ja Italia taas Saksalle, niin tällä Italian tilanteella on suorat vaikutukset myöskin meihin, ja siksi suomalainen vientiteollisuus kannattaa tätä pakettia.

Haluaisin tähän... [Sanna Antikainen: Kertokaa nyt, miten!] — Saanko minä puhua nyt, kiitos. — Haluaisin tähän kommentoida, että miksi iso osa tästä elpymispaketin kokonaisuudesta menee muiden kuin koronasta aiheutuneiden kulujen korjaukseen, niin siihen liittyy se hankala yksityiskohta, että kun halutaan elvyttää Euroopan taloutta ja näiden maiden talouden vauhtia saada nyt tämän koronan jälkeen sitten kasvamaan, niin meidän täytyy ottaa huomioon esimerkiksi Italian rakenteelliset heikkoudet, kuten korkea työttömyys, ja kun sinne löydetään ratkaisuja, niin se sitten auttaa sen maan elpymistä. Pitää huomioida se, että jos avustuksia olisi jaettu vain koronasta aiheutuneiden haittojen perusteella, [Puhemies: Minuutti!] Suomi ei saisi avustuksia sen vertaakaan kuin se nyt saa, koska me olemme pärjänneet koronan torjunnassa niin hyvin. [Perussuomalaisten ryhmästä: Ruotsi saisi kaiken!]

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Varsinainen puheenvuoro, edustaja Ari Koponen.

18.30 **Ari Koponen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Pitää kiittää ministeri Vanhasta. Hän oli vielä hetki sitten täällä paikalla kuuntelemassa ja vastaamassa edustajien kysymyksiin.

Tänään aika isosta asiasta täällä puhutaan, ja ministeriaitiossa ei ole yhtään ministeriä paikalla. [Mauri Peltokangas: Hämmäntävää, todella hämmäntävää!] Jos olisin kansalainen, niin olisin kyllä hyvin ihmeissäni tästä asiasta. [Sanna Antikainen: Törkeää! Näin paljon ministereitä kiinnostaa!]

Arvoisa puhemies! Kenen etua meidän kansanedustajien täällä eduskunnassa on ajettava? Suomen ja suomalaisten, ei kenenkään muun. Koko paketin taustalla on pitkälti se, että

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

osa EU-maista, esimerkiksi Italia ja Espanja, on hoitanut julkisen taloutensa niin leväperäisesti, että niiden mahdollisuudet saada markkinoilta elvytystarkoitukseen halpaa rahaa ovat todella rajalliset. Mikäli asiaan reagoitaisiin esitetyn kaltaisilla yhteisvastuullisilla velkaratkaisuilla, mikä nyt näyttää todennäköiseltä, näiden maiden kannusteet harjoittaa tervettä finanssipolitiikkaa poistuisivat jälleen kerran. Miksi esimerkiksi Italia ja Espanja tekisivät kipeitä rakenteellisia ratkaisuita talouksiinsa, kun ne tietävät, että aina löytyy maksaja heidän leveälle elämälleen? Tämän elvytyksen nettomaksajat, kuten Suomi, ovat korkean veroasteen maita, kun taas monet saajat ovat maita, missä verotus on varsin kevyt. Paketin mennessä läpi me maksamme myös jatkossa näiden maiden leveämpää elämää.

Salissa on nostettu kysymys, miksi me parhaamme esimerkiksi Italian taloutta. No, yksi syy voisi olla esimerkiksi se, että Italia on koko Euroopan suurin maa, jos otetaan veronkierto esiin. Italia kiertää veroja 190 miljardilla eurolla vuodessa.

Tuntuu myös todella erikoiselta tavalta yrittää potkaista kotimainen vientiteollisuus käyntiin heittämällä meidän suomalaisten rahat ulkomaille, niin että nämä ulkomaiset yritykset sitten ostaisivat suomalaisilta yrityksiltä palveluita tai tuotteita. Samalla me myös annamme rahaa ulkomaille ulkomaisille yrityksille, että he voivat nyt nostaa Suomen kanssa kilpailevaa teollisuutta pystyyn. Jos käyttäisimme heille suunnatut varat omien yritystemme hyväksi, elvyttäisimme omilla rahoillamme kotimaisia yrityksiä kolme kertaa enemmän. Välttyisimme tosiaan myös siltä, että nämä ulkomaalaiset kilpailevat yritykset saisivat etua meidän omilla rahoillamme.

Puhemies! Jos pääministerillä olisi ollut nyt edes tämän kerran hartioita lyödä nyrkkiä pöytään, meitä olisi ollut pakko alkaa kuuntelemaan myös tulevaisuudessa. Tämä tuntuu nyt kuitenkin kaukaiselta haaveelta.

Puhemies! Otetaan suora lainaus eli lupaus hallitusohjelmasta: ”Lupaus tietopohjaisesta politiikasta. Laadukas lainvalmistelu on keskeistä politiikan uskottavuuden ja legitimitietin näkökulmasta. Sitoudumme tietopohjaisen politiikan tekoon sekä systemaattiseen vaikutusarviointiin kaikessa lainvalmistelussa.” — Kaikessa lainvalmistelussa. — ”Syvennämme yhteistyötä tiedeyhteisön kanssa.”

Nyt kuitenkin valtioneuvosto ei ole kehotuksista huolimatta pystynyt esittämään vaikuttavuusarviota elpymiskokonaisuuden vaikutuksista. Hallituksen puolelta on vedottu siihen, että arviota on mahdotonta laatia, ennen kuin kestävän kasvun maakohtaiset ohjelmat on hyväksytty ja laitettu toteutukseen. Eli tehdään ensin ja mietitään vasta sen jälkeen.

EU ei ole kyennyt myöskään koskaan luotettavasti valvomaan varojensa käyttöä jäsenmaissa, joten on syytä epäillä nytkin, kykenisikö se siihen tälläkään kertaa. Elpymisväline antaisi monille maille lyhyessä ajassa mittavan määrän varoja, ja valvonta vaatisi suuren organisaation, eikä sekään estäisi väärinkäytöksiä ja korruptiota. Kuten aikaisemmin sainoin, Italiassa kierretään veroja 190 miljardilla vuodessa. [Hannu Hoskonen: Kunnon suoritus!]

Koko EU:n turvallisuuspoliittinen ympäristö on muutoksessa, ja tilanteet ovat kehittyneet huonoon suuntaan. [Puhemies: Viisi minuuttia!] Meillä on yhteisvastuulauseke ja keskinäisen avunannon lauseke, joilla voi olla Suomelle paljonkin merkitystä. Ministeri Tuppuraisen mukaan ”Suomi kantaa vastuuta koko EU:n turvallisuudesta yhdessä muiden EU-maiden kanssa. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että Suomi saa pyydettyä apua”. [Puhemies koputtaa] Ministeri Vanhanen puhui tästä samasta aiheesta tänään aikaisemmin, että pyydettyä Suomi saa apua. [Puhemies koputtaa] No, miten vain viikkoja sitten MTV...

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Koponen, tässä vaiheessa meillä on käytössä 5 minuuttia, ja sitten ovat paikalta pyydettyt.

Joo, ihan pieni lause vielä, kiitos, arvoisa puhemies. — MTV Uutisten tiedot: ”Isot maat takavarikoivat Suomen maskitoimituksia ensimmäisenä koronakeväänä — ’Joku veti välistä ja raha ratkaisi’”. Eli sinisilmäisyys maksoi jälleen kerran. — Kiitos paljon.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Elomaa.

18.37 Ritva Elomaa ps: Arvoisa puhemies! Aluksi kannatan edustaja Halla-ahon tekemää esitystä, vastalauseita, että elpymispaketti hylätään.

Nyt toivoisin, etteivät edustajakollegat loukkaantuisi näin railakkaasti. Se on ymmärrettävää, että kun kansalaiset vihdoinkin ovat saaneet enemmän tietoa, mitä tämä elpymispaketti sisältää, niin tietysti on tullut yhteydenottoja meille kaikille runsain mitoin. Ne, jotka ovat sitä elpymispakettia kannattamassa, ovat puun ja kuoren välissä. Toivon, että he ottavat kansan mielipiteen huomioon huomenna, jos äänestetään.

Arvoisa puhemies! Korona on vetänyt taloutta alaspäin kaikkialla maailmassa jo yli vuoden päivät. Suomen kohdalla on muistettava, että talouskasvumme on ollut eurooppalaisessa vertailussa heikolla tasolla viime vuodet ennen koronaa eikä politiikan keinoin ole löydetty ratkaisuja myöskään moniin pitkään tiedostettuihin haasteisiin esimerkiksi työllisyyden tai sotien osa-alueilla. Onko oikein suomalaisia äänestäjiä kohtaan, että hallitus on viemässä meitä mukaan elvytyspakettiin, joka poikii Suomelle miljardien tappiot? Emmekö voisi elvyttää itse talouttamme ilman, että lähetämme rahaa Etelä-Euroopan velkaisille löysän taloudenpidon maille? Suomen omakin velkaantumistahti on ollut huolestuttava 2010-luvulla, eikä yhteiskunnan rakenteellisiin ongelmiin ole löydetty purevia rohtoja. Tätä vauhtia taloutemme on samassa jamassa kuin kehnoitten valtion kirstunhoitoa harjoittaneilla EU-mailla. Tätäkö Marinin hallitus haluaa? Velkataakka tulee koronan seurauksena paisumaan väistämättä ja jo olemassa olevat poliittiset haasteet räjähtämään käsiin nykyminä. Jokainen euro on nyt Suomelle tärkeä, eikä meillä ole varaa talouden kannalta epäedullisiin ratkaisuihin.

Viime aikoina on kauhisteltu kovaan ääneen mahdollisia seurauksia, jos Suomi sanookin ”ei” tälle valtavalle yhteisvastuun polulle, Euroopan unionia ohjaavalle elpymispaketille. Haluaisiko EU lähteä kurittamaan pitkäaikaista nettomaksajajäsenmaataan Suomea? Enpä usko. Millainen viesti se olisi koko Euroopalle? Maa, joka vastustaa EU:n alkupe-
räisten periaatelinjausten mukaista yhteisvastuiden paisuttamista, laitettaisiin kärsimään — ei tule tapahtumaan.

Suomen tulisi uudistaa eurooppapolitiikkaansa ja toimia järjen äänenä muillekin jäsenvaltioille. Nyt koronan myötä tilanne on entistä hullunkurisempi. Suomi on kasvattamassa valtionvelkaansa miljarditolkulla rahoittaakseen muita jäsenmaita. Italiassa taas huudetaan, että jättävät valtionvelkansa maksamatta, jos ei tule valtavaa tukea muilta EU-mailta. Hyvät ihmiset, eihän tämä ole kestävä eurooppalainen ratkaisu hoitaa talousvaikeuksia. Miksei Italia ota lisää velkaa elvyttääkseen omaa talouttaan vaan hamuaa suoraa tukea muilta jäsenmailta, lahjarahaa? Miksei Suomi käytä ottamaansa velkarakaa Suomen talouden elvyttämiseen? Herätkää jo siellä hallituksessa tähän hulluuteen. Suomen eurooppapolitiikkaan on tullava muutos ja pian. Tämä hallituksen valitsema polku on vaarallinen, uskomattoman kallis ja todella pitkä. [Jouni Ovaskan välihuuto]

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Arvoisa puhemies! Jatkammeko perinteisellä eurooppapolitiikan linjallamme ja hyväksymme mukisematta kaiken ja maksamme laskut kiltisti sitä mukaa, kun niitä tupsahtelee? Onko loputtoman nettomaksajan tie se, minkä suomalaiset äänestäjät ovat ansainneet? Tähän on tultava muutos. Perussuomalaiset on ainoa selvästi EU-kriittinen eduskuntapuolue. [Hussein al-Tae: Eikö KD ole?] Suomi tulee ottamaan koronan takia kymmeniä miljardia lisävelkaa. Tässä tilanteessa emme voi hyväksyä miljardien heittämistä EU:n elvytyspakettiin. Äänestäjät ja veronmaksajat ansaitsevat paljon parempaa eurooppapolitiikkaa.

Talouskomissaari ja komission varapuheenjohtaja ovat sanoneet, että elvytyspaketteja tulee todennäköisesti ehkä lisää. Nyt kuitenkin vuorokausi ennen tätä meidän keskusteluumme he ovat vähän menneet puihin. Mistähän tämä tieto on heille mennyt, että täällä käsitellään tätä asiaa? EKP:n johtokunnan jäsen, Italian pääministeri, Ranskan presidentti, Kreikan ja Espanjan ulkoministerit — heidän mielestään yhteisvastuun lisääminen ja budjettikurin väljentäminen ovat hyviä asioita. Tämä on vaarallista kehitystä EU:ssa.

Toivonkin, että hallitus ja kokoomusedustajat ottavat tämän asian vakavasti, kun huomenna äänestetään. [Puhemies: Viisi minuuttia!] Miettikää, mikä on kansan tahto. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Multala.

18.42 **Sari Multala kok:** Arvoisa puhemies! Hyvät kollegat! Tämä EU:n omat varat -päättös eli elvytyspaketti ja sen yhteydessä sovittu monivuotinen rahoituskehys — tai oikeastaan toisinpäin — on asia, joka aiheuttaa ymmärrettävästi tunteita, ja kuten jo debatissa totesin, on helppoa perustella tätä päätöstä puoleen jos toiseen. Se kuitenkin ehkä kannattaisi jättää hieman vähemmälle, että pelotellaan, että tässä nyt lopullisesti Suomen itsenäisyys viedään tai tämä olisi ovi johonkin täysin uuteen. EU on itse asiassa jo pitkään... [Hälinää] — Tuota, kun puhun täältä korokkeelta, niin olisi mukavaa, että kuulisi oman äänensä.

Arvoisa puhemies! EU-jäsenyyden hyötyjä Suomelle ei voi millään mitata ainoastaan sillä, kuinka paljon maksamme vuosittain jäsenmaksuja ja kuinka paljon sieltä saamme, ja sama tietysti pätee tähän elvytysvälineeseen. EU:hun kuulumisen hyötyjä on yritetty arvioida moneen otteeseen. Tarkasti niitä on tietysti aivan mahdotonta arvioida. Tässä valtiovarainvaliokunnan mietinnössä on todettu, että EU-jäsenyyden on arvioitu lisänneen esimerkiksi Suomen kokonaiskauppaa 9—26 prosenttia, mikä vastaa 16—47:ää miljardia euroa vuonna 2017, ja EU- ja Emu-jäsenyyden arvioidaan puolestaan kasvattaneen suoria ulkomaisia sijoituksia Suomeen yhteensä yli 30 miljardia euroa vuodesta 95 alkaen. On siis päivänselvää, että EU:n hyödyt taloudellisessa mielessä ovat suuremmat kuin siitä aiheutuva nettomaksusuosittemme vuosittain. Sekin on aivan selvää, että EU ei ole täydellinen ja sitä on kehitettävä.

Arvoisa puhemies! Olisi kuitenkin ehkä hedelmällisempää myös kuulla niitä kehitysehdotuksia, mihin suuntaan esimerkiksi perussuomalaiset ajattelevat, että EU:n tulisi kulkea. Täällä väläyteltiin tänään jo euroeroa, sitten siitä kuitenkin vähän peruutettiin ja todettiin, että eihän se ole tosiaan mahdollinen tässä tilanteessa. Millä tavalla me palaamme Euroopan unionissa ja europolitiikassa siihen periaatteeseen, josta Suomi on pitänyt aiemmin aina kiinni, että jokainen maa vastaa omista veloistaan, ja myös siihen periaatteeseen, että kuulumme johonkin porukkaan, jossa me asioita ajamme — siihen tämä valtiovarainvaliokunnan mietintö paaluttaa Suomen tulevan linjan EU-päätöksissä.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Arvoisa puhemies! Ehkä muutama sana siitä, että mistä tässä on kyse. Ehkä poimin jotakin positiivista: Edustaja Peltokangas täällä aiemmin kuvasi tätä vähän kuin lainaksi. No sitä tämä tavallaan on. Me saamme rahaa Euroopan unionilta elvytykseen — myös Suomi saa rahaa — [Toimi Kankaanniemi: Omia rahoja!] hieman yli 2 miljardia euroa. Niitä ei kuitenkaan makseta heti takaisin. Niiden takaisinmaksu aloitetaan yli kymmenen vuoden päästä ja ne maksetaan pitkän ajan kuluessa, [Perussuomalaisten ryhmästä: Kuka maksaa? — Toimi Kankaanniemi: Lapset maksaa!] ja lopulta on hyvin epäselvää tai itse asiassa epävarmaa, tuleeko Suomi edes maksamaan näitä kokonaisuudessaan takaisin vai voiko esimerkiksi Euroopan keskuspankki lunastaa kaikki nämä velat itselleen. Tämäkään ei olisi mitenkään poissuljettua. [Toimi Kankaanniemi: Suomi on siitäkin vastuussa!] Jos jäämme ulos tästä koko rahoituspaketista, siis tämä monivuotinen rahoituskehys siihen mukaan luettuna, on päivän selvää, että kun Suomi lähtee seuraavan kerran neuvottelemaan niiden samojen ihmisten kanssa, joiden kanssa tämä nykyinen rahoituskehys ja tämä paketti on neuvoteltu, tulos ei todellakaan ole Suomelle edullisempi. [Toimi Kankaanniemi: Höh, mihin tuo perustuu?]

Arvoisa puhemies! Jos olette olleet neuvotteluissa joskus mukana, [Toimi Kankaanniemi: Olen ollut, paljon, olin jäsenyysneuvotteluissa! — Välihuutoja] se, että asettaa tiukat rajat, todennäköisesti ei välttämättä paranna neuvotteluasemaa. [Puhemies koputtaa]

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Puheenvuoro on nyt edustaja Multalalla.

Joo, arvoisa puhemies, kiitos. On vaikea keskittyä, kun ei melkein kuule omaa ääntään.

Arvoisa puhemies! Se, mikä on myös erittäin merkittävää, moni edustaja on täällä siitä puhunut, on se, että EU ei ole ainoastaan taloudellinen yhteisö, se on myös arvo- ja turvallisuusyhteisö. Kokoomus on sitä mieltä, että Suomen tulisi hakea Nato-jäsenyyttä. Olemme valittavasti eduskuntapuolueista tässä asiassa yksin. Sen vuoksi meille on erityisen tärkeää, että EU:ssa kehitetään turvallisuusyhteistyötä tulevaisuudessakin.

Jatkan myöhemmin. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Simula.

18.47 Jenna Simula ps: Arvoisa puhemies! Euroopan unionissa odotetaan, että Suomi toimii kilttinä mallioppilana silloinkin, kun ollaan rötösten tiellä, silloin, kun halutaan rikkoa Euroopan unionin omia perussopimuksia — kaikkien maiden kun on oltava tässä rosvokoplassa mukana riistämässä päätösvaltaa itsenäisiltä kansallisvaltioilta ja näiden maiden kansalaisilta, tai muutoin suunniteltu elvytyspaketti ja sen yhteydessä neuvoteltu monivuotinen rahoituskehys kaatuu. Tosiasiassa se tarkoittaisi uusia neuvotteluita, ei muuta. Ei kaadu unioni eikä sada heinäsiirkoja, ei edes sammakoita.

Elvytyspakettia, joka ei siis elvytä, jota ei makseta koronan vuoksi ja joka ei ole kertaluonteinen, kuten väitetään, kannattavat ne kansanedustajat, jotka itse tai joiden puolue hyötyy elvytyspaketista. Vihreät ovat valmiita myymään koko Suomen saadakseen rahaa, millä leikkiä kiilusilmäisten ilmastopoliittisten hankkeiden parissa, ja keskusta myy Suomen lisäksi vaikka oman mummons, jotta saa jaettua rahaa maaseudun kehittämiseen ja laajakaistahankkeisiin. Eikö keskustassa ole vielä tänäkään päivänä huomattu, että kansallisesti voidaan rahoittaa asioita, joita te mielellänne rahoitatte Euroopan unionin kautta?

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Sosiaalidemokraatit saavat pääministeri Sanna Marinin johdolla pidettyä yllä Brysselisä Suomen maineen joojoo-miehenä, joka takaa kaikki Brysselin sikailut ilman poikkipuolistaa sanaa. Kokoomukselle kotia ja isänmaata tärkeämpää on ollut Euroopan unioni jo vuosikymmenet, ja liittovaltiokehityskin taitaa puolueelle maistua vallan mainiosti, vaikka ryhmässä on hiukan ollut näennäistä vastarintaaakin elvytyspakettia kohtaan.

Arvoisa puhemies! Tässä salissa on tänään pelätty ääriilikkoita, Venäjää, kansalaisilta tullutta sähköpostitulvaa, maineen menettämistä, luottamuspääoman menettämistä, neuvottelun monivuotisen rahoituskehyksen ja jopa Euroopan unionin hajoamista. Kaikkien näiden pelkojen vuoksi te, arvoisat kansanedustajat, olette valmiita viemään Suomen yhä syvemmän liittovaltiokehityksen tielle. Te olette valmiita antamaan pois meidän budjettisuvereniteettimme. Mitä teille enää merkitse itsenäinen kansallisvaltio nimeltä Suomi? Teidän tehtävänne olisi edustaa täällä Suomen kansaa, ei ketään muuta.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lindén.

18.50 Aki Lindén sd: Arvoisa rouva puhemies! Olemme käyneet täällä hetkittäin kiivas-takin keskustelua, ja on käytetty värikkäitä ilmaisuja. Itse en ole siitä loukkaantunut. [Perussuomalaisen ryhmästä: Hyvä!] Me olemme täällä sitä varten, että me keskustelemme. Demokratia on kuitenkin paras valtiomuoto, ja joskus se on sitten tällaista. Itse haluan omalla puheenvuorollani hieman suhteellistaa näitä lukuja, eli käyn vähän perusteellisemmin läpi sitä, mitä tuossa lyhyessä vastauspuheenvuorossani aiemminkin totesin.

Minusta valtiovarainvaliokunnan mietintö on erittäin tasapainoinen ja selventävä ja olisi itsessään itse asiassa kokonaan ääneen lukemisen arvoinen, mutta en nyt lue siitä edes yhtä ainoata sitaattia tässä ääneen vaan tiivistän omin sanoin minusta tärkeimmän sisällön siitä.

Ensimmäiseksi haluan todeta, että jo viime kesänä tehdyllä päätöksellä tästä elpymisvälineestä ja siihen liittyen sitten monivuotisesta rahoituskehyksestä rauhoitettiin markkinat ja torjuttiin itse asiassa EU:ta ja sen jäsenmaita uhkaava syvempi kriisi, johon EU oli sillä hetkellä pahastikin menossa. Kaikkihan me tiedämme, että tässä on tämä rakenne, jossa 390 miljardia euroa kohdennetaan avustuksina ja 360 miljardia euroa lainoina. No, lainathan tietysti maksaa jokainen takaisin, joka sitä lainaa on saanut tai ottanut, ja sitten tämä avustussumma kokonaisuutena on EU:n lainaa, joka sitten taas maksetaan takaisin niiden kohdennusperiaatteiden mukaan, mitkä eri maiden välillä tässä on sovittu. Silloin tässä on itse asiassa kolme tämmöistä taloudellista, tärkeää voisiko sanoa tarkastelukohtaa: mikä on tämä kohdennus eri maiden kesken, mikä on sitten sen niin sanotun saannon kohdennus kunkin maan sisällä ja sitten mikä on sen lainan takaisinmaksun vaikutus kunkin maan talouteen.

Tehdäänpä nyt jonkunlainen suhteellistaminen näistä asioista: Kyse on siis 750 miljardin euron kokonaisuudesta. Koko EU:n bruttokansantulo on 14,5 biljoonaa euroa, siis 14 500 miljardia euroa. USA:n on suurempi, se on 17 biljoonaa, ja Kiina on kaiketi, koska nämä ovat parin vuoden takaisia lukuja, tällä hetkellä kolkuttelemassa kovasti tuota samaa lukua, mikä EU:lla on. Kun täällä on kerrottu, että esimerkiksi USA elvyttää suuremmilla summilla ja no, Kiinan osalta on vaikea arvioida näitä asioita, niin täällä on replikoitu muun muassa vähän aikaa sitten perussuomalaisen ryhmän toimesta, että mutta USA:han on yksi valtio. No, EU:ssahan tämä tapahtuu niin, että kansallisvaltiot itse elvyttävät ja sitten meillä on sen lisäksi tätä EU:n elvytystä. Kun tiedämme, kuinka pirstaleinen ja haja-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

nainen alue Eurooppa on ja sitten meillä on 27 valtion EU siellä, niin on minusta erittäin hyvä, että me tällaisella summalla elvytämme myös EU:n toimesta. Minusta ei ole oikein nyt laskea ihan sillä tavalla, että mikä nyt Italian osuus on Suomen viennistä tai mikä on Espanjan osuus Suomen viennistä, ja minusta tässä kollega al-Taeen aika hyvin kuvasi, että EU on sillä tavalla integroitunut kokonaisuus, että — jos oikein muistan — 64 prosenttia EU:n jäsenvaltioiden kaupasta tapahtuu itse asiassa EU:n sisällä. Silloin kysymys on siitä, että kun me saamme tämän kokonaisuuden elpymään, niin silloin siitä hyötyvät kaikki. Sitä on sitten vaikea osoittaa, mikä siinä on ollut kunkin erillisen jäsenmaan vaikutus sitten taas jonkun toisen maan talouteen.

Nyt hämmästyin oikeastaan yhtä laskelmaa, jonka itse tuossa tein, ja jos nyt viimeiseksi otan tämän: Tästä avustuksesta Suomen takaisin maksettavan lainan, siis tämä 6,6 miljardia, ja sitten sen niin sanotun saannon, 2,7 miljardia, erotushan on 3,9 miljardia eli 3 900 miljoonaa. Jos me maksamme 30 vuotta sitä takaisin, niin se on 130 miljoonaa vuodessa. Paljonko se on asukasta kohti? 23 euroa — 23 euroa. [Toimi Kankaanniemi: Niillä on vielä paljon muutakin maksettavaa!] Eli minusta tässä ei nyt ole kysymys silloin isänmaallisuudesta tai epäisänmaallisuudesta tai maanpetturuudesta tai jostakin muusta, eli kyllä tätä on ylidramatisoitu näiltäkin osin.

Lopuksi on todettava, että isänikin oli sodassa hävittäjälentäjänä ja sieltä sotavammainsena sitten palasi, [Puhemies: Viisi minuuttia!] ja hänen veljensä oli hävittäjälentäjä ja ei palannut ollenkaan sieltä. Tämän sanon vain sen takia, että minun mielestäni tällaisten asioiden vetäminen tähän keskusteluun on suorastaan ihan epäasiallista ollut. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä]

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Holopainen, Mari. [Sanna Antikainen: Minun ukkini oli 30 vuotta demari eikä olisi ikinä hyväksynyt tätä, mitä te teette! — Hussein al-Tae: Kysy häneltä! — Sanna Antikainen: Hän on kuollut! — Hussein al-Tae: Osanotto.]

18.56 Mari Holopainen vihr: Kiitos, arvoisa rouva puhemies! [Hälinää]

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Nyt on Holopaisella puheenvuoro.

Tässä tietysti vastaan on tullut aika isoja asioita tämän koronaviruksen aikana, ja keskustelukin ehkä sitten on sen mukaista. Päätämme tällä viikolla kuitenkin koko Euroopan tulevaisuuden kannalta merkityksellisestä asiasta, josta täällä on hyvinkin erilaisia näkemyksiä. Kun äänestämme tästä kertaluontoisesta elpymisvälineestä, niin äänestämme samalla myös EU:n monivuotisesta rahoituskehiksestä. Kyse on yhteisestä kriisinhoidosta ja jälleennakennuksesta sekä tuleviin kriiseihin varautumisesta.

Yhteisen talousalueen vaipuminen taantumaan olisi kohtalokasta meille kaikille, jos tämä jatkuisi pitkäkestoisesti. Suomi on riippuvainen muista maista taloudellisesti, etenkin Euroopan alueesta ja euroalueesta. Mikäli Euroopan maat eivät pärjää ja toipuminen hidastuu, niin tämä osuisi väistämättä myös suomalaisiin yrityksiin ja niiden toimintaedellytyksiin ja lopulta ihmisten työpaikkoihin. Ehkä sekin on hyvä muistaa siellä taustalla, että puhumme ihmisten työpaikoista ja sitä kautta suomalaisten ihmisten hyvinvoinnista. Luullisi, että se ainakin kiinnostaisi täällä salissa ihan jokaista. Poliittiset päätökset, joita täällä tehdään, eivät ole irrallisia taloudesta, etenkin alueella, jossa työvoima, tavara ja ihmiset

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

liikkuvat päivittäin yli rajojen. Tämän paketin myönteinen vaikutus talouteen nähtiin tosiaan jo viime kesänä, kun tästä saavutettiin sopu, ja sopu vakautti välittömästi markkinoita. Itse asiassa myönteisiä vaikutuksia nähtiin jo siinä vaiheessa, kun paketin valmistelu aloitettiin.

EU:n lisäksi voimakasta elvyttämistä tekevät myös muut talousalueet, ja on ehdottoman tärkeää, että EU pysyy kansainvälisessä kilpailussa mukana. Merkityksetöntä ei ole sekään, että Suomen suhteellinen nettomaksuasema EU:ssa jopa hieman pienenee ja Suomi tulee säilyttämään asemansa yhtenä pienimpänä nettomaksajana, elikkä sekin kritiikki, mikä täällä on nyt tuotu esiin, tuntuu vähän ampuvan väärään suuntaan. Mutta ymmärrän, että tästä aiheesta halutaan myös ehkä — tuntuu ainakin siltä — tehdä sellaisia liioiteltuja argumentteja, jotka sitten ehkä ajavat jotakin muutakin asiaa, sen verran yliampuvia kommentteja täällä ainakin edustaja Simulan puheenvuorossa kuultiin.

Suomi nähdään usein kokoaan suurempana toimijana maailmalla, ja jos halutaan, että jatkossakin meillä on yhtä lailla vaikutusmahdollisuuksia kansainvälisillä areenoilla, niin Suomen on toimittava luottamusta herättävällä tavalla. Totta kai asioista saa keskustella, saa kritisoida, mutta on myös kyettävä yhteistyöhön, jota täällä ei kaikilla tunnu riittävän.

Myönteistä on, että tästä paketista siirretään merkittävä osuus vihreään siirtymään ja sen vauhdittamiseen — joka sekin tuntuu olevan huono asia joidenkin edustajien mielestä. Kansallisesti me ollaan sitouduttu investoimaan vähintään 50 prosenttia ilmastomuutoksen vastaisiin toimiin, ja tämä on iso asia. Tästä edelläkävijyydestä voimme olla ylpeitä. Ilman hyvinvoivaa ympäristöä myös taloudelliselta toiminnalta ja hyvinvoinnilta putoaa pohja. Ilmasto- ja ympäristökriisin ratkaisemisen merkitys on huomattavasti tätä elpymispakettiakin tärkeämpi asia. Se ei toki tällä yhdellä paketilla ratkea, mutta otamme merkittäviä askelia.

Ilmastomuutoksen vastaisten toimien lisäksi panostetaan digitalisaatioon ja tki-toimintaan, jotka luovat uusia työpaikkoja ja liiketoimintaa ja parantavat tuottavuutta, ja samalla pidetään huolta ihmisistä. Toivon, että Euroopan unionissa tki-toiminta yhä enemmän vielä saa asemaa, etenkin toki Suomessa, jossa aiheesta on käyty paljon keskustelua. Meillä on runsaasti tietoa siitä, että panostamalla tutkimukseen pärjäämme taloudellisesti, parannamme tuottavuutta [Puhemies: Viisi minuuttia!] ja sitä kautta myöskin työllisyyttä.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kivisaari, poissa. — Edustaja Juvonen.

19.01 Arja Juvonen ps: Arvoisa rouva puhemies, hyvät kansanedustajat! Käsittelemme EU:n elvytyspakettia, jonka kokonaissuuruus on 750 miljardia. Suomen piti alkuperäisen suunnitelman mukaan saada paketista vuosina 2021—2023 hätärahoitusta 3,2 miljardia euroa, joista 400 miljoonaa olisi korvamerkitty maatalouden ja 100 miljoonaa Pohjois- ja Itä-Suomen harvaan asuttujen alueiden kehittämiseen. Kun paketista sovittiin EU-tasolla, hallituksen suulla korostettiin papukaijan lailla saatavia rahoja, ja ne ehdittiin jakaa jo moneen kertaan. Huomattavasti vähemmän puhetta oli kääntöpuolesta. Vuosina 2021—2058 Suomen pitäisi maksaa elpymispaketista 6,6 miljardia euroa. Elpymispaketti on kuitenkin siitä mielenkiintoinen kehitemä, että ainoastaan menopuoli on varma, tulopuoli sen sijaan ei.

Arvoisa puhemies! Suomi maksaa 6,6 miljardia euroa ja viimeisten tietojen mukaan Suomi saa 2,7 miljardia euroa takaisin. Me sitoudumme yhteisvelkaan, ja tämä ei tule ole-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

maan ainutkertainen. Olemme lähellä liittovaltiota. Myös talouskomissaarit ovat sanoneet, että tämä voi tulla pysyväksi keinoksi. Tämä oli Reutersin tiedottamana meille kaikille kerrottu. Tämä ei ole elvytyspaketti, mitä me nyt teemme. Tämä on jäähyväiset Suomen itenäisyydelle -paketti. Tämä on kiristyspaketti.

Arvoisa puhemies! Kuka tahansa ymmärtää, ettei tässä touhussa ole mitään järkeä. Suomi tarvitsisi itse elvytystä, eikä meillä ole varaa elvyttää muita. Meillä on nopeassa tahdissa vanheneva väestö, työikäisten määrä pienenee vuosikymmenen loppuun mennessä nykyisestä 62 prosentista 60:een ja vuoteen 2050 mennessä 58 prosenttiin. Tätä ei korjata sillä, että Suomeen tuodaan ulkomailta työikäisiä maahanmuuttajia, joiden koulutustaso ei kuitenkaan ole sellainen, että heistä tulisi yhteiskunnassamme koskaan nettomaksajia. Valtiovarainministeriö arvioi viime vuonna, että Suomen kestävyysvaje eli julkisen talouden tulojen ja menojen ero pitkällä aikavälillä, on 4 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteen. Tämä tarkoittaa noin 10 miljardin euron summaa vuoden 2024 tasolla.

Samaan aikaan, kun Suomi ei saa edes omaa kestävyysvajettaan korjattua, pääministeri Marinin hallitus on sitomassa seuraavien hallitusten kädet ja tulevat suomalaiset sukupolvet peräti 37 vuoden ajaksi maksamaan miljardeja EU:lle siitä hyvästä, että kilpailijamaillemme jaetaan niin paljon rahaa, että niillä on vaikeuksia keksiä, mihin rahat käyttäisivät. 37 vuoden päästä meistä harva on enää edes täällä, ei ainakaan eduskunnassa. Meidän lapset, lapsenlapset ovat ne, jotka maksavat. Kertokaa heille totuus. Pääministeri Marinin hallitus jää aikakirjoihin hallituksena, joka elvytti kotimaan sijasta muita maita, lahjoitti tulevien sukupolvien varat Etelä-Eurooppaan, otti miljardikaupalla velkaa tilanteessa, jossa maailmantalous on jo hyvää vauhtia elpymässä koronaviruksesta, vaikka kotimaamme talous onkin heikoissa kantimissa.

Arvoisa puhemies! Suomella ei ole mitään palaa tässä pelissä. Iso vie meitä ja me vikiemme.

Hyvä hallitus, olette tuomassa eduskuntaan sote-ratkaisun, joka ei vähennä kustannuksia vaan kasvattaa niitä. Tämäkin toiminta pahentaa kestävyysvajetta entisestään. Suomi tarvitsisi sitä noin neljä miljardia euroa, jonka olette nyt lahjoittamassa pois, oman maamme elvyttämiseen. Meillä on kestävyysvajeen lisäksi hoitajapula, ettekä te löytäneet rahaa hoitajamitoituksen korjaamiseen heti. Täällä kehutaan EU:ta ja Eurooppaa. Euroopassa ymmärrettiin hoitajien arvo koronaviruksen aikaan. Euroopassa annettiin koronalisää, meillä Suomessa ei. Hyvä hallitus, ettekö te ymmärrä, kuinka typeriä ja sinisilmäisiä te olette EU-politiikassanne?

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Huru.

19.07 Petri Huru ps: Arvoisa puhemies! Hallituksen tulee kieltäytyä nyt ja jatkossa kaikista järjestelyistä, joilla lisättäisiin EU-maiden välisiä tulonsiirtoja ja taloudellista yhteisvastuuta. Tämän lisäksi meidän, eli Suomen, on myös luotava kansallinen varamaksujärjestelmä ja edistettävä unionin tasolla menettelytapojen luomista jäsenvaltioiden velkasaneerauksen, euroeron toteuttamiseksi. Jotta tähän ei jouduttaisi, niin käsittelyssämme oleva paketti on nyt kaadettava maamme edun nimissä. — Anteeksi, arvoisa puhemies, aloitin väärästä kohtaa. [Naurua]

Arvoisa puhemies! Suomi on näillä näkymin osallistumassa EU-elvytyspakettiin ja maksaa siitä 6,6 miljardia euroa, mutta saa paketista itse vain reilut 2 miljardia. Suomi on osallistumassa siis pakettiin siinäkin huolimatta, että paketti on vallansiirtoa EU:lle, mikä

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

samalla heikentää Suomen itsemääräämisoikeutta. Ei ole kansallemme oikein, että viiden vihervasemmistopuolueen ja kokoomuksen johdolla Suomi viedään EU:n tulonsiirtounio-niin. Näiden ja monen muun seikan johdosta paketti tulee hylätä.

Arvoisa puhemies! Edellä olevan lisäksi näen, että kilpailijamaidemme rahoittaminen veronmaksajiemme kustannuksella johtaa oman kilpailukykyimme heikentämiseen vääjää-mättä. Miljardit, jotka hallitus aikoo lahjoittaa nyt muille maille, pitää käyttää oman maam-me elinkeinoelämän edellytysten parantamiseen, jolloin velkaantuva taloutemme kääntyy kasvuun, työllisyys paranee ja hyvinvointi elpyy. Solidaarisuudesta kelvottomasti talout-taan hoitaneita EU-maita kohtaan on järjetöntä tällä erää maksaa miljardien lahjuksia. Vi-hervasemmistohallitus tuhoaaakin Suomea tällä paketilla pala palalta. On käsittämätöntä ja suorastaan edesvastuutonta, että hallitus ei ollut tehnyt parempaa vaikuttavuusarviointia paketin suhteen missään vaiheessa prosessia.

Arvoisa puhemies! Hallituksen tulee kieltäytyä nyt ja jatkossa kaikista järjestelyistä, joilla lisättäisiin EU-maiden välisiä tulonsiirtoja ja taloudellista yhteisvastuuta. Tämän li-säksi meidän, eli Suomen, on myös luotava kansallinen varamaksujärjestelmä ja edistettä-vä unionin tasolla menettelytapojen luomista jäsenvaltioiden velkasaneerauksen, euroeron toteuttamiseksi. Jotta tähän ei jouduttaisi, niin käsittelyssämme oleva paketti on nyt kaa-dettava maamme edun nimissä. Loppuun muistutan tässä vielä siitäkin, että jos elvytyspa-ketti kaadetaan nyt, vaikutus markkinoille on joka tapauksessa pienempi kuin se vaihtoehto, että EU:n ongelmien annetaan kasvaa.

Tämän lisäksi nostan esiin vielä senkin tosiasian, että se EU, johon Suomi aikoinaan liit-tyi, ei enää muistuta sitä yhteisöä, johon kehitys nyt kulkee. Myöskään kansa ei ole antanut mandaattia tällaiselle kehitykselle, eikä EU:n perussopimukseen. Samaan hengenvetoon totean, että elvytyspaketti muuttaa kuitenkin EU:ta monella tapaa. Nyt otetaan uusi polku kohti syvempää integraatiota. Näin EU on jatkossa yhä monimutkaisempi hallintohimme-li, jossa vastuusuhteet eivät ole selvät.

EU:n päätöksenteossa on useita EU-eliimiä, joista vain yksi, Euroopan parlamentti, on suoraan vaaleilla valittu. EU:ssa on paljon parantamisen varaa. Yksi asia on kuitenkin var-maa, ja se on se, että tämä nyt käsittelyssä oleva paketti tulee hylätä.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Mäkisalo-Ropponen.

19.11 Merja Mäkisalo-Ropponen sd: Arvoisa puhemies! Olen pystynyt seuraamaan tätä keskustelua toisaalla vain osittain, mutta olen kuitenkin hiukan ihmeissäni sen sävystä. Vaikka olisimme täällä miten eri mieltä asioista, niin toivon, että puhuisimme täällä arvok-kaasti ja toinen toisiamme kunnioittaen. Kaikki olemme tässä salissa suomalaisten asialla ja varmasti olemme kaikki myös isänmaallisia.

Mutta sitten varsinaiseen aiheeseen. Jotta näkisimme kokonais kuvan, on heti alkuun syytä todeta, että vientivetoisena maana koko Euroopan toipuminen koronan aiheuttamas-ta talouskriisistä on meille aivan ensisijaisen tärkeää. Teollisuudellemme Euroopan yhtei-nen elpyminen on aivan keskeinen kysymys. Viennistämme lähes 60 prosenttia suuntau-tuu EU:n sisämarkkina-alueelle, ja jos EU hyytyy, niin Suomikin hyytyy. Esimerkiksi ar-vostettu taloustieteilijä Sixten Korkman on todennut, että Suomen hyöty yhteisistä sisä-markkinoista on vuotta kohti noin 13 miljardia euroa eli yli 5 prosenttia bruttokansantuot-teesta, kun jäsenmaksu on taas noin prosentin luokkaa. Sisämarkkinoille kuulumisen hyö-dyt ylittävät siis monin kerroin maksamamme jäsenmaksut. Tämä on juuri se syy, miksi

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

niin talousviisaat, yritysjohtajat kuin myös työmarkkinajärjestöt ovat tukeneet elvytyspakettia ja Suomen osallistumista siihen. Toimivat sisämarkkinat ovat elintärkeitä Suomelle, suomalaiselle teollisuudelle ja viennille sekä tätä kautta ennen kaikkea suomalaisille työpaikoille. Elvytyspaketti ei ole vain solidaarisuutta, vaan se on ennen kaikkea tervettä järkeä.

Arvoisa puhemies! Julkisuudessa on voimakkaasti kritisoitu Suomen saantoa uudesta elpymisvälineestä. Totuus on kuitenkin ennen kaikkea se, että olemme selvinneet koronapandemian aiheuttamista iskuista montaa muuta maata paremmin. Tämän pitäisi olla positiivinen asia meille kaikille.

Puhemies! Tulevan talouskasvun luomiseksi on äärimmäisen tärkeää, että varat on kohdennettava oikein. Vihreä siirtymä ja biotalous ovat Suomen kilpailuvaltteja tulevaisuudessa. Hallituksen arvion mukaan ohjelma saisi liikkeelle yli 3 miljardin euron edestä yksityisiä investointeja, jolloin ohjelman saama kokonaisvaikutus talouteen olisi 5 miljardia euroa. Meillä on maailmanluokan osaamista ja tutkimusta näillä aloilla. Elpymisväline vahvistaa EU:n siirtymää kohti ilmaston ja ympäristön kannalta kestävä kasvua, ja tässä meillä Suomessa on valtava osaaminen ja potentiaali. Elpymisväline on valtaisa vipuvarsi Euroopan unioniin ja tätä kautta Suomen talouteen. Taloutemme elpyminen on kytkeytynyt EU:n talousalueen elpymiseen. Suomalaiset yritykset hyötyvät paketin positiivisista vaikutuksista.

Arvoisa puhemies! Samalla meidän tulee olla itse aktiivisia toimijoita Euroopan kasvavilla markkinoilla. Esimerkiksi tulevaisuusvaliokunta on huomauttanut lausunnossaan, että ”Suomella voi olla monessa asiassa edelläkävijyyttä ja kilpailukykyä, mutta Suomi ei silti välttämättä ole ennakkosuosikki kansainvälisessä kilpailussa vihreän siirtymän investoinneissa. Siksi myös Suomen on tarvittaessa kyettävä EU-, ulko- ja kauppapolitiikassaan kovaan edunvalvontaan”. Tämä viisaus on syytä pitää kirkkaana mielessä, kun toimimme Euroopassa. Nyt käydään nimittäin taistelua siitä, mikä maa nousee vihreässä siirtymässä ja vihreässä taloudessa kärkeen. Meidän on otettava oma paikkamme edelläkävijänä. Nyt ei saa painaa jarrua vaan kaasua.

Arvoisa puhemies! Kuten sanoin, nyt ei ole todellakaan aika jarruttaa, nyt pitää mennä eteenpäin yhdessä muun Euroopan kanssa. Suomi menestyy, kun Eurooppa menestyy. Olemme kiinteästi osana yhteistä markkina-aluetta ja kansainvälistä kilpailua. Suomi ja suomalaiset hyötyvät vahvasta ja yhtenäisestä Euroopasta. Käpertyminen itseemme olisi tulevien mahdollisuuksien hukkaan heittämistä, mikä merkittäväällä tavalla myös näivettäisi tulevaa kasvuamme, työllisyyttä ja tätä kautta hyvinvointivaltion rahoitus pohjaa. Nyt tulee nähdä pidemmälle ja olla uuden kasvun ja ilmastomuutoksen torjunnan kärjessä. Euroopan talouden kehitys on ensiarvoisen tärkeää myös Suomen talouden kehitykselle ja myös julkisen taloutemme kantokyvyille. Tästä syystä osallistuminen yhteiseen eurooppalaiseen elvytykseen on viisasta ja kaukonäköistä talouspolitiikkaa.

Ja ihan lopuksi, arvoisa puhemies: Elpymisväline on ainutkertainen. Uuteen vastaavaan ratkaisuun tarvitaan jäsenmaiden yksimielinen päätös. Tämä päätös ei siis tarkoita, että tätä välinettä voisi käyttää uudelleen. On hyvä muistaa ja ymmärtää, että eduskunnassa hyväksytyt ponnet sitovat Suomea myös jatkossa. Ne eivät vain ja ainoastaan tätä eduskuntaa sido vaan myös jatkossa. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Juvonen, vastauspuheenvuoro.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

19.17 Arja Juvonen ps (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Edustaja Mäkisalo-Ropponen puheessaan mainitsi solidaarisuuden, josta tänään täällä monet muutkin ovat maininneet. Minun mielestäni tämä ”solidaarisuus” tarkoittaa suomalaisille kiristyvää verotusta, heikkoa julkista taloutta ja epävakaa tulevaisuutta. Kannan suurta huolta siitä, miten me suomalaiset pärjäämme. Kyllä korona on satuttanut myös suomalaisia. Täällä tänään on puhuttu paljon puheenvuoroja, joissa Euroopasta on kannettu enemmän huolta. On erittäin tärkeää, että kerrotaan Suomen kansalle, mihin tämä elvytyspaketti meidän johtaa. Se on hyvästit Suomen itsenäisyydelle.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kiljunen, vastauspuheenvuoro, sen jälkeen edustaja Mäkisalo-Ropponen, vastauspuheenvuoro, ja sitten mennään puhujalistaan.

19.18 Anneli Kiljunen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On jotenkin hämmentävää, että tästäkin asiasta edustaja Juvonen toteaa, että elvytyspaketti tulisi kiristämään veroja ja ajaisi suomalaisen talouden suohon, kun kaikki asiantuntijat toteavat, että asia olisi juuri päinvastoin, eli jos paketti hylättäisiin, niin sen seuraukset olisivat arvaamattomat, kauaskantoiset ja on oletus siitä, että Suomen kansantalous tulisi todella kärsimään. Kun meidän asiantuntijat, talousasiantuntijat, yritykset, elinkeinoelämä, kaikki ovat sitä mieltä, että tämä nimenomaan tulee tukemaan elvytystä ja alustavan arvion mukaan tämä toimisi ensinnäkin vipuvartena yrityksille, yritykset käynnistäisivät noin 3 miljardilla eurolla erilaisia investointeja ja tämän kokonaisuuden avulla sitten saataisiin yli 5 miljardin euron kasvusykäys Suomeen, niin on jotenkin hämmentävää, miten te saatte tästäkin käännettyä sen, että tämä tulisi heikentämään Suomen kansantaloutta ja työllisyyttä ja verot nousisivat ja suomalaiset tulisivat tästä kärsimään. [Puhemies: Minuutti on mennyt!] Jotenkin hämmentävä asia.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Mäkisalo-Ropponen, 1 minuutti.

19.19 Merja Mäkisalo-Ropponen sd (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Nyt varmaankin edustaja Juvonen kuuli väärin, mitä minä sanoin. Minä sanoin, että elvytyspaketti ei ole vain solidaarisuutta. Se on ennen kaikkea Suomen etu, sillä jos EU hyytyy, niin kyllä silloin Suomikin hyytyy. Meillä ole mitään mahdollisuuksia pärjätä muuten kuin osana Eurooppaa.

Kuten edustaja Kiljunen totesi äsken, niin kyllä tämä elpymisväline on valtaisa vipuvarsi Euroopan unionin ja tätä kautta myöskin Suomen taloudelle. Taloutemme elpyminen on todellakin kytkeytynyt EU:n talousalueen elpymiseen, ja kyllä, suomalaiset yritykset hyötyvät tämän elpymispaketin positiivisista vaikutuksista. Se on varmasti totta. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Wallinheimo, varsinainen puheenvuoro.

19.20 Sinuhe Wallinheimo kok: Arvoisa puhemies! Miten tässä kävi näin, ja juuri meille omasta mielestämme osaaville ja taitaville suomalaisille? Näitä kysymyksiä mietin, kun tätä puheenvuoroa kirjoitin. Olemme käymässä keskustelua ja huomenna päättämässä kokonaisuudesta, jossa pitää punnita monia eri asioita, osa niistä aika perustavanlaatuisiakin.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Sanommeko ”kyllä” EU:n monivuotiselle rahoituskehykselle ja Euroopan elpymiselle, vai haluammeko viestittää EU:hun ja Brysseliin viestiä siitä, että emme pidä tähän pakettiin leivotusta suuntauksesta, jossa jäsenmaiden taloudellista yhteisvastuuta kasvatetaan EU:n nimissä otettavalla velalla? Toisaalta joudumme ottamaan myös kantaa siihen, olemmeko valmiita kantamaan vastuun huomenna tekemiemme päätösten seurauksista niin kansallisesti kuin koko Euroopan näkökulmasta. Mitä mahdollinen ”ein” sanominen elpymisväli-neelle tekisi Suomen asemalle, kansainväliselle ulottuvuudelle? Entä miten se vaikuttaisi koronan alla edelleen painivan EU:n toimintakykyyn? Toisaalta avaammeko vihreää painamalla oven kohti seuraavia yhteisvelallisia elvytyspaketteja? Onhan jo muun muassa Ranskasta presidentti Macronin suulla kuulunut viestiä siitä, että nyt laaditulle ainutkertaiseksi mainostetulle elpymispaketille pitäisi saada kiireen vilkkaa jatkoa. Ainakin paine niille tulee lähivuosina kasvamaan, jos ja kun EU:n jäsenmaat eivät korjaa rakenteellisia ongelmiaan.

Arvoisa puhemies! No, miksi sitten olemme tässä tilanteessa? Todennäköisin selitys tähän löytyy tälläkin kertaa peilistä, ja itse asiassa sitä on sivuttu muutamissa valiokuntien asiantuntijakuulemisissa hallituksen EU-poliittisesta selonteosta, joissa itsekkin olen ollut mukana. Kyse on pohjimmiltaan kahdesta asiasta. Niistä ensimmäinen liittyy meidän omaan päätökseemme marginalisoida omat vaikutusmahdollisuutemme EU:n tulevaisuutta, kuten vaikkapa rahapolitiikan integraatiota, koskevissa keskusteluissa. Tämä on tosin selkeä seuraus kotimaisen EU-keskustelun yksipuolistumisesta. Tämä ei tietenkään ole näiden yksipuolistajien vika vaan meidän muiden. Itse olemme tämän antaneet tapahtua.

Toinen, joka menee suoraan nykyisen hallituksen piikkiin, on meidän perinteisen EU-politiikan linjan muuttuminen ja murtuminen. Pragmaattisten ratkaisujen ja selkeiden tavoitteiden sijasta EU-politiikkamme toimii nykyään ylätasolle jäävien julistusten varassa. Se on alkanut syömään meidän vaivalla hankittua pääomaa EU:n päättävissä pöydissä, varsinkin kykyämme syventää ja vahvistaa yhteistyösuhteita brexitin jälkeisessä ja uusien valtakeskittymien kautta toimivassa unionissa.

Arvoisa puhemies! Meidän on palattava takaisin yhteisesti rakennetun ja yhteisesti hyväksytyn EU:n vaikuttamispoliitiikan rakentamiseen ja tekemiseen. Mitä rohkeammin ensin itse määrittelemme sen, millaisen EU:n haluamme ja millaisia poliittisia tavoitteita me EU-tasolta tavoittelemme, sitä helpompaa tätä linjaa on puolustaa myös eurooppalaisissa pöydissä. Samalla meidän on parannettava kansallista ennakkointiamme siitä, mihin suuntaan EU on menossa ja miten EU:n sisäiset ja ulkoiset muutokset vaikuttavat sen ja omaan toimintakykyymme.

Siksi toivoisinkin, arvoisa puhemies, että jos jotain, niin tämä tapaus herättää meidät ruususenunesta toimimaan tehokkaamman EU-politiikan ja paremman EU:n puolesta. EU on meille edelleen tärkein viitekehys sekä talous- ja turvallisuusratkaisu, mutta sen eteen meidän suomalaisten on tehtävä nykyistä enemmän töitä.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Heikkinen.

19.25 Janne Heikkinen kok: Arvoisa puhemies! Noin vuosi sitten saimme lukea ensimmäisiä kertoja siitä, miten useat keskeiset eurooppalaiset valtionpäämiehet ryhtyivät ko-keilemaan kepillä jäätä ja edistämään pitkäaikaista tavoitettaan rakentaa uusi väline jäsenmaiden tulojen tasaamiseksi. Tavoite sinällään ei ollut ennenkuulumaton, mutta tällä ker-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

taa ajankohta askeleen ottamiseksi kohti uudenlaista tulonsiirtounionia oli erityisen otollinen monestakin syystä.

Ensinnäkin jo vuosia sitten oli nähtävissä, että seuraava Euroopan talouden myrsky kehitteisi juuri Italian ympärille, joka oli vähät välittänyt talouden rakenteellisista uudistuksista tai budjettiensa kroonisesta alijäämäisyydestä ja muutoinkin uhmannut toistuvasti EU:n sääntöjä. Oli vain ajan kysymys, milloin talouden ulkoiset ominaisuudet heikkenisivät niin rajusti, ettei Italia saisi enää lainaa samoilla ehdoilla kuin aikaisemmin.

Toisekseen vain hetkeä aikaisemmin unionista oli eronnut Britannia, joka oli kuulunut finanssipolitiikan kurinalaisuutta ajavaan ryhmään. Nähdäkseni tämä monimutkainen yhteisvastuullinen velkajärjestelmä ei olisi mennyt läpi brittien tiukan talouskurin tiheästä kammasta. [Toimi Kankaanniemi: Juuri näin!] EU:n uudennäköisessä valtasuhteenä tämä oli kuitenkin mahdollista, kun aikaisemmin erillinaiset Saksa ja Ranska lähentyivät toisiaan ja päättivät nyt koepöytäkirjaa EU:n uusia toiminnallisia rajoja.

Kolmanneksi ajankohdan otollisuuteen vaikutti tietysti koronapandemia, joka on runnellut jäsenmaita ja maanosiamme yleensäkin kovakouraisesti. Itse kriisin hoitamiseen tämä elpymispaketti kuitenkin vastaa verrattain huonosti sisällöltään ja ajoitukseltaan. Arvioiden mukaan ainoastaan 30 prosenttia paketin varoista jaetaan koronakriisin suoranaisten vaikutusten perusteella.

Arvoisa puhemies! Vajaa vuosi sitten tässä samassa salissa kerroin, kuinka suomukset tippuivat silmistäni, kun kuulin Suomen hylänneen EU:n neuvottelupöydissä talouskuria vaatineiden jäsenmaiden koalition. Jo tuolloin oli nähtävissä, että pääministeri Marin pelasi uhmakkaan vasemmistolaisella linjallaan maamme neuvottelut harmaalle vyöhykkeelle, joka myöhemmin kostaui suomalaisille veronmaksajille. Samassa puheenvuorossa asetin tuolloin elpymispaketin tukemisen reunaehdoiksi sen, että paketti rakennetaan moraalikadon estämiseksi kokonaan lainamuotoiseksi sekä siitä saatavat varat sidotaan rakenteellisiin talousuudistuksiin. Näin ei kuitenkaan käynyt, vaan rahaa tullaan merkittävin osin jakamaan avokätisinä vastikkeettomina tukina.

Vielä viime kesänä hallituksen toimesta vakuutettiin, että paketin yksityiskohtiin ehditään palata sitten, kun eduskunta sitä käsittelee. Nyt kun asia on vihdoinkin saatu tänne eduskuntaan päätöksenteon alle, hallituksesta väitetään, että asiaan ei olisi enää mahdollista vaikuttaa, koska nyt on myöhäistä ja paketti olisi sellaisenaan liian suuri kaadettavaksi. On perusteltua kysyä, miksi kansallisissa parlamenteissa ylipäätään äänestetään neuvotteluloksesta, jos sitä ei olisi mahdollista enää hylätä tässä vaiheessa.

Arvoisa puhemies! Olen pettynyt siihen, että osa elvytyspaketin kannattajista on tietoisesti yrittänyt hivuttaa keskustelua itse päätöksenteon alaisesta asiasta kohti maamme EU-jäsenyyttä. On täysin mahdollista sanoa ”kyllä” EU:lle mutta ”ei” tulonsiirtounionille. Näiden kahden asian tarkoituksellinen sekoittaminen keskenään on kansalaisten aliarviointia. On täysin selvää, että EU on tällä hetkellä maamme tärkein yhteisö länsisuuntautumisen kannalta, ja juuri siksi on elintärkeää, että EU:ta ohjataan vankoin ja tarkastelua kestävin perustein.

Tästä sääntöperusteisuudesta on meitä muistuttanut myös tasavallan presidentti Sauli Niinistö, jonka kanssa olen samaa mieltä siitä, että vakiintuneiden perussopimusten muuttaminen luovien tulkintojen avulla aiheuttaa vaaran siitä, ettemme itsekään ennen pitkää tiedä minkälaiseen järjestelmään lopulta kuulumme. Sääntöperusteisuuden asettaminen vaakalaudalle näin kevyin perustein on valtava virhe, mutta onneksi me suomalaiset olem-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

me tottuneet siihen, että sopimuksista pidetään kiinni. Nyt sitä on vaadittava myös muilta jäsenmailta, [Puhemies: Viisi minuuttia!] ja sen takia tulen huomenna äänestämään ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Mattila poissa. — Edustaja Eskelinen.

19.30 Seppo Eskelinen sd: Arvoisa rouva puhemies! EU:n elvytyspaketti ja sen alle jäänyt monivuotinen rahoituskehys on käynnistänyt melkoisen rallin, jossa välillä ovat kaukana faktat, ja fiktioita on kyllä riittänyt tämän päivän aikana. Suomalaisille on kyllä syötetty kaikki mahdolliset lääkkeet tämän asian tiimoilta. Totuus on kumminkin, että me tarvitsemme, niin Eurooppa kuin Suomikin, vahvaa elvyttävää talouspolitiikkaa, johon EU:n koko rahoitusratkaisu antaa minusta hyvät eväät. Tärkeää onkin nyt, että kansallisesti valitsemme oikeat kasvualat, oikeat työkalut, jotta saamme mahdollisimman paljon vauhtia uuteen kasvuun ja työllisyyteen. Suomi on pieni vientivetoinen kansantalous, joten meidän etumme on ennen kaikkea, että koko Eurooppa pääsee elpymään. Viennistämme noin 55 prosenttia kantautuu EU:n sisämarkkinoille.

Rahoituskehyksessä Suomi on saamassa elvytyspaketin lisäksi Euroopan aluekehitys- ja sosiaalirahaston rahoitusta alueiden kehittämiseen arviolta reilu puolitoista miljardia, vihreän siirtymän JTF-rahoitusta yli 400 miljoonaa ja samoin sitten pääministerin neuvotteleman lisäkirjekuoren kautta maatalouteen 400 miljoonaa ja Itä- ja Pohjois-Suomeen 100 miljoonan lisätuki harvaan asuttujen alueitten kehittämiseen. Tämä kaikki haihtuisi savun ilmaan sovun kaatumisen myötä puhumattakaan siitä, että Suomen tuleva mahdollinen uusi neuvotteluasema romutettaisiin kyllä täysin.

Haluan muutamalla esimerkillä tuoda EU-rahoituksen merkitystä rahoituskehyksissä kokonaisuutena. Jos edellistä rahoituskautta katsoo, niin esimerkiksi Euroopan aluekehitysrahastolla vuosina 2014—2020 on saatu aikaan noin 500 yritystä, yli 10 000 työpaikkaa, yli 12 000 instituutioiden vetämää tki-hanketta sekä yritysten ja korkeakoulun yhteistyö on käynnistynyt yli 2 400 yrityksessä. Näistä suurin osa, kaksi kolmasosaa, kohdentuu Itä- ja Pohjois-Suomi-alueelle, eli ne ovat olleet vahvoina aluekehityksen moottoreina. Myös Euroopan sosiaalirahaston kautta on rahoitettu yli 1 300 hanketta, joihin on osallistunut noin 400 000 eri tavalla työelämän ulkopuolella olevaa ihmistä.

Jos koko rahoituspaketin huolenaiheita haluaa hakea, niin itse näen sen, että kansallisesti pystyttäisiin sopimaan, että erityisesti nämä aluekehitysrahat nyt sitten ohjautuisivat EU:n säädösten mukaan niille alueille, missä se suurin tarve on, ja näillä erityisesti Itä- ja Pohjois-Suomen aluekehityseroja pystyttäisiin jatkossakin taklaamaan.

Rahoituspaketin Suomen nettomaksuasema itse asiassa pienenee aiempaan verrattuna, kun se nousee tulevalla rahoituskaudella vain 4 prosenttia, kun keskimäärin EU-jäsenmaiden maksuosuuden nousu on 10 prosenttia. Suomi on nettomaksajista kolmanneksi pienin, ja samalla on syytä huomata erityisesti, että täällä monesti nostettu Italia on huomattavasti merkittävämpi nettomaksaja.

Elpymisväline ei myöskään rahoita yksittäisten maiden velkoja vaan sillä toteutetaan komission hyväksymiä tavoitteita talouden elvyttämiseksi, ja rahankäyttöä valvotaan myös tehokkaasti. Tämä oli myös yksi Suomen vaatimus kesän neuvotteluissa. Välineellä tuemme talouden vihreää siirtymää, jossa meillä on vahva osaaminen esimerkiksi puhtaan energian ja biometsätalouden ratkaisuihin, joiden kysyntä tulee, niin kuin täällä aiemmin on puhuttu, kasvamaan merkittävästi. Markkinat ovat näkyvillä. Meillä Pohjois-Karjalassa esi-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

merkiksi on valtavasti vientipotentiaalia, ja maakunta on vahvasti yhdessä yrityselämän kanssa valmistellut elvytyspakettiin monia hankkeita, joilla haetaan sitä kasvun vipuvaikutusta myös investointien kautta.

Paketin kaataminen merkitsisi varmuudella myös vientivetoisen Suomen talouden kurimusta ja työllisyyden ja tätä kautta koko julkisen talouden pohjan romahtamista. [Toimi Kankaanniemi: Mihin tuo perustuu?] Halutaanko Suomi tieteen tahtoon ajaa lamaan ja estää kasvun ja työllisyyden edellytykset? Sisään käpertyminen ja selänkääntö EU:lle olisi korjaamaton virhe.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Aittakumpu.

19.35 Pekka Aittakumpu kesk: Arvoisa rouva puhemies! En missään tapauksessa ole iloinen siitä, että olemme nyt koronan takia tilanteessa, jossa Euroopan unioni on joutunut kehittämään yhteisen elpymisvälineen terveys- ja talouskriisin takia. Siitä voin kuitenkin tuntea iloa, että unioni on tietyllä tavalla osoittanut voimansa, jolla koko Euroopan taloutta koetetaan auttaa kasvuun ja pysymään siinä ja tällä tavalla edistämään hyvinvointia alueellamme.

Arvoisa puhemies! Elpymispaketista on tänään käyty varsin värikästä keskustelua, ja on hyvä näin, että tämä iso asia kiinnostaa niin Eduskuntatalossa kuin sen ulkopuolellakin. Jotenkin tuntuu, että tässä keskustelussa on ehkä päädytty sellaiseen pisteeseen, että ei ole oikeastaan enää mitään väliä sillä, mitä sanoo, kun keskustelua käydään niin vahvasti mielikuvien tasolla.

Arvoisa puhemies! Minä uskon, että jokainen tässä salissa haluaa suomalaisten parasta, isänmaan etua ajamme kaikki. Sen sijaan meillä on erilaisia näkemyksiä siitä, mikä isänmaan etu tässä hetkessä ja tässä tilanteessa on. Hyvässä keskustelussa päätöksenteon tueksi omat näkemykset perustellaan tosiasioilla, ei epämääräisillä mielikuvilla. Tämän paketin osalta on sanottu, että siirrymme nyt liittovaltioon, ja jopa, että Suomi ei enää ole itsenäinen. On hyvä, että tänään tässä keskustelussa nämä virheelliset väitteet on selkeästi ja tosiasioilla kumottu. Suomi on itsenäinen tänään ja Suomi on itsenäinen myös huomenna, hyväksytäänpä tämä paketti eduskunnassa tai ei. Suomi päättää nyt tästä yhdestä koronan takia tehdystä elvytyspaketista. Jos joku joskus jossain esittäisi uutta pakettia, se pitäisi myös hyväksyä kaikissa jäsenmaissa, myös Suomessa. Tämä on tosiasia, fakta. Kukaan ei päättä sitä Suomen puolesta. Olemme edelleen itsenäinen myös tässä asiassa.

Arvoisa puhemies! On hyvä yhtyä valtiovarainvaliokunnan lausumiin, jotka ovat eduskunnan kanta ja velvoittavat valtioneuvostoa EU-politiikassa. Lausumiaan noudattava Suomi myös edellyttää, että EU kehittää talouspolitiikkaansa kestävämmälle ja vahvemmalle pohjalle. Tämän keskustelun yhtenä tärkeänä antina näen sen, että olemme hyvin monista eri kulmista keskustelleet Euroopan unionista ja sen suunnasta, ja tätä keskustelua on tärkeä jatkaa. On hyvä, että myös komissio on selvästi ottanut kantaa siihen, että tämä on yksi kertaluontoinen, ainutkertainen koronan takia tehty tukipaketti.

Arvoisa puhemies! Paketissa on ongelmansa, ja jos olisin yksin saanut päättää, se esimerkiksi olisi kokonaan lainamuotoinen, mutta tämä kokonaisuus on kompromissi — jotka harvoin ovat kenenkään mielestä aivan täydellisiä. Sen tietävät myös kokoomus ja perussuomalaiset vaikkapa viime hallituskaudelta.

Arvoisa puhemies! EU:n toiminnassa on parannettavaa, mutta kokonaisuutena jäsenyyss hyödyttää meitä niin taloudellisesti kuin turva- ja arvoyhteisönä. Olen iloinen siitä, että

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

lapsemme ja mahdolliset lapsenlapsemme saavat kasvaa ja elää tällaisessa yhteisössä, jossa edistetään meille suomalaisille tärkeitä arvoja: ihmisarvon ja ihmisoikeuksien kunnioittamista, vapautta, demokratiaa ja oikeusvaltiota. Nämä ovat hyviä arvoja, ja niiden kunnioittaminen suojaa meitä kaikkia.

Arvoisa puhemies! Tähän elpymispaketin kokonaisuuteen kuuluu myös seitsemän vuoden budjetti, jonka neuvotteluissa Suomi varsin hyvin menestyi. Niin kuin tässä keskustelussa on jo tuotu esille, Suomen nettomaksuosuus EU-jäsenmaksuista pienenee hieman ja Suomi sai varsin hyvät saannot muun muassa maatalouteen ja aluerahoitukseen. Kun näitä kaikkia asioita vertaa keskenään, niin on helppo todeta, että kokonaisuus on sellainen, että Suomen kannattaa tässä tilanteessa olla tässä paketissa ja budjetissa mukana. [Toimi Kaanniemi: Entä seuraavassa?]

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Soinikoski.

19.41 Mirka Soinikoski vihr: Arvoisa puhemies! EU:n elvytyspaketista ja rahoituskehiksestä on keskusteltu viime kesästä saakka vilkkaasti tässä salissa ja mediassa. Hyvä niin, sillä kyseessä on niin Suomen kuin Euroopan tulevaisuuden kannalta merkittävä, ellei jopa elintärkeä kokonaisuus. Nyt olemme kuitenkin joutuneet tilanteeseen, jossa eurooppalainen solidaarisuus ja yhteinen kriisinhoito ovat uhattuina. Olisi täysin kestävämpiä, jos emme olisi mukana rakentamassa kriisin jälkeistä kestävämpää huomista, kestävä kasvun Eurooppaa. Nyt ei ole aika tuijottaa omaa napaa vaan katsoa isoa kuvaa. Suomi ei pärjää yksin. Keskustelussa tätä massiivista asiakokonaisuutta on pyritty typistämään jonkinlaiseksi kyllä/ei-vastakkainasetteluksi. Se ei nähdäkseni ole tarkoituksenmukaista, sillä monimutkaisiin ongelmiin ei yleensä ole olemassa yksinkertaisia ratkaisuja.

Arvoisa rouva puhemies! Se, ettei eurooppalaiselle talouskriisille tehtäisi mitään, ei ole vaihtoehto. Koronakriisi pyyhkäisi niin Euroopan kuin koko maailman ylitse, ja nyt sen jälkiä korjataan. Taistelu koronavirusta vastaan ei vielä ole ohitse, mutta eurooppalaisen yhteistyön turvin rokoteohjelma on jo hyvässä vauhdissa, ja tunnelin päässä valo loistaa.

On muistettava, että Suomi ja suomalaiset hyötyvät Euroopan unionista monella muullakin tavalla kuin pelkässä rahassa mitattuna. Yhteiset sisämarkkinat, globaali vaikutusvalta ja vakaampi Eurooppa ovat meille kaikille eduksi. Kuten valtiovarainvaliokunnan mietinnössään todetaan, Suomi on avoin, vientivetoinen pieni talous, jolla on tiivis taloudellinen kohtalonyhteys muun Euroopan kanssa.

Arvoisa rouva puhemies! EU on linjannut, ettei elpymispaketin rahankäyttö saa uhata unionin hiilineutraaliustavoitetta. Vähintään puolet varoista on kohdistettava vihreään siirtymään, kuten ilmastonmuutoksen ja luontokadon torjumiseen. Näin ratkaistaan käynnissä olevaa kolmoiskriisiä. Puhtaan energiantuotannon ja fossiilittoman liikenteen edistäminen ovat hyviä esimerkkejä reilusta siirtymästä, jossa ilmastonmuutosta torjuen luodaan kestävä kehityksen työpaikkoja, vahvistetaan kilpailukykyä ja lisätään ihmisten hyvinvointia.

Suomen kansainvälisen kilpailukykyyn turvaamisen ja talouden elpymisen kannalta on tärkeää panostaa koulutukseen, tutkimukseen ja innovaatioihin sekä esimerkiksi digitalisaation vahvistamiseen.

Nyt määritellään yhteinen eurooppalainen suunta koronan jälkeiseen elämään, ja Suomen on oltava mukana siltojen rakentajana, ei niiden polttajana.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kinnunen.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

19.44 **Mikko Kinnunen kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Joudumme vastuunkantajina valitsemaan välillä hankalien vaihtoehtojen väliltä. Elpymispaketin kokonaisuus on meille kaikille vaikea. Kansalaiset ovat olleet viime aikoina monenlaisen tiedon lähteillä ja varassa. Me teemme täällä päätöksemme kuulemiemme asiantuntijoiden lausuntojen ja muodostamamme kokonaiskuvan pohjalta.

Suomi on osa Eurooppaa. Olen reisjärvinen, pohjoispohjanmaalainen, suomalainen ja eurooppalainen. Pohjimmiltaan Eurooppaan kuuluminen on minulle kuulumista läntiseen, demokraattiseen arvoyhteisöön, joka tuo meille vakautta, turvaa ja rauhaa.

Korona on kurittanut Eurooppaa vakavasti. Se on tuonut yksinäisyyttä, työttömyyttä ja monenlaista pahoinvointia keskellemme. Olemme kuitenkin maana selvinneet koronasta hyvin, mutta joutuneet samalla ottamaan sitä hoitaessamme lyhyenä aikana saman verran velkaa kuin maksamme pitkällä juoksulla EU:lle tästä elpymispaketista.

Elpymispaketti on toki jo tähän mennessä tuonut luottamusta markkinoille. Jatkossa se auttaa meitä mukaan talouden kasvupyrähdykseen, joka on tulossa kriisin jälkeen. Varmistamme, että Eurooppa ja Suomi sen osana nousevat jaloilleen ja kestäväen kasvun tielle.

Pienen vientivetoisen maamme yritykset hyötyvät merkittävästi Euroopan unionin sisämarkkinoista, jotka ovat maailman suurimpia. Yli puolet viennistämme suuntautuu Euroopan maihin. Meillä ei ole varaa menettää sitä. Euroopan unioni on taloutemme ja kauppapolitiikkamme tukijalka.

Elpymispaketin rinnalla neuvoteltiin myös EU:n budjetin kehykset seitsemälle vuodelle. Neuvottelutulos varmistaa minulle tärkeän maatalouden, maaseudun ja harvaan asuttujen seutujen tuet pitkälle tulevaisuuteen. Se tuo meille varat tutkimukseen, kehitykseen ja innovaatioihin sekä jatkuvaan oppimiseen. Tämä tuo maahamme elinvoimaa ja uutta työtä. Kehyksiä ei voi irrottaa paketista, vaikka toisin väitetään.

Hankalaa meille paketissa on se, että 750 miljardin euron tukipaketista jaetaan 390 miljardia jäsenmaille avustuksina. Sitä ei ole aikaisemmin pidetty mahdollisena. Pelkistä lainoista muodostunut paketti olisi ollut helpompi hyväksyä. Huoleen ja kritiikkiin on aihetta, kuten olemme tänään kuulleet.

Teimme perustuslakivaliokunnassa... [Puhujan mikrofonit sulkeutuu]

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Pieni hetki, nyt meni mikrofonit.

Viisi minuuttia, eikö niin? [Puhemies: Joo, viisi minuuttia.] — Nyt meni kolme.

Teimme perustuslakivaliokunnassa asiasta oikeudellisen arvion. Koska valiokunnan enemmistön mukaan kysymys on merkittävästä toimivallan siirrosta jäsenvaltiolta unionille, valiokunta päätti, että elpymispaketista on päätettävä eduskunnassa kahden kolmasosan enemmistöllä. Se oli vahva viesti Euroopalle paketin kertaluontoisuudesta. Se on oikeudellinen perusta myös tulevien EU-päätösten arvioimiseen ja valmisteleamiseen.

Elpymispaketti ei saa tulla tavaksi, kuten edustaja Pirttilahti tänään totesi. Elpymispaketti ei saa olla askel liittovaltion suuntaan. Unionin tulee säilyä ja sitä tulee kehittää itseinäisten valtioiden liittona, jossa jokainen jäsenvaltio kantaa vastuun omasta taloudestaan ja veloistaan.

Arvoisa puhemies! Valtiovarainvaliokunta paalutti mietinnössään tiukat reunaehdot, jotka sitovat Suomea tulevina vuosina. En ymmärrä sitä, miksi täällä on kyseenalaistettu valiokunnan mietintöä. Tällä mietinnöllä on merkitystä. Elpymispaketin tulee olla kertaluontoinen. Jokaisen maan tulee maksaa jatkossakin omat velkansa. On varmistettava, että

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

tuella investoidaan tulevaisuuteen ja luodaan uutta työtä, että se on investointipaketti tiukkojen kriteerien mukaan.

Meidän tulee katsoa isoa kuvaa, ja lopultahan on kysymys siitä, haluammeko olla Euroopan unionin jäseniä. [Leena Meri: Heittäkö ne meidät ulos?] Euroopalla ei ole varaa jäädä laahaamaan lamaan muiden, USA:n ja Kiinan, elvyttäessä reilusti.

Arvoisa puhemies! Tänä levottomana aikana meidän tulee kaaoksen ja epävarmuuden sijasta valita vakaus, rauha ja luottamus. Meidän kannattaa kertaluontoisesti hyväksyä tämä paketti. Meidän tulee keskustella rakentavasti ja asiapohjalta Euroopan yhteisestä tulevaisuudesta ja sen suunnasta myös tämän paketin jälkeen. Siihen meillä kaikilla on annettavaa. Puhutaan yhdessä siitä, miten saamme Suomen ja Euroopan nousuun.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Puisto.

19.50 Sakari Puisto ps: Arvoisa puhemies! Itse en usko tämän paketin kertaluontoisuuteen. Ehkä se on kertaluontoinen siten, että juuri tämä paketti tällä hetkellä on kertaluontoinen jo määritelmän mukaan, mutta aina voidaan sitten antaa uusi paketti tai tehdä jonnäköinen vaihtoehtoinen esitys jatkossa. Pikemminkin näen, että tässä on riskit pelisääntöjen rikkomiseen tai taivuttelemiseen ja nimenomaan siihen, että paljon mainittu solidaarisuus pitkällä aikavälillä EU:n sisällä nimenomaan heikkenee, koska pelisääntöihin ei voi samassa mielessä luottaa. Ei ole enää sitä yhteisesti sovittua ja myös yhtenäisesti aikaisemmin tulkittua käytäntöä.

Ajattelen tässä hyvin samaan tapaan kuin edustaja Heikkinen aikaisemmin, että tässä on pitkään EU:ssa ollut tahtotila siirtyä nimenomaan kohti tulonsiirtoja, fiskaaliunionin kaltaista tilaa, mutta mikä sen on estänyt, niin okei, pohjoisen maat, Keski-Euroopan maat, Saksakin — ja britit. Mutta nyt kun brexit on tapahtunut ja britit eivät ole enää koko unionissa, niin ei ole enää sitä estettä, minkä britit olisivat, sanoisin, varmuudella muodostaneet. He eivät olisi hyväksyneet tällaista ratkaisua, ja he myös pitäisivät kiinni näistä alkuperäisistä velvoitteista ja tavoitteista, neljästä vapaudesta ja näistä 125 ja 310 artikloista. Ja näistä syistä olen nimenomaan sitä mieltä, että meidän pitää nyt uskaltaa palauttaa tilanne takaisin neuvottelupöydälle ja vaatia itse asiassa, että noudatetaan jatkossakin niitä asioita, jotka on itse asiassa kirjattu sinne valtiovarainvaliokunnan lausumiin. En ymmärrä sitä, miten me voidaan ensin ikään kuin hyväksyä tämä ja sitten sanoa, että meidän tahtotila on kuitenkin hyvin erilainen.

Miksi en luota tähän kertaluontoisuuteen? Täällä on paljon nyt puhuttu tästä latvialaislähtöisestä Dombrovskisista, mutta myös EKP:n johtokunnan jäsen, italialainen Fabio Panetta, Mario Draghi, Emmanuel Macron, Christine Lagarde, Saksan Olaf Scholz, kaikki ovat pitäneet sellaisia puheenvuoroja tässä kuluneiden kuukausien aikana, mitkä ovat ainakin omista silmissäni kyseenalaistaneet tämän paketin kertaluontoisuutta.

Tässä on myös itse asiassa tuotu tämän talouspoliittisen keskustelun ohella, erityisesti edustaja Kanerva on tuonut, tätä turvallisuuspoliittista keskustelua tähän mukaan. Itselleni se toki sopii. Vaikka tässä kyse on elpymisrahastosta, mikä on talouspolitiikkaa, niin EU vaikuttaa talouspolitiikan ohella myös turvallisuuspolitiikkaan ja niin edespäin. Ihan yhtä lailla korostaisin, että samalla tavalla kun mietitään näitä turvallisuuspoliittisia asioita, mietittäisiin nyt myös sitä, onko tässä pyrkimyksenä askeleittain tai sitten kertarysäyksiin, isommin harppauksiin myös semmoinen trendi, jossa unionin yksittäisten jäsenmaiden vaikutusvalta päätöksissä EU:ssa vähenee. — Kiitos. [Leena Meri: Tuli vähän faktaa välillä!]

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Hanna Holopainen poissa. — Edustaja Juuso.

19.54 **Kaisa Juuso ps:** Arvoisa puhemies! Kun YYA-sopimus Venäjän kanssa päättyi vuonna 92, käänsi silloinen presidenttimme Mauno Koivisto katseensa länteen haluten asemoida Suomen kansainvälisellä tasolla länsimaaksi ja haluten karistaa leiman Suomesta itäeurooppalaisena valtiona. Suomi hakikin EU-jäsenyyttä jo 18.3.92. Presidentinvaaleissa alkuvuonna 94 valittiin Suomen presidentiksi niin ikään sosialidemokraattien Martti Ahtisaari, joka myös kannatti Suomen liittymistä Euroopan unionin jäseneksi. Sopimuksen liittymisestä Euroopan unioniin vuoden 95 alusta allekirjoittivat presidentti Ahtisaaren valtuuttamina silloinen pääministeri Esko Aho, ulkoasiainministeri Heikki Haavisto, ulkomaankauppaministeri Pertti Salolainen ja valtiosihteeri Veli Sundbäck.

Arvoisa puhemies! Suomi liittyi euroon ensimmäisten joukossa heti tammikuussa 99, toisin kuin muut Pohjoismaat. Siitä ei järjestetty kansanäänestystä, vaan silloisen pääministerin, sosialidemokraattien Paavo Lipposen, johdolla hallitus otti myönteisen tulkinnan, että kansanäänestyksen myönteinen tulos Euroopan unionin jäsenyydestä oikeutti hallituksen ottamaan käyttöön myös yhteisvaluutta euron ja vei näin Suomen mukaan talous- ja rahaliittoon ensimmäisten joukossa. Päätös oli ällistyttävä, ja sitä on kritisoitu laajasti taloustieteen nobelistien piirissä, joista esimerkkinä Joseph Stiglitz.

Liittyessään euroalueeseen sen jäsenmaat sitoutuivat luopumaan omista valuutoistaan ja käytännössä myös omista keskuspankeistaan. Ne käytännössä siirsivät itseltään oikeuden tuottaa rahaa yksityisille pankeille. Niin kauan kun valtio lainaa rahaa omalta keskuspankiltaan eli itseltään, ei valtion velka ole kovin suuri ongelma, mikäli valtio noudattaa kohtuullisuutta rahan liikkeelle laskemisessa. Mutta silloin, kun valtio ottaa lainaa yksityisiltä pankeilta tai ulkomailta, valtionvelasta tulee vakava asia.

Tällä pohjustuksella haluan osoittaa sen, että juuri sosiaalidemokraattien johdolla olemme nyt tässä tilanteessa. Suomi on viety Euroopan unioniin ja yhteisvaluutta euroon, ja nyt meitä ollaan viemässä yhteiseen velkaan vastoin EU:n omia sääntöjä. Näitten päätösten etunäkökulmasta ovat olleet Koivisto, Ahtisaari, Lipponen ja Marin.

Arvoisa puhemies! Suomen valtionvelka on kasvanut nopeassa tahdissa Euroopan unioniin liittymisestä alkaen. Vuosina 70—90 se oli keskimäärin 10 prosenttia bkt:stä, mutta nopea nousu alkoi heti EU:hun liittymisen jälkeen, eikä euroon liittyminen parantanut tilannetta ollenkaan, päinvastoin. Vuonna 2020 valtionvelka oli jo 125 miljardia euroa eli 53,1 prosenttia bkt:stä.

Kuten äsken sanoin, kun valtio ottaa lainaa yksityisiltä pankeilta tai ulkomailta, valtionvelasta tulee vakava asia. Nyt meidät halutaan sitouttaa yhteiseen velkaan, joka tulisi maksuun meidän lapsillemme. Korkotaso on tällä hetkellä olematon, mutta mitä se on siinä vaiheessa, kun velan takaisinmaksu alkaa? Sitä ei meistä kukaan tiedä, eikä siitä ole olemassa luotettavia ennusteita.

90-luvulla korot huitelivat 20 prosentin paikkeilla. 20 prosentin vuotuinen korko yhdelle miljardille on 200 miljoonaa euroa. 6 miljardin lainan vuotuinen korko olisi jo 1,2 miljardia vuodessa. Mielestäni on käsittämätöntä, että hallitus haluaa tällaisen riskin ja velkaakaan ottaa lastemme kannattavaksi. Siksi Suomen on hylättävä elvytyspaketti.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Elo poissa. — Ei kun anteeksi, en nähnyt täältä, olkaa hyvä.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

19.59 Tiina Elo vihr: Arvoisa rouva puhemies! Elpymispakettia koskevassa äänestyksessä on kyse eurooppalaisesta solidaarisuudesta, yhteisestä elvyttämisestä ja yhteisestä kriisin hoidosta, mutta siinä on kyse myös siitä, että vauhditamme Suomen ja Euroopan vihreää siirtymää kohti hiilineutraaliutta ja kestävää luonnonvarojen kulutusta. Tämä siirtymä tulee toteuttaa sosiaalisesti oikeudenmukaisella tavalla, ja se on EU-elvytyspaketin lähtökohta. On Suomen ja suomalaisten etu, että vahvasti ilmastotoimiin kohdistuva ja talouden toipumiselle tärkeä elvytyspaketti toteutuu. Myös elinkeinoelämän viesti on selvä: on Suomen, suomalaisten ja meidän yritystemme etu, että tuemme Euroopan elpymistä ja varmistamme samalla, että elpymispaketin rahat käytetään Euroopan ja Suomen uudistamiseen ja uusien kestävien työpaikkojen synnyttämiseen.

Euroopan unionin uskottavuuden ja luotettavuuden kannalta on tärkeää, että kykenemme toimimaan yhdessä kriisin keskellä. Yhtenäisyys on tärkeää, jotta voimme olla etulinjassa ratkomassa globaaleja kriisejä kestävällä ja oikeudenmukaisella tavalla. Suomi saa elvytyspaketista rahaa vihreään siirtymään, hiilineutraalin Suomen rakentamiseen, kilpailukyyn parantamiseen ja osaamisen kehittämiseen, ja vähintään 50 prosenttia Suomen kestävä kasvun ohjelmasta käytetään ilmastomuutoksen vastaisiin toimiin.

Arvoisa rouva puhemies! Elpymispaketti on tarpeellinen koko Euroopan talouden elvyttämiseksi. On Suomen etu, että päävientimarkkinamme nousee kriisistä mahdollisimman nopeasti. Yhteinen elvyttäminen on tehokkaampaa ja vaikuttavampaa kuin yksittäisten maiden omat toimet. Jos talous romahtaa EU:n talousalueella, vaikutukset ovat kohtalokkaita myös suomalaisille.

Arvoisa rouva puhemies! Pidän tärkeänä, että valtiovarainvaliokunta lausumassaan korostaa elpymisvälineen kertaluonteisuutta. Tämä järjestely ei toimi ennakkotapauksena, eikä Suomi tällä päätöksellä hyväksy vastaavan järjestelyn toistamista tai muuttamista pysyväisluonteiseksi. Olemme keskellä poikkeuksellista globaalia kriisiä, joka on runnellut myös eurooppalaisia talouksia ja eurooppalaisia ihmisiä. Tässä tilanteessa poikkeukselliset toimet ovat perusteltuja. Tämä ei valitettavasti varmaankaan ole viimeinen kriisi, jonka kohtaamme, joten sitäkin tärkeämpää on rakentaa sellaista Eurooppaa ja EU:ta, joka pystyy varautumaan kriiseihin nykyistä paremmin. Kuten valiokunta mietinnössään toteaa, EU ei ole vain maksu-unioni vaan myös poliittinen yhteisö, jossa keskinäinen solidaarisuus vaikuttaa EU:n luotettavuuteen muun maailman ja rahoitusmarkkinoiden silmissä. Elpymisrahaston puutteista ja ongelmista huolimatta Suomella on myös taloudellinen intressi olla siinä mukana. Suomi on pieni ja vientivetoinen maa, ja hyödynnämme avoimista sisämarkkinoista ja vakaudesta moninkertaisesti elpymispaketin nettomaksusuhteemme nähdessä. Tämäkin on tärkeää pitää mielessä.

Arvoisa rouva puhemies! Olemme tekemässä tärkeää päätöstä, jolla on kauaskantoiset vaikutukset. Tarvitsemme vahvaa demokraattista EU:ta, joka puolustaa demokratian, ihmisoikeuksien ja oikeusvaltion periaatteita. Tarvitsemme Eurooppaa, joka on avainpelaaja kansainvälisillä areenoilla, edistää vastuullisempia sääntöjä kansainväliseen yhteistyöhön ja näyttää suuntaa kestävä tulevaisuuden rakentamisessa maailmalle. Tästäkin tässä päätöksessä on kyse.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kankaanniemi.

20.03 Toimi Kankaanniemi ps: Arvoisa rouva puhemies! Kun Suomi 1970-luvun alussa pyrki Euroopan vapaakauppa-alueeseen EEC:hen, vasemmisto jyrkästi vastusti — silloin

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

sitä ohjattiin tietysti Kremlistä. Suomi kuitenkin pääsi mukaan vapaakauppaan Keski-Euroopan maiden kanssa, ja se oli tärkeää, koska vientimme sinne oli silloinkin vahvaa. Sen jälkeen sitten tuli eteen Euroopan talousalue, joka neuvoteltiin 90-luvun alussa, ja Suomi liittyi vuoden 94 alusta Euroopan talousalueeseen — siis oliko siinä neljä entistä EFTA-maata, jotka tekivät talousaluesopimuksen Euroopan unionin kanssa. Tuo oli erittäin hyvä sopimus. Se vei meidät sisämarkkinoille, mutta se ei tuonut sitä valtavaa byrokratiataa, niitä valtavia taakkoja, jotka Euroopan unionin jäsenyys on tuonut. Mutta tuo ei riittänyt silloin vasemmistolle eikä kokoomukselle eikä keskustallekaan, vaan he halusivat Euroopan unionin täysjäseniksi, ja tuo sitten toteutui 95 alusta.

Täällä on kysytty tänään, mikä on perussuomalaisten kanta EU-jäsenyyteen. Omalta osaltani sanon, että meillä ei ole edes välitöntä eron mahdollisuutta olemassa, mutta se mahdollisuus, mikä meillä on, on se, että me pyrimme muuttamaan Euroopan unionin tästä valtavasta sitovasta byrokratiasta sisämarkkina-alueeksi, vapaakauppa-alueeksi, joka hoitaa siis kauppa- ja tullipolitiikan, tki-asioita, digitalisaatiota ja tämäntyyppisiä asioita mutta ei olisi sellainen poliittinen unioni, joka se nyt on kaikkine byrokratioineen. Eli EU:ta pitää muuttaa löysemmäksi itsenäisten valtioiden yhteisöksi eikä viedä siihen suuntaan kuin mitä nyt ollaan tekemässä, eli edelleen ollaan sitomassa jäsenmaita, ja Suomea tässä tapauksessa, maksamaan muiden laskuja.

Myös rauhan asiasta täällä on puhuttu, ja todella kun Neuvostoliitto romahti, niin silloin meillä oli — olin itse silloin valtioneuvoston jäsen, ja tiedän tarkkaan, mitä neuvotteluja käytiin — pelko Neuvostoliiton romahtamisen, kommunismin romahtamisen jälkeisistä seurauksista, ja silloin vaikutti tämä turvallisuusnäkökulma muun muassa silloiseen presidenttiin. No näin ei nyt ole kuitenkaan käynyt, että olisi turvallisuus siitä muuttunut. Ei unioni ole mikään turva sinänsä. Sillä ei ole ensimmäistäkään aseellista voimaa. Se on paperia turvallisuusnäkökulmasta, eli melko katteettomia turvakuuita se on yrittänyt antaa. Jos todella turvaa halutaan sotilaallisesti, niin Nato-jäsenyys on silloin tietysti tähtäimessä, niin kuin on kokoomuksella, mutta se ei ollut tämän päivän keskustelun aihe.

Arvoisa puhemies! Sitten tähän pakettiin, mikä tänään on käsittelyssä, omien varojen pakettiin ja elpymispakettiin. Perussuomalaisten selkeä linja on se, että tälle tulee sanoa ”ei”, ja meillä on vaihtoehto: kukin jäsenmaa ottaa itse velkansa ja vastaa niistä itse ja käyttää ne sitten yhteisymmärryksessä tai yksilöllisesti omien etujensa ja tarpeidensa mukaan, ja Eurooppa elpyy paljon järkevämmiin kuin tämän paketin osalta, johon on sotkettu EU:n määräyksestä kaikenlaista sellaista, mikä ei elvytä vaan on poliittista, ideologista, muun muassa ilmastotouhua.

Arvoisa puhemies! Meillä on siis selkeä vaihtoehto sille, ja se vaihtoehto on nykyisten perussopimusten hengen ja kirjaimen noudattaminen. Kukin ottaa omat lainansa ja vastaa niistä, emmekä sitoudu maksamaan toisten maiden velkoja missään tapauksessa. Sitä emme voi hyväksyä. Onhan se nyt käsittämätöntä, että suomalaisten pitää vanhojen sivistyskansojen, kreikkalaisten ja roomalaisten, [Puhemies koputtaa] velkoja maksaa. Eihän tällä lailla elvytetä, vaan elvytetään Suomea, koska se työllistää, [Puhemies koputtaa] se tuottaa meille tulosta suoraan ja vahvasti.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Mäkynen, Jukka.

20.08 Jukka Mäkynen ps: Arvoisa rouva puhemies! Jos tukipaketti hyväksytään eduskunnassa, niin käytännössä se maksaa meille suomalaisille veronmaksajille vähän reilut 6

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

miljardia euroa ja Suomi saa tästä summasta takaisin vähän reilut 2 miljardia euroa. Mutta mitä tekevät muut EU-maat tässä tilanteessa? Muun muassa Ranskassa, Espanjassa ja Italiassa on suunnitteilla miljardien eurojen panostuksia erilaisiin puolustushankintoihin, kuten hävittäjiin. Italiassa on käynnissä ennennäkemätön sotakaluston uudistus- ja hankintaoperaatio. Uusi Trieste-lentotukialus valmistuu ensi vuodeksi, ja myös 30 uutta F-35-häivähävittäjää pääsee lentelemään jo ensi vuonna Italiassa. Italian laivastolla on 181 alusta, joista nyt 50 jää pois käytöstä, ja ne korvataan 30 monitoimialuksella, jotka tulevat käyttöön jo vuonna 25. Ilmapuolustukseen on luvassa uusia ohjuksia ja laukausalustoja yhteistyössä Ranskan sotateollisuuden kanssa — jokainen voi miettiä tätä. Italian armeija tekee merkittävän kapasitiivisen ja teknologisen harppauksen, koska viime aikoina on allekirjoitettu useita nykyaikaistamis- ja hankintaohjelmia koskevia sopimuksia. Tulossa on uusia helikoptereita, ohjuksia, digiteknologiaa ja miehistönkuljetusvaunuja. Italian sotakaluston uusimisohjelma kulkee nimellä Safe Soldier. Aikamoinen ero verrattuna Suomen puolustusvoimien kapasiteettiin. Ja Euroopan unionin mielestä Italian talous on kuralla — tai näin meille ainakin uskotellaan. [Hanna Sarkkinen: Italia on nettomaksaja!] Voidaan aiheesta kysyä, miksi juuri nyt tällainen sotavarustelubuumi. Myös Espanjassa on käynnissä sotakaluston uusimisoperaatio. Espanja on ostamassa 20 Eurofighter Typhoon -moniroolihävittäjää ilmavoimiensa tukemiseksi, ja Typhoonien määrä kasvaa jo 90:een. Sopivasti myös Espanja saa reilusti EU-elvytystukea koronaan.

Arvoisa puhemies! On paikallaan kysyä, miksi useissa EU-maissa tehdään juuri nyt koronakriisin keskellä tällaisia hankintoja, jotka maksavat satoja miljardeja. Onko Suomen valtiojohtolla jotain sellaista tietoa näihin EU-maiden puolustushankintoihin liittyen, mikä eduskunnan ja Suomen kansan kuuluisi saada tietoonsa? Tämä ei olisi yllättävää, koska on tiedossa, että vuosien varrella eduskunnan ulkoasiainvaliokunnalta on pimitetty olennaista tietoa, joka valiokunnan jäsenten kuuluisi saada tietoonsa päättäessään Suomen ulkopoliittikkaa koskevista asioista.

EU:n elvytyspaketti on siis suuren mittaluokan asia, niin että on erittäin kyseenalaista tuoda elvytyspaketti tänne eduskuntaan äänestettäväksi. Me emme tiedä — vai väittääkö joku, että me tiedämme? — mihin tätä elvytysrahaa päätyy. Sitä voi päätyä vieraiden valtioiden puolustushankintoihin, ulkomaalaisille pankeille ja ties mihin. Lista on loputon, ja näillä hankkeilla ei ole mitään tekemistä elvytyspaketin tarkoituksen kanssa, joka on köyhimpien EU-maiden talouksien elvyttäminen koronaepidemiasta johtuen. Onko hallitus ottanut ollenkaan huomioon sitä, että suomalaisten verorahoilla saatetaan EU-tukipaketin kautta rahoittaa muiden maiden puolustusmenoja? Suomen omat hävittäjähankinnat tulevat maksamaan noin 20 miljardia euroa. Olisi ollut tai on järkevämpää käyttää tukipaketin rahat Suomen omiin puolustushankintoihin kuin suunnata niitä vieraiden valtioiden puolustusmenojen tukemiseen.

Arvoisa puhemies! Kannatan edustaja Halla-ahon tekemää vastaesitystä. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Meri.

20.13 Leena Meri ps: Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Me äänestimme tänään siitä, että emme kysy kansalta edes neuvoa-antavasti, mitä mieltä he ovat elpymispaketista. Noin 60 000 nimeä kertyi aivan muutamassa päivässä. Tuossa perussuomalaisten edustaja Kai-sa Juuso kävi läpi tätä historiaa, ja oikeastaan tuli siitä mieleen, että taitaa tuo sosiaalide-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

mokraatit olla liittovaltiomyönteisin puolue, ehkä voi jo mennä oikealta ohi jopa kokoomuksesta. Tämä oli hyvä historian kertaus.

EU:ssa keskeinen periaate on ollut se, että ei eletä velaksi, ja nyt se on muuttumassa. Perustuslakivaliokunta totesi, että tässä on kysymyksessä merkittävä toimivallan siirto EU:lle. Tämä ei ole mikään pikkuasia, josta tänään päätetään, että nyt pikkuisen annetaan rahaa ja ei tässä nyt kannata tämmöisiä ja semmoisia puheenvuoroja pitää. On hyvä muistaa, että tässä paketissa saajana ovat maat, joiden talous on jo ennestään ollut heikossa kunnossa, kuten Espanja ja Italia, ja tässä myös tuetaan Ranskan ja Saksan pankkeja, kun ne maat, Espanja ja Italia, ovat niille runsaasti velkaa.

Kuten tuli esille, niin tämä mittasuhte on valtava. Suomen velka on noin 125 miljardia euroa, ja elpymisrahastossa puhutaan 750 miljardista eurosta. Meidän on hyvä muistaa, että meidän perustuslaki edellyttää, että meidän tulee huolehtia meidän kansalaisten perusoikeuksista — sivistyksellisistä oikeuksista, oikeudenkäynneistä, monista muista asioista — ja siihen pitää olla rahaa. Ja on hyvä huomata, että tässä, kun siirrämme merkittävää toimivaltaa EU:lle ja olemme velkojen takaajana monin tavoin, hyvä kysymys on se, kuinka me voimme tulevaisuudessa enää turvata omilla varoillamme hyvinvointipalvelut. Onko meidän maksukyky vakavassa vaarassa? Tästä ei olla puhuttu, tai siis ainakaan hallituspuolueet eivät puhu.

Sitten täällä puhutaan koko ajan tästä väliaikaisuudesta, mutta kuten on tullut monissa puheenvuoroissa esille, niin sitä on väläytelty, että tästä tulee pysyvä mekanismi. EKP:n riveistähän tätä väläyteltiin jo muutama kuukausi viime kesän jälkeen, että näin tulee tapahtumaan, mutta nyt äkkiä löytyi sitten jopa suomenkielistä tviittiä sieltä kertomaan, että ei, ei, näin ei ole, älkää nyt vain näin kuvitelko, vaan me kerrotaan tämä vasta sitten, kun te olette hyväksyneet sen täällä eduskunnassa. Mutta kaikkihan sen siis tietävät, että näin tulee tapahtumaan.

Olen siis sitä mieltä, että kannatan edustaja Halla-ahon tekemää esitystä, ja olen todella, todella huolestunut tästä liittovaltiokehityksestä.

On hyvä, että täällä otettiin esille myös tämä veronkierto, se, että jospa unioni vaatisi omilta mailtaan, että veronkiertoa tulee suitsia. Kun Yle teki tästä selvitystä, niin se oli yli 800 miljardia euroa vuosittain, mitä esimerkiksi Italia, Saksa, Ranska ja Espanja, jotka ovat kärkimaita, sallivat veronkiertoa talousjärjestelmässään. Mikäli he huolehtisivat siitä, että veronkiertoa ei tapahdu, niin eihän tätä elvytyspakettiin edes tarvitsisi, mutta me olemme siis ilmeisesti Suomessa sitä mieltä, että annetaan heille mieluummin rahaa, ettei heidän nyt vain tarvitse ruveta huolehtimaan siitä, että heidän omassa maassaan ei tapahdu veronkiertoa — kun me olemme niin kilttejä. Täällä jopa RKP:n riveistä oltiin sitä mieltä, että meidän täytyy nyt erityisesti olla myötämielisiä Italialle. No, kyllä varmaan. Italiassa 190 miljardia on vuosittain tuo veronkierto, eli ehkä minä nyt kiinnittäisin enemmän huomiota siihen. Varmaan suomalainen veronmaksajakin kiittäisi siitä.

Onneksi tuolla kokoomuksen riveissä oli näin hienoja puheenvuoroja, niin kuin myös edustaja Sankelolla, joka oli ymmärtänyt näiden valtiovarainvaliokunnan lausumien merkityksen. Ei niillä mitään merkitystä ole EU:ssa. Kuten edustaja Rinne täällä kertoi, niin ei niitä kirjata EU:ssa minnekään, vaikka edustaja Multala yritti täällä selittää siten, että ne johonkin selontekoon tulevat — no hohhoijaa. Eivät ne nyt mihinkään tule, ja vaikka tulisivatkin johonkin alarivin alariviin, niin se ei sido yhtään ketään. [Satu Hassin välihuuto] Mutta täällä nyt on ostettu ryhmälle jonkinlainen näkemys siitä, että he voivat joko itselleen

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

tai omille äänestäjilleen selittää sitä, että vaihtavat mielipidettä päivän välein. Siitähän tässä on hyvin pitkälle kysymys.

On esitetty, ettei ole mitään näyttöä siitä, että me ei voitaisi palata neuvottelupöytiin. Esimerkiksi Eduskuntatutkimuksen johtaja Markku Jokisipilä oli Stillerin ohjelmassa sitä mieltä, mutta hän ei ilmeisesti teidän mielestänne tiedä mitään. Teissä asuu kaikki viisaus. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Hassi.

20.19 Satu Hassi vihr: Arvoisa puhemies! Tässä salissa on jo useampaan kertaan todettu, että suomalaiset vientiyritykset vetoavat tähän EU:n omien varojen päätökseen ja samalla EU:n 7 vuoden budjetin rahoituskehyksen hyväksymisen puolesta ja osana sitä myös tämän elvytyspaketin hyväksymisen puolesta. Salin oikealta laidalta on tuhahdeltu tälle, mutta kyllä minä uskoisin tässä asiassa vientiyritysten ymmärrykseen omista markkinoinstaan. Kyse ei ole pelkästään siitä, että koko EU-alueen taloudet, kaikkien EU-maiden taloudet, ovat monin sitein toisiinsa yhteenkytkeytyneitä, vaan myös siitä, että suomalaisissa yrityksissä on erittäin paljon ilmasto-osaamista. Kun EU:n päätöksellä yli kolmasosa, vähintään, näistä elvytyspaketin rahoista on käytettävä ilmastoinvestointeihin ja Suomen lisäksi jotkut muutkin maat ovat kansallisesti päättäneet, että vähintään puolet elvytysrahasta pannaan ilmastoon, niin tämä tarjoaa myös erinomaisia vientimahdollisuuksia suomalaisille ilmasto-osaajayrityksille. Se tarjoaa myöskin teknologian kehittämismahdollisuuksia, kun näitä markkinoita kasvatetaan.

Euroalueessa on rakenteellisia ongelmia, jotka pitää ratkaista, kuten tässä keskustelussa on todettu, mutta kyllä niitä oli todella myös ennen Suomen liittymistä euroon. 90-luvulla, kun itse olin uusi kansanedustaja, asuntolainojen korot olivat lähempänä 20:tä kuin 10:tä prosenttia. Monet yritykset ottivat lainoja valuutoissa, koska korot olivat edullisempia, mutta kun Suomi devalvoi talouskriisissään, niin näiden valuuttalainojen arvo kasvoi hypäyksellisesti, ja se vei nurin todella paljon yrityksiä. Suomessa menivät nurin useimmat, siihen asti ikään kuin kansakunnan taloudellisina kivijalkoina pidetyt pankit. Vuonna 95, kun Paavo Lipposen hallitus aloitti, valtion budjetin toiseksi suurin pääluokka oli Valtionvelan korot. Se oli heti sosiaali- ja terveysministeriön pääluokan jälkeen suurin pääluokka, suurempi kuin opetusministeriön pääluokka. Eli sellaisessa onnelassa me elimme ennen EU-jäsenyyttä ja ennen euroa.

No, kuten tässä keskustelussa on jo todettu, viime vuonna oli erittäin epävarma markkinatilanne ja se, että EU:n valtiot, valtioiden johtajat, pystyivät sopimaan tästä paketista, rauhoitti markkinoita. Jos me nyt kaataisimme tämän paketin, me samalla hyvin pitkäksi aikaa horjuttaisimme uskoa siihen, että EU ylipäätänsä pystyy toimimaan kriiseissä, ja se ei todellakaan olisi Suomen etu. Talouskriisien hinnan maksavat aivan tavalliset ihmiset.

Muissakin maissa kuin Suomessa keskustellaan siitä, mihin suuntaan EU:ta pitäisi kehittää, jopa väitellään. Se, että muissa maissa on poliitikkoja, joilla on näkemyksiä asioista, on normaalia. Niin meilläkin on poliitikoilla näkemyksiä siitä, miten EU:ta pitäisi kehittää, mutta yhdenkään, edes korkea-arvoisen, poliitikon henkilökohtainen näkemys ei ole sama asia kuin EU:n päätös. Esimerkiksi tämäntyyppisistä yhteisvelkaratkaisuista pystytäisiin tekemään pysyvämpiä ainoastaan muuttamalla perussopimusta, mikä vaatisi kaikkien jäsenvaltioiden yksimielisen päätöksen.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Lopuksi, arvoisat kollegat, haluaisin vielä muistuttaa siitä, että emme voi olla varmoja siitä, että katselemme maailman ja Euroopan kehitystä tulevaisuudessa aina yhtä edullisesta asemasta kuin nyt katsomme. Silloin kun Suomi neuvotteli EU-jäsenyydestä, Kreikka suhtautui nihkeästi, koska pelkäsi, että laman runtelema Suomi tulisi yhdeksi nettosaajaksi ja pienentäisi muun muassa Kreikan saantoa. Kun me päätimme liittyä euroalueeseen, tässä salissa keskusteltiin siitä, että jos me olemme vaikeuksissa, niin auttaako meitä kukaan. Silloin tuskin kukaan arvasi, että tässä salissa tullaan itse asiassa keskustelemaan siitä, [Puhemies koputtaa] haluammeko me auttaa muita. Pienen maan etu on se, [Puhemies koputtaa] että EU-maat ovat toisilleen solidaarisia.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Junnila poissa. — Edustaja Löfström.

20.25 Mats Löfström r: Ärade fru talman! Dagspolitiska spel får inte avgöra Finlands EU-linje. I de flesta europeiska länder har ratificeringen varit ren formalia, förhandlingarna har redan skett och alla statschefer hade mandat av sina nationella parlament. Så också vår statsminister. Därför brukar ratificeringar inte heller i Finland väcka uppmärksamhet.

Den här gången är det annorlunda eftersom samlingspartiet varit så pass otydlig med sin linje. Många europeiska kollegor var förra veckan i kontakt med mig och undrade om det på riktigt finns risk att Finland inte skulle godkänna förhandlingsresultatet.

Ett finländskt nej skulle göra att dessa behövde ompröva sin bild om att kunna lita på Finland när det gäller. Helt säkert skulle det finnas en väg att färdigställa återhämtningsfonden utan oss, men beslutet skulle för lång tid försvaga Finlands förhandlingsposition i andra viktiga frågor.

Finland är ett litet exportberoende nordiskt välfärdsland i ett av Europas hörn. Våra världsledande företag, som tryggar hundratusentals privata arbetsplatser, skulle inte kunna verka i Finland utan EU:s inre marknad. Det säljs finländska fartygsmotorer, hissar och pappersmaskiner också i Finland, men den mesta försäljningen går på export. Det är den exporten vi lever på. Därför är det viktigt att vi är med vid de bord där viktiga beslut fattas och har förtroendekapital att påverka. Av den anledningen har Finlands linje varit att höra till EU:s kärna. Då ett stort statsbärande finländskt parti nu skapar osäkerhet kring den linjen höjs ögonbryn på kontinenten.

Att Finland ska vara i Europas kärna är inte samma sak som att svälja allt, tvärtom. På samma sätt som vi är aktivt med får vi inte vara blåögda eller naiva. Samtidigt är det viktigt att minnas att vi är ett mindre land än till exempel Tyskland. Vi har inte lika många röster, men genom att ha ett stort förtroendekapital kan vi ha större inflytande än vår egentliga storlek. Så har också skett i förhandlingarna om återhämtningsfonden.

Samlingspartiet har i offentligheten hävdats att Finland varit dåliga förhandlare. Det är dock inte bilden i Berlin, Köpenhamn eller Stockholm. Precis som borgmästare Jan Vapaavuori konstaterade i en intervju i Helsingin Sanomat är det struntprat att tro att Finland skulle ha uppnått ett bättre förhandlingsresultat bara andra partier lett dem.

Kollegor i Tysklands förbundsdag har sagt till mig hur tacksamma de är för Finlands insats, då den aktivt bidrog till att få ner storleken på bidragsdelen i återhämtningsfonden samt förstärkte övervakningen så att medel används på korrekt sätt.

Finland hörde formellt inte till den sparsamma fyran, men hade en nära samsyn och var med på möten med länderna. Uppgifter från förhandlingarna har sipprat ut om hur vår statsminister Sanna Marin på skarpen sa till Spaniens premiärminister att det i praktiken

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

inte kommer bli någon återhämtningsfond ifall landet inte är redo att kompromissa på samma sätt som den sparsamma fyran gjort. Det är i mina ögon inte dåligt förhandlat, tvärtom.

Statsministern gör i likhet med hennes företrädare, oavsett parti, alltid sitt allra bästa för att företräda Finlands intressen på kort och lång sikt, samt säkerställa att Europa håller ihop. Därför hoppas jag att alla inser vad som är på spel i morgondagens omröstning. Det är viktigt att inte låta nervositet för kommunalvalet eller dagspolitiska spel förblinda den stora bilden.

Med det sagt är den här fonden långt ifrån perfekt, den är långt ifrån problemfri, men de andra alternativen hade varit sämre. Därför är det viktigt att vi har säkerställt att bidragsdelen har blivit mindre, kontrollen har blivit bättre och vill säkerställa att det här är en engångsfond.

Arvoisa rouva puhemies! Suomen ”ei” aiheuttaisi sen, että EU-maiden pitäisi harkita uudestaan, voiko Suomeen luottaa, kun tilanne sitä vaatii.

Suomi on pieni vientiriippuvainen pohjoismainen hyvinvointivaltio Euroopan kulmassa. Yrityksemme, jotka ovat maailmalla alansa johtavia ja jotka turvaavat satojatuhansia yksityisiä työpaikkoja, eivät voisi toimia Suomessa ilman EU:n sisämarkkinoita. Suomalaisia alusten moottoreita, hissejä ja paperikoneita myydään myös Suomessa, mutta suurin osa niiden myynnistä menee vientiin. Tästä viennistä me elämme. Siksi on tärkeää, että olemme mukana neuvottelupöydissä, joissa tärkeät päätökset tehdään, ja että meillä on luottamus pääomaa vaikuttaa. Näiden syiden takia Suomen linjana on ollut kuulua Euroopan unionin ytimeen. Kun suuri ja merkittävä suomalainen puolue nyt luo epävarmuutta tämän linjan ympärillä, kohoavat kulmakarvat Manner-Euroopassa.

Se, että Suomen tulee olla Euroopan ytimessä, ei tarkoita, että meidän pitäisi hyväksyä kaikki, päinvastoin. Samalla, kun olemme aktiivisesti mukana, emme saa olla sinisilmäisiä. Samoin on muistettava, että olemme pienempi maa kuin esimerkiksi Saksa. Meillä ei ole yhtä paljon ääniä, mutta suurella luottamus pääomalla vaikutusvaltamme voi olla todellista kokoamme suurempi. Näin on ollut myös neuvotteluissa koskien elpymisrahastoa.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Sarkkinen.

20.30 Hanna Sarkkinen vas: Arvoisa puhemies! Suomi on osa Eurooppaa. On Suomen etu, että koko Eurooppa elpyy koronaviruksesta. Euroopan ja EU:n vakauden säilyminen on Suomen edun mukaista. Käsiteltävänä oleva EU:n omien varojen järjestelmä ja sen sisältämä rahoituskehyksen ja elpymisvälineen hyväksyminen huomenna on Suomen edun mukaista. Suomen tavaraviennistä 60 prosenttia suuntautuu muihin EU-maihin, ja EU-maiden taloudet ovat yhteenkietoutuneita, joten muiden EU-maiden talousongelmat heijastuvat myös toisiin maihin viennin heikkenemisen ja yleisen epävarmuuden leviämisen kautta. Siksi tarvitaan koko Euroopan laajuista koordinoitua elvytystä ja talouden uudistamista maanosan saamiseksi takaisin jaloilleen. Kyse on suomalaisten ja muiden eurooppalaisten työpaikoista.

Myös muut talousalueet elvyttävät isolla vaihteella, ja ilman omia toimenpiteitä Euroopan talous on vaarassa jäädä muiden alueiden ja erityisesti Yhdysvaltojen jalkoihin koronan jälkeisessä maailmantaloudessa. Jo elvytyspaketista sopiminen viime vuonna vakautti rahoitusmarkkinoita ja rauhoitti Euroopan taloutta. Jos Suomi nyt kaataisi elpymisväli-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

neen ja monivuotisen rahoituskehyksen, olisi sillä ennakoinnattomia poliittisia ja taloudellisia vaikutuksia.

Arvoisa puhemies! Suomessa keskustelu on pyörinyt lähinnä sen ympärillä, miten paljon varoja Suomi välineen kautta saa ja mikä on Suomen maksuosuus. Kiistatonta on, että Suomi maksaa elpymisvälineeseen enemmän kuin se siitä saa. Summa on kuitenkin hyvä suhteuttaa. Suomen elpymisvälineen arviolta 3–4 miljardin nettomaksuosuus maksetaan takaisin vuosikymmenten kuluessa. Onko tämä summa vähän vai paljon? Vertailun vuoksi todettakoon, että EU:n sisämarkkinoiden vuosittaiseksi hyödyksi Suomen taloudelle on arvioitu reilusti yli 10 miljardia euroa. Jokainen voi arvioida, onko elpymispaketti liian kallis hinta maksettavaksi siitä, että pidetään Eurooppa vakaana ja vältetään pitkittyvä talouskriisi ja kasvava työttömyys. Jokainen voi arvioida, ovatko tässä salissa tänään elpymisvälineestä maalaillut kauhukuvat Suomen itsenäisyyden menetyksestä ja hirvittävästä talouskurimuksesta ylimitoitettuja.

Lisäksi on syytä huomioda, ettei tätä maksuosuutta välttämättä makseta edes lopulta jäsenmaksuista vaan se saatetaan kuitata uusista omista varoista tai EKP:n järjestelyiden kautta. Eduskunnan äänestykseen huomenna tuleva kokonaisuus sisältää siis myös EU:n omien varojen järjestelmän kehittämisen. Omilla varoilla, kuten hiilitulleilla, voidaan vähentää EU-maiden jäsenmaksuosuuksia ja korjata samalla globaalitalouden epäreiluja rakenteita.

Myös Suomi saa elpymisvälineen kautta varoja. Suomi toki saa lainaa markkinoilta edullisella korolla itsekin, mutta Suomelle paketin syntymisessä olennaista on oman saannon lisäksi se, että paketti tukee muun Euroopan ja Suomen vientiteollisuuden vientimarkkinoiden elpymistä, talouden uudistamista, hiilineutraaliutta ja rahoitusvakautta. Yksittäisen jäsenmaan voisi myös olla vaikea tehdä elpymistä tukevaa politiikkaa ilman yhdessä EU:ssa päätettyä näkymää ja suuntaa.

Arvoisa puhemies! On selvää, että elpymisväline on kompromissi eikä se ole täydellinen. Parempi tapa helpottaa talouskriisiä olisi voinut olla Euroopan keskuspankin EKP:n suora rahoitus jäsenmaille tai EKP:n taseessa olevien valtionvelkojen leikkaaminen. Näin oltaisiin annettu jäsenmaille enemmän liikkumatilaa kansalliseen elvytykseen ja kenties vältetty yhteinen velka. Esimerkiksi Vesa Vihriälä on esittänyt samansuuntaisia ajatuksia. Kuitenkin nyt on turha jossitella, vaan valitaan käsillä olevan paketin hyväksymisen ja hylkäämisen välillä.

EKP on aiempina vuosina ja koronan aikana tukenut valtioiden ja yritysten maksukykyä lisäämällä rahan määrää arvopaperien osto-ohjelmillaan. Nämä osto-ohjelmat ovat helpottaneet tilannetta ja laskeneet valtioiden velkakirjojen korkoa, mutta ne ovat vuosien varrella myös paisuttaneet omaisuusarvoja epäterveellään tavalla, ja pelkona on, että jossain vaiheessa kupla puhkeaa. Nyt EU-maiden elvytystoimilla voidaan kanavoida EKP:n luomaa rahaa reaalityouteen, kuten ilmasto- ja infrahankkeisiin, sekä tukemaan työllisyyttä. Hyvin suunnatut panokset voivat myös tukea jäsenmaiden tulevaa maksukykyä.

Arvoisa puhemies! Moni pelkää, että elpymisväline ei ole kertaluontoinen. Tosiasia kuitenkin on, että elpymisväline on kertaluontoinen ratkaisu eikä tämän päätöksen perusteella menettelyä voi toistaa. Tietenkin poliittisesti asian voi halutessaan nähdä toisin, ja tilanne tuo näkyväksi sen, että yhteenkietoutunut talous luo painetta yhteiselle finanssipolitiikan koordinaatiolle.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Berg.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

20.36 Kim Berg sd: Arvoisa puhemies! EU:n elpymisväline on poikkeuksellinen ja kerta-luonteinen toimenpide, joka laadittiin tilanteessa, jossa koronavirusepidemia oli ajanut talouden maanlaajuiseen taantumaan. Tämä lisäsi riskiä finanssimarkkinoiden kriisiytymiseen, kun jo entuudestaan pahoin velkaantuneiden maiden lainansaannin pelättiin vaikeutuvan. Velkaantuneiden maiden valtionlainojen korkojen nousu ja sitä myötä niiden pankkien ajautuminen ongelmiin olisivat heijastuneet nopeasti kaikkiin EU-maihin. Pahimmillaan tilanne olisi saattanut edetä kohti valtioiden maksukyvyttömyyttä ja laajentuessaan johtaa eurokriisin kaltaiseen tai vielä sitä vakavampaan taantumaan. Elpymisvälinettä koskevat ratkaisut vähensivät tätä riskiä. Mikäli yhteisiin toimiin ei olisi ryhdytty, EU:n talouden epävakaus olisi saattanut kasvaa, jolloin myös riski syventyneestä investointilamasta ja EU-alueen talouden kriisiytymisestä olisi lisääntynyt. Tällöin Suomen menetykset saataisivat olla tuntuvasti suurempia kuin elpymisvälineeseen liittyvä rahoitusosuus.

Kuten valtiovarainvaliokunta mietinnössään toteaa, EU ei ole vain maksu-unioni vaan myös poliittinen yhteisö, jossa solidaarisuus vaikuttaa EU:n luotettavuuteen muun maailman ja rahoitusmarkkinoiden silmissä. Elpymisrahaston puutteista ja ongelmista huolimatta Suomella on taloudellinen intressi olla mukana ehdotetun kaltaisessa järjestelyssä, sillä Suomi on avoin, vientivetoinen pieni talous, jolla on tiivis taloudellinen kohtalonyhteys muun Euroopan kanssa.

Arvoisa puhemies! Palkansaajajärjestöt, elinkeinoelämä ja talousviisaat kannattavat Euroopan unionin rahoituspaketin ja siihen sisältyvän elpymisvälineen hyväksymistä. Harvoin on mistään kysymyksestä näin laajaa yksimielisyyttä asiantuntijoiden keskuudessa. Ytimessä on se, mistä EU:ssa on kyse. EU:n arvo Suomelle ei perustu euromääräisiin lukuihin siitä, kuinka paljon EU:lle maksetaan ja kuinka paljon EU:sta saadaan rahaa. Pienelle vientivetoiselle maalle EU:n avoimet sisämarkkinat ja taloudellinen vakaus ovat moninkertaisesti nettomaksun arvoiset. Suomi ja suomalaiset hyötyvät vahvasta ja yhtenäisestä EU:sta. Tämä korostuu varsinkin epävarmuuden aikana. Jo pelkästään EU:n ulko- ja turvallisuuspoliittinen selkänoja on sotilaallisesti liittoutumattomalle Suomelle tärkeä. EU on meille myös arvoyhteisö.

Elpymisväline on iso vipuvarsi Euroopan unionin ja tätä kautta Suomen talouteen. Taloutemme elpymisen on kytkeytynyt EU:n talousalueen elpymiseen. Suomalaiset yritykset hyötyvät paketin kysyntävaikutuksista varsinkin päämarkkina-alueillamme mutta myös laajemmin EU:ssa. Kaikki myönteiset taloudelliset vaikutukset eivät näy vientitilastossa yksittäisiin maihin, vaan vaikutukset ovat lisäksi välillisiä sisämarkkinoiden vahvan keskinäisriippuvuuden myötä.

Arvoisa puhemies! Elpymisvälinettä koskeva ratkaisu ei ole Suomen kannalta paras mahdollinen, mutta sen vaikutuksia ei voida arvioida pelkästään maksuosuuden kannalta. Olennaista on, miten tehokkaasti rahoitus käytetään, kuinka hyvin onnistumme uuden kasvun ja pitkän aikavälin kasvupotentiaalien luomisessa, ja miten Suomi pystyy uusilla innovaatioillaan edistämään pärjäämistään kansainvälisessä kilpailussa.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Lohi.

20.40 Markus Lohi kesk: Arvoisa puhemies! EU:n elpymispaketti, jota nyt käsittelemme tai johon tämä omat varat, jota nyt käsittelemme, ainakin liittyy kiinteästi, sisältää kylä monenlaisia ongelmia. Siksi avoin keskustelu on tarpeen. Tärkeää vain on, että me kysenisimme keskustelemaan samoilla ja oikeilla tiedoilla tästä asiasta.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Yksi merkittävimmistä ongelmista on toteuttamistapa, johon perustuslakivaliokunta kiinnitti huomiota jo viime kesän neuvotteluvaiheessa. Nimittäin tähän saakka yleinen ja erityisesti myös komission ja jäsenmaita edustavan neuvoston oma tulkinta perussopimuksen 310 artiklasta on ollut, ettei EU voi velkaantua toimintansa rahoittamiseksi muuten kuin rajoitetusti finanssisijoitusten ja kiinteistöjen hankinnan osalta. Nyt sekä komissio että neuvoston oikeuspalvelu tulkitsevat, että velkaantuminen onkin mahdollista. En voi ymmärtää tätä tulkintaa. Ongelma vain on, että en minä eikä Suomi eikä eduskunta päättä tästä tulkinnasta. Euroopan unionin oikeutta tulkitsee lopulta Euroopan unionin tuomioistuim. Siksi energiaa kannattaa suunnata nimenomaan itse sovitun paketin sisällön arviointiin eikä väittelyyn siitä, onko tämä oikeusperusta riittävä vai ei. [Anneli Kiljunen: Juuri näin!]

Kiistatonta lienee, että jonkinlainen yhteinen elvytyspolitiikka hyödyttää myös Suomea talouden selviämisessä koronaviruksen vaurioista. Jos käyttää perinteistä plus—miinus-laskua, sovitun paketin lopputulos näyttää Suomen kannalta surkealta. Maksamme yli 3 miljardia enemmän kuin saamme. Menestyvänä maana maksamme toki kaikessa muussakin enemmän EU:lle kuin sieltä saamme. Jos tämä halutaan kyseenalaistaa, pitää kyseenalaistaa koko Euroopan unionin jäsenyys. Aivan samalla tavalla ovat nettomaksajia meidän vertailumaamme, kuten Ruotsi, Tanska, Itävalta, Hollanti ja niin edelleen, ja heidän nettomaksuosuutensa niin 7 vuoden rahoituskehityksessä, EU:n budjetissa kuin elvytyspaketissa ovat niin asukasluvulla kuin kansantuotteella mitattuna selvästi korkeampia kuin Suomella.

Arvoisa puhemies! Haluankin korostaa, että todellisuus ei ole pelkästään plus—miinus-laskua, vaan se on paljon monimutkaisempaa matematiikkaa. Elpymispaketin kanssa neuvoteltiin yhtä aikaa Euroopan unionin rahoituksesta tulevalle seitsemälle vuodelle, kuten edellä totesin, ja keskimäärin jäsenmaiden maksut nousivat brexitin johdosta reilut 10 prosenttia. Suomen osalta nousu jäi 4 prosenttiin. Tältä osin neuvottelutulos oli Suomen kannalta, sanoisin, erinomainen. Vertailtaessa muihin EU:n nettomaksajiin, kuten edellä totesin, maksamme unioniin kaikkein vähiten.

Omaan kantaani elpymispaketista vaikuttivat ja ovat vaikuttaneet ratkaisevasti ne keskustelut, joita olen käynyt lukuisten suomalaisten vientiyritysten johdon kanssa. Olen vakuuttunut siitä, ettei Suomi voi yksin kaataa neuvoteltua pakettia. Jos kaataisimme paketin, edessä olisi valtava epävarmuus ja kaaos. Vastuullinen päättäjät ajattelee yksityiskohdista kokonaisuutta ja päätösten seuraamuksia. En usko kuitenkaan katastrofiteorioihin. Äänestimmepä huomenna niin tai näin, ei varmasti mitään valtavaa katastrofia tapahdu, taivas ei putoa niskaamme, mutta, arvoisa puhemies, kyllä sillä seurauksia on, eikä niitä voi kiistää.

Olisi kyllä perin omituista, että me ainoana EU-maana omaamme sellaisen menettelyn, että eduskunta on erittäin tiukkaan kytketty siihen, että se antaa pääministerille mandaatin, kun hän lähtee neuvottelemaan EU:hun, ja kun eduskunta on antanut tämän mandaatin ja siellä on sen mukaisesti sovittu, niin sitten me vetäisimmekin tämä mandaatin pois. Eihän näin voi toimia taho, [Vastauspuheenvuoropyyntöjä perussuomalaisten ryhmästä] joka haluaa lisätä luottamusta Euroopassa. [Anneli Kiljunen: Juuri näin!]

Nyt asetelma on perinteinen. Meillä on kaksi huonoa vaihtoehtoa. Epävarmuuden sijaan valitsen vakauden. Suomi häviää tällöin varmuudella vähemmän. [Puhemies koputtaa] Keskusta sanoo ”kyllä” poikkeukselliselle, kertaluontoiselle yhteiselle elvytyspaketille ja vakaudelle mutta jyrkän ”ei” yhteisvastuulle ja yhteisille veroille. [Toimi Kankaanniemi: Eli ottaa paketista vain rusinat! Ei onnistu, koko pulla tulee!]

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Puhemies Anu Vehviläinen: Ja seuraavaksi edustaja Tanus.

20.46 Sari Tanus kd: Arvoisa puhemies! Aivan ensimmäiseksi haluan kannattaa edustaja Essayahin esittämää hallituksen esityksen hylkäysehdotusta. Vastuullisena kansanedustajana kokonaisuutta arvioiden en millään muotoa voi kannattaa tätä elvytyspakettia, ja toivon todella, että huomenna äänestyksessä se hylätään.

Täällä on käytetty monia erittäin hyviä puheenvuoroja, ja on ollut hyvä kuulla myös näitä historian menneiden vuosien tapahtumia kootusti. Itse haluaisin nostaa tässä puheenvuorossani esiin joitakin aivan perusasioita. Tämä eduskunta, jokainen kansanedustaja, sai viime eduskuntavaaleissa äänestäjiltä suuren luottamuksen, kansalta ison mandaatin toimia kansanedustajana. Jokainen meistä on siis vastuussa toimistaan ja äänestämistään ensisijaisesti Suomen kansalaisille. Velvoitteemme on toimia Suomen ja suomalaisten parhaaksi.

Aikoinaan liityimme EU:hun, Euroopan unioniin, itsenäisten valtioiden unioniin, ja allekirjoitimme perussopimukset, joiden puitteissa, niitä noudattaen, on toimittava nyt ja jatkossakin. Jos muut valtiot eivät syystä tai toisesta näin halua tehdä, niin ainakin meidän suomalaisten on kannettava ryhdikkäästi ja rohkeasti vastuumme ja toimittava kansalta saamamme mandaatin mukaan, näin siinäkin tapauksessa, että seisoisimme yksin muita EU-maita vastaan.

Tämän sopimuksen hylkääminen palvelee Suomea, ja samalla se palvelee koko EU:ta ja sen tulevaisuutta. Jokaisen maan on huolehdittava omista veloistaan ja omista välttämättömistä rakenteellisista uudistuksistaan. Elvyttämistä olemme KD:ssä kannattaneet, ja onneksi talous jo elpyykin, mutta elvyttämistä ei voi tehdä muuttamalla EU:ta yhteisen velan, yhteisten verojen ja tulonsiirtojen ja entistään korkeampien jäsenmaksujen liittovaltiounioksi. Emme voi olla kaventamassa omaa päätösvaltaamme, emmekä voi maksaa toisaalla EU:ssa suunniteltuja veronalennuksia ja lyhennettyä työviikkoa ja muuta sellaista samaan aikaan, kun omille kansalaisillemme tarjotaan veronkorotuksia ja suuria leikkauksia.

Rahoituskehys pitää pitää erillään elpymisvälineestä. Elpymisväline voidaan toteuttaa, jos niin halutaan, avaamalla elpymisväline erillisenä siihen halukkaille maille esimerkiksi hallitusten välisellä sopimuksella.

Tähän elpymispakettiin ja siihen liittyviin keskusteluihin liittyen haluaisin tässä nostaa esiin myös demokratian toteutumisen tässä maassa ja tässä salissa. Perustuslakivaliokunta totesi elpymispaketin E-kirjelmän yhteydessä viime vuonna, että elpymispakettia voidaan arvioida vasta, kun lopullinen neuvottelutulos on saatu. Näin on nyt tehty, ja kaksi kolmasosaa annetuista äänistä tarvitaan huomenna esityksen hyväksymiseen. Jokainen edustaja on velvollinen aidosti arvioimaan elpymispaketin merkitystä ja äänestämään sen mukaan.

Mutta mitä täällä on ministereiden suusta kuultu? Hiljakkoin kyselytunnilla eurooppaministeri Tuppurainen totesi esityksen olevan aidosti eduskunnan käsissä, mutta samaan aikaan valtiovarainministeri Vanhanen on toistanut, että asiansa päätettiin jo syksyllä, kun annoimme neuvottelumandaatin ja saimme neuvottelutuloksen. Siis miksi koko asian käsittely ja monien asiantuntijoiden arviot ja kuuleminen valiokunnissa ja istuminen täällä, jos äänestys ja koko paketin kohtalo olisi jo syksyllä päätetty? [Leena Meri: Just näin!] Minkälaisesta demokratiasta ja demokratian tilasta ja sen kehityksestä se kertoo? Valitettavasti valtiovarainministeri Vanhanen ei ole paikalla, mutta olisin mielelläni halunnut häneltä kysyä, kunnioittaako hallitus aitoa demokratiaa ja sen velvoittamia kansanedustajan

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

toimia. Siis kunnioitetaanko myös eduskuntaa Suomen ylimpänä vallankäyttäjänä ja päätöntentekijänä vai pidetäänkö tätä salia vain kumileimasimena? Näin ei voi olla, ja vetoankin, että huomenna äänestettäessä jokainen kansanedustaja arvioi tätä pakettia ja vastuuetaan Suomelle ja Suomen kansalaisille [Puhemies koputtaa] ja toimii myös pitkällä aikavälillä arvioiden suomalaisten ja Suomen parhaaksi, ja se tarkoittaa tämän paketin hylkäämistä.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Mäkelä.

20.51 Jani Mäkelä ps: Arvoisa puhemies! Aivan ensimmäisenä kannatan edustaja Hallahan tekemää vastalauseita tälle paketille ja korjaan muutaman sitkeän argumentointivirheen, joita tässä salissa on koko illan ajan liikkunut.

Ensinnäkin tämä väite, että on arvioitu EU:n tuottavan Suomelle joku hyöty — 10 miljardia, 18 miljardia, näitä lukuja on heitetty useammassa puheenvuorossa: kuka on näin arvioinut, mihin perustuen, missä ovat nämä laskelmat? [Anneli Kiljunen: EU:n komissio!]

Toiseksi, samaan aikaan hallituspuolueista sanotaan, että tämä paketti, tämä väline, on toisaalta niin pieni, että tämä on varsin merkityksetön EU-maiden bruttokansantuotteen rinnalla, ja kuitenkin samaan aikaan se pelastaa koko maanosan kaaokselta ja talouskriimukselta, eli kumpi teidän mielestänne nyt on totta? Nämä eivät voi olla totta yhtä aikaa.

Kolmas asia on nämä lausumat, joita kritisoin aiemmin debattipuheenvuorossani. Tämä, että Suomen hurskailla toivomuksilla tai ponnettomilla vaatimuksilla EU muuttuisi yhtään miksikään tai palautuisi mihinkään, on ihan pötypuhetta. Ei yksikään asiantuntija, edes EU-myönteinen asiantuntija, kehtaa omissa nimissään esittää sellaista lausuntoa, että palattaisiin joihinkin no bail-out -sääntöihin ja vastaaviin asioihin, joiden piti olla itsensänselvyyksiä vielä joitakin vuosia sitten, mutta EU on luisunut kriisistä kriisiin, ja nyt ne eivät enää ole itsensänselvyyksiä.

On myös esitetty väitteitä siitä, että tämä asia olisi sovittu siinä kohtaa, kun pääministeri sai suurelta valiokunnalta neuvottelumandaatin neuvotella elvytyspaketista ja rahoituskehyksistä. Tämä ei pidä paikkaansa. Näissä on aina parlamenttivaraus. Eduskunta käsitteli omien varojen päätöksen monivuotiseen rahoituskehykseen, eikä siinä ole mitään merkittävää. Tämä on eduskunnan suuren salin päätös, ja nyt se tulee kahden kolmasosan enemmistöllä.

Itse tähän asiaan mennäksemme kyllä tässä vanhan kansan tarinat kalpenevat tämän ihmeellisen virityksen rinnalla. ”Tuppurainen Tappuraisen takuumiehenä” on sanonta. Kun yritysjohtajat ja muut ison rahan juoksupojat EK:n tiedotteessa rummuttavat tämän paketin puolesta — suojelkaa kapitalistin rahapussi — niin eurooppaministeri Tuppurainen jakaa Twitterissä, että tämä on hyvä juttu. SAK ja Herlin ovat yhtä mieltä siitä, että suomalaisten rahat kannattaa viedä etelän vetelille. [Antti Kurvinen: Ajatteko sosialismia?] Sosialisti ja kapitalisti ovat kavereita, keskustapuolue kannattaa aisaa, kun pääsivät viemään Suomen rahat ja vallan pois Eurooppaan. [Antti Kurvinen: Ajatteko sosialismia? — Toimi Kankaanniemi: Tehän sosialistien kanssa olette naimisissa!]

Elvytyspaketti on väärä sana kuvaamaan tätä. Kyse on kiristyspaketista. Tämä paketti ei liity koronaan, vaan korona on tekosyy jo ennen epidemiaa olemassa olleen huonon taloudenpidon aiheuttamien ongelmien korjaamiseen yhteisellä rahalla. Suomi ottaa 6 miljardia velkaa, että voimme kenties saada 2 takaisin — kenties 2. Se meidän saantimme on kahden otteeseen heikentynyt siitä, mitä sen alun perin piti olla. [Anneli Kiljusen välihuuto]

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Euroopan unioni on sellainen kummallinen kolhoosi, jossa saat sitä vähemmän, mitä paremmin hoidat asiasi.

Mitä EU:n olisi pitänyt koronakriisin alussa tehdä? EU:n olisi pitänyt asettaa matkustusrajoituksia, käskää jäsenmaita sulkemaan rajojaan, olisi pitänyt jakaa maskeja, olisi pitänyt jakaa muita lääkinnällisiä varusteita epidemian hallintaan, mutta näin ei toimittu. Myöhemmin esille tulleiden tietojen mukaan suuret EU-maat jopa hamstrasivat maskeja ja esitivät niiden tulemisen Suomeen. Nämä samat maat, joille meidän täytyisi nyt osoittaa solidaarisuutta omilla rahoillamme, veivät meiltä suojavarusteita, ja hallitus valjasti terveysviranomaiset selittelemään, ettei maskeista ole mitään hyötyä, lähinnä siksi, ettei niitä ollut saatavilla. Nyt me jokainen istumme täällä nämä viime kevään hyödyttömät maskit naamallamme. Onko mitään tolkkua tässä niin sanotusti muunnellun totuuden — näin, ettei puhemies joudu huomauttamaan minulle asiasta — puhumisessa?

Kuten aina tosipaikassa, EU petti tässäkin tosipaikassa. EU alkoi tehdä sitä, mitä se parhaiten osaa: ottaa rahaa pois ahkerilta ja antaa laiskoille. Se on sen lajin Robin Hood, joka jakaa rahaa laiskoille ahkerilta. Tässä kävi niin, että erityisesti Italian ja myös Espanjan suhteen oli puhuttu jo vuosia tukipaketin tarpeesta. Nyt nämä maat käyttivät tilaisuutensa, ilmoittivat Saksalle ja Ranskalle, että euroalueen vakaus on uhattu, ellei tule rahaa. Saksan ja Ranskan pankeilla ja vientiteollisuudella oli liikaa intressiä näissä maissa, europrojektia ei haluttu vaarantaa. Niinpä tämä koneisto laitettiin keksimään parhaat selitykset rahanjaolle ja Suomen kaltaiset pikkumaat päätyivät maksajan rooliin. Tästä eteenpäin ei kyse ollut mistään neuvottelutilanteesta vaan aivan pelkästä kiristyksestä, ja tämä on samalla päänavaus myös EU:n verotusoikeudelle ja muille liittovaltiotakenteille. Palaan tähän asiaan myöhemmissä puheenvuoroissani.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Savola.

20.57 Mikko Savola kesk: Arvoisa rouva puhemies! Tämä EU-elpymisväline, elpymispaketti, on pitkään puhututtanut, ja olemme varmasti jokainen saaneet siitä yhteydenottoja. Se kuitenkin pitää sanoa, että valtava pelko — ja voi sanoa kyllä suoraan, että pelon lietsonta — tämän paketin suhteen on ollut käynnissä. Kansalaiset ovat huolestuneita. Tietysti he ovat huolestuneita, kun heihin informaatiovaikutetaan ja annetaan näitä huolia voimakkaasti heille. [Toimi Kankaanniemi: Ei nyt aliarvioida ihmisiä!] Ja heillä on oikeus mielipiteeseen, jokaisella kansalaisella on oikeus mielipiteeseen, mutta ne pitää heti korjata. Emme me menetä itsenäisyyttämme tämän tukipaketin myötä, EU-elpymisvälineen myötä. Ei maailma putoa päällemme, ei Suomi tällä tule köyhtymään. Hyödyt ovat tässä elpymisvälineessä suuremmat kuin haitat.

Rouva puhemies! Tämä EU-elpymisväline on osa tätä seitsemänvuotista rahoituskehystä. Eli viime kesänä neuvoteltiin tämän yhteydessä myöskin maataloustukirahoitus seuraavaksi seitsemäksi vuodeksi kuten myöskin maaseudun kehittämisrahat eli niin sanotut aluetuet. Neuvottelutulos tältä osin oli positiivinen. Alkuperäinen huoli oli siinä se, että meidän tukitasomme tulisi merkittävästi putoamaan, mutta se itse asiassa tämän ratkaisun myötä nousee edellisen kehyskauden tasosta, ja tämä tuo kyllä pitkän näkymän viljelijöille. Eteläpohjalaisena, itsekin viljelijänä ja tämän maan ruoka-aitasta, maakunnasta tulevana pidän kyllä erittäin merkityksellisenä sitä, että meillä on vakaa ja ennustettava maatalouspolitiikka ja maaseuturahoitus tähän maahan seuraaviksi vuosiksi. [Anneli Kiljunen: Juuri näin!]

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

No, täältä on esitetty sitäkin, että tämä elpymisväline pitää hylätä ja ei muuta kuin uudestaan neuvottelemaan tätä seitsemänvuotista rahoituskehystä. Mietinpä vaan sitä, että jos Suomi ainoana maana tämän hylkäisi, laittaisi EU:n sekaisin tältä osin ja lähtisi sitten neuvottelemaan itselleen niin sanotusti parempia ehtoja tähän, [Leena Meri: Älkääs nyt pelotelko!] niin kuinka se onnistuisi. Minkälaista myötätuntoa Suomi täältä saisi, ja voisimmeko me saada paremman tuloksen, positiivisen maaseuturahoituksen, seuraavalle seitsemälle vuodelle? [Sheikki Laakso: Ihan varmasti!] No, aina voi lähteä neuvottelemaan, mutta olen hyvin epäileväinen siitä, että näin tulisi tapahtumaan.

Rouva puhemies! Elinkeinoelämä on ottanut hyvin vahvasti kantaa tähän asiaan. Miksi? Koska Suomi on vientivetoinen maa ja meidän yritystemme etu on se, että meidän vienti vetää ja meillä on vakaa talous koko EU-alueella. Tähän ovat ottaneet vahvasti kantaa niin Suomen Yrittäjät kuin Elinkeinoelämän keskusliitto, työntekijäpuolelta SAK mutta myös maa- ja metsätaloustuottajien etujärjestö MTK, eli oikeastaan kaikki keskeiset toimijat ovat ottaneet sen puolesta kantaa, että tämä kannattaa hyväksyä. Ja miksi? Siksi, koska tämä tuo vakautta ja tämä tuo meidän vientivetoisen maamme yritystoimintaan nimenomaan vakautta seuraaviksi vuosiksi eteenpäin. Se on painava argumentti, ja sitä kannattaa myöskin kuunnella.

Rouva puhemies! Neljäntenä, viimeisenä pointtina tähän kokonaisuuteen liittyen: Euroopan unioni on meille turvallisuusyhteisö. Se on kiistatta meille turvallisuusyhteisö, ja sen takia vakaus EU:ssa, Euroopan alueella on keskeistä meidän ulko- ja turvallisuuspolitiikkamme kannalta. Ei ole mitenkään epäselvää, että jos EU on sekaisin, niin hyötyjinä ovat niin Venäjä kuin Kiina. He ovat kuitenkin kilpailijoitamme meidän kanssamme, mutta myös turvallisuuspoliittisesta asetelmasta katsoen meidän etumme ei olisi laittaa EU:ta näissä asioissa sekaisin.

Rouva puhemies! Tähän on valtiovarainvaliokunta esittänyt täysistunnon hyväksyttäväksi tiukat ponnet. On hyvä, että niitä on osan opposition kanssa pystytty yhdessä sorvaamaan, ja siltä osin tämä huomenna äänestykseen menee. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kurvinen.

21.02 **Antti Kurvinen kesk:** Arvoisa rouva puhemies! On jo myöhä, olemme käyneet koko päivän keskustelua tästä erittäin vakavasta ja isosta asiasta ja varmaan jossain määrin, jollakin tavalla historiallista keskustelua. Haluan tähän alkuun todeta sen, että varmasti täällä jokainen valtiopäiville kansan valitsema kansanedustaja hakee näillä omilla puheillaan ja huomisella äänestysratkaisullaan suomalaisten etua ja isänmaan parasta. [Leena Meren välihuuto] — Näkökulmat ovat aika erilaisia, edustaja Meri, huomaan sen, ja johtopäätöskin voi olla erilainen, mutta väitän silti, että kaikki sitä Suomen parasta hakevat. — Siksi minusta on aika karmeaa, ja kertoo tietysti tästä ajasta aika paljon, vähän Suomenkin tilasta, että täällä heitetään tämmöisiä petturisyytöksiä ilmaan. Minusta sellaiset petturipuheet halventavat koko tätä eduskuntaa ja meidän suomalaista demokratiaa, ja ei-köhän sellainen lopeteta. Kunnioitan myös teitä, jotka näette tämän kysymyksen eri tavalla kuin itse näen.

Arvoisa puhemies! Euroyhteisvaluutassa on omat ongelmansa, ja ne ongelmat käytiin läpi jo silloin, kun tähän yhteisvaluuttaan liitettiin, ja ne ovat osin realisoituneet viimeisen parinkymmenen vuoden aikana. On kuitenkin reilua myös todeta se, että euro on tuonut meille myös paljon hyvää. Se on tuonut paljon hyvää meidän yrityksille, meidän kotita-

louksille. Lainojen korot ovat ennustettavia, ja se on aivan valtavan tärkeää kansantaloudelle ja kotitalouksien elämän suunnittelulle. Lisäksi on aika hätkähdyttävä tieto se, että kun valtiot ovat hakeneet lainaa markkinoilta, niin tunnetusti öljyssä kylpevä ja öljyllä rikastunut Norja joutuu maksamaan lainamarkkinoilla omasta valtionlainastaan enemmän korkoa kuin Suomi joutuu maksamaan. [Toimi Kankaanniemi: Ei se tarvitse lainaa!] — Edustaja Kankaanniemi, he ovat kuitenkin hakeneet lainaa markkinoilta ja joutuvat maksamaan siitä enemmän. — Ja tässä näkyy, mikä on sen vakauden ja rahoitusvakauden arvo. Sillä on kuitenkin merkitystä.

Me emme elä Suomessa kuplassa. Me elämme viennistä. Suomi on saari. Me emme pärjää täällä pelkästään palvelualoilla ja pärekaton paikkauksella, vaikka ne hienoja ja tärkeitä ovatkin. Me tarvitaan teollisuutta, me tarvitaan vientiä. Ja tässä ei ole nyt kysymys mistään irtaimen esineen kaupasta ja siihen liittyvästä kauppaneuvottelusta vaan siitä, onko meillä toimivat isot sisämarkkinat ja onko meidän elinkeinoelämällemme vientimahdollisuuksia. [Leena Meri pyytää vastauspuheenvuoroa] On minusta päivänselvä asia, että kaaos Euroopassa ja talouskriisi EU:ssa ei ole Suomen ja suomalaisten edun mukaista. [Toimi Kankaanniemi: Pelottelua!]

No sitten voimme aina pohtia, olisiko EU:ssa muita ratkaisutapoja ratkoa tätä korona-kriisiä, taloudellista koronakriisiä. Yksi ratkaisutapahan olisi se, mitä kokeiltiin silloin kymmenkunta vuotta sitten ja vähän sen jälkeenkin elikkä tällaisia yksittäisiä tukipaketteja euromaiden kautta. Niitähän ovat olleet hyväksymässä tässä salissa ne puolueet, jotka täällä nyt minusta vähän liiankin ponnekkaasti tähän asiaan suhtautuvat ja ovat vähän liiankin puhtoisia. Kristillisdemokraatit olivat hyväksymässä yksittäisiä euron tukipaketteja, ja perussuomalaiset olivat hyväksymässä yksittäisiä euron tukipaketteja. [Toimi Kankaanniemi: Ei ole ollut!] — Kreikka 3 -pakettia olitte, edustaja Kankaanniemi, kyllä, hyväksymässä. — On minusta tärkeää todeta, että tässä ovat mukana kaikki EU-maat, myös oman valuuttansa pitäneet EU-maat Ruotsi ja Tanska. Ja Ruotsi itse asiassa maksaa tästä kaksi kertaa enemmän kuin Suomi, ja siellä se nähdään aivan päivänselvänä, kristallinkirkkaana asiana, että tässä kannattaa ja täytyy mukana olla.

Arvoisa puhemies! On erittäin merkittävää tämän asian käsittelylle, että valtiovarainvaliokunta esittää erittäin tiukkoja lausumia, joissa todetaan, että Suomen eduskunta ei hyväksy tällaisia järjestelmiä jatkuviksi systeemeiksi. Totta kai me tiedämme, että Euroopassa on tällaista talousfederalismia kannattavia voimia ja tahoja, mutta täytyy huomata ja nähdä, että viime kädessä ratkaisut tehdään aina Eurooppa-neuvostossa jäsenvaltioiden kesken, ja nämä eduskunnan tiukat lausumaehdotukset, nämä tiukat ponnet, tätä asiaa ohjaavat eteenpäin.

Minusta edustaja Savola kuvasi erittäin hyvin, miltä tämä näyttää maakuntien Suomessa, maaseudusta, meidän yhteisestä vaalipiiristämme. Olen huomannut sen, että perussuomalaisille maaseudun rahat ovat aivan yhdentekevä asia. Edustaja Lulu Ranne täällä oikein hehkutti, että Ruotsi leikkasi omia maatalousrahojaan, jotta sai pikkuisen parannettua omaa maksuosuuttaan. Se kertoo niistä arvovalinnoista. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä]

Puhemies! Tässä paketissa ja tässä kestäväen kasvun rahastossa on omat heikkoutensa ja tämä on osittain muotopuoli, mutta näen sen, että kuitenkin suomalaisten edun mukaista on tämän hyväksyminen. Ja totean myös, että näillä saannoilla Suomeen tullaan tekemään paljon hyvää erityisesti maakuntien Suomessa. [Vastauspuheenvuoropyyntöjä perussuomalaisten ryhmästä]

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Puhemies Anu Vehviläinen: Vastauspuheenvuoro, edustaja Meri. [Leena Meri: Minäpä tulen kanssa sinne pönttöön!] — Hei, anteeksi, nyt minä sanon, että me emme ole ottaneet semmoista yleistä käytäntöä, että aina tullaan pönttöön. [Leena Meri: Tämä kone meni pois päältä, niin sitten odotatte!] — Annetaanpa vastauspuheenvuoro edustaja Kankaanniemielle tähän kohtaan.

21.08 Toimi Kankaanniemi ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Kurvinen antoi täysin väärää tietoa. Vuonna 2010, aika tasan 11 vuotta sitten, täällä käsiteltiin Kreikka-tukea, ja me vastustimme sitä. Sitten 2011, heti kesällä, käsiteltiin Euroopan rahoitusvakausvälinettä, vastustimme sitä. Vuonna 2012 käsiteltiin Euroopan vakausmekanismia, ja perussuomalaiset vastustivat sitä. Mutta kun hallitus, silloinen Kataisen hallitus, vei ne läpi, niin silloin oli sitouduttu siihen, että sen mukaan joudutaan elämään, ja sen jälkeen tuli niitä maksuja, jotka johtuivat siitä sopimuksesta, jota perussuomalaiset vastustivat. Tämä on se tosiasia. Meitä ei voi syyttää yhdestäkään tukipaketista, sen perustamisesta ja hyväksymisestä, [Mikko Savolan välihuuto] ainoastaan siitä, että sitä on jouduttu, kun on sitoumus annettu, [Puhemies koputtaa] tekemään. Tässä ollaan samanlaisessa tilanteessa, että te sidotte Suomen siihen, mitä jatkossa [Puhemies koputtaa] joudutaan maksamaan.

Puhemies Anu Vehviläinen: Vastauspuheenvuoro, edustaja Kurvinen.

21.09 Antti Kurvinen kesk (vastauspuheenvuoro): Rouva puhemies! Minusta edustaja Kankaanniemi nyt hieman vääntelelee asioita. Kreikkaa jouduttiin lainoittamaan useammalla tukipaketilla, jotka olivat erittäin tyydyttäviä, mutta onneksi ne eivät ole Suomen silmille laenneet. Kreikan kolmas tukipaketti oli sellainen, mitä hierottiin pitkään täällä talossa, suuri valiokunta kävi kovaa pohdintaa. Se oli Sipilän hallituksen — keskustan, kokoomuksen, perussuomalaisten hallituksen — erittäin vaikea ratkaisu, ja perussuomalaiset sen kuittasivat, silloin muun muassa suuressa valiokunnassa toimivat... [Puhujan mikrofonin sulkeutuu] — Saisinko mikrofonin päälle?

Puhemies Anu Vehviläinen: No niin.

No niin. — Se oli suuressa valiokunnassa. Tätä Kreikan kolmatta tukipakettia hyväksyivät muun muassa sellaiset perussuomalaisten näkyvät poliitikot kuin Ville Tavio ja Mika Niikko.

Mutta, arvoisa puhemies, totean sen vielä, että itsekin en pidä tästä velalla toimimisesta. Toivoisin, että Euroopan unionin ja Euroopan kilpailukyky nousisi ja pärjäisimme digitaloudessa esimerkiksi Amerikan yhdysvalloille ja Kiinalle ilman jatkuvaa velan kanssa toimimista. Mutta tässä nähdään, että myös perussuomalaiset ovat joutuneet talouden realiteetteja kantamaan ja pienen kansakunnan vakautta ympärillämme vaalimaan. Ette ole niin puhtoisia kuin täällä väitätte.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Meri.

21.10 Leena Meri ps (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Todella koneeni meni jotenkin kokonaan pois päältä.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Mutta pyysin tämän puheenvuoron sen takia, koska edustaja Kurvinen puhui, että täällä haukutaan maanpettureiksi tai pettureiksi, ja sitten mainitsi minut tuossa nimeltä. Minä en ole kyllä semmoista termiä käyttänyt. En tiedä, miksi minun kohdallani tätä toitte esille. [Antti Kurvinen: Välihuuto teiltä!]

Sitten te puhutte pelottelusta, että ei saa pelotella. Mutta sieltä riveistä nousee tämä käsitys, että tätä ei voi uudestaan neuvotella, että koko EU menee kaaokseen. Eikös se nyt ole sitten pelottelua? [Antti Kurvinen: Realismia!] Esimerkiksi Eduskuntatutkimuksen johtaja Jokisipilä on todennut, että hän ei usko tällaiseen kaaokseen. Te koko ajan esitätte, että mikään uskottava taho ei ollut tällaisia lausuntoja antanut. On, mutta te ette halua niitä lukea.

Keskustan riveistä edustaja Savola puhui siitä, että on todella vaarallista tällainen informaatiovaikuttaminen. Onko siis informaation antaminenkin tänä päivänä jo vaarallista? Tiedän kyllä, että te haluatte suitsia kaiken kritiikin myös komission kautta jo tänne Suomeen, mutta että informaation antaminen on vaarallista kansalaiselle. [Puhemies koputtaa] Huh huh.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Savola.

21.12 **Mikko Savola kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Itsekin olen ulkoasiainvaliokunnassa jo jonkin aikaa ollut ja myöskin perehtynyt siihen, minkälaista vaikuttamista pystytään kansalaisiin tekemään ja minkälaista informaatiota pystytään antamaan. Huoli siellä on kova. Auttamatta se on kova, jos annetaan sellaista informaatiota, että meiltä menee itsenäisyys, meiltä menee kaikki, jos nyt tällainen paketti hyväksytään. Sen takia meidän pitää tuoda tasapuolisesti ja tämän keskustelunkin kautta sitä tietoa, mitä tämäkin paketti sisällään pitää. Ei tässä Suomen tavan kansalaisen kannalta mitään ihmeellisyyksiä tapahdu. Sen sijaan saamme vakautta tähän maahan, sen sijaan saamme tämän seitsemänvuotisen rahoituskehysten hyväksytyä, suomalaisille maanviljelijöille saamme uskoa tulevaisuuteen, seitsemäksi vuodeksi eteenpäin vakaan tukipolitiikan. Nämä ovat aika isoja asioita, ja nämä eivät ole mustavalkoisia asioita, niin kuin te perussuomalaiset haluatte antaa ymmärtää kansalaisille. Sen takia tämä paketti [Puhemies koputtaa] pitää hyväksyä, koska sillä saadaan vakautta tähän Eurooppaan ja nimenomaan Suomen kansalaisille.

Puhemies Anu Vehviläinen: Tähän debattiin vielä edustaja Mäkelä ja edustaja Kurvinen, ja sitten menemme puhujalistaan. [Mika Niikko: Syytös esitetty, pitää saada puheenvuoro!] — Edustaja Mäkelä.

21.13 **Jani Mäkelä ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kertoisin edustaja Kurviselle ihan tiedoksi, että EU ei tule koskaan pärjäämään USA:n ja Kiinan kanssa missään digitaloudessa. Se on absoluuttinen mahdottomuus. EU on mitätön tekijä niissä kuvioissa tämän päivän markkinaosuuksissa, eivätkä ne koskaan tule nousemaan. Ja tuo, mitä esittit edustaja Ranteen puheenvuorosta, oli aika erikoista vääristelyä. Mielestäni hän esitti aika yksityiskohtaisen laskelman siitä, miten Ruotsi onnistui parantamaan jäsenmaksuhelpotuksilla omaa saantiaan EU:n monivuotisesta rahoituskehyksestä. Voi olla, että se on keskustalle varsin kiusallista, että tulikin ostettua Suomeen aika kalliita siltarumpuja tällä kirjekuorella, mitä te niin suuresti mainostatte. Olisikohan nekin sadat miljoonat voinut käyt-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

tää järkevämmin kansallisen rahoituksen kautta kuin nyt EU:n kautta suodatettuina maataloustukiaisina? [Mikko Savola: Toivottavasti viljelijät kuuntelevat tätä!] Olisiko ne voinut jakaa kansallisesti? Epäilenpä, että olisi voinut. Ja nyt kun yleensäkin tulee ovista ja ikkunoista tätä vientiä, niin onko tämä raha nyt sitten teidän mielestänne iso vai pieni? Edustaja Kurvinen voisi juristina ottaa kantaa siihen, onko tämä paketti ylipäänsä enää legitiimi, koska ei ole enää sellaista koronavirusta käynnissä Euroopassa, joka tämän aikanaan oli oikeuttavanaan perussopimuksen 122 artiklan perusteella.

Puhemies Anu Vehviläinen: Ja vielä edustaja Kurvinen.

21.14 Antti Kurvinen kesk (vastauspuheenvuoro): Rouva puhemies! Ensin totean tästä laillisuuskeskustelusta, että meillä on eduskunnan perustuslakivaliokunta tehnyt erittäin uutteraa työtä ja riippumatonta työtä, niin kuin sen pitää tehdä. Jälleen kerran on happotestin käynyt lävitse perustuslakivaliokunta ja siitä selvinnyt. He totesivat, että tämä on niin iso asia meidän budjettivallan kannalta, pitkä sitoumus, että se vaatii kahden kolmasosan enemmistön. Meillä on oikeuskansleri arvioinut tätä asiaa valtioneuvoston käsittelyssä, ja EU:lla on omat toimielimensä arvioimassa eurooppaoikeutta. Minusta voitaisiin keskittyä poliittiseen ja talouskeskusteluun.

Mutta toivon, puhemies, että kaikki eteläkarjalaiset, erityisesti viljelijät ja muutkin maakunnan asukkaat siellä kuuntelivat ja lukevat pöytäkirjoista ja katsovat nauhalta edustaja Mäkelän puheenvuoron. Nämä aluetuet ja maataloustuet ovat turhanpäiväisiä siltarumpuja. [Leena Meri: Ei kukaan ole tällaista väittänyt!] Ei sillä ole väliä, millä tavalla EU:n rahoilla, EU:n saannoilla, autetaan maaseudulla ja maakunnissa asuvia ihmisiä. Tässä, puhemies, tulee esille täysin se perussuomalaisten arvomaailma, todella halveksuva arvomaailma siellä maakunnissa... [Leena Meri: Vääristelette! — Puhujan mikrofonin sulkeutu]

Puhemies Anu Vehviläinen: Taas jostakin otettiin mikrofonin pois päältä. [Leena Meri: Ei ole kukaan ottanut, nämä menevät näin!]

No niin. — Totean, puhemies, loppuun vielä, että tässä näkyy se, että hyvin ylenkatsovasti perussuomalaisista katsotaan tätä maaseudun kehittämistä ja sinne tulevia aluerahoja, ja tämä on myös viesti siitä, miksi niitä rahoja kannattaa kierrättää Brysselin kautta. Hyvänen aika, jos perussuomalaiset [Puhemies koputtaa] täällä Helsingissä siitä päättäisivät! Ei paljon mitään tulisi, kun teidän puheitanne kuuntelee. [Perussuomalaisten ryhmästä: Vääristelet!]

Puhemies Anu Vehviläinen: Näin. — Nytpä mennään takaisin puhujalistaan, ja seuraavaksi edustaja Harjanne, poissa. — Edustaja Niikko.

21.16 Mika Niikko ps: Arvoisa rouva puhemies! Tässä puheenvuorossa hiukan kestää, koska ensin ennen puheenvuoron pitoa haluan vastata edustaja Kurviselle näihin esitettyihin syytöksiin.

Edustaja Kurvinen, mainitsitte, että perussuomalaiset olivat hyväksymässä Kreikka-kolmostukipakettia 2015, mikä pitää kyllä paikkansa. Tämä tapahtui silloisessa suuressa valiokunnassa ja silloisen puheenjohtaja Timo Soinin paimentamana. Nyt täytyy kuitenkin

erottaa kaksi asiaa. Silloin ei hyväksytty mitään uutta rahaa vaan silloin hyväksyttiin se, kuten varsin hyvin tiedät, että sitä Euroopan vakausmekanismin 500 miljardin euron rahastoa saa käyttää Kreikan tukemiseen. [Toimi Kankaanniemi: Juuri näin!] Elikkä mitään uutta rahaa ei jaettu, perussuomalaiset eivät sellaista silloinkaan hyväksyneet, ja tämä oli se päätös. [Toimi Kankaanniemi: Totta!] Toisekseen, onko tässä perussuomalaisten ryhmässä enää paikalla yhtään niitä johtajia, jotka silloin tämän ajoivat läpi? [Perussuomalaisten ryhmästä: Ei ainuttakaan!] Onko niitä täällä? Näkyykö Soinia tai näkyykö muita ministereitä, jotka silloin olivat? Ei näy, koska muun muassa tämä jakoi meidän ryhmämme ensi metreillä, kun oltiin hallituksessa oltu vasta neljä kuukautta. [Antti Kurvinen: Äänestitte tukipaketin puolesta!] Siinä mielessä voitte olla varmoja siitä, että me olemme ajaneet ja ajamme edelleen Suomen etua näissä päätöksissä.

Ja nyt kun mennään tähän varsinaiseen pihviin, niin edustaja Savola, on mielestäni hiukan pelottelua vuorostaan hallitusten jäsenillä se, että mikäli me ei nytten hyväksytä tätä tukipakettia, niin tämä vaikuttaa suoraan siihen, että Suomesta tulee epävakaa alue, koska Euroopasta tulee epävakaa alue, [Mikko Savola: Siinä on riski!] ja olette myös sanonut, että tämä on turvallisuuspolitiikkaa ja myös tällaisista informaatiovaikuttamista tapahtuu, jos ei tällaisia tukipaketteja hyväksytä, ja viljellään vääriä mielikuvia siitä, [Mikko Savola: Siltä vahvasti vaikuttaa!] että se vie itsenäisyyden. Tiedät varsin hyvin sen, että perussuomalaiset tässä tapauksessa tarkoittavat sitä, että tämä vie meidän taloudellisen päätöksenteon itsenäisyyden tämän äänestyksen jälkeen, mikä täällä tehdään, mikäli tämä tukipaketti hyväksytään, ja se on askel siihen kehitykseen, joka vie Suomen suvereniteetin päätöksistä budjetin osalta ja myös monelta muulta osalta. Tämä kehitys on väistämätön, ja tätä perussuomalaiset eivät halua missään tapauksessa hyväksyä.

Arvoisa rouva puhemies! Muutama sananen tästä koko prosessista. Haluan muutaman asiantuntijan lausunnon nostaa esille, jotka ovat valiokuntaan tuoneet oman mielipiteensä tästä, mikä tässä elpymisvälineessä on kysymyksessä.

Esimerkiksi asiantuntija Kare Halonen on maininnut, että mikäli elpymisväline ei tulisi voimaan, niin komissio ei voisi ottaa lainaa eikä myöntää avustuksia tai lainaa yhdellekään jäsenvaltiolle. Elikkä tämä on se lähtökohta. Kaikki ymmärtävät sen, että elpymisväline avaa komissiolle uuden väylän ottaa lainaa ja sitouttaa jäsenvaltiot yhteiseen velanmaksuun. Tämä tarkoittaa myös sitä, että Suomi sitoutuu niin Italian, Espanjan kuin monen muun etelävaltion ja Itä-Euroopan maan velanmaksuun muistaakseni 13 miljardilla eurola sen lisäksi, että se nettomaksaa siitä noin 4 miljardia euroa heidän hyväksensä. Perussuomalaisille äänestäjille tämä ei käy. Me emme hyväksy sitä, että me menemme kohti tulonsiirtounionia, jossa ei todellakaan edistetä Suomen vientiä vaan joidenkin muiden maiden omaa elintaso.

Toinen tärkeä asia, minkä tämä asiantuntija Kare Halonen mainitsi, on se, että jos rahoituskehys kaatuisi, niin mitä tapahtuisi silloin, mitä tapahtuisi, jos kaatuisi myös tämä seitsemän vuoden budjetti. Hyvin yksinkertainen vastaus, minkä me kaikki tiedämme, on se, että ne jouduttaisiin neuvottelemaan uusiksi. [Leena Meri: No niinpä!] Ei se sen kummemp juttu ole. Ja mitä sen aikana tapahtuisi? Sen aikana tapahtuisi niin, että käytettäisiin vanhaa budjettia. Ei EU pysähtyisi, eivätkä ne tulot ja maataloustuet sinne keskustan mainitsemiin maakuntiin pysähtyisi mihinkään. [Anneli Kiljunen: Mutta se sekoittaisi koko Euroopan talouden ja elinkeinoelämän!] Täytyy muistaa myös se, että Suomi viime kädessä on itse vastuussa omasta maataloudestaan, sen tukemisesta niin kuin turvetuotannon ylös-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

tai alasajosta. Me teemme ne päätökset täällä. Emme voi tukeutua Brysselin päätöksiin tai mennä niiden selän taakse ja sanoa, että ilman tätä meillä kaikki täällä loppuu.

Sitten täytyy muistaa vielä se, että meillä olisi ollut vaihtoehtona tukeutua eurokriisiaikana niihin olemassa oleviin rahoitusmekanismeihin, ja yhdistettynä jonkinasteisiin rahoituskehyskauden aikana korotettuihin jäsenmaksuihin tästä oltaisiin päästy vaikka kuin pitkälle neuvottelukierrokselle. Näin sanoi Vesa Vihriälä omassa lausunnossaan valiokunnalle 15.2.2020. Nämä yhdessä EKP:n vahvan tuen kanssa olisivat mahdollistaneet, ettei mitään dramaattista olisi tapahtunut, jos oltaisiin uudelleen neuvoteltu.

Mutta se ei käynyt hallitukselle. Hallitus tuli tänne eduskuntaan tänään valtiovarainministerin suulla esittämään, että me ollaan jo lyöty kättä Brysselissä: me ollaan lyöty viime syksyisen suuren valiokunnan päätöksen jälkeen kättä ja luvattu, että me ollaan mukana. Kuinka näin voidaan toimia demokratiassa? Miten te voitte mennä lupaamaan yhtään mitään, koska eduskunta sen viime kädessä päättää? Tämä näytelmä, jota täällä tänään käydään, on osoitus siitä, että te ette arvosta demokratiaa ja sitä päätöksentekoa, mitä esimerkiksi perustuslakivaliokunnassa on pohdittu. [Mikko Savolan välihuuto] Ettehan te voineet tietää, onko tämä edes perustuslain mukaista, silloin kun te päätitte Brysselissä, että me olemme mukana. [Mikko Savola: Kuinka se olisi pitänyt hoitaa?] — Alkujaan, edustaja Savola, se olisi pitänyt hoitaa toisella tavalla neuvotellen parempi sopimus, sellainen sopimus, joka ei johda tällaiseen tulonsiirtounioniin, mihin se nyt johtaa. [Antti Kurvinen: Ei ole vaihtoehtoja!] — Kyllä niillä muilla eli neljällä nuivalla maalla, jotka saivat itse tästä nettosaanteena hyvin paljon, oli heidän mielestään hyvinkin paljon vaihtoehtoja. [Välihuutoja]

Puhemies Anu Vehviläinen: Antakaa puhujan puhua, mutta samalla totean, että meillä on edelleen näissäkin puheenvuoroissa 5 minuutin suositus. — Puhuja jatkaa.

No niin, arvoisa puhemies, en pitkitä sitten puhettani enempää. Jatkan myöhemmissä vaiheissa, koska en päässyt tähän puheeseenikaan vielä kiinni vaan siteeraan näitä asiantuntijalausuntoja.

Loppuun haluan sanoa vain sen, että totuus tässä kaikessa on se, että avustukset ovat suurelta osin tulonsiirtoja EU:n korkean elintason mailta alemman elintason maille. Tämän myös vahvisti tänään valtiovarainministeri. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Näin. — Toistan todella vielä sen, että edelleenkin myös näissä puheenvuoroissa, joita ei ole etukäteen varattu, on 5 minuutin suositus. — Seuraavaksi edustaja Autto.

21.23 Heikki Autto kok: Arvoisa rouva puhemies! Olen vahva eurooppalaisten maiden yhteistyön ja Euroopan unionin kannattaja. Euroopan unioni on sopimusperusteinen valtioiden liitto, ei liittovaltio. Euroopan unionia koossa pitävänä voimana täytyy toimia yhteinen arvopohjamme. Toimimme demokratian, vapaan yhteiskunnan ja ihmisoikeuksien majakkana maailmassa, edistämme vapaata kauppaa ja oikeusvaltiota. Näiden arvojen varaan voimme luoda yhteistoiminnallamme taloudellisia hyötyjä sekä maanosamme maille että maailmalle. Näin edistämme vakautta ja vaurautta. Huolehdimme, että Eurooppa on hyvä koti meille eurooppalaisille.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Arvoisa rouva puhemies! Äänestän huomenna ”ei” eli elpymispakettia vastaan juuri siksi, että mielestäni Euroopan unioni on Suomelle niin valtavan tärkeä, enkä voi ymmärtää niitä puheita, joissa osa hallituspuolueiden kollegoista syyttää pakettia vastaan äänestäviä EU-vastaisuudesta. Siitä ei varmasti ainakaan omalta osaltani ole kyse.

Paketin pitkän aikavälin haitat Suomelle ja Euroopan unionille ovat todennäköisesti suuremmat kuin mahdolliset lyhyen aikavälin hyödyt. Velanotto jäsenmaiden piikkiin rikkoo aivan selvästi EU:n perussopimusta ja aiheuttaa myös taloudellista moraalikatoa. Tämä puolestaan heikentää pitkässä juoksussa EU:n yhtenäisyyttä ja kilpailukykyä, joka puolestaan vahingoittaa maanosamme vakautta ja vaurautta.

EU on Suomen taloudelle ja turvallisuudelle, kaikille suomalaisille ihmisille ja yrityksille valtavan tärkeä, ja siksi Suomen tulee aktiivisesti vaikuttaa siihen, ettei EU rakenna mekanismeja, jotka uhkaavat johtaa unionin haurastumiseen. Siksi on erittäin tärkeää, että tässä yhteydessä valtiovarainvaliokunnan mietintöön saatiin valiokuntatyöskentelyn loppuvaiheessa mukaan ponsia, jotka toivottavasti viitoittavat Suomen tulevaa EU-politiikkaa ja antavat koko unionille toivoa velkaunionin tien välttämisestä. Näitä mietinnön mukaisia ponsia kannatan ja tulen niiden puolesta työtä tekemään, vaikka itse elpymisvälinettä en kannatakaan. Samalla pelkään pahoin, että paketti ei ole jäämässä ainutkertaiseksi, jos emme tätä yhteisen velan tietä pysäytä alkuunsa.

Arvoisa puhemies! Ymmärrän kuitenkin hyvin myös niitä kollegojani, jotka äänestävät toisin. On varmasti niinkin, että kun haluamme, että Euroopan unionilla on tulevaisuutta vielä 25 vuoden kuluttuakin — ja itse siis pidän tätä painavimpana tarkasteluajanjaksona — on aivan yhtä lailla relevanttia tietysti miettiä, että Euroopan unionin täytyy selviytyä myös seuraavista kolmesta kuukaudesta. En kuitenkaan itse usko, että Euroopan unioni ajautuisi minkäänlaiseen hallitsemattomaan tilanteeseen, vaikka Suomen eduskunta elvytyspaketin hylkäisikin. Itse asiassa monessa muussa parlamentissa varmasti huokaistaisiin helpotuksesta, kun kiistanalainen ja koko maanosan mittakaavassa vieläpä aivan ilmeisen väärään ajankohtaankin ajoittuva elvytys voitaisiin miettiä vielä kerran uudestaan.

Arvoisa rouva puhemies! Sellaisessa Euroopan unionissa ei ole mieltä, jossa kumppanuutta joudutaan ostamaan tulonsiirroilla maiden välillä. Sellainen kehitys ei ole hyväksi Euroopan unionille. Ratkaisut, jotka palkitsevat huonosta taloudenpidosta ja rankaisevat hyvistä, eivät kannata Eurooppaa kohti hyvää tulevaisuutta. Tarvitsemme vakaata ja vahvaan sääntöpohjaan nojaavaa Euroopan unionia. Sen puolesta teen töitä, jotta Suomi voi menestyä mahdollisimman hyvin yhdessä eurooppalaisten kumppaneidemme kanssa. [Leena Meri: Hyvä puheenvuoro! — Mauri Peltokangas: Isänmaallisia kaikuja oli!]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kopra.

21.28 Jukka Kopra kok: Arvoisa rouva puhemies! En kyllä pidä tavasta, jolla EU on tätä elpymispakettia rakentanut. Yksi sen valuvioista on avustusten liian suuri osuus suhteessa jäsenmaille annettaviin lainoihin. Yhteisvastuullinen lainanotto vie kehitystä väärään suuntaan. Muita epäkohtia on lukuisia, ja niistä olemme koko päivän näissä puheenvuoroissa kuulleet. Lista on pitkä. Oma lukunsa on se ylimielinen tapa, jolla hallitus lähti pakettia Suomessa jalkauttamaan. Jos päätös tehdään yhdessä, miksei elpymispaketin toteutusta tehdä yhdessä?

Kokoomus vaati tähän tekeillä olevaan päätökseen tiukat reunaehdot. Olen iloinen, että tämä loppujen lopuksi tapahtui hallituksen kanssa yhteistyössä. Reunaehdot eivät Brysse-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

liä sido, eikä kukaan sellaista väitäkään, mutta ne sitovat kuitenkin omia ministereitämme ja virkamiehiämme. Vastedes Suomesta ei lähde kukaan ministeri takki auki tekemään lupauksia kriisipaketeista Brysseliin, sillä kun ja jos tämä mietintö hyväksytään, sitoo se eduskuntaa ja hallitusta. Linjan muuttaminen olisi tässä nyt syntyneen sovun vastaista. Linjan muutos vaatisi kokonaan uuden päätöksen.

Brysselistä on kuulemma moitittu kansalaiskeskustelua ja suomalaisten toimintaa ja hankalaa asennetta asiassa. Tiedoksi sinne EU-parlamentin ja komission suuntaan: kun esitätte huonoja ratkaisuja, niin tällaista niistä täällä Suomessa sitten seuraa.

Omassa pohdinnassani tärkeimmällä sijalla on vakaus. Uskon, että elpymispaketti kaikesta huolimatta lisää vakautta lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä niin talouden kuin turvallisuudenkin saralla. Se on tärkeää, kun suomalaiset ihmiset, yritykset ja yhteiskunta toipuvat pandemiasta. EU-asioista jähisemisen sijaan Suomen pitäisi laittaa nyt omat kilpailukykyyn vaikuttavat rakenteet kuntoon sekä tehdä työntekoon ja yrittämiseen kannustavia uudistuksia. Nousukausi epäilemättä tulee, mutta se, millä tavoin Suomi on siinä mukana, on ihan toinen tarina. Edellinen vahva kansainvälinen nousu meinasi mennä meiltä kokonaan ohi ja roikuimme siinä vaivoin mukana. Suomen potentiaali jäi silloin hyödynnetämättä. Niin voi käydä nytkin, ellei katsota mallia vaikkapa Ruotsista, jossa hyvinvoinnin kasvu menee yhä kauempana edellämme, sillä siellä on tehty työelämään ja talouteen vaikuttavia merkittäviä rakenteellisia uudistuksia.

Yksi ongelmamme lienee täällä Suomessa se, ettei meillä riittävän leveällä rintamalla keskitytä EU-politiikkaan. Tuntuu, että se on muutamien asiaan keskimääräistä enemmän vihkiytyneiden kansanedustajien oman kiinnostuksen varassa. Asioihin tulee tarttua niiden ollessa vielä syntyvaiheessa. Suomen etua pitää ajaa jo valmisteluvaiheessa, niin muutkin tekevät. Otteemme tulee olla kriittisempi. Olen EU-myönteinen ja haluan kehittää EU:ta paremmaksi ja uskon, että EU jalostuu paremmaksi kritiikin eikä alamaistyyppisen nöyristelyn myötä.

Oma lukunsa on se ylenpalttinen kuuliaisuus, jolla virkamieskuntamme suhtautuu kaikkeen Brysselistä tulevaan. Usein eduskuntaan tuodaan esityksiä, joissa direktiivien ynnä muiden vaatimukset toteutetaan tiukempina kuin on tarpeen, ikään kuin haluttaisiin omiin säädöksiin kunnon toleranssi yläkanttiin, ettei kukaan vain vahingossakaan pääse Brysselistä sanomaan, ettemme tekisi, mitä käsketään. Suomen tulee toimia toisin. On aivan oikein vaatia Suomen etua, ja meidän tulee tehdä se jatkossa ponnekkaammin. Jos emme itse vaadi Suomen etua, ei sitä kyllä vaadi kukaan muukaan.

Arvoisa puhemies! Elpymispaketti on huono, mutta se on tarjolla olevista vaihtoehdoista vähiten huono. EU:n on pystyttävä parempaan ja vastattava paremmin kansalaisten odotuksiin myös Suomessa. Maamme tulevien hallituksien ei pidä toista kertaa edetä tällaisten ehdotusten kanssa alkua pidemmälle. Pitkin hampain olen valmis kannattamaan valtiovainvaliokunnan mietintöä ja vakauden vuoksi äänestän ”jaa”.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Strand.

21.33 Joakim Strand r: Kiitos, arvoisa puhemies! Täällä on pidetty pitkiä puheita, ja varmaan tässä vielä puhutaan pitkään, joten itse otan nyt koppia ihan muutamasta asiasta tässä vaiheessa.

Tässä on pidetty monia hyvin vastuullisia puheenvuoroja, muun muassa edustajat Kurvinen, Savola ja Kopra tässä äsken. Mielestäni myös edustaja Orpo totesi aika hyvin tämän

ison kuvan, että tarvitsemme vahvan ja toimintakykyisen Euroopan unionin. Siitähän tässä on kyse, pohjimmiltaan rauhan projektista. On täysin mahdotonta sanoa, missä me oltaiisiin tänä päivänä suhteessa geopolitiittiseen tilanteeseen, USA:han, Kiinaan, Venäjään, ilman Euroopan unionia, ilman sisämarkkinoita ja kaikkea, mitä siihen liittyy. Pelkkä tieto siitä, että tällainen paketti oli suunnitteilla, rauhoitti silloin markkinoita. Muistamme reilu vuosi sitten, kun tv-uutiset oli täynnä ylityksiä espanjalaisia ja italialaisia sairaaloita. Hyvä, etteivät ihmiset kuolleet kaduille, niin kuin tänä päivänä Intiassa — poltetaan, öppnä krematorier, niin kuin oli just uutisissa aika järkyttäviä näkyjä.

Elikkä jos tätä isoa kuvaa katsoo, niin on täysin selvä, että meidän täytyy saada talous kunnolla pyörimään tulevinakin vuosina. Ja voi kääntää asian myös niin päin — tässä on puhuttu tietenkin paljon Suomesta pienenä vientivetoisena maana, mutta se, että nyt koko maailma, myös USA ja Kiina ja Eurooppa, panostaa niihin kahteen kärkeen, missä me ollaan parhaita: energia- ja ympäristöteknologia ja digitalisaatio. [Antti Kurvinen: Nyt tulee asiaa!] Sehän luo valtavia mahdollisuuksia. Muun muassa tulevaisuusvaliokunta on eri yhteyksissä korostanut, että Suomen tulisi panostaa erityisesti energia- ja ympäristöteknologian systeemitason tutkimus-, kehitys-, innovaatio- ja liiketoimintaosaamiseen. Me voidaan saada jopa iso, sanotaanko äärimmäisen iso osa, monenkertaisesti takaisin se, mitä me nyt tavallaan maksetaan. Elikkä tähän ei ole matemaattinen, kamreerimainen harjoitus, vaan tämä on paljon, paljon isompi asia. Se ei tarkoita, että olisi mitenkään täydellinen paketti.

Det är på inga sätt ett perfekt paket, och jag har också stor respekt för dem som är av annan åsikt.

Kunnioitan myös sitä, että tätä vastustetaan, mutta minä en ymmärrä, miksi tästä ei voisi puhua järkevällä tavalla. Kyllä kaikki nämä heitot epäisänmaallisuudesta ja muusta — en oikein jaksa ymmärtää. Tarkoittaako se myös, että nämä meidän ykkösketjun yritysjohtajat, jotka vetoavat meihin äänestämään tämän puolesta, ovatko he epäisänmaallisia? Eivät minun mielestäni. Aika paljon on luotu työtä tähän maahan.

Se, mistä pitäisi puhua enemmän, on kuitenkin tämä Euroopan sisäinen skaba ja valtion rooli siinä. Jos katsotaan vaikka Teslan uusinta Berliinin projektia — Saksa tukee miljardilla eurolla. Katsotaan myös näitten globaalien konsernien sisäistä kilpailua. Joka päivä käydään siitä skabaa, tehdäänkö tutkimusta, kehitystä Suomessa, Italiassa, Kiinassa, [Puhemies koputtaa] USA:ssa. Tämä on se pelikenttä, mihin meidän pitäisi keskittyä, että me saadaan Suomeen nyt mahdollisimman paljon tki-toimintaa, [Puhemies koputtaa] ja sitä kautta uutta työtä.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Salonen.

21.36 Kristiina Salonen sd: Arvoisa puhemies! Olemme jälleen historiallisen ja uudenaikaisen tilanteen edessä. Joku voi ajatella, että sanon näin siksi, että Rauman Lukko on juuri voittanut jääkiekon suomenmestaruuden [Keskeltä: Onnea!] 58 vuoden tauon jälkeen. Tämä päivä on totta tosiaan historiallinen. Historiallinen tämä aika on myös siksi, että yli vuoden ajan koko maailma on elänyt koronaviruksen varjossa ja sen runtelemana. Olemme pyrkineet selviytymään parhaan kykymme mukaan tästä kaikesta. Olemme etsineet

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

keinoja, joilla jatkaa eteenpäin. On ymmärrettävää, että hyppy tuntemattomaan on herättänyt huolta.

Kuten te kaikki kansanedustajat, olen itsekkin saanut viime viikkojen aikana ennennäkemättömän määrän palautetta ja kysymyksiä. EU:n omien varojen päätös herättää suuria tunteita, ja se on täysin ymmärrettävää. Kuitenkin samalla on hyvä tiedostaa, että liikkeellä on ollut myös valtava määrä sellaista tietoa, joka ei pidä paikkaansa. Siksi onkin tänään täällä salikeskustelussa ollut tärkeää tuoda esiin päätöksenteon taustoja ja faktoja, jotka ovat osin ehkä jääneet tämän muun viestin alle. Vain avoimuuden kulttuurilla ja faktatiedon jakamisella pystymme käsittelemään nämäkin suuret päätökset, aivan kuten edustaja Strand tuossa omassa puheenvuorossa esille nosti.

Arvoisa puhemies! Tämä kokonaisuus on huolestuttanut ihmisiä erityisesti siitä syystä, että olemmeko tekemässä nyt aivan varmasti järkevintä mahdollista ratkaisua Suomen edulle, kun osallistumme koko EU:n yhteiseen rahoituspakettiin. Suomi on kiinteä osa Eurooppaa ja sen sisämarkkinoita. On selvää, että koko EU:n talousalueen elpyminen on myös Suomen etu. EU-maiden osuus Suomen ulkomaankaupasta on lähes 60 prosenttia. Ilman Euroopan elpymistä myöskään Suomen talouden elpyminen ei ole mahdollista. Suomi on avoin, vientivetoinen, pieni talous. Elämme keskinäisessä riippuvuudessa EU-maiden ja muun maailman kanssa, emmekä yksinkertaisesti pysty toimimaan tästä kehyksestä irrallisina toimijoina.

Ratkaisu ei ole varmaankaan täydellinen, eikä täydellisyys ole realistiset mahdollisuudet katsottuna edes mahdollista. Olemme kuten muutkin maat yksi ratkaisua neuvotelleista monista maista. Rahoituspakettiin osallistuminen on paitsi vastuullisin myös Suomen edun kannalta järkevin ratkaisu. Tätä parempaa ratkaisua ei yksinkertaisesti ole tarjolla, ei perussuomalaisilla eikä muillakaan. Ja mielestäni sekin on rehellistä myöntää. Ei se, että vain vaaditaan parempaa, ole vaihtoehtoinen ratkaisu.

Merkille pantavaa on myös se, että muun muassa elinkeinoelämän toimijat ja talouden asiantuntijat kannattavat Euroopan unionin rahoituspaketin ja siihen sisältyvän elpymisvälineen hyväksymistä. On harvinaista, että mistään näin suuresta poliittisesta kysymyksestä on ollut näin laajaa yksimielisyyttä olemassa asiantuntijoiden keskuudessa.

Arvoisa puhemies! Viimeiseksi haluaisin korostaa, että Euroopan unionin arvo ei perustu Suomelle pelkästään talouteen, vaan EU on meille myös tärkeä ulko- ja turvallisuuspoliittinen selkänoja. Siitä näkökulmasta meidän on osattava arvioida myös vaihtoehtojamme. Kun vastustaa, on annettava myös vaihtoehtoja yhtenäisen Euroopan ja EU:n tilalle. Vaikka haluaisimme, emme voi tehdä päätöksiämme irrallisena ympäröivästä maailmasta, emme enää 2020-luvulla, muttei se tarkoita, ettemmekö tekisi päätöksiä itsenäisinä ilman painostusta. On osattava erottaa nämä kaksi asiaa toisistaan.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Räsänen.

21.40 Päivi Räsänen kd: Arvoisa rouva puhemies! Täällä on tänään puhuttu paljon luottamuksesta, siitä, heikentyykö luottamus Suomeen, jos tämä päätösehdotus huomenna hylätään. Mieleeni on noussut tästä keskustelu, jota käytiin, kun Euroopan unionissa oli kova paine saada laajennettua Schengen-alue Bulgariaan ja Romaniaan vastoin niitä periaatteita, joista aiemmin oli EU-pöydissäkin yhdessä sovittu. Tässä oli painetta niin kotimaan politiikassa kuin ministerineuvostossa, jossa käytännössä jäin lähes yksin. Mutta jälkikäteen tätä Suomen tiukkaa linjaa kiitettiin, sitä, että ei taivuttu tuohon enemmistön painostuk-

seen. Ajattelen, että tässäkin tapauksessa olisi sekä kansallisen edun että myös Euroopan unionin tulevaisuuden ja taloudenpidon näkökulmasta pidettävä kiinni niistä yhteisesti sovitusta periaatteista, joiden varaan Euroopan unioni on rakennettu, ja se tarkoittaa sitä, että tämä ehdotus hylättäisiin.

Todellakin tässä on kysymys luottamuksesta, siitä, voimmeko luottaa, että näistä säännöistä ja periaatteista pidetään kiinni. Kyllä tässä häviäjänä, jos tämä huomenna hyväksytään, on paitsi Suomi myös itse Euroopan unioni, eli jos itsenäisten jäsenvaltioiden yhteistyön ja yhteisten pelisääntöjen kunnioittamisen pohjalta toimiva linja ja vastuullisen taloudenpidon linja hylätään, niin katoaa myös järjestelmän legitimitetti kansalaisten näkökulmasta.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Hopsu poissa, edustaja Adlercreutz poissa. — Edustaja Kalli [Eduskunnasta: Oli Packalén välissä!] — Anteeksi, nyt kävi minulle moka. Minä katsoin kahta listaa, ja täällä on kyllä edustaja Packalén. Pyydän anteeksi teiltä molemmilta. — Edustaja Packalén, olkaa hyvä.

21.43 Tom Packalén ps: Arvoisa puhemies! EU:n elpymispaketissa on kyse merkittävästä askeleesta unionin historiassa. Tämä jättirahasto muuttaa olennaisesti unionin luonnetta ja unionin toimielinten ja jäsenmaiden välisiä suhteita. Elpymispaketti sisältää perustavankaltaisia oikeudellisia ongelmia, eikä ehdotukselle ole osoitettavissa selkeää ja hyväksyttävää oikeusperustaa unionin perussopimuksista.

Euroopan unionin toimista tehdyn sopimuksen 310 artiklan perusteella unionin talousarvioon otettavien tulojen ja menojen on oltava tasapainossa eikä unioni voi rahoittaa toimintaansa ottamalla lainaa. Saman sopimuksen 125 artikla sisältää lisäksi niin sanotun avustamiskieltolausekkeen, joka kieltää unionia ja jäsenmaita ottamasta vastatakseen toisen jäsenmaan taloudellisia vastuita. Elpymispaketti rikkoo siten räikeästi EU:n omia sääntöjä, niin perussopimusta kuin Suomellekin tärkeää oikeusvaltioperiaatetta. Oikeusvaltioperiaatetta on aina pidetty EU:n toiminnan kulmakivenä, ja se on yksi EU:n perussopimuksen mukaisista perusarvoista. Oikeusvaltioperiaate edellyttää, että mahdollisissa kriiseissä edetään perussopimuksen mukaisesti. Jos nyt yhteisistä sopimuksista ei pidetä kiinni, ajaudumme väistämättä vaaralliseen tilaan, jossa mihinkään ei voi jatkossa luottaa. EU ja varsinkin Marinin hallitus ovat olleet jatkuvasti huolissaan siitä, noudattavatko yksittäiset jäsenvaltiot oikeusvaltioperiaatetta. Nyt kuitenkin pääministerimme johdolla Suomen hallitus ei kannakaan huolta siitä, että elpymispaketti itsessään horjuttaa ja jopa halventaa oikeusvaltioperiaatteen merkitystä.

Arvoisa puhemies! Elpymispakettia ei ole rakennettu korjaamaan koronan tuhoja. Tämän osoittaa jo se, että nettomaksaja-asemaa määriteltäessä koronan vaikutukset eivät olleet ratkaiseva tekijä vaan jäsenvaltioiden talouden tila sekä aikaisempi työttömyysaste. Elpymispaketin rahat jaetaan maille, jotka ovat hoitaneet talouttaan huonosti. Rahan vastaanottamiseksi ei edellytetä talouden rakenteellisia muutoksia. Jäsenvaltioita suoraan kannustetaan ja motivoidaan leväperäiseen taloudenpitoon, eikä markkinakuri luo enää painetta rakenteellisiin uudistuksiin. Tämän lisäksi myös elpymisrahoituksen käytön koordinointi ja seuranta tulee jäsenmaissa mitä todennäköisimmin jäämään puolitiehen. EU-tukien käyttö olisi pitänyt neuvotteluissa sitoa tiukkaan valvontaan sekä uhkaan elvytyspaketin varojen sanktioista tai jopa epäamisestä, mikäli talouden rakenteen uudistuksia ei velkaisissa jäsenmaissa tehdä. Tällaista valvontaa pakettiin ei kuitenkaan sisällytetty.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Elpymispaketissa palkitaan heikosti talouttaan hoitaneita jäsenmaita ja asetetaan taloutensa hyvin hoitaneet maat maksajiksi. Näin EU:ssa muhivia talouskriisejä lykätään myös eteenpäin. Näiden seurauksena elvytyspaketti ei tule jäämään kertaluontoiseksi.

Välimeren ja Itä-Euroopan maiden huonoa taloudenhoitoa ja ylivelkaantumista ei ratkaista velkaa lisäämällä vaan perusteellisilla rakenteellisilla uudistuksilla. Suomen tehtävä ei ole lahjoittaa rahaa kilpailijamailleen samalla tarjoamalla suorastaan palkintoa huonosta taloudenhoidosta.

Arvoisa puhemies! Kansallisen tason elvyttäminen olisi Suomelle aidosti tarkkarajaista ja todellisuudessa kohentaisi talouttamme. Yhdessä otettu velka taas vie Suomea ja Euroopan unionia kohti raskaampia yhteisvastuita ja sitoo jäsenmaat entistä tiukemmin yhteen. Tällaiseen yhteiseen velkaunioniin Suomi ei ole liittynyt eikä ole sitoutunut. Elpymisväline merkitsee EU:n muuttumista yhä vahvemmin tulonsiirto-, yhteisvelka- ja verounioniksi ilman, että jäsenmaiden kansalaisten mielipiteitä kysytään. Tämä on vakava loukkaus Suomen kansaa kohtaan mutta myös EU:n korostamaa demokratiaa ja avoimuutta kohtaan.

Marinin hallituksen ja useiden asiantuntijoiden esittämät perustelut paketin välttämättömyydestä ovat epätarkkoja ja kyseenalaistettavissa. Vaikutusarvioitakaan ei ole juuri tehty. Lisäksi valtiovarainministeriön muistiossa elpymispaketin kasvua lisäävä vaikutus on arvioitu jopa erittäin pieneksi. Mihin olemme siis ryhtymässä? Kun paketin maakohtaiset maksut ja saannot netotaan, on ilmeistä, että elpymispaketti on tulonsiirtopaketti Välimeren kriisimaille ja Itä-Euroopan EU-kriittisille maille. Kyseessä ei ole koronapaketti eikä elvytyspaketti vaan poliittista vakautta ostava paketti. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Ja nyt edustaja Kalli.

21.49 Eeva Kalli kesk: Arvoisa rouva puhemies! Monissa puheenvuoroissa on tuotu ansiokkaasti esiin erilaisia puutteita ja ongelmia monien EU-maiden talouksissa ja yhteiskunnan toiminnassa. Suureen osaan näistä näkemyksistä on helppo yhtyä. On myös totta, että EU-maat ovat keskenään kovin erilaisia niin julkistalouden kestävyys, elinkeinorakenteen kuin talouden, työelämän ja yhteiskunnan rakenteiden osalta laajemminkin. Elvytyspaketin kaataminen ei kuitenkaan poistaisi näitä ongelmia mutta aiheuttaisi sen sijaan paljon uusia, vakavia ongelmia. Paketin luhistuminen ei tervehdyttäisi esimerkiksi Etelä-Euroopan maiden julkisia talouksia tai ikään kuin taikatemponomaisesti aikaansaisi merkittäviä, sinänsä toivottavia rakenteellisia uudistuksia meillä tai muualla. Paketin kaataminen ei saisi julkisia palveluita, elinkeinoelämää tai yhteiskunnan infrastruktuuria uudistumaan nopeammin. Se ei siis olisi ratkaisu edellä keskustelussa esiin nostettuihin ongelmiin, eikä täällä pidä sellaista kuvaa kenenkään antaa.

Sen sijaan on olemassa merkittävä, todellinen riski, että paketin kaatuminen voisi johtaa syvään EU-talouden kriisiin, jonka vaikutukset kaikille jäsenmaille, myös Suomelle, olisivat rajut. Esimerkiksi arvostamani ekonomisti Vesa Vihriälä, joka muuten tuntee EU:n toimintaa niin taloudellisenä kuin poliittisena yhteisönä erittäin hyvin, on muistuttanut, että jo 1,5 prosentin bkt:n menetys yhtenä vuonna vastaisi suuruudeltaan koko Suomen nettomaksuosuutta koko paketista — siis jo yhtenä vuonna vastaisi Suomen nettomaksuosuutta koko paketista. Todennäköinen menetys olisi hänen mukaansa kuitenkin vielä huomattavasti suurempi, jos paketin kaatuminen johtaisi talouden epävakauteen ja kriisiin, sillä muistutuksena, hyvät kollegat, esimerkiksi vuonna 2009 finanssikriisin yhteydessä Suomen bkt supistui 8,5 prosenttia.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

No, kukaan meistä ei tietenkään varmaksi tiedä, mitä tarkalleen ottaen tapahtuisi, jos paketti kaatuisi. Miten markkinat reagoisivat, kuinka syvän iskun EU-talous kokisi, miten pitkät ja vaikeat jatkoneuvottelut siitä seuraisivat ja mitä EU:n yhtenäisyydelle tapahtuisi. Mutta ainakaan ei kannata luoda sellaista kuvaa, että tämän paketin kaataminen poistaisi kaikki EU-maiden talouksien ja yhteiskuntien ongelmat, simsalabim, tai toisaalta täysin kieltää riskiä siitä, että se saattaisi johtaa merkittävään EU:n laajuiseen taloudelliseen ja poliittiseen kriisiin.

Oma johtopäätökseni paketin suhteen on lopulta selvä. En halua ottaa riskiä, jonka hinta voisi olla kohtuuton suomalaisille yrityksille ja niiden työntekijöille, suomalaiselle asuntovelallisuudelle tai yrityksensä kasvuun juuri vahvasti investoinneelle yrittäjälle ja lopulta suomalaiselle veronmaksajalle, joka joutuisi mahdollisen ison talouskriisin maksumieheksi työttömyyden, konkurssien ja pahoinvoinnin lisääntyessä inhimillisistä kohtaloista puhumattakaan. Toivon kaikille samalla tavalla ajatteleville edustajille rohkeutta puolustaa Suomen ja suomalaisten etua ja äänestää tämän paketin ja vakauden puolesta.

Arvoisa puhemies! Elvytysvälineen lisäksi oma lukunsa on vielä neuvotteluratkaisuuon liittyvä EU:n seitsemän vuoden budjetin kokonaisuus, joka on Suomen kannalta erittäin hyvä. Suomen suhteellinen nettomaksuasema parani tällä neuvottelukierroksella, ja ratkaisu turvaa meille tärkeiden toimintojen, kuten kasvun, tutkimuksen, aluekehityksen ja maatalouden EU-rahoituksen. Tässä kohtaa on hyvä muistaa, että esimerkiksi maatalouden osalta komission alkuperäinen esitys olisi tarkoittanut rahoitustason leikkaamista jopa 40 prosentilla. Neuvottelujen lopputuloksena rahoitus kuitenkin nousee 6—7 prosenttia. [Perussuomalaisten ryhmästä: Omia rahoja!] Tässä on aika merkittävä ero. Ei se ehkä merkitse paljoa kaikille, mutta voin luvata, että merkittäviä pääomia oman maatilansa pyörittämisen investoinneille ja ympäri vuorokauden valtavasti töitä toimeentulonsa ja puhtaan suomalaisen ruuan saatavuuden eteen töitä tekeväälle maanviljelijälle se merkitsee aika paljon, onko se miinus 40 prosenttia vai onko se plus 6 prosenttia. Tässä siis neuvottelijamme onnistuivat erinomaisesti samalla, kun Suomen suhteellinen nettomaksuosuus parani verrattuna nykykauteen.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Vestman poissa. — Edustaja Rantanen Mari.

21.54 Mari Rantanen ps: Arvoisa puhemies! Me keskustelemme tänään sellaisesta paketista, että omakin lapsenlapseni, joka on nyt 5-vuotias, on 44-vuotias, kun tämän paketin maksaminen loppuu, ja toisin sanoen hänenkin lapsensa maksavat tätä pakettia. Mielestäni tämä konkretisoi sen asian laajuuden, mistä nyt puhutaan, kuinka laajakantoisia vaikutuksia tällä asialla on. Kuten tiedetään, niin nämä vastuut eivät ole todellakaan selvät, minkälaisia summia tästä lopulta tulee maksettavaksi, joten pidän kyllä erikoisena sitä, että tästä esimerkiksi ei kansanäänestystä ole järjestetty, kuten tänään täällä salissa äänestettiin.

Arvoisa puhemies! Suuri ongelma on se, että tämä ei tule olemaan kertaluontoinen. Lapsenlapseni ja hänen lapsensa tulevat todennäköisimmin maksamaan huomattavasti enemmän, koska kuten me olemme nyt kuulleet ympäri Eurooppaa, eilen EU:n talouskomissaari Valdis Dombrovskis kertoi, että tästä avataan, niin kuin avataan, venytetään perussopimuksia niin, että nurkat aukeavat, ja tällä tavalla saadaan uusia samantyyppisiä välineitä käyttöön. No, tämä suorastaan kumottiin tänään. Se olisi ollut koomista, jos tämä asia ei olisi niin vakava, että samainen latvialainen kaveri tviittaa selvällä suomen kielellä, aivan kuin se olisi tullut suoraan valtioneuvostosta, että panepas tuo tviitti ulos suomen kielellä,

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

että näin ei ole, tämä on kertaluontoinen ja ainutlaatuinen. Sen lisäksi eilen tapasivat Ateenassa Kreikan pääministeri Mitsotákis ja Espanjan pääministeri Sánchez. Otan tässä lainauksen Ilta-Sanomien sivuilta: ”Päämäärä ei ole tämä yksittäinen rahoituspäätös.” He näkivät siellä myöskin, että tämä avaa EU-integraation ja avaa myös nämä rahoitusvälineet jatkoksi, ja siltä osin, kun ajatellaan tätä jauhamista, mitä tänään on tässäkin salissa kuultu, että kyse on kertaluonteisesta, niin emmehän me enää sitä voi täällä uskoa, että kyse on kertaluonteisesta. Ja jos on näin, että me emme usko, niin vielä paheksuttavampaa on se, että sitä asiaa ei kerrota kansalle suoraan ja rehellisesti, ja pidän sitä tässä kohtaa kyllä erityisen moitittavana.

Arvoisa puhemies! Hallitus ei ole teettänyt elvytyspaketista vaikutusarvioita tai muutaakaan esitystä, miten ja millä tavalla elvytyspaketti vahvistaisi Suomen vientiä tai edistäisi Suomen etua. Vaikutusta vientiin voidaan arvioida jopa negatiiviseksi. Paljon parempaakaan se tuskin voisi olla kuin se tällaisenaan tarkoittaa: rahan lähettämistä kilpailijamaillemme sillä toivomuksella, että ne ostaisivat meidän tuotteitamme. Ajatuskin on aivan älytön, kuitenkin sellaisia on elpymispaketin yhteydessä esitetty. Kuvaavaa onkin, että valtiovarainministeri Vanhanen kertoi 15.3. infossaan, että ohjelman painotus on enemmän uudistamisessa kuin elvytyksessä. Paketin vaikutus bruttokansantuotteeseen oli esityksen mukaan mikroskooppinen 0,5 prosenttiyksikköä vuosina 21—23. Se on melkoisen heikko tuotto Suomen 4 miljardin maksusuudesta.

Yle paljasti 26.4., että Euroopan unionin neuvoston oikeuspalvelun yksi johtava virkahenkilö oli arvioinut, että elvytyspaketin hylkääminen johtaisi ennennäkemättömään mainehaittaan ja poliittiseen paineeseen kyseiselle jäsenmaalle ja että käytännössä elvytyspakettia varten luotu rakennelma romahtaisi. Ylessä tällainen mainehaitta perusteltiin katastrofaaliseksi, sillä Suomi tarvitsee vaikutusmahdollisuuksia esimerkiksi tässä kuussa EU-johtajien huippukokouksessa, jossa käsitellään ilmastopolitiikkaa ja Suomen metsäpolitiikkaan vaikuttavia asioita. Ylen mukaan myöskään mitään varasuunnitelmaa ei ole olemassa ja olisi Suomen tehtävä esittää uusi vaihtoehto, jos se kaataisi paketin. Tämä on aivan käsittämätöntä pelottelua, ja todellisuudessa Suomen pois jääminen tarkoittaisi ainoastaan paluuta neuvottelupöytiin. Pakettia ajetaan nyt vauhdilla maaliin, sillä talous näyttää jo elpymisen merkkejä, mikä vaarantaa koko elvytyksen järkevyyden. Elvytyksellä ei kuitenkaan ole paketin kanssa mitään tekemistä, vaan sillä maksetaan EU:n pystyessä pysymisestä, jota muun muassa Italian heikko taloudenpito uhkaa. Valtiovarainvaliokunnan asiantuntijakuulemisissa nousi esiin, että Suomen poisjäänti rahastosta ei välttämättä kaataisi pakettia. On muitakin analyysejä, että EU keksisi jonkun muun keinon paketin toteuttamiseksi. Arvio asettaa Yle-vuodon ja neuvoston oikeuspalvelun tiedon ristiriitaiseen valoon. Epäilyjä herättää lisäksi se, että pääministerin kanslia on pimittänyt keskustelun yksityiskohdat. Kysyisinkin hallitukselta, aikooko se saattaa Ylelle vuodetun tiedon poliisitutkintaan, kuten vuoden 19 ulkoministeriön al-Hol-asiakirjavuodossa, vai onko vuodolla ollut muita tarkoituksia.

Elpymispaketista pois jäämisen mainehaitta ja isku Suomen arvovallalle ovat turhaa pelottelua. Mitä me edes tekisimme sellaisella vaikutusvallalla, jota ei voi käyttää tosipaikan tullen? Mitä me teimme tähän mennessä kertyneellä luottamuspääomalla? Mitä hyötyä siitä on, jos se tarkoittaa ainoastaan myöntymistä Suomen edulle haitallisiin toimiin? Pääministeri Marin palasi neuvotteluista pää roikkuen antamatta haastatteluja. Tämä spinnailtiin Suomelle hyväksi neuvotteluvitoksi, jolla Suomi sai oikeusvaltioperiaatteen ja joukon muita hyviä kirjauksia. [Puhemies koputtaa] Tämä on muuttunut tähän mennessä jo eu-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

rooppaministeri Tuppuraisenkin suussa välttämättömäksi pahaksi. Paha tämä paketti on Suomelle toteutuessaan. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kiitokset. — Muistutan edustajia tästä 5 minuutin suosituksesta. — Edustaja Kettunen.

22.01 Tuomas Kettunen kesk: Arvoisa puhemies! Ilta on jo pitkällä. Olemme käyneet pitkän keskustelun, moninaisen keskustelun Euroopan unionin elpymisvälineestä, joka mielestäni on poliittinen instrumentti.

Tarina tästä elvytyspaketista on, että sen tehtävä on Euroopan taloudellinen elvyttäminen ja tätä kautta Euroopan nostaminen koronan, tämän koronan pirulaisen luomasta taantumasta. Todellisuudessa paketilla ei kuitenkaan ole isoa taloudellista merkitystä. Tämä johtuu osittain siitä, että paketin koko, 750 miljardia, on, kuten moni ekonomistikin on todennut, mitätön, mutta ennen kaikkea siitä, että olemassa olevien välineiden, kuten Euroopan vakausmekanismin ja Euroopan Keskuspankin osto-ohjelman, seurauksena jokainen Euroopan maa, EU-maa, on täysin kykenevä elvytykseen, eikä tämä paketti siis nosta kokonaisuudessaan EU-alueella tapahtuvaa elvytystä.

Jos taloudellisen liikkumavaran varmistaminen olisi ollut syynä tähän pakettiin, olisi tämä voitu toteuttaa yksinkertaisemminkin vain kasvattamalla Euroopan vakausmekanismin kokoa. Elikkä tämä elvytyspaketti luodaan poliittisista syistä, ei taloudellisista.

Tämän elvytyspaketin funktio on integraatioteoriassa, jonka perusajatuksena on, että integraation syventäminen tietyllä sektorilla johtaa funktionalistiseen välttämättömyyteen lisäksi integraatiolle. Nyt luotu elvytyspaketti on siis ihan tämmöinen tyyppinen ja usein EU:n historiassa nähty integraatioavaus, joka johtaa välttämättömyyteen lisäintegraatiolle tulevaisuudessa.

Elvytyspaketin myötä EU:n pitkän aikavälin budjetti, 2021—2027, siis koostuu monivuotisen rahoituskehityksen lisäksi tästä kyseisestä elvytyspaketista, joka rahoitetaan laskeamalla liikkeelle 3—30 vuoden eurobondeja, EU:n budjettia vasten luotuja yhteisiä joukko-velkakirjoja. Vuosina 2021—2027 tämä monivuotinen kokonaisbudjetti on siis 1 824,3 miljardia euroa, josta monivuotinen rahoituskehitys on 1 074,3 miljardia, ja elvytyspaketti siis tämän 750 miljardia euroa.

Elvytyspaketin myötä EU:n budjetti siis luodaan alijäämäiseksi, ja alijäämän takaisinmaksu on jätetty sitten seuraaville pitkän aikavälin budjeteille vuosille 2028—2058.

Arvoisa puhemies! Mihin tämä sitten johtaa, mikä on tavoite? Kun velkakirjojen eräpäivät alkavat lähestyä, on niiden maksamiseen keksittävä ratkaisuja, yleensä poliittisia tavalla tai toisella. Käytännössä on kolme vaihtoehtoa:

1. Seuraavien pitkän aikavälien budjettien muuttaminen ylijäämäiseksi. Jäsenmaksujen korotuksilla monivuotisten rahoituskehysten päälle siis kerättäisiin ylimääräistä, jolla erääntyviä velkoja maksetaan takaisin.

2. EU:n verotusoikeus. Jos jäsenmaksujen korotuksia ei vaikka saataisi läpi, niin tullaan kuulemaan esityksiä erilaisille EU-veroille, EU-maksuille, jotka voitaisiin kerätä erääntyvien lainojen maksuun. Tämäkin saattaa olla poliittisesti hankala asia saada läpi niissä jäsenvaltioissa, joissa ollaan nuivia liittovaltiokehitykselle. Komission suosikkiehdotus tämä saattaa olla, ja saattaa olla myös, kun tämä paketti on poliittinen.

3. Todennäköisin ja poliittisesti helpoin vaihtoehto, elikkä uusitaan näitä lainoja. Uusien lainojen ottaminen seuraavissa pitkän aikavälin budjeteissa. Tämä saattaa myös sopia

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

eräille tahoille, sillä se johtaa tilanteeseen, jossa ratkaisua numero 2, eli näitä yhteisiä veroja, voidaan sitten ehdottaa uudelleen tulevaisuudessa.

Toisaalta voi myös hyvin käydä niin, että EU ajautuu tilanteeseen, jossa vanhoja lainoja uusitaan, ja näiden päälle otetaan sitten tulevaisuudessa [Puhemies koputtaa] budjeteissa myös hieman kriisin seurauksena lisää lainaa.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Muistutetaan edustajia siitä, että täysistuntosalissa, täysistunnon ollessa käynnissä, valokuvaaminen ei ole soveliaista. — Edustaja Rydman.

22.06 Wille Rydman kok: Arvoisa herra puhemies! Jäsenyys Euroopan unionissa on Suomelle aivan keskeinen strateginen valinta sekä kauppa- että ulko- ja turvallisuuspoliittisesti. Jäsenyyden edut ovat mittavasti suuremmat kuin haitat. Yhteisvaluutta euron edut ovat nähdäkseni kyseenalaisemmat, mutta senkin huonot puolet Suomelle arvioin selvästi vähäisemmiksi kuin euroeron käynnistämisen seuraukset. Siksi en spekuloi edes sillä.

Määrittelen itseni Eurooppa- ja EU-myönteiseksi poliitikoksi. Toivon myös nykyistä syvempää eurooppalaista integraatiota sekä sisämarkkinakysymyksissä että ennen kaikkea ulko- ja turvallisuuspolitiikan saralla. Molemmissa yhteiseurooppalaisen politiikan edut etenkin Suomen kaltaiselle pienelle maalle tällä maantieteellisellä sijainnilla ovat nähdäkseni aivan ilmeiset.

EU-kriitikoiden olen usein kuullut sanovan, että unionijäsenyys kaventaa itsenäisyytämme. Tähän vastaukseni on ollut se, että pienen maan itsenäinen liikkumatila joutuu aina suurempiansa paineen rajoittamaksi, mutta EU:ssa Suomi on ensimmäistä kertaa historiasa osa sellaista valtakeskittymää, jossa se käyttää itse isännän ääntä ja pääsee vaikuttamaan myös sen kehitykseen. Se ei ole aivan vähämerkityksinen asia. Tuota valtaa pitäisi sitten kuitenkin osata myös käyttää. Tietyt päätökset ovat EU:n perussopimuksissa hyvistä syistä yksimielisyysvaatimuksen taakse asetettuja. Yksikin jäsenmaa, oli miten pieni ja vähämerkityksinen tahansa, voi näissä kysymyksissä kaataa koko esityksen. Näin on unionin historiassa useita kertoja käynytkin, ja sitten on palattu takaisin neuvottelupöytään. [Leena Meri: Juuri näin!]

Pienen maa kannattaa toki tarkoin harkita, mitkä ovat sellaisia kysymyksiä, joissa se on valmis omaa veto-oikeuttaan käyttämään. Mutta jos ei se koskaan tai missään kysymyksessä ole siihen valmis, se saa helposti maineen neuvotteluosapuolena, joka kuitenkin lopulta aina nielee ihan mitä hyvänsä. Silloin sen kantojen sivuuttaminen käy erityisen helppoksi. Näin Suomelle on tainnut jo käydä.

Huomisessa velkapaketin ratkaisussa ei äänestetä EU:n ja ei-EU:n välillä. Siinä äänestetään siitä, mihin suuntaan haluamme EU:n kehittyvän. Mikäli paketti tulee hyväksytyksi, siinä oikeudellisesti hyväksytään perustavanlaatuinen irtautuminen unionin kivijalkoina aiemmin olleista tasapainoisen talouden periaatteesta ja yhteisvastuullisten velkojen kiellosta. Taloudellisesti siinä nakerretaan entisestään jäsenvaltioiden kannusteita terveelle finanssipolitiikalle.

Jos velkapaketti kaatuisi, se aiheuttaisi epäilemättä monenlaista poliittista epävarmuutta ja negatiivisia markkinareaktioita. Nämä ovat siis välittömiä lyhyen tähtäimen seurauksia. Niistä voi olla aivan perustellusti huolissaan, mutta itse olisin paljon huolestuneempi siitä, miten dramaattisia pitkän tähtäimen vaikutuksia paketin hyväksymisellä olisi sekä taloudellisen moraalikadon että unionin oikeudellisen valtasuhteen keikahduksen kannalta. Kyse ei siis ole pelkästään kansallisesta edusta vaan koko Euroopan tulevaisuudesta. Yh-

teistä Eurooppaa voidaan menestyksellä rakentaa vain pitävien sopimusten ja tasapainoisen julkisen talouden varaan. Nyt esitetty velkapaketti murentaisi perustan näiltä molemmilta. Siksi katson, että todellinen yhdistyvän Euroopan ystävä ei voi tukea tällaista järjestelyä vaan pyrkii aktiivisesti sen torjumiseen.

Haluan nähdä vahvan ja vakaan Euroopan unionin ja Suomen sen jäsenenä, ja juuri siksi en voi hyväksyä päätöstä, joka tosiasiallisesti rapauttaa vaarallisella tavalla sitä perustaa, jolle koko unioni on rakennettu. Tilannetta voi verrata talon rakentamiseen: Jos havaitsee kesken töiden vakavan rakennusvirheen, on parempi keskeyttää työt heti ja korjata virhe, vaikka se johtaisi talon valmistumisen viivästymiseen. [Mika Niikko: Kyse on naapuritalosta!] Jos pelkää viivästystä ja sen tuomaa epävarmuutta, on tuloksena sortumisvaaralle altistalla talo. Jos tuota taloa pitää tarpeellisena ja tärkeänä, [Puhemies koputtaa] kannattaisi mieluummin korjata rakennusvirhe saman tien.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Kivelä.

22.12 Riikka Purra ps: Arvoisa herra puhemies! Suomen ei tule tukea taloutensa itse tuhonneita maita. Maat, jotka ovat saamassa EU:lta nyt eniten rahaa, ovat maita, jotka ovat itse aiheuttaneet taloudenhoitonsa seuraukset jo ennen koronavirusta.

Espanja on saamassa reilu 70 miljardia avustuksina. Maan velka on valtava, mutta samalla se korottaa eläkkeitä, virkamiespalkkoja ja minimipalkkoja sekä ottaa käyttöön perustulon. Meidän ei tule rahoittaa Espanjan nelipäiväistä työviikkoa, perustuloa ja taloudenhoitoa maanalaisten veronmaksajien tehtävä kustantaa espanjalaisten fiestaa.

Sitten Italia. Italia on saamassa peräti 200 miljardia euroa avustuksina ja lainoina. Suomalaiset veronmaksajat maksavat italialaisille muun muassa parempia nettityhteyksiä. Italia aikoo myös käyttää reilun miljardin EU-avustuksesta avaruus- ja satelliittiteknologiaan. Sitä, paljonko avustuksesta valuu suoraan tai epäsuoraan Italian mafialle, on mahdotonta tietää. Italia on myös kovin pahasti velkaantunut maa. Kyseessä on hyvin pitkälle euron tukipaketti, jälleen kerran. Italiassa olisi mahdollisuuksia muulla tavalla hoitaa talouttaan. Se voisi ottaa lainaa, se voisi tehdä rakenteellisia uudistuksia, mutta ei se halua. Ne ovat vaikeampia toimia. Poliittisesti on hyvin tavallista, että poliitikkojen on vaikea tehdä vaikeita toimia. Ei Suomessakaan mielellään kukaan leikkaa tai tee ikäviä päätöksiä, ainakaan jos seuraaviin vaaleihin on alle kaksi vuotta. Tälläkin paketilla pidetään huolta myös ranskalaisista ja saksalaisista pankeista, joilla on valtavat saatavat Italiasta. On aivan totta, että mikäli Italia romahtaisi, koko eurojärjestelmä ajautuisi kriisiin, sen myötä EU ja koko Eurooppa. On helpompaa pitää Italia tyytyväisenä, EU- ja eurokritiikki aisoissa. Italiassa sekä oikeisto-, vasemmisto- että keskustapopulistit ovat mielellään vastaanottamassa miljardeja.

Arvoisa puhemies! Poikkeuksellinen, kertaluonteinen ja ainutlaatuinen elpymisväline — kuten ryhmäpuheessamme tänään todettiin, kertaluonteisen koronaelpymispaketin erikoinen piirre on, että se ei ole kertaluonteinen, se ei liity koronaan eikä se elvytä. On hyvin ihmeellistä, että paketin kannattajat luulevat, että ongelmat taas hetkeksi näennäisesti Espanjassa ja Italiassa korjataan ja maat jotenkin sitten ottavat kiltisti opiksi tästä. Jos ottaisivat, ne tekisivät rakenteellisia uudistuksia. Italiassa ei olisi mitään suurempaa tavoitetta kuin korjata verotuksen ongelmia ja mafian välistävetoa, mutta näin ei tapahdu. Päätöksentekijät toistensa perään joko antavat periksi hyötysyistä tai toteavat muutoksen mahdottomuutta.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

maksi. Vaikka Suomessakin on hyvä veli -verkostoa ja korruptiota, ovat ne aivan eri luokkaa kuin monissa Välimeren maissa. Joka tapauksessa taloudenhoito näissä maissa ei maagisesti parannu, mikään ei oikeastaan tällä paketilla parannu. Lopulta se on aivan liian pieni, jotta sillä edes pystyttäisiin korjaamaan niitä ongelmia, joita sen väitetään korjaavan. Mutta me pelastamme pinteestä, minkä voimme, ja vielä häiriintyneesti väitämme, että se on meidän oman etumme mukaista.

Arvoisa puhemies! Suomen ja muutaman muun EU-maan maksettavaksi lankeaa taloudellinen taakka ja tätä vielä paljon suurempi periaatteellinen ja oikeudellinen taakka, mutta täällä on tänään kuultu, että velkapaketti on myös Suomen etu. Täällä on uskottu ja uskoteltu suomalaisille, että tästä on hyötyä myös meidän taloudellemme. Tänään Naistenlinikalla syntyvä lapsi maksaa tästä paketista vielä ministeri Saarikon ikäisenä, siis 37-vuotiaana, vain tästä yhdestä velkapaketista. Kreikka-paketin vastuut kestävät 2080-luvun puolelle. Silti jotkut täällä ovat tänäänkin kehdanneet väittää, että kyse onkin pikkurahoista, on verrattu kahvikupin hintoihin ja niin edelleen. Mielestäni tässä ei ole kysymys pikkuasioista, ei taloudellisesti, ei oikeudellisesti, ei Suomen eikä Euroopan unionin tulevaisuuden kannalta. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Heikkinen.

22.18 Hannakaisa Heikkinen kesk: Arvoisa herra puhemies! Päätöksiä on tehtävä ajassa. Tässä hetkessä, huomenna, myönteinen päätös on välttämätön. On Suomen, suomalaisten, kotimaisten yritystemme ja Euroopan etu, ettei eurooppalainen elvytys kaadu tänään tai huomenna, ei täällä eikä muuallakaan. Kyse ei ole vain elvytyksestä, josta ymmärrettävästi paljon keskustellaan. Elvytyksen lisäksi käsillä on koko Euroopan unionin seuraavan seitsemän vuoden budjettikokonaisuus, jonka osa elvytysväline on. Olisi katastrofi, mikäli EU jäisi ilman seuraavaa budjettiaan tässä maailmantilassa. Huomenna eduskunta äänestää siis koko EU-budjetista, johon kuuluvat niin maatalous kuin aluekehitysrahoituskin. Suomi ja koko Eurooppa tarvitsevat vakautta, jota on nyt vastuullista vaalia, kun Eurooppa edelleen on koronakriisin kourissa.

Valoa tunnelin päässä on, mutta hauraat askeleet on kuljettava varoen. Uutta talouskriisiä ei Eurooppa, saati maailmantalous, kestäisi, ja kriisin syvenemisestä olisi vakavia seurauksia Suomen vientivetoiselle taloudelle, ihmisten työpaikoille, asuntolainoille ja yritysten selviämislle. Suomi edustaa vakautta, jatkuvuutta ja vastuullisuutta. Näitä arvoja meidän on syytä vaalia tänään tässä salissa ja edelleen Euroopassa.

Kriisit ovat kaikessa kamaluudessaan tarjonneet kautta historian mahdollisuuksia. Koronakriisi on mahdollista nähdä myös mahdollisuutena. Elvytysrahat jaetaan Euroopan unionin ohjelmien kautta, joissa ehdollisuus ja moninkertainen valvonta toimivat. Vihreään siirtymään osoitetaan 37 prosenttia ja digitalisaatioon viidennes varoista. Tavoitteena on uudistaa talouksia. Suomalaisilla yrityksillä on korkeaa osaamista vihreässä teknologiassa ja digitalisaatiossa. Akuutissa kriisissä voisi helposti luisua hoitamaan vain akuutteja ongelmia. Kohtaamme myös muita suuria kehityskulkuja, kuten ilmaston lämpenemisen, väestönkasvun ja ikääntymisen sekä teknologioiden nopean kehittymisen. Näihin kaikkiin on vastattava sekä etsittävä ja luotava ratkaisuja. Suomi on monien globaalien ongelmien hoidossa ja osaamisessa maailman huippua. Suomalaisilla yrityksillä on mahdollisuus hyödyntää eurooppalainen elvytys ja kasvattaa liiketoimintaansa, luoda uusia tuot-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

teita ja palveluita, synnyttää työpaikkoja ja kukoistaa. Elvytys voi auttaa suomalaisia yrityksiä kasvaneen kysynnän ansiosta.

Euroopan unioni on Suomen talouden, kaupan ja turvallisuuden kulmakivi. Suomen tulevaisuus on kohtalonyhteydessä Euroopan tulevaisuuden kanssa. Koronakriisin jälkeen Euroopalla on edessään talouden jälleenrakentamisen aika. On selvää, että poikkeuksellinen aika vaatii poikkeuksellisia keinoja. Sellainen keino on eurooppalainen elvytys, josta tänään keskustelemme. Yhtä selvää on, että kyseessä on kertaluontoinen toimi. Euroopan unionista ei pidä kehittää velkaunionia. Vallan ja vastuun on kuljettava talonpoikaisjärjelläkin ajatellen yhdessä. Velanottaja maksaa velan, ja ylivelkaantumista ei suvaita.

Euroopan integraatiosta on hyötyä kaikille siihen osallistuville, mutta integraatioon on asetettava myös rajat, eikä kriisitilannetta tule käyttää integraation peiteltyyn syventämiseen. Kukin EU:n jäsenvaltio huolehtii jatkossakin omasta taloudestaan, ja esimerkiksi verotusvaltaa ei tule siirtää unionille. Talouskriisejä on aina ollut, ja niitä tulee jatkossakin olemaan. Mikä tahansa kriisi ei oikeuta EU:n laajuisia pakettia, mutta koronakriisin mitta-kaava on ollut omaa luokkaansa.

Arvoisa puhemies! Eurooppalaisesta elvytyksestä on liikkeellä jos jonkinlaisia tarinoita. Harhaluuloja on paljon, ja tietyt poliittiset voimat pyrkivät näitä sakeita kehitelmiä ruokkimaan. Tällainen politiikan teko on ennen kaikkea vastuutonta. Poliittinen kulttuuri on viimeisen vuosikymmenen aikana kehittynyt surulliseen suuntaan. Tosiasioilla ei ole paljonkaan merkitystä, ja niistä valikoidaan omaa mielipidettä parhaiten palvelevia asioita. Populisti luottaa äänekkyyteen, kun sanoman sisältö tunnetaan köykäiseksi. Pelkällä protestilla ei demokratiassa menesty kuitenkaan mikään poliittinen voima. On kyettävä rakentamaan yhteistyötä, löytämään vaikeistakin asioista yhteisiä nimittäjiä ja luomaan kompromisseja. Demokratian ydin on siinä, että asioista keskustellaan ja niitä yhdessä edistetään. Jos asioihin sanotaan vain ”ei” tai ”en osaa sanoa”, ei poliittisella voimalla ole paljonkaan annettavaa.

Arvoisa puhemies! Kokonaisuutena elpymispaketti on Suomen kannalta hyvä. [Puhemies koputtaa] Vakaus rahoitusmarkkinoille ja Suomen tärkeiden saantojen turvaaminen ovat merkittäviä asioita kotimaiselle taloudellemme. Suomi sai lisää rahoitusta esimerkiksi maatalouteen, maaseudun kehittämiseen 400 miljoonaa euroa ja Itä- ja Pohjois-Suomeen 100 miljoonaa euroa harvaan asuttujen alueiden erityistukeen. Satsauksia tutkimukseen ja tuotekehitykseen kasvatetaan. Kotimainen ruoka ja korkea osaaminen ovat merkittäviä asioita, joita kannattaa puolustaa ja joista saada kilpailuetua kansainvälisesti.

Arvoisa puhemies! On siis käsittämätöntä, että näin merkittävässä asiassa sorrutaan pikkunäppärään politikointiin. Onko todella niin, että Suomi ja suomalaiset tahtovat populistien tarjoamaa näköalattomuutta ja epävarmuutta? Oppositio ei ole kyennyt tarjoamaan muuta vaihtoehtoa kuin vastata ”ei” tai ”en ota kantaa”. [Puhemies koputtaa] Kun käsillä on suuria, monimutkaisia, moneen suuntaan avautuvia ja vaikeita kokonaisuuksia, ei populismi kykene tarjoamaan järkeviä vaihtoehtoja. Populismin ytimessä on tarjota helppoja ja heppoisia totuuksia monimutkaisista asioista. Sitäkö Suomen kansa haluaa? Tohdinpa epäillä. [Mika Niikko: No mikä se totuus on keskustalla?]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Muistutan edustajia siitä 5 minuutin suosituksesta puheiden pituuksille. — Edustaja Pirttilahti on poissa. — Edustaja Ovaska.

22.25 Jouni Ovaska kesk: Arvoisa herra puhemies! Tuossa edustaja Niikko huuteli sen totuuden perään, ja sitä hän me emme lopulta kukaan tiedä, mitä tästä seuraa. Mutta sen me tiedämme, että olemme keskellä pandemiaa, ja pandemian takia on nämä toimetkin myöskin aloitettu tekemään. Se tuntuu unohtuvan osalta tässä salissa. Kun mietitään ja pohditaan, mitä meidän perussopimukset tai ne tulkinnat siitä sanovat ja miksi jotakin tehdään, niin on myöskin se, että olemme olleet ja olemme vieläkin osaksi keskellä pandemiaa.

Tärkein tehtävä, arvoisat edustajat, on kuitenkin se, että Eurooppa pääsee takaisin jaloilleen. Puhumme siis koko Euroopasta. Perussuomalaisten puheenvuorot keskittyvät Suomeen ja sanovat ainoastaan, että Suomen on päästävä jaloilleen ja Suomi pääsisi jaloilleen, kun Suomi elvyttäisi itse, välittämättä siitä, mitä muut tekevät. Mutta näinhän tämä meidän järjestelmämme ei toimi, niin kuin täällä on monessa puheenvuorossa tänään todettu. Mutta nämä samat puheenvuorot ovat myös useat talousasiantuntijat eri valiokunnissa todenneet, eli eivät täällä kansanedustajat yksin ole keksineet totuuksia, sieltä täältä vedelleet hatusta, vaan olemme saaneet asiantuntijakuulemisissa tietoa siitä, että tämä paketti kannattaa nyt toteuttaa ja se olisi myöskin Suomen etu.

Hyvät edustajat, me olemme saaneet paljon viestejä — jokainen meistä satoja viestejä — kansalaisilta siitä, mitä tästä paketista tulee seuraamaan. Niissä kannetaan huolta 2 miljardista, 6 miljardista, tai puhutaan jopa ikuisesta velkavankeudesta. Niissä kannetaan huolta siitä, miten Eurooppa tulee velkaantumaan ja onko meillä vastuu toisten veloista. Nämä ovat vakavia viestejä suomalaisilta, ja meidän pitää myöskin pystyä vastaamaan näihin viesteihin, mutta se vastaus ei ole se, että me käänämme selkämme ja sanomme ei, ja se vastaus ei ole se, että me emme kuuntele heitä. Meidän on pystyttävä kohtaamaan nämä viestit ja nämä viestien lähettäjät ja myöskin käytävä keskustelua siitä, mitä tästä seuraa.

Me kaikki tiedämme, että meidän suomalaisten mielestä Euroopan unioni ei ole menossa oikeaan suuntaan, mutta jos Mario Draghi tai Macron sanoo jotain, niin se ei tarkoita, että se on Euroopan tulevaisuus. Edelleen Euroopan unionissa on 27 jäsenvaltiota, jotka yhdessä päättävät asioista. Ja viime kesän neuvotteluissa, joissa pääministeri Sanna Marin Suomea edusti — voidaan sanoa näin keskustalaisestakin näkökulmasta — hän onnistui kohtuullisen hyvin, ennen kaikkea tietysti huolehtien Suomen edusta ja siitä, että ne rahavarat, joita monivuotinen rahoituskehys sisältää, tulevat ennen kaikkea Suomen ja suomalaisten — yrittäjien, työntekijöiden, maanviljelijöiden — hyväksi.

Mutta, arvoisa puhemies, mitä tästä sitten seuraa? Kuten sanoin, sitä me emme tiedä, mutta meidän tarkoituksemme on tietysti huolehtia ennen kaikkea siitä, että suomalaiset yrittäjät, suomalainen teollisuus ja suomalaiset työntekijät hyötyvät tästä, että me pääsemme jaloillemme ja että me olemme mukana siinä globaalissa kilpailussa, jota tällä hetkellä meille ennen kaikkea kilpakumppanimme Kiina ja Yhdysvallat tuovat. [Juha Mäenpää: Meillä on sama tavoite!] — No tässä, edustaja Mäenpää, kuten varmaan tiedät, Eurooppaa ja Suomea vaivaa krooninen heikko talouskasvu, ja ne keinot, mitä tänään ovat edustajat perussuomalaisista tuoneet, eivät auta sitä kroonista heikkoutta talouskasvua tai siitä irti pääsemistä. [Juha Mäenpää: Sinun mielestäsi!] Samaan aikaan, arvoisa edustaja, meidän pitää Suomessa olla huolissamme siitä, mitä tapahtuu Kiinassa ja Yhdysvalloissa. Tällä hetkellä lähin protektionismi nousee sekä Kiinassa että Yhdysvalloissa, mutta se nousee myös EU:ssa, ja silloin meidän Euroopan unionin yhteisön jäsenenä pitää myös huolehtia kansallisesta edusta, ja se kansallinen etu on tietysti sitä, että Euroopan unioni voi hyvin, että me olemme kilpailukykyisiä, että Euroopan unionin alueella kehitetään tuotteita, joita voidaan myydä laajemmalle. Ennen kaikkea, arvoisa edustaja Mäenpää, tämä koronavirus on

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

tuonut esiin sen, että huoltovarmuudesta on pidettävä kiinni, ja tämä tarkoittaa myös sitä, missä niitä laitteita ja tuotteita jatkossa tuotetaan, tehdään ja kehitetään. Toivoisin, että tämä on meidän yhteinen määränpäämme ja tätä me ajamme myös EU:ssa.

Toinen asia, arvoisa puhemies, tähän loppuun: mitä me ajamme seuraavaksi EU:ssa? Meidän, koko tämän salin, pitää lähteä nyt keskustelemaan siitä, millä me pääsemme takaisin niihin sääntöihin, mitkä on yhdessä sovittu, mitä vakaus- ja kasvusopimus tarkoittaa ja mitä tarkoittaa paluu uskottavaan no bail-out -sääntöön. Se on meidän seuraava tehtävämme, arvoiset edustajat.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Mäenpää, minuutin mittainen vastauspuheenvuoro. Sen verran monta kertaa teidän nimenne mainittiin.

22.30 Juha Mäenpää ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nyt kun tuo edellinen edustaja tuossa noin kovaa tykitteli, niin olen hieman huolissani siitä, että meillä on tiettyjä huoltovarmuuden kannalta merkittäviä hankintoja täällä omassakin maassamme. Lähinnä ensimmäisenä tulevat mieleen Puolustusvoimien kuorma-autot. Mielestäni huoltovarmuuden kannalta meidän tulisi suosia kotimaista, mutta siellä hallituksessa ovat tällä hetkellä työministeri ja puolustusministeri hiukan eri kantilla, ja heidän näkemyksensä mukaan sillä ei ole mitään merkitystä, ovatko nämä kuorma-autot kotimaisia. Siitä te voitte aloittaa hallituksessa ja käyttää edellisen edustajan fiksua näyttäen huoltovarmuuden [Puhemies koputtaa] kannalta merkittävien asioiden hankkimiseksi.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja takaisin puhujalistaan. Edustaja Asell.

22.31 Marko Asell sd: Arvoisa puhemies! Käsittelyssä on siis tämä kertaluontoinen EU:n elpymispaketti, joka pitää kaikkien EU-maiden ratifioida, jotta se menee eteenpäin. Valtaosa EU-maista on sen jo hyväksynyt. Huomenna se menee todennäköisesti läpi tässä salissa, ja hyvä niin, koska tässä on kysymys koko EU:n ja Suomen elpymisestä tästä pitkään kestäneestä koronapandemiasta, joka on kolhinut koko maailmaa ja jonka takia myös muut isot taloudet, kuten USA, Kiina ja Venäjä, elvyttävät tahoillaan ja huomattavasti isommalta rahalla.

Tästä paketista on kiistelty värikkäin sanankääntein tässä salissa, ja pelottelua on varmasti puolin ja toisin. Vääristelyä ja populistisia epätotuuksia on heitetty jo pitkään, ja se ihmeen hyvin näyttää myös uppoavan torinkulmalla ja somessa. Faktat taas eivät uppoa ihan yhtä hyvin. Yksinkertaiset pelottelut on toki helpompi ymmärtää tunteella kuin vaikeat ja mutkikkaat talouspoliittiset ratkaisut järjellä. [Juha Mäenpää: Tarkoititko salattua muistiota?] Mutta haluan nyt sanoa kaikille ihmisille, jotka elämässään erilaisen asiantuntijatiedon ja osaamisen tarpeessaan ovat taipuvaisia yleensä luottamaan asiantuntijatietoon ja faktoihin, että harvasta asiasta on oikeiden asiantuntijoiden keskuudessa ollut näin suurta yksimielisyyttä kuin nyt on siitä, että Suomen on oltava mukana tässä Euroopan yhteisessä elvytyspaketissa.

EU on Suomen sisämarkkina-alue, ja Euroopan elpyminen vaikuttaa suoraan myös vientivetoisen maamme menestykseen — elinkeinoelämän vaikuttajat, palkansaajajärjestöt ja talouden asiantuntijat ovat tästä käytännössä yksimielisiä. Suomi on siis riippuvainen EU:n toimivista sisämarkkinoista ja hyötyy siitä vientivetoisena maana. Sen lisäksi, että tämä turvaa vakaat markkinat ja töitä suomalaisille, tässä on kyse turvallisuuspoliti-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

kasta. EU on ulko- ja turvallisuuspoliittinen selkänöja Suomelle. Ilman Euroopan unionia Suomi olisi aika yksin. Suomi olisi taas saarekkeena Venäjän kainalossa.

EU:n verotusoikeudesta, mihin täällä monissa puheenvuoroissa viitataan, ei tässä pääte-tä. Sellaiset ovat erikseen hyväksyttäviä päätöksiä, jos niin EU:ssa halutaan, ja näistä mah-dollisista EU:n veroista esimerkkinä ovat olleet muun muassa amerikkalaisten digijättien verottaminen ja hiilitullit kiinalaiselle teräkselle ja kierrättämättömän muovin maksu — tämä on ympäristönsuojelua. Jos tällaiset verotusjärjestelmät tulisivat, niin näistä tuloista EU voisi lyhentää esim. tätä elpymispakettivelkaa, mikä siis näkyisi myös meidän mak-suosuuden pienenemisenä. Se taas vaikuttaisi järkevältä. Mutta nämä asiat eivät nyt tähän päätökseen liity vaan vaativat omat prosessinsa ja yksimieliset päätöksensä.

Suomen nettomaksuosuus EU-jäsenyydestä on noin 0,6 miljardia vuodessa, ja sisämark-kinoiden hyöty eri laskelmin asiantuntijoiden toimesta on 13—18 miljardia. Suomen mak-suosuus elpymisvälineestä on vuodessa noin 210 miljoonaa vuodesta 2028 eteenpäin aina 2058:aan asti. Se on noin 40 euroa per kansalainen per vuosi. Neljäkymppiä vuodessa ei vaaranna itsenäisyyttämme, saatikka maksukykyämme. Mikäli tämä elvytyspaketti onnis-tuu niin kuin oletetaan ja se buustaisi Suomen bruttokansantuotetta esimerkiksi puoli pro-senttia, tarkoittaisi se jo yli 1,25 miljardin euron nousua bkt:hen per vuosi. Prosentin nousu tekisi 2,5 miljardia. Silloin puhutaan jo yli kymmenkertaisesta summasta tähän mak-suosuuteen nähden.

Arvoisa puhemies! Lopuksi: Huomenna päätämme, olemmeko jatkossakin osa kehitty-vää Euroopan unionia vai otammeko riskiä sen heikentymisestä ja pahimmillaan hajoamis-prosessista. Euroopan yhtenäisyyden heikkenemistä ja hajoamista toivovat varmasti muun muassa Venäjä ja Kiina. Itse haluan olla tukemassa kehittyvää Eurooppaa ja kehittyvää eu-rooppalaista Suomea. Itse nojaudun tässä monimutkaisessa asiassa talousasiantuntijoiden ja kansainvälisen politiikan asiantuntijoiden näkemyksiin ja faktoihin.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Lundén.

22.37 Mikko Lundén ps: Kiitos, arvoisa herra puhemies! Olemme täällä päättämässä EU:n elvytyspaketista. Kun puhutaan elvytyksestä, on tärkeää kiinnittää huomiota siihen, kuka elvyttää ja ketä elvytetään. Tämän paketin keskeinen sisältö on se, että Suomi elvyt-tää ja muut hyötyvät. Jos verrataan tilannetta vaikkapa naapurimaahan Viroon, se auttaa muodostamaan tilannekuvan: Suomi maksaa pakettiin 6,6 miljardia ja saa sieltä ehkä ta-kaisin 2—2,5 miljardia, jos sitäkään. Sen sijaan Viro maksaa 2,4 miljardia ja saa paketista 8,3 miljardia. Nettona siis Suomi maksaa 4 miljardia, Viro saa 6 miljardia.

Suomi kamppailee jo nyt ikääntyvän väestön ja nousevien sote-kustannusten kanssa, eikä tilanne ole lähivuosisikymmeninä helpottumassa. Tämän hallituksen sote-uudistus, jota se ajaa kuin käärmettä pyssyyn, ei ole laskemassa kustannuksia, vaan asiantuntijoiden — joita te, hyvät hallituspuolueiden edustajat, ette halua kuunnella — mukaan uudistus kas-vattaa kustannuksia. Suomessa on 10 miljardin vuotuinen kestävyysvaje jo omasta takaa, ja te, hyvä hallitus, olette nyt viimeisen vuoden aikana parhaanne mukaan yrittäneet tuhota ylimitoitetuilla ja väärin kohdennetuilla rajoituksilla Suomesta niin ravintolat ja matkai-lualan kuin tapahtuma-alan ja liikuntapaikatkin. Mikä teidän lahjanne on seuraaville halli-tuksille ja tuleville sukupolville? Te lahjoitate miljardikaupalla suomalaisten rahoja kil-pailijamaillemme ja kuittaatte samalla 4 miljardin laskun, jota ette ainoastaan maksa itse

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

koko työuranne vaan laitatte myös lapsenne ja lastenlapsenne maksumiehiksi. Hyvä hallitus, ettekö te edes häpeä?

Arvoisa puhemies! Monet saamapuolella olevista maista saavat nyt käyttöönsä niin paljon rahaa, että ne eivät edes tiedä, mihin sen käyttäisivät. Varsin luovia käyttötarkoituksia onkin kuultu ympäri Eurooppaa: Italia ottaa käyttöön superlapsilisän, Espanja taas kokeilee nelipäiväistä työviikkoa ja perustuloa. [Anneli Kiljusen välihuuto] Mitä tehdään köyhässä Suomessa? Hallitus kaavailee jo ensi vuodelle leikkauksia ja veronkorotuksia, vaikka vihervasemmisto on kerta toisensa jälkeen toistanut, että leikkaaminen on lyhytnäköistä eikä niin pidä tehdä.

Paljon on puhuttu sukupolvien välisestä oikeudenmukaisuudesta. Puheet kuitenkin loppuivat kuin seinään koronakriisin myötä. Te, hyvä hallitus, unohditte kulukurin kokonaan ja olette velkaannuttaneet Suomea kuin viimeistä päivää. Samaan aikaan Suomesta on lakautettu tehdas toisensa jälkeen, ja teollisuuden työpaikkojen menetykset ajavat kuntia ja kokonaisia maakuntia kurjuuteen. Teidän perintönne tuleville suomalaisille sukupolville ovat työttömyys, näköalattomuus ja köyhyys, mutta onhan se hyvä, ettei Suomen maine EU-pöydissä kokenut kolausta. Jos ette tiedä, se maine on hyväuskoisista hölmöistä, jotka antavat kaikessa periksi ja maksavat kiltisti, kun kuka tahansa keksii pyytää.

Arvoisa herra puhemies! On selvää, että nettosaajamaissa elvytyspakettirahojen käyttöä ei pystytäkään valvomaan. Silloinkin kun niitä käytetään näennäisesti hyviin tarkoituksiin, vastaanottavan valtion budjetista vapautuu muita varoja käytettäväksi huonompiinkin tarkoituksiin. Esimerkiksi Italian omat viranomaiset ovat varoittaneet, että mafia odottaa kieli pitkällä elvytyspakettirahoja. Elvytyspakettirahojen saamisen ehtona ei myöskään vaadittu, kuten ei koskaan ennenkään, Kreikan ensimmäisen velkapaketin jälkeenkään, että rahaa saava maa tekisi vastineeksi yhteiskunnallisia uudistuksia, jotka voisivat vähentää tarvetta tulonsiirtoihin toisilta jäsenmailta tulevaisuudessa. Ehdothan ovat rahaa saavan maan kannalta kiusallisia, ja vyön kiristäminen voisi heikentää EU:n suosiota. Ilmainen raha sen sijaan lisää EU:n kannatusta ja helpottaa liittovaltioon pyrkimistä.

Hyvä hallitus, te olette väittäneet kerta toisensa jälkeen, että elvytyspaketti olisi kertaluontoinen ratkaisu. Miksi sitten komission latvialainen varapuheenjohtaja juuri lausui, että ”mitä paremmin onnistumme tämän järjestelmän toimeenpanossa, sitä enemmän on tilaa keskusteluille pysyvistä välineistä, joka olisi todennäköisesti luonteeltaan samankaltainen”? Miten te selitätte tämän? Onko elvytyspaketti kertaluontoinen vai ei, ja hyväksyttekö te EU:n yhteisen velan myös tulevaisuudessa? — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Hoskonen.

22.41 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa herra puhemies! Jatkan siitä, mihin edellisessä puheenvuorossa jäin.

Nyt on tässä salissa käyty keskustelua, jossa on todettu, että EU:sta saavutettu hyöty on miljardeja — en muista niitä miljardilukuja, paljonko se oli — ja että se alkoi nimenomaan EU:sta. Eihän se alkanut. Historian tieto kertoo ihan muuta. EFTA perustettiin Eurooppaan 1960, ja Suomi liittyi siihen erityissopimuksella vuonna 1961. Sieltä alkoi vapaakaupan tie Suomelle. Ei EU sitä koskaan ole tuonut. Suomi liittyi EFTAan sitten täysjäsenenä vuonna 1986, ja sieltä tänne näihin päiviin asti, EU:hun liittymiseen asti, olimme EFTAn täysjäseniä. Meillä oli täydet tulliedut jo silloin. Älkää nyt, hyvät ihmiset, kertoko Suomen kansalaisille väärää tietoa. Olimme vapaakauppaan liittyneenä jo silloin, paljon paljon ai-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

kaisemmin kuin EU:ta edes oli olemassa Suomelle niin, että olisimme siellä jäsenenä. Kannattaa nämä tosiasiat muistaa, koska annamme äänestäjille väärän kuvan, että tässä olisi tehty joku valtava ponnistus ja tulee valtavat säästöt ja valtavat voitot — niin ei suinkaan ole.

Jos verotusoikeus EU:lle annetaan, niin miettikääpäs, hyvät edustajakollegat: Kaikki me tiedämme valtiontalouden tilanteen ja samoin kuntatalouden tilanteen. Kun siihen päälle lasketaan euroveroja, vaikka se yhteisövero yrityksille tai mitä muuta tahansa, niin kysyn teiltä, arvoisat kollegat, mistä valtion veroista me tingimme, kun tuolla mietinnön lausumakohdissa lukee, että verorasitus ei saa nousta. Sehän tarkoittaa silloin, että Suomesta leikataan veroja. 30 miljardia velkaannumme kahden vuoden aikana. Sanokaa minulle, mistä te Suomen veroja leikkaatte, jos kerran euroveroihin menemme. Kyllähän nyt pitää yksinkertaisella matematiikalla tällainen asia hallita — ei näköjään ole joillekin jossakin mielessä perille mennyt. Jos veroja tulee lisää, niin jostakin on leikattava, että nollassa säilyy. Eihän tämä vaikeaa ole, kun minäkin sen ymmärrän. Ja täällä meille todistetaan ääni väristen, että jes, meille tulee eurovero. Haloo, hyvät kollegat, toivoisin vähän realismia ja rehellisyyttä, kun äänestäjillemme tässä kuitenkin tiedotusvälineiden ja nettiyhteyksien välityksellä puhumme. Minua häiritsee tavattomasti tällainen ilmaan heittäily ilman, että otamme oikeasti kantaa siihen, mitä olemme tekemässä.

Ja kertaluonteisuudesta kun puhutaan, niin Euroopan lehdistössä on puhuttu jo viime keväästä asti, keväästä 20 asti — aivan kuten Macron sanoi heinäkuussa, kun tämä sopimus syntyi — että olemme luoneet Euroopan yhteisen velanottomekanismin. Kuvitteleeko joku, että mekanisme luodaan vain yhtä kertaa varten? Siellä tuuleteltiin aidosti, että nyt on löytynyt Ranskan valtaville veloille takuumies, ja ne velkasummat ovat Italiassa nimenomaan. Se on aina se kaveri, joka ei koskaan karkaa, ja se on veronmaksaja. Minä en oikein pidä siitä, että me täällä pilvilinnoja rakennamme ja teemme lausuntoja — niin kuin tässä mietinnössä on sellaisia kohtia — joissa todetaan, että ne verot tulevat ja sitten kuitenkin lausumissa ne kielletään. Jospa joku minulle jonain päivänä kertoisi, kumpi tässä on sitten totta: lausunnoissa olevat verot, jotka on lueteltu, vai sitten se lausumaehdotuskohta, jossa todetaan, että niitä ei ole. Kumpi näistä nyt on totta? Toivoisin, että valtiovarainvaliokunnan puheenjohtaja minulle tämän selvittää, kun minulle ei tämä ole vielä avautunut, mutta olen utelias nuorimies, ja ehkä löydän siihen vastauksen itsekin.

Mitä sitten tulee tähän koronan vaikutukseen, tähän elvytyspakettiin, niin tämän elpymisvälineen säännöt luotiin vuoden 20 alkupuolella, koronasta ei silloin ollut mitään tietoa. Ja silloin kun komissio teki — en muista, oliko 400 vai 500 miljoonan euron — lainapaketin, jossa oli uusi työllisyysrahasto ja vakausmekanismin loppurahoja, niin se ei kelvannut kenellekään. Miksi se ei kelvannut? No siksi, kun oli luvassa ilmaista rahaa. Jos meille, kun menemme pankissa käymään, tarjotaan ilmaista rahaa lainan sijaan, niin kai jokaiselle meistä se ilmainen raha kelpaa.

Ja lopuksi, arvoisa puhemies, kaksi asiaa:

Euroopan unionin aluepolitiikka tulee muuttumaan, kun rahavirrat kääntyvät kohti Etelä-Eurooppaa. Kun yhteisöveroille ja muille veroille jakotulkit tehdään, niin Suomi häviää sen pelin 100—0.

Ja sitten sanotaan vielä sen kaiken lisäksi, että kun tätä no bail-out -sääntöä muka noudatetaan, niin mitään takuita ei anneta ja velkoja ei mennä takaamaan. Meidät ollaan liittämässä nyt siihen eurooppalaiseen valtavaan velkamereen. Talousvaliokunnassa oli tässä hiljan pöydällä paperi, jossa todettiin, että meillä on niin sanottuja järjestämättömiä luotto-

ja eurooppalaisissa pankeissa valtavasti. [Puhemies koputtaa] Sinnekö meidät halutaan siirtää? Toivoisin, arvoisat edustajakollegat, että ottaisitte niihin kantaa. Minua pikkuisen häiritsee tämä irrealismi, joka tässä keskustelussa on ollut: esitetään asioita, joilla ei välttämättä ole todellisuuspohjaa kovinkaan paljoa.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja edustaja Elomaa.

22.46 Ritva Elomaa ps: Arvoisa puhemies! Hallitus on upottamassa suomalaisia veronmaksajia syvään monttuun lähtemällä mukaan tämän satojen miljardien elpymispaketin rahoittamiseen liikoja miettimättä, kyselemättä tai kyseenalaistamatta. Käytännössä tässä valjastetaan paremmin talouttaan hoitaneet jäsenmaat maksamaan huonommin rahoistaan huolehtivien EU-maiden viulut. No bail-out oli hyvä periaate — nimenomaan oli. Tämä elvytyskokonaisuus on karhunharppaus taloudellisen yhteisvastuun suuntaan. Samanaikaisesti se painaa unionia väistämättä liittovaltion suuntaan. Tämä tapa, jolla asiaa ollaan junttaamassa — suorastaan junttaamassa — eteenpäin, halveksuu demokratiaa.

Haluan tässä puheenvuorossa nostaa esille ongelmia Euroopan unionin sekä Suomen välisessä päätöksentekokulttuurissa. Nyt kriisin keskellä tuli selväksi tapa, jolla EU:ta johdetaan. Merkittävimmät jäsenvaltiot sanelevat, ja pienemmät kuuntelevat hattu kourassa kukaronnyörejiään höllentäen. Euroopan unionissa komission rooli suhteessa parlamenttiin on ongelmallinen. Kun ajatellaan Euroopan parlamentin kokoonpanoa ja komission kokoonpanoa, on helppo todeta parlamentin heijastelevan paremmin koko unionin sekä jäsenmaiden tasolla vallitsevaa kansan tahtotilaa. Suppeampi komissio sen sijaan edustaa vain niin sanotusti harvempia ja valitumpia tahoja. Siinä olisikin pohdinnan paikka, pitäisikö koko EU:n päätöksentekojärjestelmää uudistaa demokratiaa suosivampaan suuntaan.

Arvoisa puhemies! Perustuslakivaliokunnan tapahtumat ovat osoitus siitä, että tämä tukipaketti on kyseenalainen. Tukipaketin perustuslainmukaisuuteen vaikuttaa olennaisesti kokonaisarvio vastuista. Yleensä tällaiset arviot ovat alakanttiin. Tukipaketin rahoittaminen velanotolla tökkii myös perustuslain kanssa, mikä on ongelmallinen EU:n perussopimuksen suhteen.

Elpymispakettia on kritisoitu laajalti asiantuntijoiden toimesta. Lisäksi tavallisten suomalaisten keskuudessa elpymispaketti, johon ollaan laittamassa vaikeina aikoina miljarditolkulla suomalaisten verorahoja, arveluttaa, pelottaa, suututtaa, ja tämä on aivan ymmärrettävää. Välillä tuntuu, että Suomen eurooppapolitiikkaa pyörittää pieni omia etujansa ajava eliitti ja kansan ääni kaikuu tyhjille korville.

Kun kriittisesti epäoikeudenmukaiseen elpymispakettiin suhtautuvat tahot ovat esittäneet, että asiasta pitäisi järjestää kansanäänestys, niin asiaa on kauhisteltu. Eikö demokratian ole tarkoitus edustaa nimenomaan kansan ääntä päätöksenteossa? Mikä siinä valtaapitäviä niin paljon pelottaa: omien hillotolppien menettäminenkö, vai mikä?

Kaikesta huolimatta Marinin hallitus on luotsaamassa Suomea mukaan tähän huonoon diiliin. Pahinta on, ettei meillä ole mitään takuita siitä, että tämä elpymispaketti on viimeinen laatuaan, kuten EU:n ytimestäkin on moneen kertaan uumoiltu. Hallitus ja kokoomuksen edustajat muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta ovat asiaa vähätelleet tänäänkin täällä salissa.

Meillä on nyt käsiteltävänä valtavan tärkeä asia, josta huomenna äänestämme. On puhuttu Suomen itsenäisyydestä ja siitä, menetämmekö sen. On puhuttu, kuinka Suomi tais-teli aikoinaan. Mitä tämä on, mitä me huomenna käsittelemme? Mihin se johtaa, jos elpy-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

mispakettia kannatetaan? Sillä on suuret, suuret lonkerot tulevaisuuteen, joten vetoan hallituspuolueisiin ja kokoomukseen: miettikää tarkasti sitä valtavan suurta määrää kansalaisten yhteydenottoja ja sitä, mitä kansa haluaa todellisuudessa. [Puhemies koputtaa] Se haluaa, että elpymispaketti pääosin kumotaan. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja edustaja Multala on poissa. — Edustaja Kivisaari.

22.52 Pasi Kivisaari kesk: Arvoisa puhemies! Valtiovarainvaliokunta siis ehdottaa, että eduskunta hyväksyy hallituksen esityksen ja sisällyttää siihen kahdeksan lausumaa. Nämä lausumaehdotukset kuvaavat hyvin niitä huolia, joita eduskunnalla on elpymispakettia kohtaan. On selvää, että elpymispaketti on poikkeuksellinen vastaus koronan aiheuttamaan poikkeukselliseen tilanteeseen.

Puhemies! Maailmantalous vaikuttaa merkittävästi Suomen talouteen. Tästä syystä meille on tärkeää, että maailma ja ennen kaikkea Eurooppa toipuvat kriisistä mahdollisimman nopeasti. Yhdysvallat ja Kiina elvyttävät voimakkaasti. Muiden peesailu ei ole aina paras ja kaikkein innovatiivisin tapa, mutta turvallinen ja looginen ratkaisu se on. Taloustieteilijät ovat varsin yksimielisiä, että myös EU:n on elvytettävä. Elpymisväline tarjoaa EU:n alueelle koordinoitua sykäyksen, jolla saadaan aitoa lisäarvoa sen sijaan, että jäsenvaltiot elvyttäisivät kukin erikseen. Yhtenäisyys on Euroopan unionin voimavara. Vain yhtenäinen EU selviää kriiseistä. EU:n neuvosto hyväksyi omien varojen päätöksen joulukuussa. Kaikkien jäsenvaltioiden on hyväksyttävä päätös kansallisesti. Tässä yhteydessä Suomella, samoin kuin muilla EU:n jäsenvaltioilla, on omaa painoarvoaan suurempi vaikutus ja vastuu.

Puhemies! Yhteinen talousalue, vapaa liikkuvuus ja monet muut keskeiset eurooppalaiset arvot tekevät Euroopan unionin jäsenyydestä yhä mielekkään myös Suomen kaltaisille nettomaksajille. Periaate, että vahvempi auttaa heikompaansa, on yksi hyvinvointiyhteiskunnan peruspilareista. Euroopan unionissa tämän periaatteen mukaisesti on vähennetty jäsenvaltioiden elintasoeroja. Mahdollisten tulevien kriisien osalta tämä periaate antaa turvaa myös Suomelle. Eri alueiden elintasoerojen pienentäminen lisää vakautta. Vakaus on lisännyt Euroopan unionin kilpailukykyä maailmanlaajuisesti ja sitä kautta vaikuttanut positiivisesti myös suomalaisten hyvinvointiin ja kilpailukykyyn.

Puhemies! Tiedän ihmisiä myös kiinnostavan, että äänestyksessä ei ole kyse pelkästään elvytyspaketista. EU:n monivuotinen rahoituskehys ja elpymispaketti ovat kokonaisuus: yhtä ei ole ilman toista. Tämä merkitsee sitä, että mikäli EU:n omien varojen päätöstä ei hyväksyttäisi, kaatuisivat myös monivuotiset rahoituskehyst. Tällöin unionilla ja sen jäsenvaltioilla ei olisi enää seitsemänvuotista rahoituskehystä alue- ja rakennepolitiikkaan, maatalouteen ja maaseudun kehittämiseen, innovointiin ja digitaalisuuteen, sisäiseen turvallisuuteen, ulkorajojen valvontaan sekä turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaan.

Elvytyspaketti ei ole mitenkään täydellinen, mutta Suomi onnistui hyvin seitsemänvuotisissa rahoituskehysneuvotteluissa. Suomi sai muun muassa neuvoteltua 400 miljoonan euron kansallisen erityisrahoituksen aluerahoitukseen ja maaseudun kehittämiseen, eli Suomen osuutta kasvatettiin. Kokonaisuutena yhteisön maatalouspolitiikan rahoitus kasvaa 6 prosenttia edelliseen kauteen verrattuna. Ratifiointissa epäonnistuminen johtaisi arvaamattomiin seurauksiin ja ajaisi Euroopan unionin taloudelliseen ja poliittiseen kaaokseen.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Puhemies! Pidän neuvottelutulosta elpymispaketista ja koko seitsemän vuoden rahoituskehyksestä vähintään kelvollisena. Euroopan unioniin kuuluminen on Suomelle eduksi. Myös elpymispaketista on Suomelle enemmän hyötyä kuin murhetta.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja seuraavaksi edustaja Mattila.

22.57 Hanna-Leena Mattila kesk: Arvoisa herra puhemies! Meitä edustajia ja kansalaisia puhuttaa tämä elpymispaketti. Ei taida olla sellaista tahoa, joka olisi siihen läpeensä tyytyväinen. Paljon on kuitenkin niitäkin, jotka löytävät siitä enemmän hyviä kuin huonoja puolia, niin että paketti on sellainen, joka kannattaa ehdottomasti enemminkin hyväksyä kuin hyljätä. Yksi taho, jonka näkökulmaa pakettiin ja siihen kytkettyyn seitsenvuotiseen rahoituskehykseen olen mielenkiinnolla seurannut, on maataloustuottajien etujärjestö MTK. Ehkä se on paras taho kuvaamaan myös peruskeskustalaista suhtautumista tähän kokoluokaltaan mittavaan ja symbolistakin arvoa saaneeseen kokonaisuuteen. [Juha Mäenpää: Maalaisliitto!]

Kun pääministeri palasi EU-kehysriihineuvotteluista viime kesänä, MTK oli varovaisen tyytyväinen neuvottelun lopputulokseen maatalouden osalta. Alkunäkymä EU-kehysriihineuvotteluissa oli ollut lannistava, sillä maatalouden rahoitusta oli haluttu leikata, vaikka samaan aikaan olisi pitänyt kasvattaa maatalouden ilmastokunnianhimoa. Tämä oli kestävämmältä tuntuva alkuasetelma, sillä hiilijalanjälkeä vähentävät toimet maataloudessa tarkoittavat erilaisia laite- ja toimenpideinvestointeja, jotka yleensä tehdään pankkilainalla. Suomen hallitus oli asettanut neuvottelutavoitteekseen vähintään nykyisen tasoisen budjetin. Kun sitten kokonaissaannot maataloudessa kasvoivat 6 prosenttia sen sijaan, että olisi leikattu komission esittämät 7 prosenttia, on tulos maataloussaantojen osalta hyvä. Suomen maatalous jäi 400 miljoonaa euroa plussan puolelle neuvottelujen loppumetreillä. Maatalouden EU-tuet ovat vuosina 21—27 noin 6,4 miljardia euroa, kun ne kuluvalla ohjelmakaudella ovat olleet noin 6 miljardia. Siksi on edelleen paikallaan kiittää pääministeriä ja muita neuvottelijoita suomalaisen maatalouden kannalta onnistuneesta lopputuloksesta.

Maatalouden uudistamistyötä pystytään nyt edistämään, ja kehittämisrahoituksella parannetaan niin maatalouden kilpailukykyä, ilmasto- ja ympäristötoimia kuin maaseudun yritystoimintaa. Tulevan kauden 6,4 miljardin euron EU-tuista 3,6 miljardia euroa on suoraa tuotantotukea ja 2,8 miljardia euroa kehittämistukea. Kehittämistuki pitää sisällään muun muassa pohjoisen maatalouden luonnonhaittakorvaukset, ympäristöohjelman, eläinten hyvinvoinnin ja maaseudun kehittämisen Leader-hankkeet. Suomi sai myös 100 miljoonan euron lisärahoituksen Pohjois- ja Itä-Suomen harvaan asutuille alueille. Raha jakaantuu seitsemään maakuntaan, joiden johtajat ovat tyytyväisiä lisätukeen.

Arvoisa puhemies! MTK:ta ja EU:ta ei voi sanoa liittolaisiksi, mutta kiitosta maataloustuottajien etujärjestö antaa EU:lle sen hyvästä neuvottelukyvystä. Etujärjestö ihmettelee — kuten moni muukin meistä — miksi maatalouden kehysratkaisut kytkettiin koronapakettiin.

Arvoisa puhemies! Suomalaiset maataloustuottajat tarvitsevat vakautta ja ennustettavuutta elinkeinonsa harjoittamiseen. Maa- ja metsätalous on pitkäjänteistä yritystoimintaa, sillä siinä pitää tehdä merkittäviä laite- ja rakennusinvestointeja pitkällä tähtäimellä eikä toiminnalle tule kannattavuutta lyhyellä tarkasteluajanjaksolla. Mitä enemmän on tutustunut alkutuottajien arkeen, sitä suuremmaksi on kasvanut kunnioitus heitä kohtaan. Kuinka

monessa ammatissa joutuu taistelemaan taloudellisen kannattavuuden ja vihamielisen asenneilmapiirin kanssa, kuten alkutuottajat joutuvat? [Juha Mäenpää: Turvetuotannossa!] On tosiasia, että taloudelliset huolet ja elinkeinoa kohtaan suunnattu arvostelu ovat aiheuttaneet merkittävää uupumista alalla. Juhlapuheet eivät auta näitä ihmisiä vaan konkreettiset toimet elinkeinon harjoittamisen mahdollistamiseksi.

EU-elpymispakettiin kytketty maatalouden seitsemänvuotinen kehys turvaa nyt näkyvät alkutuottajille useiksi vuosiksi eteenpäin. Suomalaisen maatalouden kannalta elpymispaketin hyväksyminen on välttämätöntä. Tämä ei tietenkään ole kertavastaus maatalouden kannattavuuskysymykseen, mutta koskaan aikaisemmin ei ole ollut näkymää yhdeksäksi vuodeksi eteenpäin, niin kuin nyt on. Kuluvaa kautta on jäljellä vielä kaksi vuotta, minkä jälkeen astuisi voimaan malli, jolla turvataan esimerkiksi peltotuet 6 prosentin korotuksella seuraavaksi seitsemäksi vuodeksi.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja edustaja Kinnunen — edustaja Kinnunen on poissa, joten seuraavaksi edustaja Laakso.

23.03 Sheikki Laakso ps: Arvoisa puhemies! Täällä on aika monta kertaa tänään kysytty, että jos tämä paketti kaatuu, niin luotetaanko Suomeen ja tuleeeko tästä jonkunäköisiä luottamuspulua. Miettikääpä itse, luotatteko te niihin kollegoihinne, jotka peesailevat ja ovat joo joo -miehiä tai -naisia. Kyllä se luottamus oikeasti tulee siitä, että ollaan tasaverlaisia, voidaan oikeasti näyttää, että meistä on johonkin. Nyt me näytetään joka ikinen kerta EU:ssa, että me ollaan niitä peesailijoita. Sen takia ehkä meidän mielipiteitämme ei kauheasti juuri koskaan kuulukaan.

Toinen asia: Jos EU ajautuisi johonkin käsittämättömään kriisiin tämän asian takia, että tämä paketti kaatuu, niin eiköhän se kerro siitä, että koko laitos voisi mennä nurin, jolleivät ne pysty sellaisen kriisin jälkeen toimimaan ollenkaan tai jos paketin kaatumisen jälkeen ajautuvat kriisiin eivätkä pysty neuvottelemaan asioita uudestaan. Ei kuulosta oikein kovinkaan uskottavalta.

Paljon on tänään puhuttu isojen yritysten mielipiteistä siitä, kuinka hyvä juttu se heille on. Tuplataan tämä rahamäärä, niin ne ovat vielä tyytyväisempiä — miksi yhteiskunnalta tulevaa rahaa ei otettaisi vastaan? Harmittavaa vain minun on katsoa sitten näitten samojen yritysten toimintaa, kun ne haluavat pk-sektorin ja vaikka maatalousyrittäjien laskujen eräpäiviä, nettoeräpäiviä, siirtää 30 päivästä 60 päivään tai jopa 90 päivään ja ehkä jopa käyttävät syynä tätä pandemiaa tai jotain muuta vastaavaa.

Eräs demari sanoi täällä tänään, että tähän maksaa vain muutamia kymppejä per suomalainen. Olisi kiva kuulla, miten hallituspuolue meinaa kerätä tämän rahan esimerkiksi toimeentuloasiakkailta tai maahanmuuttajilta, jos tämä maksaa jokaiselle meille muutama kymppi vuodessa. Te varmaan kerotte heille, millä tavalla he saavat sitten maksaa sen oman osuutensa tästä jutusta. [Perussuomalaisten ryhmästä: Vappusatasella!]

Espanjaan valmistellaan akkutehtaita, Italiassa parannetaan lapsilisiä, eläkkeitä ynnä muita ja sanotaan, että näitä aiotaan valvoa. Kuka oikeasti näitä pystyy valvomaan? Ei kukaan. [Jussi Halla-aho: Mafia!] — Hyvin sanoi puheenjohtajamme: mafia. Sehän valvoo, että saa omansa. — Todellisuudessa tilanne on se, että vaikka tähän tehtäisiin minkänäköiset kikka kakkoset, niin tilanne on niin, että näillä rahoilla voidaan hoitaa joitain muita hommia ja sen valtion rahat jäävät sitten tähän akkuteollisuuteen tai joihinkin muihin hank-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

keisiin, elikkä käytännössä katsoen maahan kun laitetaan tällainen raha, niin se saadaan aina jotain kautta kuitenkin ajautumaan tai ohjattua juuri sinne, minne halutaan.

Ja on sanomatta selvää — me voidaan jo katsoa menneisyyteen — että nämä maat eivät tule tekemään minkäänlaisia muutoksia elämässään, eivät minkäänlaisia. Me saadaan pumpata tätä rahaa niihin maihin loputtomiin, ja mitään ei tule koskaan tapahtumaan. Koskaan ei tapahdu, ei ennen kuin vasta siinä tapauksessa, että tulee tilanne, jossa niitten on pakko tehdä jotain, etteivät ne esimerkiksi lennä EU:sta ulos. Mutta eihän se tässä tietysti ole tarkoitukseen, tässähän on tarkoitus pitää ne maat edelleen vaikka väkisin tässä himmelissä, koska he ovat vain liian paljon velkaa monille Keski-Euroopan maille. — Kii-toksia.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Lehto.

23.08 Rami Lehto ps: Arvoisa herra puhemies! Miksi? Miksi maamme hallitus haluaa lähettää rahojamme Etelä-Euroopan maille? Miksi hallitus ei halua käyttää näitä osittain mafian taskuun työnnettäviä vappusatasia suomalaisten hyvinvointiin? Siinä muutama kysymys, mitkä minua ja monia muita suomalaisia ihmetyttävät. Miksi italialaiset tai espanjalaiset ovat suomalaisia tärkeämpiä maamme hallitukselle? Kun Suomen ministerit lähtevät EU:n pöytiin neuvottelemaan, niin monesti tuntuu siltä, että siellä ei enää muisteta, miksi sinne on menty. Tavalliset suomalaiset ajattelevat, että EU:n kokouksiin mennään edustamaan Suomea ja ajamaan suomalaisten etua. Tämä on hallitukselta unohtunut, ja Brysseliin matkataankin oma etu mielessä. Kaikkihan muistavat, kuinka esimerkiksi EU-myönteiset Katainen, Stubb, Urpilainen ja Vapaamuori [Naurua — Riikka Purran välihuuto] — Vapaavuori — palkittiin myöhemmin kiltteydestään.

EU:n elpymisrahastoneuvottelut olivat Suomen osalta totaalinen rimanalitus, vaikka hallitus yrittää muuta väittää. Kohta saamme ottaa lisää velkaa ja maksaa EU:n elpymisrahastoon 6,6 miljardia euroa, joista saamme takaisin 2,7 miljardia. Suomalaisille jää siis jälleen maksajan rooli sekä lisävelanotto. Silti hallitus hehkuttaa Brysselin tuomisiaan, juhlii tuomisiaan kuin olisi voittanut lotossa 4 euroa 10 euron lottokupongilla, jonka oli ostanut pikavipillä. [Perussuomalaisten ryhmästä: Rahaa tulee!] Olemme siis saamassa rahastosta 2,7 miljardia euroa omaa rahaamme, jota kierrätetään EU:n kautta. Samalla EU voi sanella, mihin tuota kierrätettyä omaa rahaa saamme käyttää. Näin maamme hallitus saa 3,9 miljardin euron tappioilla 2,7 miljardia haaveilemiinsa ilmastotoimiin. Kyllä on mahtanut Kesärannassa monet samppanjapullot poksahdella.

Lisäksi Suomi saa tulevasta EU:n seitsemän vuoden budjetista 11,1 miljardia euroa mutta maksaa EU:lle tästä hyvästä 16,7 miljardia euroa, eli takkiin tulee tästäkin lisää, lähes 6 miljardia euroa. EU:n jäsenenä nettomaksumme jälleen nousevat, toisin kuin naapurimaallemme Ruotsilla, joka neuvotteli itsellensä jäsenmaksualennuksia. Suomen pääministeri Marin neuvottelikin Suomelle maksettavaa 9 miljardia euroa pitkän viikonlopun aikana. Lisäksi tulevat miljardivastuut EU:n yhteisistä elvytyspakettilainoista.

Arvoisa puhemies! Suomi on lähdessä huonoon diiliin. Suomen maksuosuus EU:n 750 miljardin euron elvytysrahastosta tulee olemaan 6,6 miljardia euroa, ja takaisinpäin olemme saamassa noin 2,7 miljardia eli noin 40 prosenttia omista rahoistamme, ja tämäkin palautus voi vielä laskea. Elikkä tappioita tulee suomalaisille veronmaksajille noin 4 miljardia euroa.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Koska EU sanelee ehdot, mihin Suomi saa tuon 2,7 miljardia omia rahojamme käyttä, niin Marinin hallitus on valmistellut kestävä kasvun ohjelman EU:lle hyväksyttäväksi. Käydään hieman läpi tuota hallituksen ohjelmaa, joka noudattelee hallituksen arvopainotuksia. Pääpaino on vihreällä siirtymällä, johon liittyy Suomen päätös tavoitella ilmastotojohtajuutta EU:ta kireämmällä hiilineutraaliteettitavoitteella. Hallitus nostaa vihreän siirtymän osuutta elpymisrahastosaantomme osalta EU:n velvoittamasta 37 prosentista vähintään 50 prosenttiin. Hallitus siis käyttäisi meille palautuvia euroja edistääkseen omia tavoitteitaan. Tavoitteina on olla maailman ensimmäinen fossiilivapaa maa ja hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä sekä puolittaa liikenteen päästöt vuoteen 2030 mennessä, mikä taas osaltaan kasvattaa kohtuuttomasti autoilun kustannuksia. EU:n tavoite on olla hiilineutraali vuoteen 2050 mennessä, jolloin Suomi antaa kilpailijamailleen 15 vuotta pidemmän ajan sopeuttaa toimintansa tiukempiin ilmastovaatimuksiin. [Puhemies koputtaa] Kuitenkin samalla hallituksen yksi painopiste on maamme kansainvälisen kilpailukyvyn turvaaminen. — Arvoisa puhemies, ihan hetki vielä. — Useat Suomen johtavat talousasiantuntijat tyrmäävät paketin. Elpymispaketti ei ole Suomen etu vaan saattaa päinvastoin heikentää maamme julkista taloutta ja talouskasvua, ovathan elpymispaketin kustannukset suomalaisille vuosittain satoja miljoonia euroja, jotka rahoitetaan veronkiristyksillä.

EU on nyt pelastamassa koronan varjolla Saksan ja Ranskan pankkien saatavat ylivelkaisuilta Italialta ja Espanjalta. Maamme hallitus on tähän suostumassa, jotta saavat toteutettua vihreän sumutuksensa, jolla suomalaisten veroeuroja siirretään Etelä-Euroopan maiden tukemisen lisäksi kotimaisen vihreän ideologian toteutukseen.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja muistutan edustajia siitä suosituksesta, että 5 minuuttia, noin suunnilleen, on puheen pituus. — Edustaja Talvitie — edustaja Talvitie näyttää olevan poissa. — Sitten edustaja Mäkelä.

23.15 Jani Mäkelä ps: Kiitos, arvoisa puhemies! Tuossa jo aiemmin pääsin hieman purkamaan alkua, miten tähän pakettiin tultiin ja miten tämä niin sanottu kiristyspaketti, tai myöhemmin ehkä nimen ”mafiapaketti” saanut kokonaisuus, sai alkunsa, miten Suomen neuvottelut tässä lähtivät käyntiin, miten meitä käytännössä käytiin kiristämään tarjouksella, josta ei voi kieltäytyä. En tiedä, minne se hevosenpää toimitettiin, jos noudatetaan tätä samaa kielikuvastoa vielä eteenpäinkin.

No, siihen, että Suomi ei mitenkään voi nettohyötyä tästä paketista: Ei tietenkään voi, koska sehän on sidottu EU:n yleiseen rahoituskehykseen, joka siis suomeksi sanottuna on yhtä kuin EU:n budjetti seitsemäksi vuodeksi. Sitova budjetti — kun se kerran allekirjoitetaan, niin sen mukaan sitten menevät jäsenmaksomme ja maksupalautusten saantiperusteet. Eli sille me emme mitään voi, jos me tähän kerran lähdemme mukaan. Se kehushän on lähtökohtaisesti jopa paljon epäedullisempi kuin entinen runsasta nettomaksua tuottanut rahoituskehys Suomelle oli, ja lähtökohtaisesti oli virhe lähteä neuvottelemaan sitä kehystä tällaisella ajattelutavalla.

Kun täälläkin on monissa hallituksen edustajien puheenvuoroissa todettu, että brexit aiheutti kustannuksia jäljelle jääneille jäsenmaille, niin eihän se mitenkään voi olla niin, että jos Britannia lähtee EU:sta, niin sen aiheuttamaa lovea ei leikata pois EU:n budjetista vaan annetaan käsi ojossa jäljelle jääville jäsenmaille ja sanotaan, että maksakaa se, mitä Britannian jäljiltä jää maksamatta. Britannia ei tähän pakettiin nyt joudu lähtemään, se ei joudu pönkittämään Itä- ja Etelä-Euroopan maiden taloutta. Me kaikki tiedämme, ettei tätä paket-

tia olisi tullutkaan, jos Britannia ei olisi EU:sta lähtenyt, elikkä tämä on nyt se brexitin suurin uhri. Britannia kyllä porskuttaa. Britannia pärjää hyvin, se on suurvalta — kaupankäynnin suurvalta, sotilaallinen suurvalta — siellä on talouskasvu hyvässä käynnissä verrattuna Suomeen ja muuhun euroalueeseen. Ei se brexitistä kärsi, mutta EU ja me tulemme täällä kärsimään brexististä, koska nyt EU:ssa on valloillaan sellainen ajattelutapa, joka johtaa näihin typeriin päätöksiin nyt ja tulevaisuudessa.

Meidän täytyy muistaa, että seuraava Saksan liittokansleri on joka tapauksessa käytännössä myönteinen eurobondeille, eli siellä voi tulla valituksi CDU:n uusi Venäjälle ystävällismielinen puheenjohtaja — on hyvät välit sinnekin sen ohella, että kannattaa näitä eurobondeja ja etelälle rahan kippaamista — tai sinne voi tulla valituksi vihreiden liittokansleri, molemmat erittäin huonoja vaihtoehtoja Suomen kannalta. Saksa ei enää ole näiden asioiden tulppana. Italia ja Espanja voivat kiristää ihan miten paljon haluavat, Ranska säestää mukana ja Saksa suostuu. Kuvitteletteko te siellä hallituksessa vakavissanne, että Suomi jatkossa pysäyttää näitä asioita ainakaan yhtään sen enempiä kuin aiemmin? Eihän tässä ajatuksessa ole kerta kaikkiaan mitään järkeä.

Tähän, miten asia on Suomessa käsitelty perustuslain näkökulmasta: Onko tämä vallansiirto? Tämähän on vallansiirto. Perustuslakivaliokunta on todennut, että tämä on vallansiirto. Tässä tehdään sellaisia asioita, mitä aiemmin ei ole tehty, mutta perustuslakivaliokuntahan on ollut kannanotossaan varsin johdonmukainen. Perustuslakivaliokunta kesällä esitti sellaisen ponnen, että tätä pakettia ei saa edistää nykymuodossa. No, hallitus teki jonkinlaisia neuvottelutuloksia, suurissa lainausmerkeissä, että lahjapaketin osuus muuttui jonkun kymmenen prosentin. No, satoja miljardeja sinne, toinen tänne, periaate pysyi samana: lahjaraha annetaan. Muuttuiko se silloin pois nykymuodostaan? Ei se muuttunut. Hallitus ketkuili tässä asiassa perustuslakivaliokunnan selvän lauseen ympäri aivan samalla tavalla kuin EU ketkuili omien perussopimustensa ympäri tämän itse paketin muodostamisessa. Mitä isot edellä, sitä pienet perässä. Eihän perustuslakivaliokunta voi vatkata ottamaansa juridista tulkintaa. Sen täytyy olla johdonmukainen ja vaatia tämä kaksi kolmasosaa. Hallitus on sivuuttanut tähän mennessä perustuslakivaliokunnan kannanotot täysin johdonmukaisesti. Tämä ei voi jatkua. Tämä on aivan uskomatonta toimintaa. Kuinka te kehtaatte sivuuttaa Suomen perustuslain valtiosäännön tulkitsijan kannanotot?

Kun te sanotte täällä, että Euroopan unioni tulkitsee EU-oikeutta, niin käsitykseni mukaan EU ei kuitenkaan ole itsenäinen valtio vaan se koostuu itsenäisistä valtioista, ja itsenäisellä valtiolla on viime kädessä oikeus tulkita lainsäädäntöä omalla tahtomallaan tavalla. EU ei ole Suomen yläpuolella suvereenina toimijana.

Se, onko tämä paketti EU:n perussopimusten mukainen, on sen takia epäoleellista keskustelua. Emmehän me tyhmiä ole. Kyllä me kaikki ymmärrämme, että EU:sta kyllä löytyy se taho, joka selittelee ja kiemurtelee tämän asian niin, että EU ei ole rikkonut omia sääntöjään. Ei EU-tuomioistuimien tule sanomaan, hyvät ihmiset, että EU on toiminut väärin antaessaan 750 miljardia rahaa jakoon Euroopan unionissa. [Puhemies koputtaa] Ei EU tule toimimaan näin. Kyse onkin vain siitä, kokeeko Suomi suvereenina valtiona, että paketti siirtää siltä valtaa ylikansalliselle elimelle ja tekee päänavauksen jatkossa tehdä vastaavia siirtoja.

Väärät argumentit paketin välttämättömyydestä — otan tässä kohtaa kaksi esimerkiksi.

On tämä, että sanotaan meidän vientiteollisuutemme suuresti hyötyvän tästä paketista: Kuitenkin on niin, että markkinaosuuksista Suomen vientiteollisuudella 6 prosenttia menee paketista eniten hyötyviin maihin. Pääasiassa me viemme rahaa kilpailijamaidemme

kilpailukyvyyn parantamiseen ja oletamme sen jälkeen, että ne ostavat meidän tuotteitamme. No, eihän tämä näin toimi. Viro hyötyy nettona miljardeja toisensa perään. Viro kilpailee suoraan Suomen kanssa yritysten sijoituspaikkana. [Puhemies koputtaa] Se tulee viemään suomalaisten työpaikat suomalaisten rahalla. Tämä vientiteollisuusargumentti on aivan läpimätä ja täysin epä-älyllinen. En ymmärrä, kuinka joku kehtaa sellaista täysin vakavissaan täällä edes esittää.

Sitten tämä turvallisuus. Niinhän tämä menee, että kun et mitään muuta suomalaisessa keskustelussa pysty argumentoimaan, pelaat viimeisenä Venäjä-kortin eli sanot: ”Venäjä sitä, Venäjä tätä.” Ja nyt tässä on pelattu tämä Venäjä-kortti, mutta minäpä nokitan: kysyn, montako divisioonaa on EU:lla. Minkälaista turvallisuutta te ajattelitte EU:n tuovan meille sotilaallista ydinasesuurvaltaa vastaan? Me emme ole sotilasliitossa mukana vaan me olemme pelkässä kauppaliitossa, missä on löyhä sopimus, jonkinlaiset turvatakuut, joiden toteuttamiseen ei ole olemassa minkäänlaista kapasiteettia, ei komentorakennetta, ei joukkoja, ei kerta kaikkiaan yhtään mitään. Jonkinlainen huolto sieltä voitaisiin ehkä Suomeen saada jonkinlaisessa kriisitilanteessa. Mutta suoraan sanottuna on aivan pötyä väittää, että EU tarjoaa meille sotilaallisessa mielessä yhtään minkäänlaista turvallisuutta. [Puhemies koputtaa] Muut EU-maat, käytännössä kaikki, ovat Natossa jo valmiiksi. Ne laskevat Naton varaan turvallisuutensa. Suomi ei ole Natossa.

Ja toinen pointti: Saksaan virtaa venäläistä kaasua. Saksa on typeryksissään ajanut alas ydinvoimansa. Saksa on tehnyt itsestään riippuvaisen venäläisistä fossiilisista polttoaineista. Tämä turvallisuuspoliittinen tekijä on täysin keskeinen siinä, että Euroopan unioni on esimerkiksi ollut kyvytön toimimaan Ukraina-asiassa. Euroopan unionin pakotteet Ukrainan suhteen ovat puolivillaisia ja tehottomia, niitä kierretään Valko-Venäjän kautta saksalaisten ja kumppanien toimesta. Ranskalaisetkin yrittävät käydä siinä kauppaa, kaasua virtaa Venäjältä. Eivät ne pakotteet ole todellisia. Tämä puhe tästä turvallisuudesta on täysin pötyä. Se, mikä on merkillistä, on se, että media ei kuitenkaan kyseenalaista näitä vääriä argumentteja vaan toistaa näitä täysin kritiikittömästi. Tällaisen argumentin voi vain esittää, sanoa, että EU tuo Suomelle turvallisuutta perustelematta, [Puhemies koputtaa] mitä ihmeen turvallisuutta se ylipäänsä pystyisi Suomelle tuomaan.

Meillä on jaettu rahat noin henkisesti, vaikkei tätä pakettia ole vielä edes päätetty: Hallitus on tuonut tähän saliin esityksen siitä, miten tämän elvytyspaketin rahat jaettaisiin Suomessa, vaikka omien varojen päätöksen käsittely on käynnissä vasta tällä hetkellä täällä eduskunnassa. Ennen kuin tämä on hyväksytty, Suomi ei ole mukana paketissa. Me emme tiedä, paljonko Suomen saanti tulee kutistumaan. Se kutistuu lisää, jos me hoidamme asiamme hyvin — kuulitte oikein, jos me hoidamme asiamme hyvin. EU on sellainen kolhoosi, joka palkitsee siitä, että hoitaa asiansa huonosti. Eli jos me hoitaisimme asiamme huonommin, meillä olisi korona levinnyt pahemmin, meillä olisi enemmän velkaa, niin me hyötyisimme enemmän EU:sta. Eikö tämä ole vähän nurinkurinen järjestys? No, tässä rahojen etukäteen jakamisessa varmaankin on tarkoituksena jakaa painetta siihen, että rahat nyt myönnettäisiin, kun ne siltarummut on jo tavallaan sinne maalle vähän niin kuin jaettu. Pieniä ovat [Puhemies koputtaa] silakat joulukaloiksi, satoja miljoonia menee ympäristöhöpytyshankkeisiin, kymmeniä miljoonia menee maaseudulle, ja keskustapuolue tuulettää, että nyt me olemme tehneet aivan valtavan voiton.

Kysyn, mitä on sääntöperäisyys, joka ei perustu sääntöihin. Siitähän tässä on kysymys. Mitä on turvallisuus ja vakaus, joka perustuu jatkuviin kriiseihin, niistä toiseen hortoilemiseen ja kiristykseen ja rahan kinuamiseen näiden kriisien varjolla? Tätähän tämä EU, joka

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

nyt on edessämme, edustaa. Myös monet EU-myönteiset henkilöt vastustavat tätä pakettia, koska tässä on kyse perussopimusten vääristelystä ja yhteisvastuusta, jonka piti olla kiellettyä aiemmin. Moni EU-myönteinen on erittäin pettynyt tähän asiaan, että EU on muuttunut sellaiseksi, mitä sen ei pitänyt olla. Hallituspuolueista keskusta on sanonut, että liittovaltioon ei pidä mennä. Tarvitaan sen jälkeen jotain kansanäänestyksiä — sellaisiakin puheita on tainnut olla. Sosiaalidemokraatit ovat [Puhemies koputtaa] sanoneet, että yhteisvelkaan ei pidä mennä. Nyt kuitenkin kummatkin puolueet ovat tukemassa sekä liittovaltioon että yhteisvelkaan menemistä.

Siinä mielessä olen nyt vähän pettynyt kokoomuslasiin, että he ovat lähteneet tämän lausumapelleilyn — suomeksi sanottuna — taakse. Eli kun saadaan valtiovarainvaliokunnan mietintöön muutama lausuma, niin sen jälkeen ollaan tyytyväisiä. Tämähän on itsepelestä, ei täällä ole kukaan niin yksinkertainen, että tämän oikeasti uskoisi. Ja kun perinteisesti kokoomus ja keskusta ovat olleet ylikansalliselle velalle ja yhteisvastuullisuudelle kriittisiä puolueita — no eipä täällä kyllä kovin montaa kokoomuslaista ja keskustalaista ole tätä puolustelemassakaan — niin nyt selittelevät, että onhan tämä paketti nyt paha mutta kun se on muka ainutkertainen. Mitäs sitten, kun tulee se seuraava paketti? Se oli se kuuluisa sanonta, että ”kymmentä vastaa, mutta entä sitten, kun tulee se yhdestoista?”

Kun puhutaan paljon [Puhemies koputtaa] etelästä, unohdetaan puhuminen idästä. [Puhemies koputtaa] Unohdamme sen, kun hallitus on pyhänä asiana julistanut tätä oikeusvaltioperiaatetta Puolan ja Unkarin suuntaan, että nyt sitten, kun siellä hieman poseerataan, että noudatammepa oikeusvaltiota — kaikissa muissakin Itä-Euroopan maissa on muuten enemmän ja vähemmän oikeusvaltio-ongelmia — sinne kaadetaan kymmeniä miljardeja rahaa. Suomi muuten vivuttaa siellä Itä-Eurooppaa, Puolaa, Unkaria, maksaa puolalaisten ruskohiilestä luopumisen, Unkarin erilaiset hankkeet. Jos sieltä todetaankin, että jotain väärinkäytöksiä on tapahtunut, niin milläs otat rahat pois, kun ne rahat on jo kerran jaettu. Suomen hallitus toimii siis käytännössä Itä-Euroopan korruptoituneiden hallitusten takuumiehenä ja kantaa sinne rahamme. Se on melkein pahempi kuin tämä Italia. Italiahan on periaatteessa jopa nettomaksaja, mitä eivät Itä-Euroopan maat tule koskaan olemaan. Me tiedämme, että Euroopan unioni meni peruuttamattomasti pilalle siinä kohtaa, kun Itä-Euroopan maat otettiin siihen poliittisin perustein mukaan ennen kuin ne olivat missään määrin taloudellisesti valmiita olemaan Euroopan unionin jäseniä. [Puhemies koputtaa] Tästä voisin jatkaa seuraavissa puheenvuoroissa. [Naurua — Jussi Halla-aho: Tuskin maltamme odottaa!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Joo, arvoisat edustajat, muistutan tässä yhteydessä siitä 5 minuutin suosituksesta, joka näille puheille on annettu. — Ja nyt katsotaan, kun edustaja Mäenpää näyttää esimerkkiä suosituksesta, 7 minuuttia.

23.27 Juha Mäenpää ps: Arvoisa herra puhemies! Täällä edustaja Asell mainitsi kierrättämättömän muovin maksun, joka liittyy tähän sillä lailla kautta rantain. Nyt te siellä hallituksessa olette tuuppaamassa rahaa tuonne Etelä-Eurooppaan, ja edustaja Berg tietää, mistä minä puhun, mutta minä nyt joudun puhumaan mainitsematta yrityksiä ja paikkakuntia, mutta... [Toimi Kankaanniemen välihuuto] — Edustaja Kankaanniemi tietää asian. — Elikkä Etelä-Eurooppaan löytyy rahaa mutta ei suomalaiselle teollisuudelle ja kehittämiselle, suomalaiselle kierrätykselle, suomalaiselle ilmastoalaa muuttavalle yritykselle tai ilmastoja parantavalle yritykselle, yritykselle, joka on menestynyt kiertotaloudessa, yrityk-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

selle, joka on tehnyt läpimurron jätteen, muovin käsittelyssä ja muovioöljyn tekemisessä. Siihen on muutama pieni yritys yhdistynyt, ja he ovat rakentaneet tällaisen yhteisyrityksen, johon minä luotan ja johon moni hallituspuolueen edustajakin on luottanut ja uskonut, mutta niin siinä vain lopulta käy, että suomalaiselle innovaatiolle, joka liittyy kiertotalouteen, ekologisuuteen, ilmaston pelastamiseen, tähän muovinkierrätysmaksuun, ei löydy rahaa. [Mauri Peltokankaan välihuuto] — Edustaja Peltokangas mainitsi savannit, ja sinne sitä rahaa piisaa mutta ei suomalaiselle yritykselle. Nyt sitä piisaa myös Italiaan ja Espanjaan. [Riikka Purra: Entä aavikot?] — Edustaja Purra mainitsi aavikon, kyllä sitä sinnekin taitaa löytyä.

Arvoisa puhemies! Suomessa on Ilmastorahasto, Business Finland, Teollisuussijoitus, Finnvera, Sitra — Sitra kaikista turhimpana näistä. Te ette ole saaneet puserrettua suomalaiselle innovaatiolle rahaa. En tiedä, onko tämä sitä, että on joku hyvä veli -verkosto pesiytynyt tänne eduskuntaan, kun tämä asia on pysähtynyt kuin seinään. Nyt te annatte rahaa Etelä-Eurooppaan, ja sillä rahalla houkutellessa tätä innovaatiota sijoittautumaan sinne Etelä-Eurooppaan. Ymmärrätekö te, mitä te teette? Aivan hävettää teidän puolestanne.

Arvoisa herra puhemies! Viikonloppuna meillä kävi yksi tuttu mies, ja kysyin häneltä, mitä hän ajattelee tästä elpymispaketista. Hän heti siinä suullisesti sanoi, mutta lupasi laittaa minulle postia, mitä hän ajattelee, ja minä täältä hieman siteeraan tätä ystävääni: ”Puhutaan elpymispaketista, jossa osa unionin valtioista maksaa velkarahalla huonosti taloutensa hoitaneiden valtioiden velkoja. Espanjalaiset señoritat ja señorit ilakoitsevat, kun saavat nelipäiväisen työviikon ja saavat viettää siestaa sombrerojensa alla tortillojaan pureskellen, sangrialla alas huuhdellen.”

Italia on saamassa näillä näkymin lähes 200 miljardia, vaikka maalla on maailman neljänneksi suurimmat kultavarannot. Mafia kiittää ja kuittaa, korruptio kukoistaa. Lisäksi Italia aikookin sitten maksaa lapsilisää aina 21 ikävuoteen saakka. Italian sanotaan olevan Euroopan korruptoitunein ja eniten veroja kiertävä valtio — Suomi taitaa olla eniten veroja keräävä valtio. Suomi maksaisi noin 6,6 miljardia ja saisi takaisin vain 2,7 miljardia, ja tiedä vaikka luku vieläkin kutistuisi. [Puhemies koputtaa]

Arvoisa herra puhemies! Eikö se ollut 7 minuuttia?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Äsken mainitsin, että edustaja Mäkelä ylitti 7 minuutilla.

Ai, minä luulin, että te annoitte 7 minuuttia minulle. Sen takia minä nyt jaarittelin tuossa pidempään.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: En, en. Olen hyvin suvaitsevainen ja pitkämielinen tässä, mutta 5 minuuttia on se suositus.

Minä käsitin väärin. [Toimi Kankaanniemi: Ei täällä sakkoja peritä!]

Meillä valtionvelka on jo yli 130 miljardia ja kasvaa valtavalla nopeudella. Silti olemme nettomaksajia, olemme olleet sitä unioniin kuulumisen ajan paria vuotta lukuun ottamatta. Toisin sanoen me maksamme muiden maiden huonosta taloudenpidosta. Viron valtiolla ei ole juuri nimeksikään velkaa, ja se on nettosaajana lähes 6 miljardilla.

Tämä ei siis tule jäämään kertaluonteiseksi, vaan meistä hyvin asiamme hoitaneista valtioista tehdään maksuautomaatteja holtittomille maille, jotta he saavat jatkaa ja tehdä vielä

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

lisähelipotusta omien kansalaistensa elämisen eteen. Vain me typerät suomalaiset, hallituksen johdatuksella, maksamme, kun pyydetään, ja luulemme kiillottavamme kehäämme päidemme päällä. Viruksella ei ole mitään tekemistä työviikon pituuden kanssa, lapsilisien maksamisen kanssa eikä sen kanssa, että kansat eivät korjaa omia talouksiaan omien veropohjiensa laajentamisella, veronkierron estämisellä ja korruptiota kitkemällä. Toisin kuin ministeri Tytti Tuppurainen, jonka mielestä oma kansa ensin -ajattelu on vaarallista, me perussuomalaiset ajattelemme juurikin päinvastoin, että meidän kansanedustajien ensisijainen tehtävä on oman kansan ja valtion edun ajaminen. [Puhemies koputtaa] — Tasan 7 minuuttia. Kiitoksia.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kyllä. — Edustaja Kankaanniemi.

23.34 Toimi Kankaanniemi ps: Arvoisa herra puhemies! Kun muistelen vähän vanhoja, niin 26,5 vuotta sitten käytiin täällä EU-jäsenyydestä keskustelua öisin ja päivisin kolme vuorokautta pötköön. Se oli puhemiehille kova urakka. [Anneli Kiljusen välihuuto] Puheita riitti. Taisin itsekin muutaman kymmenen pitää, ja pisin oli puolitoista tuntia. [Jouni Ovaskan välihuuto] No, näin kävi, että unioniin kuitenkin mentiin. Siinä pidettiin muuten pyhäinpäivänä jumalanpalveluksen aikana tauko, ei muuta.

Mentiin unioniin, ja se siitä, mutta sitten 90-luvun lopulla, vuonna 97, tuli eteen tämä talous- ja rahaliittoon liittymisasia. Sen Lipponen ja Niinistö, Claes Andersson ja Pekka Haavisto ja, olikohan, Ole Norrback eli hallitus silloin runnoi läpi kansalta kysymättä, eikä paljon eduskunnaltakaan mitään kysytty. Sitä ennen oli jo ajettu ankarilla perusturvan leikkauksilla Suomi niin sanottuun eurokuntoon, ja kaikkia perusturvaetuuksia Lipposen hallitus leikkasi ei taloudellisista syistä vaan siksi, että Suomen luvut saatiin näyttämään hyviltä, jotta päästiin rahaliittoon mukaan.

Kreikkahan tuolloin väärensi tietonsa. Kreikan sosialistinen Pasokin hallitus väärensi tilastot ja pääsi niillä mukaan rahaliittoon. Siihen otettiin sitten mukaan kelvottomat maat ja ne maat, jotka olivat paremmin asiansa hoitaneet, ja sieltä juontuvat kaikki ne ongelmat, mitä tässä on matkan varrella ollut.

Ruotsissa professori Lars Calmfors teki selvityksen Ruotsin eurojäsenyyden eduista ja haitoista ja päätyi siihen, että Ruotsin etu ei ole mennä talous- ja rahaliittoon, ja Ruotsi jäi pois. [Mika Niikko: Viisas päätös!] Hän kävi myös Suomessa ja sanoi keväällä 97, että Suomen on vielä kannattamattomampaa mennä rahaliittoon kuin Ruotsin, koska Suomen vientiteollisuus on niin yksipuolista. Vaikka Nokia oli silloin kovassa nousussa ja metsäteollisuus vielä kohtuullisessa kunnossa, niin Calmforsin kanta oli tämä. No, Suomi kuitenkin runnottiin sinne läpi kansanvaltaa pilkaten, niin kuin tapahtuu tässä asiassa tänä päivänä tai ehkä huomenna. Eli tällä tiellä ollaan.

Silloin kun sinne talous- ja rahaliittoon liittyttiin, niin ay-liike ostettiin niin sanotuilla Emu-puskureilla mukaan suopeaksi, ja se oli pelkkä, voi sanoa ihan suoraan, petos. Ei pysytty keräämään mitään puskureita eikä ole kerätty tähän päivään mennessä. Ehkä ajattelivat, että eläkerahastoja voitaisiin käyttää hädän tullen, mikä olisi aivan karmea virhe.

No niin. Suomi meni talous- ja rahaliittoon, ja sille perustettiin myös tämä vakaus- ja kasvusopimus, jota ei yksikään valtio ole noudattanut — tai kaksi valtiota on, Suomi ja Luxemburg, koska Suomi noudattaa kaikkia sopimuksia jopa sinisilmäisen hölmösti.

Kun Kreikka vuonna 2010 keväällä kaatui näihin valheisiinsa ja sitten toisaalta finanssikriisin seurauksena, niin silloin todettiin, että ei Kreikkaa voi rangaista, koska myös Sak-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

sa ja Ranska ja Italia olivat rikkoneet vakaushen- ja kasvusopimusta. Sen tähden ei niillä ollut kanttia muuta tehdä kuin pelastaa Kreikka. Täällä sitten toukokuussa 2010 käsiteltiin Kreikka-tukipaketti, joka järjestettiin kieroilla: EU-rakenteen ulkopuolella annettiin lainaa Kreikalle ensimmäisen kerran. Itse vastustin sitä silloin. Esitimme sitä, että annettaisiin puolen vuoden tarvetta vastaava laina ja sen aikana Kreikka hoidettaisiin ulos talous- ja rahaliitosta.

Tämä ei Vanhasen hallitukselle kelvannut, ja niin sitten lähdettiin sille tielle, että tehtiin tukipaketteja. Kun Kreikka-paketti, velkapaketti, oli tehty, niin heti perään tehtiin Euroopan rahoitusvakaushen, ja kun se todettiin vähän kehnoksi, niin tehtiin heti perään Euroopan vakaushenmekanismi. [Puhemies koputtaa] Siitä sitten lähdettiin jakamaan rahoitusta — lainana kuitenkin, ehdollisena lainana. Mutta se ei riittänyt. Euron kriisi jatkui.

Kesällä 2012 euro oli kaatamassa, kun nykyinen Italian pääministeri Draghi, joka oli silloin Euroopan keskuspankin pääjohtaja, ilmoitti, että Euroopan keskuspankin piikki on loputtomasti auki euron pelastamiseksi. Niin sitten markkinat rauhoittuivat ja euro pysyi pystyssä, kunnes 2015 tuli taas ongelmia eteen, ja silloin sitten Euroopan keskuspankki lähti näiden velkakirjojen osto-ohjelmaan [Mika Niikko: Ja jatkuu vielä!] — joka jatkuu vieläkin ja jota on nyt päätetty jatkaa ainakin vuoden 22 puolelle, eikä varmaan lopu silloinkaan. — Niitä on nyt ostettu markkinoilta noin 3 100 miljardin edestä, eli Euroopan keskuspankki [Puhemies koputtaa] on tyhjästä luonut rahaa, ostanut sillä rahalla italialaisilta ja muiltakin mailta kelvottomia ja vähemmän kelvottomia lainoja ja näin pitänyt euroa pystyssä keinotekoisesti tähän päivään asti ja tästä eteenpäin.

Mutta sekään ei ole riittänyt. Nyt meillä on käsittelyssä tämä uusi tukipaketti, jolla yritetään taas ratkaista näitä samoja rakenteellisia ongelmia. Ei tällä paketilla ole mitään tekemistä koronan kanssa — ainoastaan se, että korona on sopiva peite sille, että tehdään tätä likaista työtä edelleen meidän piikkiin.

Suomen vastuut tästä Euroopan keskuspankin osto-ohjelmasta ovat vajaa 2 prosenttia EKP:n avaimen laskutavan mukaan eli tällä hetkellä semmoiset 60—70 miljardia euroa. [Puhemies koputtaa] Kun otetaan huomioon muut ja nyt tämä summa tästä, niin ollaan lähellä 100:aa miljardia, minkä verran Suomi on vastuussa eurooppalaisesta yhteistyöstä solidaarisuudesta lähinnä Välimeren maita kohtaan. Aivan järjetöntä, aivan vastuutonta.

Minun on kyllä valitettavasti ilolla sanottava, että itse olen aina vastustanut tätä, jokaista päätöstä, ja niin tätäkin nyt. Tämä ei ratkaise euron ongelmia, ei ratkaise Italian ongelmia. Nyt me emme edes tiedä, mitkä Italian ongelmat ovat, koska kun korona iski, niin Euroopan keskuspankki ilmoitti, että pankkien vakavaraisuutta ei seurata. Eli kun korona-aika päättyy, niin Italian pankeista saattaa löytyä vaikka kuinka paljon roskalainoja, jotka lankeavat maksettavaksi, ja se tuo uuden kriisin. [Puhemies koputtaa] Se voi tulla jo parin vuoden sisällä. Siksi joudun toteamaan, että hallitus ja kokoomus näillä lausumilla ja muutoin ottavat valtavan vastuun väittäessään, että tämä on ainutkertainen paketti. Tämä ei ole ainutkertainen. Nuo aikaisemmat ovat jo samantyyppisiä, ja uusia tulee aivan varmasti eteen, siihen voitte varautua. Nimittäin yksikään ongelma ei ole poistunut.

Ja niin kuin Esko Aho totesi televisiossa tai jossakin, niin ei velkaongelmaa ratkaista uudella velalla vaan rakenteellisilla uudistuksilla. Tähän pakettiin ei sisälly mitään ehdollisuutta, joka pakottaisi nämä kehnosti talouttaan hoitavat maat korjaamaan rakenteitaan. Esimerkiksi arvonnäköveron keruu Italiassa on aivan rempallaan. Se on keskeinen perusta jäsenmaksulle, ja monessa muussakin asiassa olisi tärkeää heidän periä ne verot, mutta har-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

maa ja rikollinen talous vyöryy, ja tällä paketilla maata suojellaan ja annetaan sen jatkaa tätä moraalitonta menoa. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kiitokset. — Muistutan edustajia jälleen siitä 5 minuutin suosituksesta, joka näille puheenvuoroille on annettu. — Edustaja Niikko. [Toimi Kankaanniemi: Meni vähän yli!] — Vähän yli, ei edes kahta kertaa.

23.45 Mika Niikko ps: Arvoisa puhemies! Oli ilo kuulla edustaja Kankaanniemen pitkää kokemusta siitä, miten Euroopan unionin alueella on rahansiirtoja tehty näille köyhille valtioille, joita kutsutaan Kreikaksi ja Italiaksi, ja muille Etelä-Euroopan valtioille, jotka eivät halua talouskuria noudattaa.

Arvoisa puhemies! Haluaisin muutaman sanan puhua siitä, mistä hallituspuolueet ja hallituspuolueiden tukipuolue kokoomus on moittinut perussuomalaisia, eli populaismista. Meille yritetään syöttää sellaista ajatusta, että on populaismia vastustaa näillä perusteilla, mitä perussuomalaiset ovat esittäneet, tätä elpymistukivälinettä. Tosiasiassa jos tarkastellaan vähän, hiukan näitten heppoisten heittojen taakse, mitä hallitus on täällä tänään esittänyt, niin käy helposti esille se, että hallituksella on populaismia tässä esityksessä enemmän kuin tarpeeksi.

Ensinnäkin tämän päivän aikana ollaan kuultu kaikki mahdolliset uhkakuvat, mitä tulee tapahtumaan, jos tätä tukipakettia ei hyväksytä. Kansalaisia on peloteltu talouskriisillä ja eristäytymisellä. Kansalaisia on peloteltu työpaikkojen menettämällä Suomessa. Kansalaisia on peloteltu turvallisuuden katoamisella ja epävakaudella, ei pelkästään Suomessa vaan koko EU-alueella. Ja moni erityisesti kokoomuksen puheenvuoron pitänyt on sanonut, että tämä vakaus järkkyy, jos tätä tukipakettia ei hyväksytä. Ja kaikkein huolestuttavin argumentti oli valtiovarainministeri Vanhasella: että tästä on jo päätetty aikaisemmin, eli kun olemme jotain sopineet, siitä täytyy pitää kiinni.

Nämä esimerkit yksistään osoittavat sen, että hallituksella ei ole ollutkaan tahtoa kuulla eduskuntaa tässä asiassa. Hallituksella ei ole ollut tahtoa edes kuulla oikein tarkasti perustuslakivaliokunnan vastausta tälle hankkeelle. Siellä nimittäin on useita asiantuntijoita, jotka tyrmäsivät tämän hankkeen tai ainakin sanoivat sen, että tämä ei ole Suomelle hyödyllinen. ”Nämä tulonsiirrot tuskin edistäisivät Suomen vientiä”, sanoi muun muassa Juha Tervala asiantuntijalausunnossaan. Hän arvioi, että ”elpymisvälinekokonaisuudella ei välttämättä ole myönteistä vaikutusta Suomen taloudelle, vaikka elpymisvälineen rahat pyritään käyttämään mahdollisimman järkevästi”. [Johannes Koskinen: Ja päätyi kannattamaan!] Elikkä hän kuitenkin sanoi rehellisesti sen, mitä vaikutuksia tällä elpymisvälineellä on Suomelle. Ja täällä keskustan puheenvuoroissa on kuitenkin annettu ymmärtää, että koko maataloustukipaketti kaatuu, jos tätä elpymisvälinettä ei hyväksytä.

Mitä tulee siihen, että tämä on kytketty myös tähän seitsemänvuotiseen rahoituskehykseen, niin se on ollut huono peruste, koska jokainen täällä oleva tietää sen, että Euroopan unionin budjettia ei olisi kuitenkaan kaadettu siltä osin, etteikö siellä olisi budjetti vanhalla pohjalla jatkunut, eli oltaisiin käytetty tätä vanhaa budjettipohjaa, kunnes oltaisiin neuvoteltu uusi rahoituskehys. Ja täällä on kuitenkin annettu ymmärtää, että jos rahoituskehystä ei hyväksytä, niin silloin kaikki kaatuu, Eurooppa menee taloudelliseen kaaokseen. Lisäksi on jätetty sanomatta myös se, että EKP on tähänkin saakka, kuten edustaja Kankaanniemi on sanonut, pelastanut monta kertaa Euroopan unionin jäsenvaltiot talouskriisistä ja olisi tullut hätiin tässä kriisissä myös, jos tätä tukipakettia ja kehystä ei olisi hyväksytty.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Arvoisa puhemies! Haluan kertoa nyt hallituksen jäsenille sen, miksi perussuomalaiset eivät tätä hyväksy, tai ainakin olen itse sen näin tulkinnut, ja se kaikkein yksinkertaisimmillaan on se, että tämä on askel kohti tulonsiirtounionia. Tässä luodaan sellaiset askelmerkit, joista ei ole enää paluuta. Moraalikato tulee lisääntymään, kun talouskuria ei vaadita. Tämän tulevaisuudenkehityksen sanoi eilen myös EU:n komission varapuheenjohtaja Valdis Dombrovskis seuraavasti — lainaus hänen omista sanoistaan eilen: ”Mitä paremmin onnistumme tämän järjestelyn toimeenpanossa, sitä enemmän on tilaa keskusteluille pysyvistä välineistä.” Elikkä jos komission varapuheenjohtaja sanoo näin, että tämä on askel siihen, että tulee tällainen pysyvä tukimekanismi, niin eikö se silloin tarkoita myös sitä, että tämä on jossain pöydissä sovittu? Ei tämä hallitukselle ole mikään uusi uutinen.

Mutta se hämmästytti kaikkein eniten itseäni tänään, kun samainen varapuheenjohtaja tviittasi suomen kielellä tänään, että sittenkin tämä on kertaluontoinen ja ainutlaatuinen tukipaketti. Suomen kielellä tviittasi latvialainen varapuheenjohtaja ja käytti samoja termejä, mitä täällä on pääministeri Marin ja valtiovarainministeri ja moni hallituksen edustaja käyttänyt, sitä, että tämä on nyt kertaluontoinen ja ainutlaatuinen. Kysymys kuuluukin, onko tämä Suomen vaikutusvalta niin pitkällä, että me pystytään jo kirjoittamaan komission varapuheenjohtajan tviitit valmiiksi omalla kielellämme. [Naurua — Johannes Koskisen välihuuto] Eikö tämä ole nyt ihan täyttä teatteria? Kyllä me kaikki sen näemme. Tällä yritetään tynnyttellä ja saada rauhoitettua eduskuntaa niin, ettei kaikki nyt näkyisi niin läpi kansalle. Kansa kuitenkin ei ole meidän mielestämme niin tyhmä, etteivätkö he näe tämän läpi. He tietävät, että tällä ei mitään muuta haluta kuin pelastaa heikosti talouden hoitaneiden maiden ja heidän taustallaan olevien pankkien vakavaraisuutta.

Suurin uhka on se, että euro alkaa murenemaan pala palalta, jos tätä tukipakettia ei jostain syystä hyväksyttäisi. Eniten kuitenkin huolestuttaa [Puhemies koputtaa] se kehitys, että tämän tukipaketin myötä meillä on piikki auki seuraavaankin neuvotteluun, kun se esitys tulee. Tätä te ette voi kiistää.

Anteeksi, puhemies, ylitin hiukan puheenvuoroni. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kiitos. — Ja seuraavaksi edustaja Mäkynen.

23.53 Jukka Mäkynen ps: Arvoisa herra puhemies! Hallitus on jatkuvasti pelotellut paketin kaatumisen seurauksen vaikutuksella Suomen viennille. Hallituksen mukaan Suomen vienti kärsii, jos paketti kaatuu eduskunnassa. On kiistatonta, että Euroopan elpyminen on myös Suomelle tärkeää, mutta jos tavoitteena on elvyttää Suomen pysähtynyttä vientiä, olisi tehokkaampaa ennemmin suunnata rahat kotimaassa kilpailukyvyyn parantamiseen kuin myöntää vastikkeetonta rahaa Etelä-Eurooppaan. Kuilu varakkaamman pohjoisen ja muka köyhemmän eteläisen euroalueen välillä on kasvanut suureksi ja jatkaa kasvamistaan. Lisäksi unionin uusien jäsenmaiden myötä niin sanottujen nettosaajien määrä on lisääntynyt ja maksajien lasku on sen myötä kasvanut.

Sen sijaan, että veronmaksajien rahaa kaadetaan miljardeja muille EU-maille, Suomen tulisi vahvistaa suomalaisten yritysten kilpailukykyä. Tähän kilpailukyvyyn vahvistamiseen hyvänä keinona olisi esimerkiksi työn sivukulujen alentaminen, työn verotuksen alentaminen ja tuloveron alentaminen. Suomen tulisi tehdä sellaisia veroratkaisuja, joilla tuetaan sellaisten työpaikkojen syntymistä, joiden palkalla tulee toimeen ilman yhteiskunnan tukia. Tähän ei tämä hallitus kykene. Seuraavassa budjettiriihessä on luvassa muun muas-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

sa bensaveron nostamista ja muita veronkorotuksia, joilla heikennetään suomalaisten yritysten toimintaedellytyksiä ja lisätään työttömyyttä.

Arvoisa puhemies! Hallitus tekee sellaista talouspolitiikkaa, jolla karkotetaan suomalaisia yrityksiä esimerkiksi matalamman verotuksen Viroon. Hallitus ei aio tehdä asialle mitään, vaan niin sanottu vihreä siirtymä tulee ajamaan valtavan määrän yrityksiä konkurssiin tulevana vuosina. Tästäkin huolimatta hallitus on muka huolissaan Suomen viennin heikentymisestä, mikäli tukipaketti kaatuu eduskunnassa. Vaikuttaakin vahvasti siltä, että hallituksella on epärealistiset odotukset tukipaketin hyödystä euroalueella ja sitä kautta Suomen taloudelle. Paketista eniten hyötyvät maat, kuten Espanja ja Italia, eivät ole Suomelle merkittäviä vientimaita. Kun näiden maiden talous paranee tukipaketin myötä, Suomen vientiin tämä ei tuo mitään merkittävää taloudellista piristysruisketta.

Euroopan unionin pohjoisen osan finanssipoliittisen elvytyksen vaikutus EU:n eteläiseen osaan viennin välityksellä on erittäin pieni, koska kauppa pohjoisen ja eteläisen osan välillä on pientä. On todennäköistä, että eteläisen osan elvytys lisääi tuotantoa merkittävästi etelässä, mutta vaikutus pohjoiseen osaan viennin välityksellä olisi todella pieni. Tulonsiirrot heikentävät kysyntää EU:n rikkaissa maissa, kuten Saksassa ja Ruotsissa, jotka ovat tärkeitä Suomen vientimaita. Lisäksi tulonsiirrot lisäävät kysyntää matalamman tulo-tason maissa, jotka eivät ole Suomen viennin kannalta tärkeitä. Näin ollen tulonsiirrot tuskin edistävät Suomen vientiä. Suomi on huomattava nettomaksaja elpymisvälineessä, ja elvytyskokonaisuus heikentää Suomen kotimaista kysyntää. Elpymisvälinekokonaisuuden nettovaikutus Suomen taloudelle voi olla kielteinen, koska väline elvyttää Etelä- ja Itä-Eurooppaa Länsi- ja Pohjois-Euroopan kustannuksella. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja edustaja Ronkainen.

23.57 Jari Ronkainen ps: Arvoisa puhemies! Yksi keskeisimmistä ongelmista elvytyspaketissa on se, että se poikkeaa EU:n perussopimuksesta. Tämä tulee vaikuttamaan niin Suomen kuin muunkin EU:n suhteeseen tulevaisuudessa. Se heikentää luottamusta yhteisiin sääntöihin, koska sääntöjä voidaan tulkita uudelleen tai niitä voidaan rikkoa ilman pelkoa sanktioista.

Yksi argumentti, jolla pakettia perustellaan, on sen ainutkertaisuus, aivan kuin tällä kertaa voitaisiin tehdä väärin mutta vastaisuudessa voisimme toimia vastuullisemmin ja kaa-taa tulevat paketit. Erityisesti tämä on se kanta, jolla muun muassa kokoomus perustelee hallituksen neuvotteleman elvytyspaketin puolelle siirtymisen, ainakin osittain. Mistä ne muskelit tulevaisuudessa löytyvät, jos niitä ei ole löytynyt tähänkään mennessä? Mitä tähän mennessä kertyneellä luottamuspääomalla tehdään tulevaisuudessa, jos sitä ei käytetä vuosikymmenien tärkeimpään taloudelliseen ja oikeudelliseen päätökseen, joka vie Suomea kohti fiskaalista unionia ja liittovaltiota?

Arvoisa hallitus ja kokoomus, te kyllä huijaatte itseänne, ja kirjaukset valtiovarainvaliokunnan lausunnossa ovat tekosyitä. Ne eivät tule turvaamaan Suomen asemaa jatkossa ja tulevilla tukipaketeilla. Edes eduskunnan arvokkaimman valiokunnan eli perustuslakivaliokunnan kanta ei estänyt nykyistä hallitusta neuvottelemasta tukipaketista yhteistä lainanottovälinettä täysin EU:n omien perussopimusten vastaisesti.

Se, millä EU itselleen perustelee tukipakettia, on käsitys koronasta luonnonkatastrofiin verrattavana tapahtumana. Poikkeustilanteessa jäsenvaltioille katsotaan voitavan antaa taloudellista tukea. Kuitenkin korona on jo hellittämässä otettaan, rokotteita virtaa jäsenmai-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

hin ja markkinat osoittavat elpymisen merkkejä. Tuki ei tule edes ehtimään varsinaiseen koronasta aiheutuvaan elvytystarpeeseen.

Arvoisa puhemies! Winston Churchill sanoi jo toisen maailmansodan jälkeen työskennellessään YK:lle: ”Älä koskaan jätä hyvää kriisiä hyödyntämättä.” EU on ottanut tämän ohjenuorakseen ja käyttää koronakriisiä tilaisuutena järjestää tulonsiirtoja taloutensa huonosti hoitaneisiin maihin. Jäsenmaissa on jo pitkälle laadittuja suunnitelmia varojen käytölle. Komission tehtävänä on analysoida ja hyväksyä eri suunnitelmat. Tämän lisäksi komission tulisi myös valvoa, että varat todella käytetään niille tarkoitettuihin kohteisiin. Sen lisäksi, että tehtävä on aivan valtava, tulee se vaatimaan aivan oman byrokraattisen järjestelmän luomisen. Riskinä on, että rahat valuvat hyödyttömiin ja jopa vahingollisiin hankkeisiin. Esimerkiksi Etelä-Euroopan maiden kyky rakenteellisiin uudistuksiin on ollut varsin heikkoa. Vaarana ovat jo ylipäättään komission kaavailut, joissa suurin osa investoinneista menisi ilmastomuutoksen ehkäisemiseen ja digitalisaatioon.

Mikä takaa sen, että komission poliittisesti päättämät kohteet ylipäättään ovat hyödyllisiä elvytykselle? Normaalissa markkinataloudessa investoinneista vastaa yksityinen sektori eikä mikään keskuskomitea. Päinvastoin kuin täällä on tänään vakuuteltu, on Suomen riskinä köyhtyminen. Riskinä on Suomen kansainvälisen uskottavuuden ja kansainvälisen vaikutusvallan mutta myös luottamuksen väheneminen omien kansalaistemme silmissä. Ainoa, mitä hyväksymisestä seuraa, on kynnyksen madaltuminen seuraavalle tukipaketille — ja sitä seuraavalle.

Meidän tulisi järjestää poliittinen keskustelu siitä, onko tämä todella Suomen tahto ja se tie, mihin EU:ta halutaan muuttaa. Lisäksi meidän tulisi saada suora kansan mielipide kansanäänestyksen muodossa. Ilman tätä mitään harkittua päätöstä ei voida edes tehdä. Varovaisuusperiaatteen mukaisesti Suomen tuleekin nyt kieltäytyä osallistumasta esitettyyn elpymispakettiin.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Niemi.

0.03 Veijo Niemi ps: Arvoisa rouva puhemies! Ja hyvää huomenta!

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Hyvää huomenta!

Tämä EU:n elvytyspaketti on kuin ihmeellinen kaukasiin maihin sijoitettu saaga maamme pelastumisesta: kun nyt annamme kaikkemme kaukaisille maille, vuosikymmenien kulluttua meidät palkitaan. Lähihistoriassa on harvoin vastaavia tarinoita. Pelastavatko Etelä-Eurooppaan maksetut rahat Suomemme? Emmekö me saagan mukaan itse siihen pysty? Todellisuudessa suomalaisen yhteiskunnan pärjääminen ja toimeliaisuus on kotimaista, alueellista ja Suomen kansalaisten tekemää. Se ei synny Brysselistä käsin. Olkoon EU:ssa tahoja, jotka haluavat entistä enemmän jäsenvaltioiden vallan keskittämistä Brysseliin, mutta kyllä Suomi on itsenäinen ja sen kansan tulee päästä sanomaan mielipiteensä. Ilman kansan mandaattia ei voida toimia nykyhallituksen päätöksillä tässäkään asiassa.

EU on kauppaliitto, tai ainakin sellaiseen Suomi vuonna 1995 liittyi. Ei se ainakaan liittovaltio ole, mutta miten unioni on muuttunut ja miksi? Nyt EU:n elvytyspaketti, jota nykyhallituksemme myötäilee, poikkeaa suuresti EU:n alkuperäisestä luonteesta. Onko se askel kohti liittovaltiota, avaako se portin tulonsiirtounionille? Elvytys sopimukseen mukaan lähtemisen pitkän aikajänteen vaikutukset voivat olla isoja. Nykyhallitus teki oman pää-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

töksensä liian nopeasti ja vähäisellä arvioinnilla ja julkisella keskustelulla. Asia vaatii perusteellisen analyysin ja eduskuntakäsittelyn, jotta ymmärretään, mihin nykyhallitus on sitoutumassa.

Asiassa on kaksi suurta kysymystä: Johtaako se liittovaltiokehitykseen, ja tuoko varojemme siirto Etelä-Eurooppaan meille oikeasti jotakin parannusta? Ollaanko EU:ssa nyt menossa siihen, että EU ottaa jäsenvaltioidensa taloudellisen vallankäytön omaan hallintaansa ja tekee niistä liittovaltioita? EU luotiin paljolti Maastrichtin sopimuksen pohjalta, uudella paketilla nuo periaatteet heitetään romukoppaan. Yhdysvaltain osavaltioilla on oma taloudellinen vallankäyttönsä, ja Sveitsin kantonit vastaavat omasta taloudestaan. Liittovaltio tai federaatio ei tule väliin. Ehkä siksi nuo liitot ovat toimineet kauan ja onnistuneesti. Yhdysvaltain osavaltioilla on paljon itsehallintoa suhteessa liittovaltioon, vaikkakin liittovaltion lainsäädäntö ja liittovaltion perustuslaki ovat olemassa. Sveitsissä on 26 kantonia, jotka muodostavat Sveitsin liittovaltion. Kantonit ovat hallinnollisesti itsenäisiä, ja niillä on oma perustuslakinsa, omat lainsäädäntönsä ja toimeentulonsa ja tuomioelimensä. EU on unioni mutta ei liittovaltio. Nyt ollaan ajamassa ajatusmallia, jossa maat ovat vastuussa toistensa veloista tai taloudellisesta tukemisesta — täysin vastakkaista kuin aidoissa USA:n ja Sveitsin liittovaltioissa. Tanska ja Ruotsi suhtautuivat nuivasti EU:n tukipaketin muotoon. Suomi vedettiin mukaan hyväksyjäksi, mutta onko meillä siinä muuta kuin hävittävää?

Kokonaisuutenaan elpymisrahastoon sitoutumisen vaikutukset ovat täysin hämärät. Suomi maksaa EU:lle miljardeja ja vuosien tai vuosikymmenien kuluttua saa takaisin pari miljardia hienolla termillä, ”saannolla”, nimettyä palautusta. Mihin niitä vuosikymmenien kuluttua vihdoinkin Suomeen palaavia saantoja on nyt jo ohjattu? Tuntuu siltä, että hallituspuolueet ovat ikään kuin etukäteen keskenään luvanneet jakaa sitä äänestysalueilleen, ennen kuin EU:n elvytys sopimusta on eduskunnassa edes päätetty. Mitä odotamme esim. Italiaan kipattujen miljardien oikeasti tuovan Suomelle? Mikä vientiteollisuuden haara silloin menestyy, meneekö raha ylipäänsä järkeviin kohteisiin?

Jos elvytyspaketti tässä muodossaan toteutuu, korkean velkaantumisen maat, joille se suuntautuu, voivat sen jälkeen suhtautua entistä luottavaisemmin siihen, että vaikeuksien syntyessä muut maat ja EKP pelastavat ne taas uusilla tuilla. Mihin puolestaan Suomeen vuosien päästä mahdollisesti palautuva alun perin oma raha menee? Meneekö ilmainen raha järkeviin, Suomea rakentaviin ja ylläpitäviin kohteisiin? Ennen 90-luvun lamaa rahaa tuli Euroopasta lähes nollakorolla. Miksi se ei rakentanut kestävästä yritystoimintaa? Lopputulos oli jopa päinvastainen. Se johti myös järjettömiin investointeihin, toimimattomuuteen ja lopulta kiinteistö- ja pörssikuplan puhkeamisen jälkeen konkursseihin. Arsenalin kaupan myötä suomalaisten varallisuus pumpattiin kansainvälisille perintäfirmoille. Eikö tukea tulisi nyt suunnata harkitusti ja paikallisesti Suomessa?

Mutta elvytetäänhän muuallakin kuin Euroopassa. Yhdysvallat aloitti äsken 1 400 dollarin elvytyssekkien jaon kansalaisilleen. Se on kansalaisia tukevaa suoraa elvytystä. Sitä ei pyöritetä muiden maiden kautta jopa vuosikymmenien odotusajalla, kuten EU:n tukipaketissa on ajatus. [Hussein al-Taeen välihuuto] Se ei mene tuntemattomille eturyhmille vaan jokaiselle Yhdysvaltain kansalaiselle. Miten siis Suomessa? Kun halutaan kotimaista yrityselvytystä, on tehtävä järkevää kohdentamista ja motivoimista, kohdentamista ja motivoimista. Sillä periaatteella aito yritystoiminta saadaan nousuun ja työntekijät aidosti työllistyvät.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Koronasulkujen vuoksi myös varsinkin monet pk-yritykset ovat ongelmissa. Niitä rehellisellä tavalla tukemalla ja motivoimalla syntyy maassamme aitoa elvytystä. Elvytysrahan pumppaaminen EU:n kautta kiertävään näennäiseen toimintaan ei rakenna kestäväää yritystoimintaa. Yksilötasolla meidän on tuettava USA:n elvytyssekkien tavoin suoraan niitä ihmisiä, jotka ovat nyt menettäneet toimeentulonsa. Heitä ei saa 1990-luvun laman tyyliin antaa perintäfirmojen saaliiksi — siis ei rahojamme Etelä-Eurooppaan, vaan kotimaassa rehellisesti tukemalla ja motivoimalla, tukemalla ja motivoimalla. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Vallin.

0.09 Veikko Vallin ps: Arvoisa rouva puhemies! Käsittelyssä on tämä surullisenkuuluisa EU:n elpymispaketti, tai paremmin kuvaava nimi voisi olla vedätyspaketti. Marinin hallituksen tarina tämän paketin ympärillä on muuttunut reilun puolen vuoden aikana. Ensin tämän piti olla tärkeä Suomen viennille. Kun selvisi, ettei se olekaan niin valtavan tärkeä tai ei ollenkaan tärkeä, niin seuraavaksi alettiin puhua solidaarisuudesta ja luottamuspääomasta. Suomen pitäisi nyt muka osoittaa solidaarisuutta itseään suuremmille ja vauraammille maille lähettämällä sinne valtavia rahasummia lahjaksi — ei järjen häivää. Jos emme lähetä rahaa, niin menetämme jotain mystistä luottamuspääomaa ja saamme mainehaittoja. Mielestäni täyttä hämäystä ja harhautusta tällaiset puheet. Mainehaittaa tulee enemmän, jos suostumme tähän. Välimeren maiden poliitikot ja pankinjohtajat nauravat partoihinsa ja alkavat sorvata seuraavaa vedätyspakettia. Eihän se ole tyhmä, joka pyytää, vaan se, joka antaa.

Tämän paketin todellinen tarkoitus on avata portit liittovaltiokehitykselle ja Suomen itsemääräämisoikeuden alasajolle. Federalistien tavoitteena on tulonsiirtounioni, jossa Suomi olisi pysyvästi maksajan roolissa. Joka muuta väittää, muuntelee totuutta tai ei ymmärrä tätä suurta kuvaa, mikä tässä on käynnissä.

Arvoisa rouva puhemies! Olen ollut kakkosasuja Portugalissa jo yli 10 vuotta. Suomi on siellä yleinen vitsi sinisilmäisyydessään. Minulta usein kysytään, kun rahat ovat Portugalin valtiolla taas loppu, voisitteko te sieltä rikkaasta Suomesta lähettää lisää, ja sitten portugalilaiset ystäväni nauravat siihen päälle. Näin he vitsailivat jo 10 vuotta sitten, kun oli Kreikka ja Portugali -kriisi ja sen ajan elpymispaketit. Ne rahapaketit olivat pankkitukipaketteja Keski- ja Etelä-Euroopan pankeille. Ja niinhän se on tämäkin vedätyspaketti, kun kaikki kuorrutus vihreästä siirtymästä ja muusta huuhaasta kuoritaan pois. Ja taas portugalilaiset ystäväni vitsailevat minulle tämänkin elpymisvedätyspaketin yhteydessä. Odottavat vain, että miljardeja tulee, ja sitten päästään rakentamaan teitä ja siltoja ja tunneleita tuppukylien väliin meidän rahoilla, meidänkin rahoilla. Siinä he ovat muuten hyviä, imuroimaan EU:lta näitä erilaisia projektirahoja sinne.

Kokonaisveroaste Portugalissa on 35 prosenttia, Suomessa 42 prosenttia. Ruoan arvonlisävero on Portugalissa 5 prosenttia, Suomessa 14 prosenttia. Kysyisin pääministeri Sanna Marinilta ja valtiovarainministeri Matti Vanhaselta, jos he olisivat paikalla, onko reilua, että Portugalia tuetaan elpymispaketista miljardeilla euroilla, kun Suomi joutuu sinne maksamaan miljardeja, ja tarkemmin, onko oikein, että suomalainen maksaa korkeita veroja, jotta portugalilaisen ei tarvitse. Onko tämä esimerkiksi sosiaalidemokraattien mielestä sel-laista reilua peliä tässä Euroopan unionin touhussa?

Äänestän ehdottomasti ”ei” tälle elpymisvedätyspaketille. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Peltokangas.

0.14 Mauri Peltokangas ps: Arvoisa puhemies! Koska minulla on tässä muutama liuska ylimääräistä, niin käytän tässä kohtaa perustuslain 31 §:n suoma puheoikeuttani, joten puheestani tulee pitempi kuin suosituksessa.

Arvoisa puhemies! Koronapandemia on tekosyy. Se on tekosyy oman hallituksemme nykyisille talouspoliittisille toimille, ja se on tekosyy myös Euroopan unionin elvytyspaketille. Me kaikki tiedämme, että korona ei ole tehnyt Italian ja Espanjan kaltaisista maista talousongelmaisia. Ne ongelmat ovat olleet olemassa jo vuosia, ellei vuosikymmeniä, eikä niitä ongelmia tulla ratkomaan kertaluontoisella kosmeettisella apupaketilla, ei vaikka EU kuinka alistaisi tuen ja lainojen saamisen tiukkojen kriteerien alle, jotka nekin kertovat muuten aivan jostain muusta kuin koronaelvytyksestä. Jos ensimmäinen ja tärkein kriteeri on vihreä siirtymä, on vaikea löytää siitä mitään yhteyttä koronapandemian aiheuttamaan talousahdinkoon, päinvastoin. Mikäli roskamaiden juurisyihin eli korruptioon, holtittomaan rahan käyttöön ja velkaantumiseen ei puututa, ei mikään mahti maailmassa tätä olemassa olevaa järjestelmää muuta. Ahneudella ei ole rajoja, ja tieto siitä, että joku aina pelastaa, vain lisää tätä ongelmaa.

Hyvä hallitus, fakta on, että Italia kykenee kiristämään EU:ta uhkaamalla lähteä eurosta, mikäli unioni ei tanssahtelekaan heidän pillinsä mukaan ja rahoita sitä. Kun se kykenee tekemään tämän nyt, mikä estäisi maata tekemästä sitä toistamiseen — tai jotain toista maata. Koska totuus on, että unionin valtaapitävien maiden, Ranskan ja Saksan, pankit ovat rahoittaneet Italiaa sadoilla miljardeilla euroilla, on tämä se syy, miksi toteutunut elvytyspaketti on näille EU:n perustajamaille elintärkeä. Tästä syystä nämä maat kuuluvat Espanjan ja Italian kanssa kärkinelikkoon suurimmista elpymis- ja palautusvälineen hyötyjämaista. Tässä ei ole taka-ajatuksena mikään muu kuin euron, Saksan ja Ranskan pankkien sekä sitä kautta huteran unionin olemassaolon pelastaminen. Tosiasiassa paketilla ostetaan vain lisää aikaa peruuttamattomalle. Tämä kaava on tuttu jo aikaisemmista kertaluontoisista apupaketeista esimerkiksi Kreikan kohdalla, ja sen lopputuloksena kansa sai lämmintä kättä, kun Kreikkaa rahoittaneet Ranskan ja Saksan pankit pelastettiin. Kreikkaa rahoitetaan budjettikulisissa eri sopimuksilla edelleen.

Arvoisa puhemies! Kun annat pikkusormen, se vie koko käden, ja te tiedätte sen, mutta esiinnytte kuin tämä olisi kaikki jotain uutta, ainutkertaista ja niin autuaaksi tekevää. Te syötätte kansalle pajunköyhtä. Tätä tukee myös viime torstaina, 6.5., käyty kansalaisaloitekeskustelu, johon osallistui käytännössä ainoastaan yksi puolue. Tämä keskustelu antoi selkeän kuvan siitä, että kansaa arvostetaan ja mielipiteitä kuunnellaan vain silloin, kun siitä on hyötyä katteettomien vaalilupausten, vappusatasten ynnä muiden laatimisessa. Kansanohtuu, kun vaalit on käyty.

Turhaa on vedota siihen, että muutkin maat elvyttävät. Esimerkiksi USA jakaa elvytystä suoraan kansalaisille riihikuivana rahana, ei liittovaltiolle jaettavaksi huonosti taloutensa hoitaville osavaltioille. EU on tekemässä sitä nyt, vaikka liittovaltiota ei vielä viimeisimpien tietojeni mukaan edes ole olemassa, ja rikkoo törkeästi omia perussopimuksiaan ja säädöksiään. Millaisen kuvan tällainen himmeli kansalaisilleen antaa? Tietysti hyvän niille, joita ilmaiseksi autetaan, ja epäreilun niille, jotka tämän kaiken kustantavat, kuten Suomi pienenä kansana joutuu nyt tekemään. Solidaarisuudellakin on rajansa, varsinkin kun sillä valheellisesti tässäkin tapauksessa ratsastetaan. Turhaa on myös vedota siihen, että Euroopan talouden elvytys tuo hyötyä Suomen viennille. Suomen vienti ei kohdistu niihin

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

maihin, joiden taloutta tällä tukipaketilla ollaan pelastamassa, eivätkä tuota maksun ja saannin välistä miljardimäärää nettosaajamaat tule koskaan Suomelle kompensoimaan. Eli me palkitsemme tällä paketilla ne maat, jotka eivät pandemiasta huolimatta ole osanneet talouttaan hoitaa.

Arvoisa puhemies! Jokainen meistä edustajista on saanut sähköpostilaatikkoonsa kymmeniä ja kymmeniä huolestuneiden kansalaisten yhteydenottoja elvytyspakettiin liittyen, jopa siinä määrin, että viestien epäillään masinoidun. Tämä on täysin absurdi väite, ja olisin erittäin huolissani esittäjän henkisestä jaksamisesta, ellen tietäisi, että tällainen kansalaisten huolien sivuuttaminen ja uhkakuvien maalailu kuuluu kyseisen esittäjän puolueen normaalikäytäntöön, kun kansan mielipidettä ei haluta kuulla, saati sitten ottaa huomioon. Aivan samoin voitaisiin miettiä Helsingin Sanomien näyttävää mainosta siitä, miten Suomen kovatuuloisimmat elinkeinoelämän vaikuttajat lobbasivat nimillään elvytyspaketin puolesta. Oliko tämä sitten Euroopan unionin federalistisiiven masinoimaa liittovaltiolobbaamista? Tragikoomista on, että elvytyspaketti toteutuessaan hyödyttäisi nimenomaan näitä miljardöörejä ja heidän yrityksiään. Toista on Sari Sairaanhoitajan ja Tapio Turvetuottajan kohdalla. Heidät ja heidän lapsensa velvoitetaan maksamaan tätä lystiä vuosikymmeniksi eteenpäin olemassa olevien, Suomea jo sitovien 60 miljardin takuiden lisäksi, ja juuri heidän etujansa me perussuomalaiset olemme täällä puolustamassa.

Toteutuessaan tämä tukipaketti tuo Suomelle vähintään 100 miljoonan lisämaksun EU-jäsenmaksuihin, joissa jo nyt olemme nettomaksajan asemassa. Vuoden 27 jälkeen nettomaksut nousisivat takaisinmaksukaavasta riippuen 200—500 miljoonaa euroa. Olkoonkin, että olemme siellä nettomaksajien häntäpäässä, nettomaksaja on kuitenkin nettomaksaja. Nykyhallitus pelaa tätä peliä velkarahalla ja jakaa huoletta miljardeja ympäri maailmaa väittäessään, että Suomi on vauras maa. Miten Suomi voi olla vauras, jos se ei kykene edes omia lakisääteisiä palvelujaan kansalleen tuottamaan? Jos rahaa, vaikkakin velkara-haa, on jaettavaksi Afrikan savanneille saakka, luulisi sitä löytyvän myös kotimaahan nuorten mielenterveyspalveluihin, pitkien hoitonojen purkamiseen, hoitovelan maksamiseen ja vanhusten ihmisarvoiseen loppuelämään, muutamia esimerkkejä mainitakseni. Ei kuitenkaan näytä löytyvän. Eli millä hinnalla Suomi näyttäytyy Euroopan unionin puudelina omalle veroa maksavalle kansalleen? Solidaarisuutta tältä hallitukselta löytyy aina muille muttei omille heikompiaisille.

Arvoisa puhemies! Ja hyvä oppositiokokoomus — ovat kaikki nukkumassa — sananen ja kysymys myös teille, rakkaat kollegat: Yleisessä tiedossa on, että teidät tituleerataan Suomen eurooppamyönteisimmäksi puolueeksi. Tarkoittaako tämä sitä, että sen tittelin pitääksenne te hyväksytte kaiken, mitä EU:sta teille syötetään, vaikka se sotisi teidän omia periaatteitanne ja arvojanne vastaan, kuten tässä velka- ja tulonsiirtopaketissa on nyt käymässä? Siltä se ikävä kyllä näyttää tämän kyseisen syöttöporsaan kohdalla. Olette hehkutelleet vuosia sitä periaatetta, että jokaisen unionin maan on vastattava omista veloistaan eikä tästä jousteta, mutta nyt olette pyyhkimässä tällä periaatteella pöytää ihan samoin kuin Euroopan unioni on itsekin tekemässä perussopimustensa vastaisesti. Ensin otitte käyttöön ryhmäkurin ja päätitte äänestää tyhjää. Tämä olisi mahdollisesti johtanut paketin hylkäämiseen, ja sehän ei teille käy. Kun päätöstä ei edes omassa ryhmässänne purematta nielty, vaihdoitte taktiikkaa ja annoitte nyt edustajillenne vapaat kädet äänestää omantuntonsa mukaan. Aikamoista sumutusta paketin läpimenon puolesta. Kyseenalaista on myös perustelu sillä, että valtiovarainvaliokunnan mietinnössä otettiin huomioon kokoomuksen linjaukset. Ei ole, kuulkaa, mitään merkitystä sillä, mitä linjauksia mihinkin mietintöön Suo-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

messa enää saadaan. EU vie ja Suomi vikisee. En voi olla pohtimatta, onko lähestyvillä kuntavaaleilla myös osuutta mielenmuutokseen — joka tapauksessa hatunnosto niille suoraselkäisille kokoomuksen edustajille, joille näyttäisi vielä koti, uskonto ja isänmaakin olevan jollain tapaa tärkeä.

Arvoisa puhemies! Apupuolue keskustaa en viitsi edes mainita, mutta no, teidän toimenne tässä hallituksessa jääkööt äänestäjien ratkaistavaksi. Siksi kysyn koko hallitukselta, pidätkö te edelleen sitä kansaa tyhmänä, joka teidänkin palkkanne maksaa. [Sosiaalidemokraattien ryhmästä: Pidätkö te?] Kansalaiset osaavat etsiä myös poliittisen valtavirran vastaista tietoa, sitä tietoa, minkä hallituksen muka puolueeton hännystelijämedia pyrkii kaikin keinoin hallituksen ohella pimittämään ja tiedonsaannin estämään leimaamalla kaikki EU:ta ja omaa hallitusta kriittisesti arvioivat mediat ja ihmiset valeuutisten levittäjiksi ja vihapuhujiksi. Sen leipää syöt, kenen lauluja laulat. Älkää aliarvioiko kansan älyä ja kykyä. Suomi ei tule saamaan EU:lta senttiäkään tukipaketin kanssa tai ilman sitä. Jokainen Euroopan unionin kautta kierrätetty euro on suomalaisten veronmaksajien selkänahasta revitty, ja tulisi jäädä lyhentämättömänä oman maan asioiden hoitoon.

Lopuksi, arvoisa puhemies, kysyn hallitukselta ja niiltä edustajilta, jotka tämän elvytyspaketin ja EU:n rahoituskehysten taakse on narautettu: Otatteko vastuun? Otatteko vastuun, jos tämä osoittautuukin kaikkea muuta kuin kertaluontoiseksi järjestelyksi ja jos kaikki, mitä olette tässä salissa tämän puolesta meuhkanneet, osoittautuukin muunnelluksi totuudeksi? Se olisikin ainoa kunniakas teko, mitä siinä mahdollisessa tilanteessa pystyisitte enää tekemään. Suomen ja suomalaiset te kaikissa tapauksissa olette jo häpeällisesti uhranneet. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Strand.

0.25 Joakim Strand r: Kiitos, arvoisa puhemies! Itse en halua tätä keskustelua enää pitkittää, mutta tässä kun tuli erilaisia heittoja vientiteollisuudesta ja siitä, että tällä ei olisi mitään merkitystä eikä tämä meidän elinkeinoelämää millään tavalla vahvistaisi, niin siteeraan nyt tässä ihan lyhyesti erästä vetoomusta: ”Euroopan unioni on taloutemme sekä turvallisuus- ja kauppapolitiikkamme tukijalka. Yli puolet Suomen viennistä suuntautuu EU:hun. Tulevaisuutemme on vahvasti sidoksissa Euroopan pärjäämiseen. Suomi tarvitsee myös kavereita ja turvaa. Elpymispaketin kaatuminen johtaisi epävarmuuteen, joka olisi myrkyä käynnistyvälle kasvulle ja johtaisi Suomen ulkokehälle EU:ssa.”

Tässä kun on tullut myös kaikenlaisia heittoja epäisänmaallisuudesta, niin pyydän pohtimaan, ovatko nämä seuraavat ihmiset hirveän epäisänmaallisia ottaen huomioon, minkä verran työpaikkoja tähän maahan on luotu: Matti Alahuhta, Lasse Aho, Sari Baldauf, Harri Broman, Juha Gröhn, Antti Herlin, Mika Ihmuotila, Johanna Ikäheimo, Vesa-Pekka Kangaskorpi, Ilpo Kokkila, Pekka Lundmark, Inka Mero, Marjo Miettinen, Jorma Ollila, Ilkka Paananen, Tuomas Pere, Timo Ritakallio, Risto Siilasmaa, Jaana Tuominen, Juha Vidgrén.

Pyydän nyt, hyvät ystävät, ihan oikeasti: Voidaan olla eri mieltä, itse kunnioitan myös niitä, jotka huomenna äänestävät ”ei”, mutta se, että kutsutaan toisiamme pettureiksi, puhutaan epäisänmaallisuudesta — jotenkin toivoisi, että ainakin se loppuisi tässä salissa. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Packalén poissa, edustaja Ketunen poissa, edustaja Savio poissa. — Edustaja Ranne.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

0.27 Lulu Ranne ps: Arvoisa rouva puhemies, ärade fru talman! Beslutet om återhämtningsfonden är ödesdigert för Finland, och detta är orsaken till att jag för första gången i vårt plenum håller ett långt tal på vårt andra inhemska språk. Jag använder min rätt som riksdagsledamot och talar lite längre än fem minuter.

Återhämtningspaketet har ingenting med coronapandemin att göra. Det är ett ödesdigert steg mot en transfererings- och skuldunion, mot en förbundsunion där skulder, skatter och budgeten är gemensamma och beslutanderätten är koncentrerad till EU:s stormakter.

Om förslaget godkänns bryts grundfördraget och vår suveränitet riskeras. De vilseledande uttalandena om engångsföreteelsen och att förslaget följer grundfördraget är politiskt och juridiskt hårklyveri.

Sanningen om förhandlingarna om återhämtningspaketet är även den helt annan än historien som kommit till allmänhetens kännedom. Statsminister Marin kom hem från förhandlingarna som en hjältinna och förklarade hur bra hon lyckats och att vi är riktiga vinnare här i Finland. I själva verket är vi de stora förlorarna.

Motståndarna till coronapaketen har hånats i Finland. Ingenstans, inte ens i de sparsamma länderna Holland, Österrike, Sverige, Danmark har inställningen till återhämtningspaketet varit så negativ som inom vissa grupper i Finland. Säkert blev coronapaketskritikerna överraskade och besvikna när de såg och hörde hur lätt dessa länder gav efter och ändå accepterade paketet.

Egentligen fick vi information om detta via statsminister Marin. Statsministern berättade nämligen i juli 2020 efter att ha återvänt från budgetförhandlingarna att hon hade lyckats bättre i förhandlingarna än den sparsamma fyran. Slutresultatet av förhandlingarna blev att Finland fick behålla sin stödnivå i jordbruket. Den sparsamma fyran valde i stället en sänkning av medlemsavgiften. Simo Tiainen, direktör vid MTK, gav regeringen sitt erkännande för att Finland i stället för en sänkning av medlemsavgiften hade valt pengar, 400 miljoner euro speciellt avsatta för utveckling av landsbygden och 100 miljoner för Östra och Norra Finlands regionutveckling.

Ärade fru talman! Med detta förhandlingsresultat och statsministerns uppfattning om sin egen framgång kristalliseras naivismen i Finlands förhandlingsstrategi. Finlands vekhet och viljan att behaga är kända och utmättes till fullo i organisationen EU. Jag upprepar: Finland blev en riktig förlorare.

Låt oss granska vår statsministers överväldigande seger över EU och den sparsamma fyran lite närmare. Förhandlingssegern som Marin stoltserade med var alltså att Finland mellan åren 21 och 27 sammanlagt fick ett skal på 500 miljoner euro för jordbruket. Om dess effekt summeras med stödets allmänna sänkning inom EU, det vill säga CAP-organisationen, ökar stödet till Finlands jordbruk under åren 21—27 i genomsnitt till 21 miljoner euro per år, utan pengar från återhämtningspaketet. Jag upprepar: jordbruksfinansieringen ökar med bara 21 miljoner euro varje år.

Länderna som tillhör den sparsamma fyran fick inget motsvarande jordbruksstöd. Konsekvensen till exempel för Sverige blev att jordbruksstödet årligen minskar cirka 44 miljoner euro, men i stället fick Sverige en sänkning på medlemsavgiften med 1 069 miljoner euro årligen. Sänkningen är jämfört med ramen för åren 2014—2020 cirka 499 miljoner större varje år. Tar man hänsyn till sänkningen så lyckades Sverige förhandla sig till 455 miljoner euro plus per år, alltså mer per år. Av en händelse är summan 455 miljoner ungefär lika stor som Sveriges årliga betalningsandel av återhämtningspaketets bidragslån på

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

390 miljard euro. Finlands vunna seger är alltså att Finland vann 21 miljoner euro plus varje år.

Ärade fru talman! Förhandlingsresultaten när det gäller de andra tre länderna inom den sparsamma fyran, Danmark, Holland och Österrike, är ungefär som det är för Sverige. Nettot för Danmark är, efter stödförlusten i jordbruket, 218 miljoner per år. Holland kommer upp till 684 miljoner plus, Österrike till 539 miljoner euro årligen. Nettot för varje land är av samma storleksordning som deras årliga betalningsandel av återhämtningspaketets bidragslån på 390 miljard euro.

Till följd av sina lyckade förhandlingar uppnår länderna som ingår i den sparsamma fyran hundratal miljoner i plusresultat varje år. Detta gäller inte Finland. Finlands andel av bidragslånet är ungefär 220 miljoner euro varje år — betalningsandelen alltså — men för att kompensera det fick Marins team 21 miljoner euro, jordbruksförhandlingarna, per år. Alltså Finland betalar 200 miljoner euro mer varje år. Det gör inte länderna i den sparsamma fyran.

Ärade fru talman! Nu vet vi varför den sparsamma fyran gav efter så lätt. Det som hände var att kommissionen helt enkelt kompenserade betalningsbördan från återhämtningspaketet med en sänkning av medlemsavgifterna. Sänkningen skulle egentligen avslutas helt 2020, men fyran har lyckats förlänga tiden åtminstone till 2027. Till råga på allt lyckades även Tyskland i sin förhandling. Resultatet blev en årlig sänkning av medlemsavgiften på närmare 3,7 miljard euro. Antingen har vår statsminister ingen förhandlingsförmåga eller så skyr hon inga medel i sin iver att nå sitt mål att skapa en stöd- och skuldunion, en förbundsstat. Det som gör mig häpen är att våra myndigheter och media antingen inte förmår eller vill se eller rapportera när EU gör narr av Finland.

Ärade riksdagsledamöter, Finland kan och får inte vara EU:s betalningsautomat. Återhämtningspaketet måste fällas.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Käännös.

[Tulkki esittää puheenvuorosta suomenkielisen yhteenvedon]

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Reijonen. [Sosiaalidemokraattien ryhmästä: Erittäin hyvä käännös! — Tähän aikaan yöstä varsinkin!]

0.40 Minna Reijonen ps: Arvoisa rouva puhemies! Tämä on varmasti koko tämän vaalikauden merkittävin asia. Kaikkiaan tämä paketti on 750 miljardia. Suomi tekee tällä pake-tilla tappiota ainakin 4,5 miljardia. Se on muuten iso rahasäkki se.

Arvoisa rouva puhemies! Käsittelemme Suomen suurinta asiaa: EU:ta ja sitä, missä mennään, elvytyspakettia ja sitä, miksei annettu kansan äänestää, ja sitä, mennäänkö noin vain suin päin mukaan antamaan lahjarahaa muille maille. Uhkaavatko Suomea yhteiset velat EU:n kanssa? Kyllä uhkaavat. Saksa ja Ranska taputtavat käsiään. Oikeasti etelän maat hyötyvät mutta Suomi maksaa. Miten tähän tilanteeseen on tultu? Ollako EU-jäsen vai ei? Sitä Suomi ja suomalaiset pohtivat 90-luvun alussa. Oli asian puolesta puhujia ja sitä vastaan puhujia. Hallitusohjelmaan tulikin siinä ajassa sitten maininta, että EU-jäsenyys olisi mahdollinen. Suomi sitten hakikin EU:n jäsenyyttä.

EU:n jäsenyydestä järjestettiin kansanäänestys. Elettiin vuotta 1994 ja lokakuuta. Äänestys oli neuvoa-antava. Muistan oikein selvästi tuon äänestyksen. Olin jo äänestysikäi-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

nen. Äänestin EU-jäsenyyttä vastaan, mutta eipä meitä ”ei” äänestäneitä sitten kuunneltu. Niukasti kuitenkin ”kyllä”-kanta voitti, vain 56,9 prosentin osuudella. Jos ”ei”-kanta olisi voittanut, miten Suomi olisi tehnyt? Olisiko silti haettu jäsenyyttä, koska äänestys oli neuvoa-antava, ei siis sitova? Jotenkin minusta tuntuu, että silti olisi haettu jäsenyyttä. Muistan oikein hyvin tuon mielikuvamainonnan, jota siihen aikaan EU:sta harrastettiin. Liian vähän kerrottiin, mitä tämä tarkoittaa ja mitkä ovat riskit ja mitä jäsenyys voisi tarkoittaa, jos asiat eivät menekään niin kuin on ajateltu, tai entä kun jäsenmaiden kanssa tulee ongelmia tai tulkintaerimielisyyksiä.

Suomi ajatteli alueittain, näin voi sanoa. Kun katsoo maakuntia, niin Itä-Suomi ja Pohjois-Suomi ajattelivat, että ei liitytä, sitä vastoin Länsi-Suomi ja Etelä-Suomi olivat enemmän ”kyllä”-kannalla. Jos tulosta taas mietitään Suomen pinta-alan mukaan, niin ”ei”-kanta oli selvä enemmistö ja ”kyllä”-kanta oli karttakuvassa pinta-alan mukaan vähemmistö. Miksi sitten ”kyllä”-kanta voitti? Siksi, että eteläisimmässä Suomessa oli suurempi väkiluku ja eteläinen Suomi oli myönteisemmällä kannalla. Vaaleissa olisi voinut äänestää yli 4 miljoonaa suomalaista — yli 4 miljoonaa suomalaista. Moni kuitenkin jätti äänestämättä. EU-jäsenyyden puolesta äänesti 1 620 726 ihmistä, ja jäsenyyttä vastaan äänesti 1 228 260 ihmistä, ja siten tähän mentiin mukaan.

Kansanäänestys olisi nytkin ollut paikallaan. Tämä hyvä ja järkevä kansalaisaloite siis keräsi hetkessä — voidaan sanoa, ihan hetkessä — nuo tarvittavat 50 000 nimeä, jotta eduskunta käsittelee asiaa. Allekirjoituksia tuli siis huomattavasti enemmänkin todella lyhyellä aikaa. Perussuomalaiset puolsivat kansanäänestystä — ja miksi emme olisi puoltaneet. Päätös on niin iso asia, että nyt jos koskaan olisi tullut kansalle antaa mahdollisuus sanoa mielipiteensä.

Arvoisa puhemies! Arvoisa hallitus, olisi ollut hyvä antaa kansalle sille kuuluva oikeus äänestää. Tätä isompaa asiaa ei voi tulla päätöksentekoon. Kansanäänestys olisi ollut ainoa järkevä ratkaisu tässä tilanteessa. Tällä pelastetaan Saksan ja Ranskan pankkeja. Tähän kalliiseen kiristyspakettiin ei missään nimessä tulisi meidän mennä, ei missään nimessä. Missä ovat vaikutusarviot? En tiedä, ei niitä ole tehty. Nämä rahat kuuluvat suomalaisille, eivät etelän maille tai EU:n katalaan kitaan. Näin se vain on. Meidän ei tule vastata muiden maiden veloista. Ei tätä voi millään kannattaa. Näihin sopimuksiin ei tulisi laittaa nimeä, varsinkaan kun ei tiedä, mitä siitä seuraa.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Talvitie poissa. — Edustaja Ronkainen.

0.46 Jari Ronkainen ps: Arvoisa puhemies! Olemme historiallisen päätöksen kynnyksellä. Euroopan unionin neuvoston oikeuspalvelu on päätnyt tulkintaan, jonka mukaan nyt käsitteilyssä oleva niin sanottu elpymispaketti on EU:n perusoikeussopimuksien mukainen. Tämä tulkinta on täysin eri kuin mitä tähän asti on perussopimusten ajateltu sisältävän: yhteisvastuullista velkaa ei oteta, unioni ei rahoita toimintaansa lainarahalla, eivätkä jäsenmaat ota toistensa velkoja taattavaksi. Tämä kaikki tulee muuttumaan peruuttamattomasti, mikäli paketti menee täällä eduskunnassa läpi.

Elpymispaketti oli alun alkaenkin huono diili. Suomi on maksamassa 6,6 miljardia euroa ja saamassa 2,7 miljardia euroa, ainakin tällä hetkellä. Nettomaksuosuus on siis lähes 4 miljardia pakkasen puolella. Elpymispaketin tulisi tuottaa siis 4 miljardin edestä hyötyä

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

ennen kuin oltaisiin edes plus miinus nolla -tilanteessa. Pakettia on perusteltukin vientiveitoisen taloutemme elvyttäjänä.

Paketin suurimmat saajat ovat Espanja ja Italia. Suomen viennistä Italia edustaa 2,7:ää prosenttia ja Espanja 1,6:ta prosenttia. Sen sijaan, että tukisimme kilpailijamaitamme, voisimme käyttää tuon 4 miljardia kansalliseen elvytykseen, kuten verojen laskuun ja palkkauksen sivukulujen vähentämiseen. Tällä tavalla kannustaisimme kotimaista työllisyyttä ja mahdollistaisimme vientituotteidemme hinnan kilpailukyvyyn kansainvälisesti ja kansallisesti rahaa kotimaahan.

Kyseessä ei olekaan mikään elpymispaketti vaan uusi tukipaketti koronan verhoon puetuna. Rahanjaon perusteena eivät niinkään ole koronavahingot vaan taloudenhoito ennen kriisiä. Etelä-Eurooppa on tarvinnut rakenteellisia uudistuksia jo pitkään. Etelä-Euroopan maat voisivat lainata halpaa rahaa Euroopan vakausmekanismilta, mutta se ei kiinnosta, sillä rahan ehtona ovat rakenteelliset uudistukset. Vapailta markkinoilta rahaa voi lainata kalliilla korolla, jos sitä ylipäättään myönnetään maan talouden tilanteen mukaan. Näin terveet markkinat toimivat. Nyt olemme kiertämässä markkinatalouden mekanismeja ottamalla yhteistä lainaa.

Suomi käyttää vakavaraista asemaansa hulttiomaiden tilanteen parantamiseksi. Hyvänä vertauskuvana toimii hyvin rahan antaminen alkoholistille sen sijaan, että passitettaisiin potilas A-klinikalle. Jäsenmailta ei uskalleta vaatia rakenteellisia uudistuksia, koska pelätään populististen poliittisten voimien nousua. Eurooliitti pelkää enemmän kansannousua ja kapinaa kuin elvyttämistä ja velkaantumista. Tämä ei ole kestävä tie. Kansalle ei voi loputtomiin tarjota porkkanaa. Keppiä on tarjottava jossain vaiheessa, ja se tulee koettelemaan EU:n saumoja.

Iso-Britannia otti jo itsenäisyytensä takaisin. Kansa ilmaisi, että sille riitti. Mitä lujempi EU:n syleilystä tulee, mitä syvemmäksi integraatio etenee, sitä useampi jäsenmaa tulee liivahtamaan sen otteesta ja erkanemaan. Merkittäviä kansallisvaltion tunnusmerkkejä on jo menetetty. Suuri osa lainsäädännöstämme tulee EU:sta. Meillä ei ole enää omaa valuuttaa. EU-komissiota ei valita vaaleilla. Elpymispakettipäätös tarkoittaa budjettivallan luovuttamista EU:lle.

Elpymispaketin kautta tie avautuu fiskaaliunionille, jossa valtion ja kansalaisten tuloja käytetään muiden EU-jäsenmaiden talouksien tasapainottamiseen. Tämän seurauksena holtittomasti taloutaan hoitaneiden jäsenmaiden motivaatio uudistaa talouksiaan laskee edelleen, päinvastoin se kannustaisi niitä jättäytymään taloutensa paremmin hoitaneiden maiden, kuten Suomen, tulonsiirtojen varaan. Kun jäsenmaiden talous on kytketty toisiinsa ja maksamme yhteistä velkaa, kaavailee EU jo veronkantoa. Aluksi tämä tapahtuu jäsenmaksukorotuksina, mutta suunnitelmissa on jo muoviveroa, hiilitullia ja erilaisia digi- ja finanssialan transaktioveroja. EU-verojen käyttöönoton jälkeen eläisimme jo käytännössä liittovaltiossa.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Slunga-Poutsalo.

0.52 Riikka Slunga-Poutsalo ps: Arvoisa puhemies! Vuosi sitten, kun tätä elpymispaketin kokonaisuutta rakennettiin, valtioneuvosto piti tärkeänä, että asiasta käydään riittävästi julkista keskustelua. Nyt kun kansalaiset ovat monin tavoin yrittäneet ilmaista kielteistä kantaansa tähän elpymispakettiin, kansanedustajille ja ministereille saapuneet sähköpostit ja muut viestit on leimattu epäilyttäväksi informaatiovaikuttamiseksi ja masinoinniksi ja

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

jopa rajojemme ulkopuolelta tulevaksi vaikuttamisyritykseksi. Kansalaisaloite keräsi kuitenkin hetkessä riittävän kannattajamäärän, ja vain osa näistä kannattajista on kuitenkin sähköpostia meille laittanut, enempikin olisi voinut tulla. Osa kansalaisista halusi äänensä kuuluville kansalaisaloitteen kautta vaatimalla kansanäänestystä elpymispaketista, mutta sillekin annettiin täystyrmäys.

Vuosi sitten valtioneuvosto katsoi myös, että päätösten legitimitetin kannalta laaja kansalaishyväksyntä on tarpeellista. Tuore Maaseudun Tulevaisuuden kysely kertoo, että suomalaisista vain 44 prosenttia pitää elpymispakettiin osallistumista viisaana ja maaseutukunnista enemmistö vastustaa pakettia. Ei ole auttanut maaseutuväelle se, että tukia on luvattu etukäteen rahoista, joita emme ole vielä edes saaneet.

Kunnallisalan kehittämissäätiön kyselyn mukaan 55 prosenttia suomalaisista hyväksyy — huom. siis hyväksyy, ei kannata — elpymispaketin, mutta samanaikaisesti 51 prosenttia katsoo, että elvytyspaketti heikentää liiaksi Suomen taloutta. Vastaajista 48 prosenttia pitää elpymispakettia turhana tulonsiirtona Etelä-Euroopan maille. Olisin halunnut hyvältä hallitukselta kysyä, onko tämän mielestä nyt sitten käyty avointa ja rakentavaa kansalaiskeskustelua riittävästi ja onko elpymispaketilla sen mielestä laaja kansalaishyväksyntä.

Arvoisa puhemies! Elpymispaketin sanotaan olevan vastaus ja apu koronapandemian aiheuttamaan kriisiin, ja koronaa taas on verrattu luonnonkatastrofiin, jotta on voitu venyttää tulkintoja tämän paketin laillisuudesta. Pääministeri Marin hehkutti viime kesänä ja on vakuuttanut sen jälkeenkin, että Suomi onnistui elpymispakettineuvotteluissa hienosti ja paketti on hyvä juttu Suomen kannalta. En lähde kertaamaan enää tälle illalle sitä, kuinka paljon me maksamme ja kuinka paljon me saamme tämänhetkisten tietojen mukaan.

Tätä kokonaisuutta on kuitenkin koko ajan perusteltu sillä, että Suomi on selvinnyt koronakurimuksesta monia muita maita paremmin. Mutta eihän koronasta vain passiivisesti selvitä tai olla selviämättä. Jokaisessa maassa poliittinen päätöksenteko linjaa toimet koronan vastaisessa taistelussa. Nähtävästi monissa maissa on epäonnistuttu, ja sekin kaatuu suomalaisten maksettavaksi. Sekään ei toki meidän hallitustamme näytä hetkauttavan, vaan jopa eurooppaministeri Tuppuraisen radiolausunnon mukaan tässä on kysymys asiasta, jossa Suomi saa juuri sitä, mitä Suomi halusi. Koko elpymispaketin logiikka pohjaa siihen, että mitä huonommin hoidat asiat, sitä enemmän sieltä saat.

Nyt tässä kevään korvalla on kyllä hallituspuolueiden suunnalta alkanut kuulua näitäkin kommentteja, että elpymispaketti on välttämätön paha — siis paha. Jopa eurooppaministeri Tuppuraisen mielestä se on välttämätön paha. Olisikin kiva kuulla, hyvä hallitus, miksi elpymispaketti onkin nyt muuttunut pahaksi ja miksi se silti pitää hyväksyä.

Samaan aikaan, kun me keskustelemme täällä salissa tästä ainutkertaisesta paketista, saamme uutisista lukea, kuinka Kreikan ja Espanjan pääministerit hierovat käsiään ja keuhvat, kuinka hienon pysyvän mekanismin EU on luonut. En voi tätä tukea. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Simula.

0.57 Jenna Simula ps: Arvoisa puhemies! Hyvät Suomen kansan edustajat! Järkyttävä näytelmä. Tämä koko elpymispaketti-saaga neuvotteluvaiheesta tähän hetkeen on ollut täysi farssi. Joskus tulevaisuudessa lapsemme ja lapsenlapsemme lukevat näitä puheenvuoroja, joita kansanedustajat täällä eilen ja tänään pitivät, ja puistelevat päätään. Tai ehkä he nauravat hallituspuolueiden ja kokoomuksen verbaaliakrobatialle. Tässä olkoon oppi-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

kirjaesimerkki kaikille, miten musta saadaan valkoiseksi totuutta hipovilla puheilla ja tyhjiällä lupauksilla.

Ennen neuvotteluun menoa Suomessa nähtiin ennennäkemätön valtiosääntöoikeudellinen konflikti, kun perustuslakivaliokunta Suomen perustuslakiin nojaten asetti neuvotteluille tiukat raamit, jotka jyrättiin suuren valiokunnan käsittelyssä lievemmiksi. Suuri valiokunta hallituspuolueiden tuella siis marssi noin vain Suomen perustuslain yli, niin että heilahti. Aikaisempi linja on ollut, että perustuslakivaliokunnan lausunnosta ilmenevät valtiosääntöiset arviot sisältävät ehdottomana pidettävän ohjeen valtioneuvoston toiminnalle. Pääministeri Marinin hallitus lupasi uudistaa suomalaista politiikkaa. Sen se totisesti teki.

Arvoisa puhemies! Farssin draamankaari sai yllättävän lässähdyksen siinä vaiheessa, kun pääministeri Marin saapui viime kesänä Brysselistä neuvottelujen jälkeen: Ei yhden yhtä haastattelua medialle, ei pääministerin ilmoitusta eduskunnalle, ei keskustelua eduskunnassa. Ehkä vasta lentokoneessa laskin otettiin käteen ja ruvettiin pohtimaan, miten ne neuvottelut loppujen lopuksi oikein menivät.

Piti keksiä hyvä tarina, jolla tämä lässähtänyt pannukakku saataisiin myytyä Suomen kansalle. Tarina eteni näin: Suomi voitti neuvotteluissa. Suomi pysyi tiukkana. Pääministeri Marinilla uskomattomat neuvottelulahjat. Paketti pelastaa Euroopan. Paketti on tarkkarajainen ja ehdottoman kertaluonteinen.

Elpymispaketti käytiin läpi täällä kotimaassa tarkalla kammalla. Eipä neuvotteluissa olutkaan onnistuttu niin hyvin kuin oli annettu ymmärtää. Jopa media heräsi, kiitos aktiivisen kansalaiskeskustelun.

Tämän vuoden puolella ministeri Tuppurainen kuvasi pakettia sanoilla ”välttämätön paha”. Välttämätön paha, hyvät kollegat. Tätä välttämätöntä pahaa te nyt kannatatte, ja pahan puolesta te nappia aiotte tänään painaa, siis omia perussopimuksiaan ja -sääntöjään rikkovan, talouskurista luopuvan tulonsiirtounionin puolesta.

Arvoisa puhemies! Farssit päättyvät yleensä onnellisesti. Ehkä parempi termi tähän loppuun on siis tragedia, murhenäytelmä, jota valitettavasti saamme todistaa. Suomen mak-suusuus paketista nousee vähintään noin 4 miljardiin euroon. Enpä olisi uskonut, että Suomen budjettisuvereniteetti myydään tällä vaalikaudella, eikä voida edes puhua polkuhinnasta, koska kauppahinta on miinusmerkkinen. Teille, EU-elvytyspaketin puolustajat, tärkeämmiksi ovat muodostuneet tulevaisuudessa kenties siintävät EU-virat, ja tuskinpa luotamus pääomanne täällä kotimaassa onkaan enää järin pitkäikäinen.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Savio.

1.01 Sami Savio ps: Arvoisa puhemies! Eduskunnan käsittelyssä on erittäin kiistanalainen esitys EU:n 750 miljardin euron elvytysrahastosta. Marinin hallituksen ideologisin perustein puoltama yhteiseurooppalainen velanotto ja tämän päätöksen vanavedessä tulevaisuudessa mahdollisesti toisiaan seuraavat EU-tukipaketit aiheuttaisivat toteutuessaan suomalaisille veronmaksajille mittavat kustannukset. Kuitenkin yhteisvastuun kynnyksen mataltuminen olisi tätäkin suurempi periaatteellinen murros.

Arvoisa puhemies! Tällä elpymisvälineellä väitetään olevan välillisiä vaikutuksia, jotka edistäisivät myös Suomen talouden toipumista. Nämä elpymisvälineen hyvin epävarmat ja äärimmäisen vaikeasti mitattavat välilliset hyödyt eivät kuitenkaan puolla tähän ratkaisuun osallistumista. Vain muutama prosentti Suomen viennistä suuntautuu valtaosan tukirahoista saaviin maihin. Perustelu vientiteollisuuden epäsuorasta tukemisesta ontuu muu-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

toinkin pahoin. Elpymisväline voi jopa vahvistaa suomalaisyritysten eurooppalaisten kilpailijoiden asemaa suomalaisten kustannuksella. Sitäkö me täällä eduskunnassa todellakin haluamme?

Arvoisa puhemies! Opposition ja lukuisten kansalaisten lisäksi myös asiantuntijatahoilta on kuultu hyvinkin kriittisiä arvioita elvytysrahaston hyödyistä ja siitä, onko rahasto vain kertaluonteinen, kuten meille on tänäänkin kovasti vakuuteltu. Seuraavassa sitaatti valtiotieteen tohtori Peter Nybergin valtiovarainvaliokunnalle antamasta asiantuntijalausunnosta: ”Elpymispaketti on markkinoitu kertaluontoisena, väliaikaisena ja poikkeuksellisenä toimenpiteenä. Se, pitääkö tämä paikkaansa, riippuu kuitenkin täysin siitä, käytetäänkö tulevaisuudessakin EU-budjetin rahoituksessa nyt kokeiluna esitettyä perussopimussääntöjen kiertotapaa vai ei. Koska unionissa politiikka- ja oikeusperustelut ovat tarkeitushakuisempia kuin Suomessa, ei ole tälläkään kertaa syytä luottaa annettuihin lupauksiin ja kieliasuihin.”

Arvoisa puhemies! Tämä on erittäin kovaa mutta selkeää tekstiä asiantuntijalta. Itse asiassa tähän samaan asiantuntijalausuntoon kuuluu myös seuraava kappale: ”Elpymisvälineen käyttöönotto lisää kerralla EU:n menojen, vastuiden ja omien varojen määrää erittäin merkittävästi. Lisäykseen liittyy haaste varojen käytön laadusta ja valvonnasta. Melko lyhyessä ajassa pitää rahoittaa jopa tuhansia uusia ja ehkä vielä suunnittelemattomia hankkeita. Tehokas varojen käyttö ei edellytä vain, että nämä hankkeet ovat kannattavia. Niiden tulee myös olla sellaisia, joita ei muuten olisi yksityisellä rahoituksella toteutettu. Tämä on käytännössä usein mahdotonta selvittää. Valehankkeita ja korruptiota pitää myös osata karsia. On epävarmaa, miten tällaiseen työhön tottumaton komissio tehtävästään selviää. On ilmeinen riski siitä, että elpymisvälineen teho jää vähäiseksi.” Selkeää tekstiä on tämäkin, mutta hallituspuolueisiin se ei ole näyttänyt vaikuttavan.

Arvoisa puhemies! Elvytysrahastoa on tosin kritisoitu hallituspuolueiden riveistäkin. Varsinkin keskustan edustaja Hannu Hoskonen näyttää pitävän puolensa kovasta painostuksesta huolimatta. Uskon ja toivon, että hänen päätöksensä ajatella itsenäisesti tiukasta ryhmäkurista huolimatta tulee pitämään loppuun asti, ja toivottavasti hallitusrintamassa on muitakin edustajia, jotka uskaltavat ajatella näin historiallisessa asiassa suomalaisten veronmaksajien etua. Vetoan erityisesti keskustan edustajiin, jotka ainakin kehysriihen alla ja vielä sen aikanakin kertoivat haluavansa pitää suomalaisten veronmaksajien puolia. Toivottavasti takki ei ole tässä välissä kääntynyt.

Arvoisa puhemies! EU:n perussopimus on painunut valitettavasti kauan sitten unhoon. Elpymisvälineen perustamisella olisi kauaskantoiset ja syvälliset seuraukset. Liittovaltion ja tulonsiirtounionin synty on yhteisten velkojen myötä yhä lähempänä. Raskas EU-verotus odottaa samalla nurkan takana, ja Suomen julkinen sektori velkaantuu kiihtyvää tahtia Marinin hallituksen tekemien päätösten myötä.

Meidän tulee täällä eduskunnassa tasapainottaa valtion budjettia. Se ei ole helppoa, mutta kulujen karsinta on aloitettava Suomen ulkopuolelle suuntautuvista rahavirroista, ja veroerot on käytettävä Suomen ja suomalaisten hyväksi.

EU:n elvytysrahasto on yksi esimerkki, ei kuitenkaan ainoa, yksi kaikkein suurimmista ja selkeimmistä kohteista, joista meidän tulisi nyt säästää. Myös maahanmuuton kustannukset voidaan lukea tähän samaan kastiin. Joka tapauksessa yksi asia on varma: toisten maiden velkojen maksaminen ei tule nostamaan Suomea talousahdingosta, ja siksi EU:n elvytysrahastoa ei pidä hyväksyä.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Ari Koponen.

1.08 Ari Koponen ps: Arvoisa puhemies! Pääministeri Sanna Marin ja eurooppaministeri Tuppurainen ovat useaan otteeseen toistelleet, että EU:n koronatukipaketti on kertaluontoinen, poikkeuksellinen ja määräaikainen. Ministerit ovat painottaneet etenkin sitä, että elpymispaketista ei olla luomassa pysyvää käytäntöä. Hallitus on ponnekkaasti torjunut arviot etenkin myös siitä, että EU-maat olisivat luomassa pysyvää yhteisen velan käytäntöä. Hallitus on myös jatkuvasti kiistänyt sen, että EU saisi uutta toimivaltaa tai asettaisi jäsenvaltioita vastuuseen toistensa veloista. Samaa mantraa ovat useat edustajat vielä tänäänkin tässä salissa toistelleet.

Silti kuitenkin EU:ssa puhutaan jo pysyvästä ratkaisusta, kun osa Euroopan suurista maista, kuten Italia ja Ranska, on esittänyt haluavansa kasvattaa EU:n elvytyspakettia viime kesänä sovittua 750 miljardia euroa suuremmaksi. Myös Ranskan presidentti Macron on perustellut EU:n elvytyksen kasvattamista muun muassa sillä, että elvytysrahaston ja sille kaavailtujen rahavarojen mitoitus oli sopiva viime vuonna koetun ensimmäisen korona-aallon talousvaikutuksia vastaan mutta ei enää toisen ja kolmannen tartunta-aallon vaikutuksia vastaan.

Myös Euroopan keskuspankin, EKP:n, johtokunnan italialaisen jäsenen Panettan mukaan EU:n 750 miljardin euron tukipaketti on liian pieni, ja hän toivoo mittavaa rahapolitiista ja fiskaalista lisätukea, jotta euroalueen talous saataisiin toipumaan. Panettan mukaan elvytyspaketti voisi toimia myös mallina tuleville tukipaketeille. Eilen myös EU-komissaarit väläyttivät, että EU:n elvytyspaketista voisi tulla pysyvämpi ratkaisu. Varapuheenjohtaja Dombrovskis sanoikin melko suoraan: ”Mitä paremmin onnistumme tämän järjestelyn toimeenpanossa, sitä enemmän on tilaa keskustelulle pysyvästä välineestä, joka olisi todennäköisesti luonteeltaan samankaltainen.” Tämä lause on mielestäni hieman ristiriidassa hallituksen väitteiden kanssa paketin kertaluonteisuudesta.

On ihan ymmärrettävää, että tuesta hyötyvät maat kannattavat tulonsiirtoa, mutta vastikkeeton raha ei kuitenkaan kannusta Etelä-Euroopan maita laittamaan talouksiaan kuntoon ja tekemään kipeitäkin rakenteellisia uudistuksia, ettemme olisi tässä samassa tilanteessa uudelleen vähän ajan kuluttua. Etelä-Euroopan maiden talousongelmat vain pahenevat, mikäli niiden lakaisua maton alle jatketaan. Emme voi antaa näiden maiden luottaa sen varaan, että muut maat kuitenkin lopulta aina kuittaavat laskun.

Loppujen lopuksi elpymisrahastossa ei ole kyse vain väliaikaisesta rahoitusvälineestä vaan kyseessä on käytännössä pysyvä mekanismi, jota varmasti käytettäisiin myös jatkossa. Rahoitusmallia tullaan varmasti soveltamaan uudestaan, kun on kerran linjattu, että perussopimukset eivät estä EU:n toiminnan rahoittamista velaksi. Aina tulee myös uusia kriisejä, joiden verukkeella EU:n säännöt eivät enää pädekään. Järjestelmässä, jossa sopimuksia ei tarvitse kunnioittaa, suuret EU-maat voivat jatkossakin kävellä vapaasti pienempien maiden yli.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Tynkkynen.

1.12 Sebastian Tynkkynen ps: Kiitoksia, arvoisa rouva puhemies! Tässä salissa on tämän päivän aikana useampaan kertaan loukkaannuttu siitä, kun on käytetty sellaisia puheenvuoroja, että on sanottu, että ne ihmiset, jotka tulevat äänestämään tämän elpymispaketin läpimenemisen puolesta, olisivat epäisänmaallisia ihmisiä.

Meillä on kaikilla erilaiset arvot. Täällä eduskunnassa aikaisemmissa keskusteluissa ovat useaan otteeseen monet edustajat puhuneet tietynlaisesta globalisaatiosta, rajojen pyyhkimisestä pois ja sellaisesta solidaarisuudesta, joka menee jo sille puolelle, että Suomesta tehtäisiin koko maailman sosiaalitoimisto. Tällaisia asioita on täällä kannatettu, ja jo tässä suhteessa ihan selkeästi voidaan sanoa, että esimerkiksi tällainen toiminta ei olisi isänmaallista. Nyt meillä on toinen keskustelu, joka liittyy elpymispakettiin, ja samalla tavalla kuin aikaisemmin näissä sosiaalitoimistokeskusteluissa, missä on oikeasti haluttu avata Suomen rajat kaikille, tässäkin tapauksessa suomalaisten rahoja tulisi lähtemään täältä meiltä käytöstä vastuuttomasti talouttaan hoitaneille maille, ja sen takia, arvoisa puhemies, minun mielestäni on täysin perusteltua puhua siitä, että tällainen politiikka yksinkertaisesti on epäisänmaallista.

Näitä samoja perusteluja, mitä täällä hallituspuolueitten riveistä on käytetty, oltaisiin itse asiassa voitu käyttää tässä historian varrella useampaan otteeseen. Me ei haluta, että valtaa viedään EU:hun. Me ei haluta, että me joudutaan alkaa vastaamaan toisten veloista. Me ei haluta tiiviimpää — suoraan sanottuna — liittovaltiota. Aikaisemmin oltaisiin voitu sanoa samalla tavalla, kun oltiin Ruotsin vallan alla, niin kuin varmasti on käytettykin erilaisia perusteluja. Siis ei se, että meillä on joku suurempi valta, jota kohti me mennään tai johon liitytään, ole mikään itseisarvo. Tai sitten vaikkapa Venäjän osalta: jos olisi olemassa joku sellainen Venäjän liittymä tällä hetkellä, missä olisi vielä muita maita sen alla, ei silloinkaan voitaisi perustella, että olisi huono homma, jos nyt tässä oltaisiinkin itse päättämässä asioista, kun yhdessä pitää päättää asioista ja yhdessä me ollaan isoja ja yhdessä meillä on tässä hyvää kauppaa keskenämme ja niin edelleen. Näitä päätöksiä pitää pystyä tarkastelemaan sen kannalta, mikä on Suomen etu ja mikä ei ole, ja aina siinä kohtaa, kun voidaan nähdä, että suomalaisilta aletaan ottamaan kohtuuttomasti, meidän kansanedustajien tehtävänä on sanoa, että tämä riittää.

Suomi on ollut nettomaksajana, mutta kun Suomi on ollut myöskin vastuullisen taloudenhoidon maa, niin me voidaan nähdä, mikä se tulevaisuudenkuva tästä eteenpäin olisi, jos tämä elpymispaketti hyväksyttäisiin. Jos nämä yhteisvelat hyväksyttäisiin tällaisen mekanismina, jota voidaan toistaa uudelleen ja uudelleen, niin Suomi hyvänä taloudenhoitajanaan joutuisi aina etelän maitten maksumieheksi.

Sen takia me ehdottomasti voidaan puhua siitä, että tällaisen politiikan kannattaminen, että rikotaan näitä EU:n perussopimuksia ja sen myötä aletaan suomalaisten rahaa kippaamaan ulos maasta, on epäisänmaallista. Meillä on tässä maassa hirveä määrä ihmisiä, jotka ihan oikeasti tarvitsisivat sitä rahaa, mitä me nyt ollaan ulosmittaamassa Suomesta muille. Meillä on vanhuksia, jotka tarvitsisivat parempia palveluita. Meillä on nuoria, jotka tarvitsisivat parempia mielenterveyspalveluita. Edes esimerkiksi terapiatakuuta tämä hallitus ei ole pystynyt toteuttamaan. Siihenkin tällä 4 miljardilla olisi varmasti käyttöä. Meillä varmasti tarvittaisiin Puolustusvoimiin lisäresursseja, kun meillä on homeisia kasarmeja. Varmasti me tarvittaisiin lisää poliiseja. Mutta ei. Mieluummin käytetään se 4 miljardia sillä tavalla, että se annetaan muitten maitten käyttöön, sellaisten, jotka ovat hoitaneet talouttaan huonosti, jotka haluavat tehdä veronalennuksia, jotka haluavat ottaa perustuloa käyttöön, ja niin edelleen ja niin edelleen, maille, joilla olisi aivan valtavat kultavarannot, niin kuin esimerkiksi Italialla, jolla on maailman kolmanneksi suurimmat kultavarannot. Heidän ei tarvitse niitä ruveta käyttämään sen takia, että Suomi on valmis antamaan omastaan ennen kuin he tämän pahan päivän varalle varatun summan olisivat valmiit käyttämään, jotta taloutta saataisiin kuntoon.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

On aivan oikeutettua puhua siitä, että tämä ratkaisu on epäisänmaallista politiikkaa, ja siitä ei tarvitse kenenkään loukkaantua. Jos se koskee omaatuntoa, niin sitten se koskee. Me perussuomalaiset koetaan, että meidät on äänestetty tänne eduskuntaan sen takia, että me puolustetaan suomalaisten asiaa, ja niin me tullaan tekemään. — Kiitoksia.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Vähämäki.

1.17 Ville Vähämäki ps: Kunnioitettu puhemies! Tässä hallituksen esityksessä on kaksi keskeistä osaa: ensimmäinen on tämä EU:n monivuotinen kehys ja toisena osiona siihen liittyy sitten tämä elvytyspaketti. Kyseiseen velkapakettiin sisältyy lainanottovaltuus, joka kasvattaa Suomen jäsenmaksuja 210 miljoonaa vuosittain vuoteen 2058 asti.

Elpymispaketista on käytetty hallituksen toimesta monenlaisia kauniita ilmaisuja, joita on tässä käydyssä keskustelussa todettu paikkaansa pitämättömiksi. Omituisin ajatus on se, että elpymispaketti jollain lailla elvyttäisi Suomen vientiä. Totuus on kuitenkin se, että kyllä se, että maa elvyttää siinä omassa maassaan, on sitä tehokkainta. Eli siis toisin sanoen, jos Yhdysvallat elvyttää Yhdysvalloissa, Italia Italiassa, niin se on tehokkaampaa kuin se, että Suomi elvyttäisi Italiassa ja kuvittelisi, että se elvyttäisi täällä Suomessa. Jos ajatellaan vaikka jalkapallo-ottelua Italian ja Suomen välillä, niin jos Suomi antaa ensiksi kuusi maalia eteen ja sitten Italia elvyttää Suomen jalkapallomaajoukkuetta kahdella maalilla, tilanne on kuitenkin 6—2. Sillä, käydäänkö se ottelu Olympiastadionilla vai Milanossa, ei ole mitään väliä, elvytyspaketti on haitallinen. Se on haitallinen meidän taloudelle.

Suomen jäsenmaksut nousevat, koska Suomi epäonnistui neuvotteluissa. Kuten aikaisemmin on kuultu, niin sanottu nuuka nelikko onnistui neuvotteluissaan hyvin. Suomi taas: Suomen jäsenmaksut nousivat 700 miljoonaa, takaisin tuli 500 miljoonaa aluetukiin, eli 200 miljoonaa tappiota seitsemän vuoden jaksolla. Sitten Suomen pitkäaikainen tavoite on ollut pienentää nettomaksuosuutta, mutta siinä ei onnistuttu. On lisäksi oletettavissa, että tämän monivuotisen kehyksen jakson aikana aletaan kehittää EU:lle monenlaisia uusia tulonlähteitä, jotka kohtelevat epäoikeudenmukaisesti suomalaisia ja monikansallisia yhtiöitä. Niin, ja tiesittekö, että Suomi kuittaa myös tulevilla kehyskaudella muiden maiden jäsenmaksuja 130 miljoonaa vuodessa, muun muassa Alankomaiden, Itävallan, Saksan ja Tanskan hyväksi. Tähän mennessä siis ollaan neuvoteltu useampi sata miljoonaa lisämaksuja tavanomaisen jäsenmaksuun päälle.

Unionin pääasialliset tulonlähteet ovat bktl-pohjainen maksuosuus sekä alvipohjainen maksu. Monikaan kansalainen ei taida tietää, että jokaisesta ostosta menee EU:lle siivu siitä alv-osuudesta, hyvin pieni, mutta kuitenkin. Huomattavaa on, että tämä laskentamekanismi suosii vähemmän kehittyneitä maita, joissa nämä bktl- ja alv-tilastot näyttävät todellista pienempiä lukuja. Suomi ja suomalaiset kuuliaisena kansana häviävät tässäkin. Tämän lisäksi tosiaankin EU-komissio suunnittelee näitä uusia tulonlähteitä. Ne ovat Suomelle fiskaalisesti huonoja, me ollaan menossa kohti liittovaltiota, fiskaaliunionia, jossa ollaan jopa puhuttu siitä, että yksimielisyyksivaatimus näissä fiskaalisissa asioissa poistettaisiin. Se, mikä on hintalappu Suomelle vaikkapa tästä päästökaupan laajentamisesta, jää nähtäväksi.

Sitten tähän toiseen osioon, joka koskee tätä elpymisvälinettä. Siis kysymyksessähän on suhdannepoliittinen työkalu. Elpymisvälineen keskeinen tehtävä olisi elvyttää. Tekeekö se tosiasiaa niin? Jos ajatellaan talouspoliittista toimenpidettä, niin sen tulisi ainakin olla oikein kohdistuva, toisaalta myöskin oikean kokoinen, ja, mikä olennaisinta, toimenpiteen

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

pitäisi olla ajallisesti oikein. Tosiasiassa elpymisvälineen osalta oikein mikään näistä kolmesta tekijästä ei tunnu olevan kohdallaan:

Elpymisväline ei kohdistu oikein. Miksi Suomi elvyttäisi kilpailijamaiden teollisuutta ja pahimmassa tapauksessa aiheuttaisi vientiteollisuudellemme pahoja ongelmia?

Elvytysvälineen koko ei ole oikea, ja tämä tiedetään unionin käytävillä. Tulevaisuudessa tästä aiotaan tehdä pysyvä väline ja kokoakin aiotaan kasvattaa, samalla kasvaisi Suomen velkavastuu. Tätä ei voida hyväksyä.

Elpymisvälineen ajoitus on myös pielessä. Kansantaloudet ovat elpyneet jo huomattavalla vauhdilla, ja nyt heitetään bensiiniä liekkeihin. Elvytyspaketin oikeuspohja on kadonnut. Inflaatiopeikko uhkaa, ja se johtaa jatkossa pahempiin ongelmiin. Asumisen, polttoaineiden ja vaikkapa teollisuuden komponenttien hinnat kallistuvat. Samoin käy monille muille hyödykkeille. Inflaation myötä elvytyspaketin todelliset maksajat ovat tavalliset työläiset, joiden palkat eivät millään ehdi nousta samassa tahdissa.

Ja vielä, puhemies, muutama sana elpymispaketista. Se ei todellakaan ole ainutlaatuinen. Muistetaan, että 2011 tehtiin väliaikainen mekanismi, 2012 pysyvä tukimekanismi. Kaiken aikaa ollaan tehty EKP:n kautta jättimäisiä tukioistoja, siltikään ei olla pystytty katkaisemaan valtioiden ja pankkien kohtalonyhteyttä. EU on muuttunut, ja se on kaiken aikaa pikkuhiljaa hivuttautunut velkaunioniksi ja nyt tässä vaiheessa sitten myöskin fiskaaliunioniksi, ja fiskaaliunionista ei ole paluuta. Suomea siis pikkuhiljaa hivutetaan kohti liittoa, velkaunionia yhteisine tuloinen ja menoineen.

VM:n muistion mukaan elpymispaketin vaikutus kasvuun on hyvin pieni. Paketeilla tosiasiassa ostetaan vain ja ainoastaan poliittista vakautta. Paketti sisältää poliittisen viestin, että EU-jäsenmaat voivat ottaa toistensa velkoja yhteisvastuuseen. Tämä on ongelmallista, koska tämä sisältää kannustimen sille, että velkamaat voivat velkaantua entisestään, heille luodaan tässä luottamusta siihen, että muut maat kyllä tulevat ja pelastavat. Suomi voi tosiasiassa jäädä vielä tämän paketin ulkopuolelle, jäsenmaat kävisivät vain uudet neuvottelut, tekisivät poliittisen julistuksen ja toteuttaisivat paketin todennäköisesti ilman Suomea. Mahdollisesti myös Suomen nettojäsenmaksu näissä neuvotteluissa pienenesi.

Näin lopuksi kannatan vastalauseen 1 mukaista hylkäysesitystä sekä siinä esitettyjä kahdeksaa lausumaa.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Talvitie.

1.25 Mari-Leena Talvitie kok: Arvoisa rouva puhemies! On valitettavaa, että vaikka meillä Suomessa koronatilanne on kohentunut, pandemiasta juontuvan EU:n elpymispaketin päätöksenteossa käsillä on vain huonoja ja epäedullisia vaihtoehtoja.

Ajattelen, tai ainakin toivon, että me kaikki tässä salissa tunnustamme sen, että tässä tukipaketissa on perustavanlaatuisia valuvikoja. Niistä valuvioista oman eduskuntaryhmän sisällä on keskusteltu viime kesästä lähtien ja tänään myös täällä suuressa salissa.

Elpymispaketti on osa EU:n rahoituskehystä ja osa EU:n tämän vuosikymmenen rahoitusratkaisua. Aiemminkaan paketit eivät ole olleet täydellisiä mutta toki siedettävämpiä. Ja niin, edustaja Peltokangas — joka ei nyt juuri ole salissa — toisin kuin totesitte, kokoomus ei äsken nukkunut, kokoomus kuunteli. Kaikista asioista emme ole samaa mieltä eikä pidäkään olla, mutta rakentavaan keskusteluun kuuluu se, että kuunnellaan ja kunnioitetaan. Tänään on kukin puhunut salissa niin totta kuin voi ja osaa. [Sebastian Tynkkynen: Se oli retorinen heitto!]

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Arvoisa puhemies! Kuten edustaja Kanerva tässä keskustelussa aiemmin totesi, Suomi tarvitsee Euroopan unionia enemmän kuin Euroopan unioni Suomea. Eurooppa edustaa vakautta ja viennistä elävälle kansakunnallemme tärkeitä kauppapoliittisia suhteita ja kumppanuuksia, toteutuneita kauppvoja, vientiä, euroja, jotka näkyvät kotimaassa yrityksien investointeina, työpaikkoina ja loppujen lopuksi myös hyvinvointina. Euroopan unioni on talouden ohella ennen kaikkea myös arvoyhteisö ja turvallisuuspoliittinen valinta. Se on myös rauhan ja vakauden, yhteisen tulevaisuuden ilmentymä. Mutta niinhän se vain on, että monesta eurooppalaisesta arvosta, kuten vapaasta liikkuvuudesta, on viime vuotena karissut hohto ja luottamus terveysturvallisin perustein. Vaikeasta pandemiatilanteesta huolimatta, tai osin myös juuri sen vuoksi, Suomen tulee olla kehittämässä ja rakentamassa EU:ta yhtenä 27 jäsenmaasta maamme pohjoisesta sijainnista ja pienestä kansakunnastamme huolimatta.

Arvoisa puhemies! Omien varojen päätös antaa EU-komissiolle valtuuden ottaa 750 miljardia euroa lainaa elpymisvälineen rahoittamiseksi. Elpymisvälineen toteutus on riippuvainen siitä, että kaikki EU-maiden kansalliset parlamentit hyväksyvät päätöksen EU:n omista varoista. Silti sen päätöstä on alettu soveltamaan tämän vuoden alusta. Päätöksen teon pohjana on meillä valtiovarainvaliokunnan mietintö. Erityisesti perussuomalaisten kollegoiden toimesta on täällä tänään todettu, ettei mietinnöllä ja sen lausumilla ole yhtään mitään merkitystä. Näinkö suhtaudutte Suomen eduskunnan päätöksiin? Jos me täällä suuressa salissa emme usko ja kunnioita Suomen eduskunnan päätöksiä ja niihin liittyviä kirjauksia, niin miten voimme ajatella, että niillä olisi vaikutusta muualla? Mietinnössä on selkeät ehdot Suomen europolitiikan ryhtiliikkeelle. Nämä valtiovarainvaliokunnan velvoittavat ponnet raamittavat rajat Suomen nykyisen ja tulevan EU-politiikan sisällöksi. Ne velvoittavat niin nykyistä hallitusta kuin tulevia hallituksia toimimaan. Suomen on yhdessä hansamaiden kanssa toimittava Euroopan vastuullisen taloudenpidon unilukkarina. Meidän on muistutettava, että näistä lausumista poikkeaminen vaatisi eduskunnan uuden käsittelyn ja eduskunnan uuden hyväksynnän.

Näissä mainituissa lausumissa, jos ne hyväksytään, eduskunta tulee edellyttämään muun muassa, että Suomi ei sitoudu toimiin, jotka muokkaavat Euroopan unionia epäsymmetrisen tulonsiirtounionin suuntaan. Ja Suomi edellyttää jokaisen jäsenmaan vastuuta omista veloistaan siten, että luottomarkkinoilla määräytyvä riskilisa ylläpitää julkisen talouden kurinalaisuutta ja riskien vähentämistä. Suomi myös edellyttää järjestelyjä, joissa vastuu ja valta velan ottamisesta ja hoitamisesta ovat samoissa käsissä eivätkä eriydy aiheuttaen moraalikatoa ja lisäten ylivelkaantumisen riskiä. Ja eduskunta myös edellyttää, että Suomi noudattaa vakiintuneita veropoliittisia kantojaan eikä hyväksy Suomelle haitallisia ylikansallisia veroja eikä myöskään Euroopan unionin uusien varojen järjestelmän kehittämistä niin, että se nostaisi Suomen kokonaisveroastetta, vaan Suomen kestävän kasvun ohjelman mukaisesti varat on keskitettävä vaikuttaviksi kokonaisuuksiksi sekä elpymistä että pitkän aikavälin kasvua tukeviin tarkoituksiin, erityisesti tutkimus- ja kehitystoimintaan ja osaamistason nostamiseen.

Paketin kaatuminen tarkoittaisi sen unohtamista, että Suomi tarvitsee enemmän EU:ta kuin EU Suomea.

Arvoisa puhemies! Tässä tilanteessa elpymispakettia ja EU:n monivuotista rahoituskehystä tarvitsee koko EU niin Euroopan unionina kuin myös talous-, arvo- ja turvallisuusyhteisönä — osa jäsenmaista enemmän ja osa vähemmän, osa maksaa enemmän ja osa vähemmän. Kaikkea ei voi kuitenkaan edes rahalla eikä euroilla mitata.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Ranne.

1.30 Lulu Ranne ps: Arvoisa rouva puhemies! Aloitan lainauksella eräältä suomalaiselta verkkosivustolta: ”EU:n budjetin on oltava tasapainossa. EU-budjetti ei voi olla alijäämäinen, eikä lainanotto budjetin menojen kasvattamiseksi ole mahdollista. Mahdollinen budjetin ylijäämä on palautettava takaisin jäsenvaltioille.” Kyse on valtiovarainministeriön verkkosivustosta. Lainattu teksti lukee tänäkin päivänä sivuston EU:n toiminnan rahoitusta koskevassa osiossa. Se on lukenut siellä huhtikuusta 2015 asti. Hauskaa tulee olemaan sen seuraaminen, kuinka kauan se siellä pysyy tämän puheeni jälkeen. Eli toistan vielä: EU:n perussopimusten sisältö ja vakiintunut tulkinta on ollut, että lainanotto budjetin menojen kasvattamiseksi ei ole mahdollista. Tässä ei ole mitään epäselvää.

No, kasvattaako elpymisvälineen avustusosio sitten EU:n budjetin menoja? No, kyllä kasvattaa. Esimerkiksi Itävallan keskuspankin uutta EU-budjettia koskevassa analyysissä todetaan nimenomaisesti, että elpymisvälineen varat kanavoidaan EU:n budjettiohjelmien kautta ja avustusosio kasvattaa EU:n budjetin reaalimenoja kolmanneksella. Budjetin menojen kasvattaminen rahoitetaan lainanotolla. Komissio lainaa EU:n puolesta markkinoilta 390 miljardia avustusten rahoittamiseen. Lainaosuushan tuskin toteutuu. Kyseessä on räikeä perussopimuksen ja sen vakiintuneen tulkinnan rikkominen. Jokainen älyllisesti rehellinen tietää tämän. Muu on juridista ja poliittista saivartelua.

Kreikkaa syytettiin aikanaan tilasto- ja kirjanpitokikkailusta, jolla se pääsi euroon. Nyt EU:n tilastoviranomainen Eurostat syyllistyy kikkailuun itse. EU:n taseessa tätä uutta 390 miljardin avustusvelkaa vastaavana saatavana on omien varojen päätös, jolla jäsenvaltiot takaavat ja maksavat velan korkoineen vuoteen 2058 mennessä. Eurostatin mukaan kyse ei ole jäsenmaiden velasta, koska takaisinmaksuohjelma ei ole kiinteä eikä summaa tiedetä etukäteen tarkasti. Yhtäkkiä Suomenkaan tarkkarajaiset vastuut eivät olekaan tarpeeksi tarkkarajaisia käydäkseen velasta.

Arvoisa rouva puhemies! Jos jokin kävelee kuin ankka, ui kuin ankka, äänтелеe kuin ankka, se todennäköisesti on ankka. Jäsenmaiden maksusitoumukset EU:lle avustusvelan maksamiseksi ovat jäsenmaiden velkaa siinä, missä näiden itsensä markkinoilta ottavat velatkin ovat. Me puhumme velasta. Koko tätä prosessia leimaa käsittämätön, älyllisesti epärehellinen tilanne, jossa koko EU:n oman ja jäsenmaihiin ulottuvan päätöksenteon perustavaa laatua oleva epädemokraattisuus paljastuu kaikessa kauheudessaan. Valtaa käyttää se, joka päättää, mistä päätetään. EU:ssa tätä valtaa ei käytä demokraattisesti valittu taho.

Sen sijaan, että EU-jäsenmaat olisivat yhdessä analysoineet ja etsineet tilanteeseen sopivan toimenpidepaletin, Macron ja Merkel varastivat show’n käskyttämällä komission esittämään ensin 500 miljardin avustusrahastoa, ja tämän jälkeen ei enää puhuttukaan kuin avustusratkaisun yksityiskohdista. Lainaosuushan ei enää ketään kiinnostanut. Kyse ei ole koronasta vaan kahden jäsenmaan, Ranskan ja Saksan, kansallisista eduista. Yksikin vilkaisu Saksan Target 2 -saataviin jo kertoo, miksi Merkel käänsi takkinsa.

EU:n ja Suomen hurskastelu oikeusvaltioperiaatteesta on uskomatonta kaksinaismoraaalia. Löytyykö koko EU:sta ensimmäistäkään riippumatonta instituutiota? Niin neuvoston oikeuspalvelu kuin tilastoviranomainenkin hyppäsivät, kun komissio käski. Suomessa taas suuri valiokunta käveli hallituspuolueiden enemmistön turvin perustuslakivaliokunnan selkeän kannan yli ja pääministeri Marin meni sopimaan ratkaisusta, johon hänellä ei tosiasiallisesti ollut mandaattia.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Oikeusvaltioperiaate ja demokratia edellyttäisivät, että EU:n muutokset toteutetaan neuvottelemalla ensin uudet perussopimukset, ja kansalla pitää olla mahdollisuus sanoa, vieläkö se haluaa olla mukana uusien sääntöjen mukaisessa yhteisössä. EU:n poliittista vakautta ja sisäistä solidaarisuutta ei voi etenkään velkarahalla ostaa. Nyt on EU:n viimeinen hetki kääntää kelkka. Suurimman solidaarisuutensa osoituksen Suomi antaa kaatamalla tämän EU:n täysin väärälle kehitysuralle vievän elpymisvälineen ja palauttamalla jäsenmaat yhteiseen neuvottelupöytään unionin perussopimuksesta.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Simula.

1.37 Jenna Simula ps: Arvoisa puhemies! Ministeri Tuppurainen totesi eduskunnan kyselytunnilla, että tästä elpymispaketista on käyty laajoja kansalaiskuulemisia. Valitettavasti noista laajoista kansalaiskuulemisista en ole itse ainakaan kansanedustajana saanut mitään tietoa, ja kansalaisilta kysyttäessä eivät ole hekään. En ole kuullut siis yhdenkään suomalaisen päässeen osallistumaan tällaisiin kansalaiskuulemisiin. Kertokaa toki, jos niitä on ollut.

Sen sijaan tiedän, että maakuntien liitoille ja sidosryhmille on järjestetty useampikin elpymispakettikeskustelu, mutta ei lainkaan siitä kulmasta, jossa esimerkiksi keskusteltiin paketin järkevyydestä, sen vaikutuksista Suomen budjettisuvereniteettiin, sen vaikutuksista Euroopan unioniin, tai mistään muustakaan kriittisestä näkökulmasta. Näkökulma on ollut näissä kuulemisissa se, että nyt tulee rahaa — ei ole tullut, eikä tule nytkään. Näissä keskusteluissa on siis tuotu esille sekä maakuntien liitoille että muille sidosryhmille, yri-tysten edustajille ja muille tahoille, että Suomi olisi saamassa tällä hetkellä sen reilut 2 miljardia tästä välineestä ja nyt pitäisi innovoida sitten niitä hyviä kohteita, mihin rahat käytetään. No, lieene sanomattakin selvää, että jos tällä tavalla käydään maakunnissa raottamassa rahasäkkiä, vähemmän vastustusta sieltä sitten tulee. Se on tietysti tavallaan ymmärrettävää. On kohtuullisen kummallista, että rahoja jaellaan maakunnissa, annetaan maakuntatoimijoille jopa turhiakin toiveita miljoonista, joita aluetalouteen saadaan, ennen kuin pakettia on edes täällä eduskunnassa käsitelty. Tällainen lupailu, rahasäkkien raottelu ja niin sanottu kansalaiskeskustelu varmasti vaikuttavat myös yleiseen suhtautumiseen itse pakettiin: miksi kieltäytyä EU:lta tulevasta rahasta? Mutta kuten perussuomalaiset ovat tässäkin istunnossa todenneet, mitään EU:lta tulevaa rahaa ei ole olemassakaan, ei edes tällaisen paketin kautta, vaan kaikki rahat aina sinne 2060-luvun alkupuolelle saakka revitään veronmaksajilta yhä kasvavilla EU:n jäsenmaksuilla ja EU-veroilla. Suomi on ollut nettomaksaja lähes koko 2000-luvun ja tulee olemaan vastakin. Maksamme siis vuodesta toiseen EU:lle enemmän kuin mitä sieltä saamme takaisin.

Arvoisa puhemies! Oikeastaan silläkään ei ole väliä, miten nämä rahat aiotaan käyttää ja kuinka monta prosenttia siitä rahapotista menee vihreään siirtymään ja muuta, vaikka suomalaisesta näkökulmasta katsottuna Espanjan ja Italian kaavailemat lapsiperheuudistukset, esimerkiksi 250 euroon korotettu lapsilisä, olisivat paljon mieleisempiä suomalaisille ja Suomen kansalle. Kyse on peruuttamattomasta ja periaatteellisesta poliittisesta kysymyksestä, jonka ympärillä nyt painimme.

Ensinnäkin jopa Italiassa pelätään, että elpymisvälineen rahat eivät mene puhtaasti sinne, minne ne on tarkoitettu, vaan ainakin osittain niiden pelätään valuvan mafialle — siis mafialle. En olisi vakuuttunut myöskään muiden EU-maiden osalta sääntöjen noudattamisesta. Luulen niidenkin yrittävän kiertää sääntöjä, koska sitähän EU:kin tässä elpymispa-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

ketissa tekee, ja härskisti muuten tekeekin. Komissiolla ei ole mitään mahdollisuuksia valvoa rahan kohdentumista, vaikka sieltä muuta väitettäisiinkin.

Toisekseen tämän elpymisvälineen niin sanotut saannot tullaan käyttämään täysin hallitusohjelman paikkailuun täällä Suomessa. Se tietenkin antaa hallituspuolueiden edustajille jonkunlaista lohdutusta, että sentään poliittisesti he pääsevät edistämään omia tavoitteitaan, joskin erittäin kyseenalaisella mekanismilla ja suomalaisen budjettisuvereniteetin myynnillä. Onneksi kuitenkin jokaisella kansanedustajalla on oikeus tässä salissa äänestää juuri siten kuin parhaaksi näkee, ellei sitten ryhmäkuri nujerra selkärankaa tai edustaja katoa mystisesti juuri ennen äänestystä — toivottavasti kukaan ei vain jää vahingossa hissiin jumiin.

Elvytyspakettia kannattavat siis ne, jotka itse tai joiden puolue siitä hyötyvät. Vihreät saavat kiilusilmäiseen ilmastopolitiikkaansa lisää rahaa, millä leikkiä, ja keskusta maaseudun kehittämiseen ja laajakaistayhteyksiin. Näihin kahteen tärkeään asiaan, siis maaseudun kehittämiseen ja laajakaistayhteyksiin, voisivat puolueet ohjata suoraan kansallista rahaa, mutta ei nyt anneta sen faktan häiritä hyvää tarinaa. Kokoomus saa tiiviimmän Euroopan unionin. Sosiaalidemokraatit pääministerin johdolla puolestaan saavat hyvän maineen pitäessään Suomen unionissa joo joo -miehenä. Vasemmistoliitto taas — no, he saivat jo kauan sitten himoitsemansa maksuttoman toisen asteen, joten he voivat pyöriskellä hyväksymässä hallituksen kanssa yhtä jos toista. On myös ollut aikoja, jolloin vasemmistoliitosta löytyi kansanedustajia, jotka panivat Euroopan unionille kampeihin. Toisin on tänään.

Palaan vielä tähän käsittelyn nurinkuruuteen. Suomi on ollut jo pitkään epäonnistuja Euroopan unionissa, koska kerta toisensa jälkeen Suomen tavoitteet kaatuvat siellä tai tulevat erittäin epäedullisina tänne takaisin. Hyvänä — eli huonona — esimerkkinä viimeaikaisista tapahtumista on lyijyhaulikielto, jossa suomalaisten sanalla ei ollut ollenkaan painoarvoa neuvottelupöydissä. Toinen tuleva esimerkinomainen tapahtuma tulee olemaan se, että Suomen metsät lasketaan koko EU:n yhteiseksi hiilinieluksi, jolloin kaikki unionin maat saavat hyötyä meidän metsistämme meidän kustannuksellamme. Nytkin tässä elpymispaketissa mentiin aivan nurinkurisesti neuvotteluihin, joissa suurin rimanalitus oli hallituksen ja ennen kaikkea pääministeri Marinin ohittama perustuslakivaliokunnan kanta.

Arvoisa puhemies! Kunnollista keskustelua EU:n suunnasta ei ole käyty edes europarlamentaarikkojen tai suomalaisten komissaarien kanssa. Siksi meidät yllätetään aina housut kintuissa, koska selkeästäkin tilannekuva ei ole hanskassa. Järjestyksen pitäisi siis olla se, että ensin keskusteltaisiin Suomen tavoitteista EU:ssa ja Suomen suhtautumisesta liittovaltiokehitykseen, sitten arvioitaisiin, miten elpymispaketti tähän kehikkoon sopii ja miten rahoitus hoidetaan, ja vasta sitten, jos kaikki kohdat menisivät kunnialla läpi ja tulisivat hyväksytyiksi laajasti myös suomalaisten keskuudessa, ruvettaisiin pohtimaan, miten elpymisvälineen rahoja käytetään. Jos järjestys olisi tämä, emme olisi nyt tässä tilanteessa, jossa ainoa järjellinen vaihtoehto on kaataa paketti. Mutta riittääkö siihen selkäranka Suomen kansanedustajilla? Epäilen.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Ari Koponen.

1.45 Ari Koponen ps: Arvoisa puhemies! Vaikka elpymispakettia maalailaankin kauniisti Euroopan kansalle koronatukipakettina, se ei sitä valitettavasti ole, vaan elpymispaketissa on kyse jostain aivan muusta kuin koronaviruksen elvytyksestä. Elvytyspaketissa kyse on yksinkertaisesti tulonsiirrosta paremmin pärjänneiltä mailta huonommin pärjän-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

neille. Elvytyspaketin menettely avaa jälleen uuden portin EU:n integraation syventämisessä, kun hyvin talouttaan hoitaneista maista saadaan siirrettyä varoja koronaelvytyspaketin turvin muihin EU-maihin. Pysyvien tulonsiirtojen muodostaminen tekee EU:sta tulonsiirtounionin, ja tämä kaventaa entisestään Suomen itsenäisyyttä ja Suomen mahdollisuuksia päättää omista asioistaan.

Elpymispaketti tulee myös muuttamaan olennaisesti unionin luonnetta ja jäsenmaiden välisiä suhteita. Paketin myötä euroalueella aletaan toteuttamaan yhteistä velkaa, verotusta sekä tulonsiirtoja, ja paketin rakenne mahdollistaa nopean ja helpon käyttöönoton myös tulevien kriisien koittaessa. Koronan varjolla unionia ollaan kehittämässä sellaiseen suuntaan, mihin suomalaiset eivät sitoutuneet EU-kansanäänestyksessä. Myös perustuslakivaliokunnan mukaan kyseessä on merkittävä toimivallan siirto Euroopan unionille. Perustuslakivaliokunnan mukaan elvytyspaketin mennessä läpi tapahtuu sellaista, jota Suomi ei ole hyväksynyt unionin perussopimusten voimaansaattamisen yhteydessä.

Tukipaketin turvin EU:n velkarahaa ollaan lapioimassa Etelä-Euroopan maihin järjestömiä summia. Suomi ei vain yksinkertaisesti voi toimia Etelä-Euroopan ylivelkaisten maiden loputtomana pankkitilinä. Näiden maiden huonon taloustilanteen syy ei ole koronavirus vaan vuosikausia kestänyt heikko taloudenhoito. On täysin suomalaisten oikeustajun vastaista, että hallitus tuhlaa verorahojamme muiden valtioiden talouden elvyttämiseen, vaikka koronapandemia on runnellut myös suomalaista elinkeinoelämää todella rajusti. On täysin absurdia, että EU:n tukipaketin myötä antaisimme meidän rahojamme Suomen kilpailijamaihin. Kansa ei sitä hyväksy, ja hallitus sen myös tietää. Tämä on täysin kestäväntöntä ja demokratian vastaista.

Kaiken kukkuraksi elvytyspaketti rikkoo räikeästi EU:n omia sääntöjä, sillä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen mukaan unioni ei voi rahoittaa toimintaansa ottamalla lainaa. Tämä on perustavanlaatuinen oikeudellinen ongelma, sillä ehdotuksella ei ole osoitettavissa selkeää ja hyväksyttävää oikeusperustaa perussopimuksessa. Oikeusvaltioperiaate, jota on aina pidetty EU-toiminnan kulmakivenä, edellyttää, että myös kriisitilanteissa edetään perussopimusten mukaisesti. Sen lisäksi, että EU rikkoo omia sopimuksiaan, myös hallitus rikkoo omaa hallitusohjelmaansa, jossa on linjattu, että jokaisella jäsenmaalla on ensisijainen vastuu omasta taloudestaan. Sovittujen tulonsiirtojen myötä talousvastuu siirtyy EU:lle ja sitä kautta muille jäsenmaille. Elpymispakettiin osallistuminen tulee lisäämään entisestään Suomen taloudellisia sitoumuksia sekä vastuuta muiden jäsenmaiden veloista, vaikka Euroopan unionin toiminnasta tehty sopimus sisältää avustamiskieltoausekkeen, joka kieltää unionia ja sen jäsenmaita ottamasta vastuuta toisten jäsenmaiden taloudellisista vastuista.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Slunga-Poutsalo.

1.50 Riikka Slunga-Poutsalo ps: Arvoisa puhemies! Minun Suomi on terveellä itsetunnolla ja kansallisaatteella varustettu rakentava ja sääntöihin sitoutunut vaikuttaja niin Euroopassa kuin maailmanlaajuisestikin. Me suomalaiset olemme kasvaneet periaatteen, että se, mikä sovitaan, myös pitää. Meidän ei kuitenkaan tule olla sinisilmäisiä ja ajatella, että kaikki muutkin toimisivat noilla samoilla periaatteilla, ja tästä sinisilmäisyydestä olemmekin saaneet maksaa ja tulemme maksamaan jatkossakin, jos emme sille tee mitään. Se vaikuttaa meille enempi negatiivisesti kuin mitä se mahdollisesti arvovaltana ja vaikutavuutena Euroopan unionin pöydissä tuo.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Se Euroopan unioni, johon vuonna 1995 täpärän neuvoa-antavan kansanäänestyksen jälkeen liityimme, oli hyvin erilainen rakennelma kuin tämä tämän päivän EU. Myöhemmin euro otettiin joissain EU-maissa käyttöön, mutta niin vain senkin kanssa kriisiydettiin ja päästiin makselemaan muiden laskuja. Sitten tuli koko EU:n laajuinen siirtolaiskriisi, jossa taas säännöt ja sopimukset joustivat, ja väkeä vaelasi Etelä-Euroopasta aina tänne Suomeen asti kenenkään estelemättä, toisin kuin sopimuksissa olimme sopineet. Nyt meillä on koronakriisi, jonka varjolla meitä viedään kohti EU:n liittovaltiota ja yhteistä velkaa. Kriisistä kriisiin käy EU:n tie, ja Suomelle on siellä aina se pienen maksajan rooli — maksajan, joka maksaa enempi kuin kokonsa edellyttää.

Tänään on kuultu miltei mantran lailla, että EU on meille arvo- ja turvallisuusyhteisö, johon pienen Suomen on hyvä kuulua. Täytyy kyllä kysyä, mihin arvoihin ja turvallisuuteen nojaa esimerkiksi se tosiasia, että muutamat suuret EU-maat viime keväänä takavarikoivat Suomeen tilattuja hengityssuojaimia, siis niitä suojavälineitä, joita kipeästi olisimme tarvinneet omalle hoitohenkilöstöllemme, joka koronan eturintamassa töitä teki.

Arvoisa puhemies! Tämä elpymispaketti ei olisi ikinä mennyt läpi, mikäli britit olisivat vielä EU:ssa. Siksihän tuo suuri nettomaksaja osittain lähtikin, kun katsoivat, ettei EU enää ole heidän etunsa mukainen yhteisö. Ei ole toistaiseksi tullut heinäsiirkkaparvia eikä maanjärjestyksiä, ja viimeisimmän tiedon mukaan Britannian talouden ennustetaan kasvavan nopeinta tahtia toisen maailmansodan jälkeen. Jotkut siis uskaltavat sanoa ”ei” ja ajaa omaa kansallista etuaan. Meillä sen sijaan on eurooppaministeri, joka on avoimesti todennut, että oma kansa ensin -ajattelu on vahingollista — vahingollista! Ilmeisesti tuolla samalla logiikalla onkin sitten lähdetty oikein kyselemään EU:sta, että minkälaisia seurauksia sillä olisi, jos Suomi kaataisi elpymispaketin — ja voi hirveä, se kuulemma johtaisi ennennäkemättömään mainehaittaan ja poliittiseen paineeseen, ja vaikutusmahdollisuutemme tuleviin EU-päätöksiin heikkenisivät vuosiksi.

Arvoisa puhemies! On ollut hupaisaa seurata toisen oppositiopuolueen, kokoomuksen, kiemurtelua tässä elpymispakettiasiassa, kun liittovaltiomyönteinen, tiukan talouskurin kannattajaksi itseään tituleeraava puolue ei oikein tiedä, miten päin olisi. Toisaalta pitäisi tehdä tiukkaa ja uskottavaa oppositiopolitiikkaa ja toisaalta pelastaa EU-projekti hinnalla millä hyvänsä. Ensin kokoomuksessa päätettiin heittäytyä tyhjäksi arvaksi, mutta sitten kuulemma kaikki muuttui, kun valtiovarainvaliokunnan mietintöön saatiin tiukkoja lausumia muun muassa elpymispaketin kertaluontoisuudesta. Siis Suomen eduskunnan valiokunnassa saatiin muutettua koko EU:n koronaelpymispakettikokonaisuus niin hyväksi, että kokoomus saattaa sittenkin siirtyä kannattamaan sen hyväksymistä — paitsi että kokoomuksen jäsenet siellä valiokunnassa äänestivät kuitenkin tyhjää, joten ota näistä nyt selvää.

Minä ymmärrän ihan hyvin, että meillä istuu tässäkin salissa paljon ihmisiä, jotka näkevät EU:n liittovaltion hyvänä asiana — itse en kuulu tähän joukkoon. Ei kai tällaisia esityksiä muuten vietäisi eteenpäin. Euroopasta ei voi tulla mielestäni sellaista liittovaltiota, mikä esimerkiksi USA on. Meiltä puuttuu yhteinen kieli, yhteinen sosioekonominen viiteympäristö, yhteinen historia. Meillä ei ole yhtään mitään muuta yhteistä kuin ihan kohta velka, ja sitä muuten ei taida siellä USA:ssa olla. Siellä eivät liittovaltion valtiot vastaa toistensa veloista. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Tynkkynen.

1.56 Sebastian Tynkkynen ps: Kiitoksia, arvoisa rouva puhemies! On mielenkiintoista nähdä, että täällä salissa on itse asiassa yllättävän paljon hallituspuolueitten edustajia — jos nyt oikein lasken, niin yksi, kaksi, kolme, neljä, viisi, kuusi, seitsemän, kahdeksan, yhdeksän hallituspuolueitten edustajaa — mutta he ovat täysin hiljaa. Te voitte tulla puolustamaan tätä elpymispakettia, mitä te niin voimallisesti olette vetämässä läpi. Te voitte esittää vasta-argumentteja niihin argumentteihin, mitä meidän puoleltamme tulee. Huomaan kyllä, että teillä puhetta riittää. Te koko ajan keskustelte siellä keskenänne, mutta täällä olisi myöskin ihan tätä täysistuntosalityöskentelyä varten pönttö, josta voi tulla pitämään puheenvuoron tästä aiheesta, mitä käsitellään. Sen sijaan, kun me puhutaan täällä puheita, samaan aikaan te keskenänne siellä keskustelte. Mutta te olette aika monta kertaa, arvoisa rouva puhemies, käyttäneet elpymispaketin puolesta niitä samoja argumentteja, mitkä ovat hyvin köykäisiä, muun muassa, että se on ainutkertainen paketti. Tätä on toistettu koko päivä teidän hallituspuolueitten toimesta, niin että en ihmettele, jos argumentit tässä kohtaa ovat loppu.

Esimerkiksi sosiaalidemokraattisen ryhmän ryhmäpuheenvuoron pitäjä, edustaja Anne-li Kiljunen, erityisen monta kertaa toisti tätä samaa, että tämä paketti on ainutkertainen ja että siksi uskalletaan tämä hyväksyä. Mutta tämä argumentti ei valitettavasti, vaikka toistettaisiin kuinka monta kertaa, muutu todeksi. Me ollaan nähty nyt tässä lähipäivinä, kuinka komission osalta ollaan hyvin selvät sävelet esitetty eurooppalaisille ihmisille siitä, mikä on se tulevaisuudenkuva, minkä tämä elpymispaketti avaa. Näitä paketteja tullaan rakentamaan eri muodoissaan eri tekosyillä uudelleen ja uudelleen, jos osoittautuu, että tämä paketti toimii. No sehän toimii ainoastaan siinä kohtaa, jos ne maat, jotka joutuvat kustantamaan toisen elämisen, suostuvat tällaiseen, oikeastaan voi sanoa, suoraan sanottuna, veronmaksajien rahojen ryöstöön. Mutta jossain kohtaa tämä kuitenkin tulee tiensä päähän. Ihmiset eivät enää suostu lähettämään omasta maastaan verorahoja niihin maihin, joissa niitä käytetään väärin. Ja mitäs sitten tehdään? Mikä teidän ratkaisunne on siihen tilanteeseen, arvoisat hallituspuolueitten edustajat? Te olette menneet hyväksymään tällaisen kehityskulun, jos te äänestätte huomenna ”jaa”. Mitä sitten tehdään, kun yhtäkkiä maat ovatkin siinä tilanteessa, että me ollaan rakennettu tällainen valtavan iso kupla, joka puhkeaa, ja sen jälkeen EU tulee olemaan kaikkien aikojen kriisissä? Onko teidän lopullinen tavoitteenne se, että euro romahtaa omaan mahdottomuuteensa? Nimittäin tällainen kierre tässä ollaan nyt rakentamassa?

Tässä salissa on, arvoisa rouva puhemies, kuultu myöskin, itse asiassa niitten puolueitten osalta, joista suurimmaksi osaksi ollaan tulossa äänestämään tukipaketin puolesta, keskustan ja kokoomuksen osalta, muutamia valonpilkahduksia. Esimerkiksi edustaja Rydman on voimallisesti sanonut, että hän tulee äänestämään ”ei”, ja hän perusteli sitä ratkaisua nimenomaan sillä, että hän on EU-myönteinen ja hän haluaa vakaan EU:n ja nyt tämä kehityskulku, mikä tullaan tämän EU:n elpymispaketin myötä mahdollistamaan, tulee rakentamaan hyvin epävakaa EU:ta. Samankaltaisia puheenvuoroja käytti myöskin edustaja Hannu Hoskonen tänään keskustan riveistä täällä. Joten jos te ette kuuntele meitä, jotka puhutaan tästä asiasta, niin suosittelisin kuuntelemaan omien puolueittenne edustajia, jotka ihan oikein ovat vedonneet siihen, että oikeasti pitkässä juoksussa vakaa EU olisi varmasti paljon parempi EU kuin tällainen kupla, jota nyt tässä valitettavasti ollaan rakentamassa.

Kiinnitin huomiota siihen, että kun tämä punavihreä — keskusta apupuolueena — hallitus alkoi tekemään tätä omaa EU-politiikkaansa, niin siinä alussa korostui oikeusval-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

tioperiaate, ja tämä oli se, millä lanseerattiin sisään tämä EU:n puheenjohtajuuskausi. Puhuttiin siitä, että me tullaan tämä oikeusvaltioperiaate, ”rule of law”, ajamaan kaikkiin ytimiin EU:n päätöksenteossa ja tullaan lujittamaan tätä periaatetta niin, että se on kaikessa mukana. Tästä puhuttiin eurooppalaisilla areenoilla voimakkaasti, se haluttiin kytkeä myöskin rahoitukseen ja niin edelleen, mutta nyt kun ollaan tekemässä tämmöisiä päätöksiä rahojen osalta, niin yhtäkkiä se oikeusvaltioperiaate unohtuu. Yhtäkkiä niitä yhdessä tehtyjä sopimuksia, joiden perusteella jäsenvaltiot ovat luovuttaneet valtaansa, lähdetään rikkomaan, koska niitä tulkitaan tavalla, joka tekee sopimuksesta mitättömiä, koska ne eivät tarkoita enää mitään, koska ne tarkoittavat kaikkea. — Kiitoksia.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kankaanniemi.

2.01 Toimi Kankaanniemi ps: Arvoisa rouva puhemies! Tämän käsittelyssä olevan asian nimike on ”Hallituksen esitys eduskunnalle Euroopan unionin omien varojen järjestelmästään annetun neuvoston päätöksen hyväksymisestä”. On mielenkiintoinen tämä ”omat varat”, varat — käytännössä kuitenkin, kun lukee tätä esitystä, nämä ovat veroja. Täällä valtiovarainministeri sanoo, että EU ei saa verotusoikeutta. Hämmästyin sellaisesta maininnasta — niin, vero ja vara, siinä on vain yhden kirjaimen ero, ei se tietysti iso ole, mutta aika mielenkiintoinen.

Tämä esitys sisältää uusia veroja Euroopan unionille, eli unioni perisi niitä suoraan eikä jäsenmaiden kautta. Täällä edustaja Vähämäki jo vähän sivusi tätä alv-pohjaista omaa varaa ja sitten tätä bktl-maksua, eli nytkin jo maksetaan todellakin kulutuksesta arvonlisäveroa unionille pienoinen määrä aina. Mutta tämä esitys koskee uusia veroja. Ja mitä ne ovat? Täällä todetaan, että ne ovat muovivero — siinä käytetään ihan puhtaasti nimikettä vero, muovivero. Sen osalta muuten komissiolla on jo jonkinmoiset selvitykset valmiina, eli tiedämme jonkin verran, mistä on kysymys, mutta senkään osalta emme tiedä vaikutuksia esimerkiksi Suomen kilpailukykyyn, työllisyyteen tai veron tuottoon, eli aika avoin kysymys on sekin. Mutta näiden seuraavien — digitaaliveron, rahoitustransaktioveron, yhteisen yhdistetyn yhteisöveron ja sitten näiden, joissa ei käytetä vero-nimikettä, hiilitullin ja päästökaupan huutokauppatulojen — osalta ei ole minkäänlaisia tietoja vielä olemassa, miten niitä peritään, kuinka suurena, miten ne kohdistuvat, miten ne vaikuttavat esimerkiksi Suomen elinkeinoelämän ja ihmisten maksuihin ja veroihin. Kuitenkin hallitus laskee näiden epämääräisten aikeiden varaan aika isoja summia, joiden katsotaan pienentävän Suomen jäsenmaksua siltä osin kuin se kohdistuu tähän elvytyspakettiin tulevana vuosikymmeninä. Eli tämä on täysin pohjaa vailla, tämä lähtökohta, että näin maksettaisiin tätä osuutta. Meidän on syytä lähteä, kun asiantuntijoita valtiovarainvaliokunnassa kuultiin, siitä faktasta, että nämä ovat niin raakileita, että melkein kaikki törmäävät johonkin ylipääsemättömään esteeseen, jolloin niitä ei voida ottaa käyttöön tai ei ainakaan saada niin tehokkaana käyttöön, että niillä olisi todellista merkitystä.

Otetaanpa esimerkiksi digivero. Euroopan unionin alueella ei ole yhtään merkittävää digialan suuryritystä. Kaikki käytännössä ovat amerikkalaisia: Microsoft, Apple, Facebook, Google, Amazon ja niin edelleen. Ne ovat valtavia yhtiöitä. Euroopan unioni tuskin pystyy niille panemaan sellaisia veroja, etteivätkö ne voisi panna Euroopan unionia polvilleen, jos ne haluavat. Amerikkalaiset suuryhtiöt, kun ne ajavat omaa etuaan, eivät hyväksy mitään veroja. Niin tärkeää kuin olisi ne saada verolle — eivät perussuomalaiset vastusta sitä, päinvastoin — niin tällaisen veron varaan ei kannata kyllä rakentaa, vaan lähteä siitä, että

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

suomalaiset veronmaksajat maksavat jäsenmaksut melko täydellisesti näistä omista varoista riippumatta. Ja se on pitkäaikainen kehitys, että Eurooppa ei ole pystynyt luomaan tällaista organisaatiota, jossa olisi syntynyt tällaisia yhtiöitä, jotka täällä hoitaisivat tätä. Tämä yhteinen yhdistetty veropohja suuryrityksille ja konserneille on suomalaisen elinkeinon elämän kannalta hyvin hankala ja jopa vaarallinen. Asiantuntijat varoittivat, että tätä ei pitäisi toteuttaa.

Herra puhemies! Muutama sana vielä näistä lausumista, mitä tänne valiokunnan mietintöön on liitetty, kahdeksan lausumaa. Pyydän erityisesti lukemaan ensimmäisen lausuman, neljännen ja kahdeksannen.

Ensimmäisessä pidetään tätä poikkeuksellisuutta, kertaluontoista ratkaisua, sellaisena, että vastaavaa ei saa missään tapauksessa Suomi enää hyväksyä jatkossa. Mitä sitten tapahtuu, kun eteen tulee muiden maiden esitys? Kaataako eduskunta, hallitus, sen ja maksaa sitten siitä vielä paljon kovemman laskun kuin siitä maksaisi, jos nyt kaadettaisiin järkevästi tämä paketti? Näin tulee varmasti käymään, että paketteja tulee. Tiedot ovat jo sillä pohjalla ihan valmiina, se on monta kertaa täällä todettu.

Arvoisa puhemies! Erittäin tärkeä asia on tämä neljännessä lausumassa mainittu ehdollisuus. Tämä elvytyspaketti ei sisällä sellaista ehdollisuutta, joka johtaisi siihen, että nämä saajamaat panisivat talouttaan kuntoon, [Puhemies koputtaa] rakenteitaan kuntoon, ja sitä kautta alkaisivat hoitamaan moraalikatoa pois ja sitä kautta asioita niin, että me emme maksaisi heille kohtuuttomasti tällaisia maksuja jatkossa.

Arvoisa puhemies! Vielä tästä kahdeksannesta kohdasta totean, että nyt sitten hallitus on taipunut siihen, että Suomi palaa nuukaan nelikkoon. Miksi se ei palannut siihen jo tätä pakettia neuvoteltaessa vajaa vuosi sitten, [Puhemies koputtaa] vaan meni omille teilleen ja hävisi siinä, niin kuin täällä on sanottu? Eli nyt on sitten paluun aika siihen, mikä oli edellisen hallituksen aikana. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kotiaho.

2.09 Jouni Kotiaho ps: Kiitos, rouva puhemies! Täällä on paljon puhuttu juttuja tänään, niin puolesta kuin vastaanakin. Asiat ovat vakavia, mutta Suomen kohdalta menee vielä vakavammaksi. Tämä on hallitukselta nyt vuosisadan huijaus, mikä täällä on meneillään. Viuhervasemmisto ja keskusta äänettömänä yhtiömiehenä ovat antamassa meidän suomalaisten rahoja 6,6 miljardia EU-elvytysrahastoon jaettavaksi suurelta osin Etelä-Euroopan maille koronatukena. Koronakin tietysti on muuttanut maailmaa, pysyvästikin, mutta nämä Etelä-Euroopan ongelmat eivät ole pelkästään koronasta aiheutuneita, ne ovat alkaneet jo vuosikymmeniä sitten. Varsinkin Kreikan ja Italian valtiontaloudet ovat olleet jo vuosikymmenet täysin kuralla ennen koronaa. Kummassakin maassa on huomattavasti Suomea alhaisempi kokonaisveroaste, ja ne ovat vuosikymmeniä käyttäneet varojaan holtittomasti. Nämä maat eivät ole EU:n painostuksesta huolimatta suostuneet korjaamaan valtiontalouttaan kestävämmälle pohjalle, ja nyt ne palkitaan tästä holtittomuudesta valtavalla määrällä ilmaista lahjarahaa ja lainaa, jota niitten ei nähtävästi tarvitse maksaa edes takaisin koskaan. Sen lisäksi valtavalla määrällä siitä summasta Suomellekin lankeaa iso osa siitä takuumiehen vastuusta, elikkä vekseliin kun laitat nimesi, niin olet valmistautunut maksamaan. Näin se on ollut ennen, ja näin se on nyttenkin.

Hallituksen kansanedustajat ja varsinkin keskustan kansanedustajat ovat pitkään, jo pitkin syksyä ja talvea, kiertäneet maakunnissa jakamassa sitä elvytysrahaa, mahdollista el-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

vytysrahaa, vaikka sitä ei ole vielä edes myönnetty. Tuntuu jännältä. Kuinkas siitä Suomen noin 2 miljardista, tai mikä se nyt sitten onkin, tulee sieltä edes miljardia, jos lasketaan sitten, että meidän valtiontalous onkin niin hyvällä tolalla, ja maksetaan vaan... Elikkä kulu kasvaa. Hallituksen vuosisadan huijaus ja kansalaisten hämäys, jopa suora valehtelu, on se, että Suomelle tuleva raha sieltä — on se nyt sitten 2 miljardia tai vähemmän, toivottavasti paljon enempi — on tukea. Eihän se mitään tukea ole, se on meidän sinne maksamaa rahaa, taikka ensinhän Suomen täytyy ottaa velkaa, koska eihän meillä ollut sitä rahaa, ja antaa sitä velkarahaa sitten eteenpäin. Todellisuudessa emme saa sentin senttiä tukea EU:lta, vaan saamme vain pienen osan EU-elvytysrahastoon maksamistamme omista rahoista takaisin suurimman osan mennessä EU:hun rupulimaille.

Tämä hallituksen linja ei sentään aiheuta maailmanloppua, mutta hyvinvointivaltio kylä siinä Suomen osalta on tuhon partaalla pikkuhiljaa. Tällä menolla jätämme lapsillemme elikkä seuraaville veronmaksajille, vastuunkantajille semmoiset velat, että kuinkahan siitä selviää. Taloudeltaan romutetun köyhän maahan perintö tulee lapsille.

Hallitus jakaa kiivaasti rahaa muillekin maille ja täysin tehottomaan ja toimimattomaan kehitysapuun sekä turvapaikkaturismiin ja jopa laittomasti maassa olevien hyysäämiseen. Nämä ovat kaikki niitä, mitkä vievät sitä rahaa koko ajan. [Puhemies koputtaa] Sitten kun tullaan omien kansalaisten kohdalle, niin oikeuksia ja etuja heikennetään koko ajan, veroja nostetaan, teollisuuden toimintaympäristöä heikennetään, niin kuin nytenkin puoliväliriihessä pudotettiin sitä, miten energiantensiivistä teollisuutta on kompensoitu. Elikkä siinä taas ajetaan Saksaan, mistä energiaa kuluttava teollisuus saa enempi tuloja ja valtionapuja, ja sinne se menee. Sinne menivät meidän öljynjalostamotkin. Pari paperisaittia on loppunut, ja lisää on tulossa. [Puhemies koputtaa]

Kannatan esitystä EU:n elvytyspaketin hylkäämisestä. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Tynkkynen.

2.16 Sebastian Tynkkynen ps: Arvoisa rouva puhemies! On kyllä hämmäntävä meininki täällä eduskunnassa tänä iltana, kun käsitellään yhtä Suomen suurimmista päätöksistä koko Suomen historiassa.

Äskeisen puheenvuoron aikana viittasin siihen, kuinka täällä salissa oli omien laskujeni mukaan yhdeksän hallituspuolueen edustajaa käsittelemässä tätä EU:n elpymispakettia, ja puhuin siitä, että on ihmeellistä, että täällä me, jotka ollaan täällä elpymispaketin ei-puolella, perustellaan omaa kantaamme ja haastamme — niin kuin jokaisessa parlamentissa tulee käydä jokaisesta asiakysymyksestä puolesta ja vastaan -keskustelua, se kuuluu parlamentarismiin — mutta hallituspuoli on ollut aivan hiljaa. Sen sijaan, niin kuin kerroin edellisessä puheenvuorossani, he kyllä keskenään täällä rupattelivat, koko ajan liikkuiivat ja pitivät keskenään juttuja yllä. Me ollaan tämän maan ylimmässä päätöksentekolimes-sä, jossa heidän pitäisi edustaa kansaa eikä kaveerata täällä salissa keskenään.

Jos tätä lähetystä katsoo Yle Areenasta, niin kansalaiset eivät välttämättä näe, mitä tapahtui täällä puheenvuorolistassa, mutta voin kertoa, mitä täällä tapahtui. Täällä edustaja Paavo Arhinmäki vasemmistoliitosta, edustaja Matti Semi vasemmistoliitosta ja edustaja Jouni Ovaska keskustasta ottivat puheenvuorot tuon minun puheenvuoroni aikana, että he puhuisivat ja ottaisivat kantaa, ettei vain mene pelkästään keskenään keskusteluksi, mutta sitten tulin täältä pois, ja kun meidän seuraava puhuja oli täällä argumentoimassa, niin yhtäkkiä kävikin sellainen homma, että nämä puheenvuorot tästä elpymispakettikeskustelusta

hävisivät kokonaan tuolta näyttötauluilta, ne peruttiin. Sen jälkeen nämä hallituspuolueitten edustajat lähtivät salista niin, että jättivät tänne paikan päälle ainoastaan yhden kansanedustajan puolustamaan jaa-puolta näin historiallisessa asiassa, mitä me tänään käsitellään, edustaja Pirttilahden, ja ei mennyt kuin hetken aikaa siitä, niin sen jälkeen edustaja Pirttilahtikin lähti tästä salista pois. Nyt me ollaan täällä keskenään, perussuomalaiset, puolustamassa Suomen etua ja sitä, että tämä elpymispaketti ei menisi läpi, tuomassa painetta tähän käsittelyyn, tuomassa niitä näkökulmia, miksi se olisi niin haitallinen Suomalalle, jos se tulisi hyväksytyksi. Mutta harmittaa tällainen, kun tämä on niin historiallinen päätös, tämä tulee vaikuttamaan vuosikymmeniksi eteenpäin. Ja, arvoisa puhemies, ainakaan äsken, mitä katsoin, tuossa puhepaneelissa, missä näkyvät nuo varaukset, ei ollut yhtään hallituspuolueitten edustajien puheenvuorovarausta, eikä itse asiassa voikaan olla, koska ne varaukset pitää tällä hetkellä tehdä salista. En näe yhtään hallituspuolueitten edustajaa. Tosiaan tämä tulee vaikuttamaan niin monia vuosikymmeniä, ja tämäkö on se arvo, mikä tälle keskustelulle annetaan?

Tämän elpymispaketin osalta, arvoisa rouva puhemies, kun katsotaan, mihinkä nämä sopimukset meitä velvoittavat, niin ne velvoittavat meitä... — Jaha, nyt tuli uusi edustaja. Anteeksi, sekin oli perussuomalaisten Ari Koponen, ei ollut hallituspuolueen edustaja. Ei vielä, ei vielä. — Nämä sitoumukset, mitä Suomi antaisi tämän elpymispaketin myötä, ulottuisivat vuoteen 2058 saakka — tämä on siis ihan käsittämätöntä, että näin hiljainen ja tyhjä on sali, eli ei-puoli on täällä paikalla, mutta jaa-puoli puuttuu. Tämä päätös tuonne vuoteen 58 saakka tulisi oikeasti aiheuttamaan semmoisen kierteen, että tämä siis kehottaisi huonoon taloudenpitoon, koska silloin kun meillä on voimassa yksi paketti, joka ikään kuin legitimoi sitä, että meillä niitä EU:n perussopimuksia sovelletaan sääntöjen vastaisesti, niin kauan kuin tällainen paketti on voimassa — se on sinne vuoteen 58 voimassa — niin kauan voidaan tehdä muitakin paketteja, kun joku EU-johtaja saa päähänsä, että nyt olisi tällainen kriisi, että tarvittaisiin vähän lisää rahaa, sen varjolla jälleen kerran näille maille, jotka ovat hoitaneet talouttaan huonosti. Ja sitten kun aloitetaan se keskustelu, jossa sanotaan, että eihän näin voi tehdä, koska tämä on perussopimusten vastaista, ja että no joo, jos tehtiinkin aikanaan, niin se oli kertaluontoinen, mutta kun se sopimus on voimassa, niin voidaan sanoa, että kyllähän me tälläkin hetkellä ollaan siinä vallitsevassa oikeustilassa, että näin saa tehdä, ja sen vuoksi näitä ratkaisuja voidaan tehdä jatkossakin. — Kiitoksia, arvoisa puhemies.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Vähämäki.

2.21 Ville Vähämäki ps: Kunnioitettu puhemies! Tästä elpymispaketista. Tämähän siis muuttaa EU:n velkaunioniksi ja fiskaaliunioniksi. Tämä aiheuttaa sen, että EU:lle syntyy yhteiset velat, menot, tulot ja mennään siis vauhdilla kohti liittovaltiota.

Täällä aikaisemmin jossain yhteydessä pohdittiin sitä, onko Suomessa käyty ollenkaan kunnan kansalaiskeskustelua tästä liittovaltiokehityksestä, EU:n suunnasta ja fiskaaliunionista. Minun mielestäni ei ole käyty. Joku edustaja muistelikin, että tästä elpymispaketista olisi ollut joitakin kansalaiskeskusteluja, mutta ei muistettu ainakaan ketään tai tiedetty ketään kansalaista, joka tällaisessa keskustelussa olisi käynyt. Pohdin sitä, että taisi olla tämä kestävä kasvun ohjelma, mistä oli joitakin kansalaistilaisuuksia, mutta nämä tilaisuudet taisivat olla sen luontoisia, että niissä vain keskusteltiin siitä kestävä kasvun ohjelmasta eli elvytyspaketin käytöstä, sen sisällöstä, mutta ei niinkään sitten EU:n suunnasta ja liit-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

tovaltiokehityksestä. Mehän jätimme kestävänsä kasvun ohjelmaan oman vastalauseen, koska ohjelman painotukset eivät meidän mielestämme tue elinkeinoelämää, vientiteollisuutta, Suomen kilpailukykyä ja kasvumahdollisuuksia vaan ovat jopa haitallisia meidän savupiipputeollisuudellemme. Kaikki panostukset täytyisi laittaa kotimaahan. Nyt ei näin kuitenkaan olla tekemässä. Valtaosahan, kaksi kolmasosaa, tästä lähtee muiden maiden eduksi, kilpailijamaiden eduksi.

Sitten jos myös tätä elpymispaketin ajoitusta pohditaan, niin tämän oli pahastikin pielessä. Kävin sitä läpi edellisessä puheessani. Siis tässä on semmoinen kysymys, että kun meillä on kansallisesti ja myös kansainvälisesti lähtenyt aika yllättävän hyvin talouskasvamaan, niin nyt tässä vaiheessa EU tekee tällaisen elpymispaketin, joka uhkaa kiihdyttää inflaatiota, ja se aiheuttaa sen, että elpymispaketin kustannukset välillisesti sitten menevät tavallisen kansalaisen maksettavaksi. Ei se näin saisi olla.

Elpymispakettihan ei ole ainutlaatuinen. Me muistetaan edellinen äänestys, ensimmäinen äänestys — vuonna 2011 taisi olla, kun tuli ensimmäinen tukipakettiaänestys, ja 2012 pysyvä tukimekanismi muodostettiin. Näitä mekanismeja on ollut aikaisemminkin, ja tämä on vain sitä tiettyä jatkumoa, mikä on, kun EU:ta pikkuhiljaa hivutetaan enemmän ja enemmän velkaunioniksi ja fiskaaliunioniksi. Valtioitten ja pankkien välistä kohtalonyhteyttä ei ole saatu katkaistua. Eli siis tämä kohtalonyhteys tahtoo sanoa sitä, että kun kotivaltion pankki luotottaa näitä maita elikkä siis valtion lainat menevät liiaksi kotivaltion pankkeihin, niin tässä syntyy tällainen kohtalonyhteys pankkien ja valtioiden välille. Se on hyvin hankala tilanne, ja se on myös yksi syy, mikä on johtanut tällaisen elpymispaketin muodostumiseen. Italia on muun muassa aivan ylivelkaantunut.

VM:n muistion mukaan elpymispaketin kasvua lisäävä vaikutus on hyvin heikko. Näin ollen täytyy todeta se, että tällä paketilla ostetaan vain poliittista vakautta, ja tämä aiheuttaa sellaisen omituisen ilmiön, että näille maille, jotka ovat jo valmiiksi hyvin velkaisia, syntyy semmoinen kannustin, että heidän itse asiassa kannattaa ottaa lisää velkaa. Tämä saattaa johtaa siihen, että Suomessakin aletaan entistä enemmän puhumaan siitä, että elvytetään vain velaksi, otetaan lisää velkaa. Jos luotetaan siihen, että muut EU-jäsenmaat tämän mekanismin kautta tulevat ja kuittaavat velat, niin tämä on hyvin, hyvin huono kehitys. Suomi voi vielä jäädä paketin ulkopuolelle, mutta meidän täytyy tehdä [Puhemies koputtaa] täällä salissa päätös jo huomenna tai oikeastaan tämän päivän puolella. Toivottavasti salin selkeä enemmistö äänestää pakettia vastaan.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Simula.

2.26 Jenna Simula ps: Arvoisa puhemies! Jos asia ei olisi niin vakava, siis Suomen ja suomalaisten itsenäisyyden myynti erittäin tappiollisella, miinusmerkkisellä hinnalla, niin minua lähinnä naurattaisi kokoomuksen venkoilu tämän asian ympärillä. Kokoomushan olisi varmasti toivonut, että tästä asiasta olisi äänestetty vain määräenemmistöpäätöksellä täällä eduskunnassa, jolloin he olisivat voineet esittää Suomen kansalle vastustavansa pakettia mutta viestittää Brysseliin, että vastustaminen on silmänlumetta. Nyt kokoomus joutui paljastamaan korttinsa, ja yhtäkkiä tukea alkaakin löytyä paketille laiskoin argumentein liittyen esimerkiksi yhteiseen elvyttämiseen. Kuten tiedämme, talouskasvun ennustetaan olevan erittäin nopeaa jo tämän vuoden lopulla ensi vuodesta puhumattakaan. Mitä voi seurata siitä, että elvytetään talouden nousukaudella? Markkinat ylikuumenevat, tähän jokaisen kokoomuslaisen pitäisi kyllä tietää. Siksi arvelenkin, että tämä kokoomuksen

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

kolmiloikka vastustuksesta tyhjään ja siitä puoltavalle kannalle liittykin nimenomaan tähän liittovaltiokehitykseen, joka on tietenkin myös nykykokoomukselle erittäin mieleinen kehityssuunta.

Mitä tulee näihin kokoomuksen neuvottelemiin lausumiin tähän valtiovarainvaliokunnan mietintöön, niin ne lausumathan eivät sido eivätkä velvoita EU:ta tai sen enempää Suomea pitkällä aikavälillä yhtään mihinkään. Jos Ranskasta tai Saksasta tulee mahtikäsky, että elpymisvälineelle pitää saada lisää rahaa, sen luultavasti todetaan olevan uusi poikkeuksellinen ratkaisu ja sitä puolustetaan samalla tavalla vaikka minkälaisin sanakääntein täällä eduskunnassa. Kokoomus, miksi te yritätte väittää suomalaisille, että nämä lausumat vaikuttaisivat yhtään millään tavoin siihen, mitä EU:ssa tapahtuu?

Ylen uutisen mukaan esimerkiksi Ranskassa keskustellaan siitä, että Euroopan unionin tulisi olla entistä syvempi unioni, ja presidentti Macron onkin liittovaltion kannattaja. Uutisen mukaan presidentti Macron on ollut aloitteellinen EU:n uudistamisessa, jolloin tämä elvytyspaketti on ollut siis poliittinen voitto Ranskalle. Kuten sanottua, Ranska ja Saksa haluavat siis uudistaa unionia liittovaltion suuntaan. Siten elpymispaketin hyväksyminen on se paljon pelätty hyppy tuntemattomaan, ei sen hylkääminen. Paketin hylkääminen tarkoittaisi sitä, että EU:ssa palattaisiin neuvottelupöytiin, ja Suomen sana luultavasti painaisi niissä neuvotteluissa tällä kertaa huomattavasti enemmän. Meidän on uskallettava sanoa ”nyt riittää” silloin, kun meille riittää.

Arvoisa puhemies! Se, että vastustaa tätä elpymispakettia, ei tarkoita sitä, etteikö elvytystä pitäisi tehdä. Sitähän kaikki Euroopan maat ovat tehneet kansallisesti. Suomikin on elvyttänyt lähinnä lainanotolla. Tämöisessä kriisissä se on ymmärrettävää, eikä luultavasti mikään hallituskokoonpano olisi voinut tätä kriisiä ilman velanottoa hoitaa. Tämä elpymispaketti tulee kuitenkin auttamatta liian myöhään, ja taloustieteilijätkin ovat arvioineet paketin elvytysvaikutukset olemattomiksi. Ei siis voi olla kyse elvytyksestä. Nyt on kyse jostain aivan muusta kuin elvyttämisestä. Miksi tätä ei myönnetä? Miksi ei kerrota suomalaisille, että tässä on kyse valtavan suuresta toimivallan siirrosta suomalaiselta veronmaksajalta Euroopan unionille Brysseliin? Miksei myönnetä, että omien kilpailijamaiden tukeminen on todella typerää toimintaa? Miksei myönnetä, ettei Italia ja Espanja ole Suomelle merkittäviä vientialueita? Miksei myönnetä, että euro valuuttana on epäonnistunut kyhäelmä, ellei alusta alkaen, niin ainakin siitä lähtien, kun konkurssikypsät Etelä-Euroopan maat otettiin siihen mukaan?

Ellei tällainen velkaunioni taas ole nykykokoomuksen mieleen ja jos todella haluatte näille valtiovarainvaliokunnan mietinnön lausumille jotain painoarvoa, äänestäkää pakettia vastaan. Tällöin näillä lausumilla on jokin merkitys, jonka luulisi ohjaavan myös hallitusta uusissa neuvotteluissa Euroopan unionin kanssa. Tämähän olisi Suomen ja suomalaisten etu, että nyt nämä kirjatut tavoitteet sitoisivat uusia neuvotteluita paketin kaatumisen jälkeen eikä tällainen yhteisvelanotto olisi siis mahdollista. Jos taas hyväksytte paketin, jolloin elpymisvälineestä tulee ennakkotapaus ja perussopimuksen hengestä poiketaan, tätä porsaanreikää käytetään EU:ssa yhä uudelleen ja uudelleen, [Puhemies koputtaa] kunnes suomalainen veronmaksaja on vedetty aivan loppuun. Ajatelkaa äänestysnappia painaessanne itsenäisesti, arvon kollegat. [Puhemies koputtaa] Niin minäkin aion tehdä.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Ranne.

2.32 Lulu Ranne ps: Arvoisa rouva puhemies! Elpymispaketti tulee kaataa nyt. Paketilla ei ole mitään tekemistä koronan kanssa. Se on kohtalokas askel kohti tulonsiirto- ja velkaunionia, kohti liittovaltiota. Tässä ollaan rikkomassa perussopimuksia ja luomassa pysyvää EU:n perussopimuksen vastaista tulonsiirto- ja velkaunionia. Harhaanjohtavat puheet kertaluonteisuudesta ja perussopimuksen noudattamisesta ovat poliittista ja juridista savartelua.

Sytä paketin kaatumiselle on lukuisia, mutta tässä niistä kolme:

Ensimmäinen: Paketti on Suomelle yksinkertaisesti erittäin huono diili. Jos me saamme 2,1 miljardia ja maksamme 6,6 miljardia, se on sama kuin ottaisimme 2,1 miljardin 30 vuoden tasaerälainan 9,9 prosentin korolla. Miltä kuulostaa? Tässä ei siis ole mitään järkeä, koska esimerkiksi nyt maaliskuussa Suomi lainasi itse 31 vuodeksi 0,125 prosentilla kuponnikorolla — miettikää. Suomen rakenteellisten uudistusten tulee keskittyä julkisen sektorin trimmaamiseen yksityisen talouden kantokyvyn mukaiseksi, verotuksen ja verokii-
lan pienentämiseen, kansalaisten ostovoiman lisäämiseen ja siten kilpailukyvyn vahvistumiseen ja yksityisten työpaikkojen syntymiseen. Jos Suomi haluaisi käyttää velkarahaa uudistusten tekemiseen, sen kannattaisi lainata se itse markkinoilta. Eli ensimmäinen: erittäin huono diili.

Toinen: EU:n päätöksentekokulttuuri on taantunut tasolle, jolle pitää laittaa stop nyt. Sitä ei voi hyväksyä. Se tarvitsee rakenteellisen uudistuksen. EU on yhteisö, joka ei noudata sääntöjään, eikä sitä voi korjata kirjoittamalla uusia sääntöjä. Sen sijaan, että yhdessä etsittäisiin ratkaisuvaihtoehdot, joista valitaan, isot päättävät keskenään päätöksensä ja muut pääsevät vain viilaamaan yksityiskohtia. Näin siis kävi nyt esimerkiksi elpymisvälineen kanssa, jonka kätilöivät Macron ja Merkel, joilla kummallakin on Italiassa suuri intressi, jota Suomella taas ei ole.

Kolmas: Paketin tarkoitus ja sitä ajavien kaikki perustelut ovat älyllisesti uskomattoman epärehellisiä loukatun suomalaisten älyä ja jäsenvaltioiden itsemääräämisoikeutta. Paketti ei elvytä, se ei liity koronaan, eikä se ratkaise yhtään ongelmaa. Sillä muka ostetaan poliittista vakautta ja suojataan Ranskan ja Saksan intressejä — sitähän sillä tehdään. Tällainen prosessi rapauttaa EU:n päätöksenteon legitimitettiin pahemman kerran. Tosi-asiassa paketin kaataminen olisi paitsi Suomen myös koko EU:n etu.

Arvoisa puhemies! Vielä muutama sana Suomen pelottelusta. Neuvoston oikeuspalvelu: ”Uskomaton mainehaitta.” Suomen elinkeinoelämän vaikuttajat: ”Suomi joutuu EU:n ulkokehälle.” Höpö höpö. Emme ole uskottava emmekä käytä täyttä neuvotteluvoimaamme, jos emme ole valmiita kaatamaan yksimielisyyttä vaativia päätöksiä silloin, kun ne ovat meille epäedullisia. Peliteoreettisesti Suomen lapsellinen pehmeys tiedetään, ja se ulosmitataan täysimääräisesti.

Vaikka nyt kaataisimme elpymisvälineen, EU tarvitsee jatkossakin edelleen Suomen hyväksynnän yksimielisyyttä vaativiin päätöksiin. Vaikutusvaltamme sisältöihin on tällöin aivan eri luokkaa, jos EU tietää meidän tarvittaessa kaatavan huonot sopimukset. Suomen onkin aika hankkia EU:ssa kunnioitusta huvittuneen säälön sijaan, ja kyllä myös Itävallassa, Ruotsissa, Hollannissa ja Tanskassa huokaistaisiin helpotuksesta, jos Suomi teki si koko EU:lle tämän palveluksen. Enemmistöpäätöksissä Suomi on sekä pieni että ulkokehällä. EU ei päästä Suomen takia mitään, mikä on isojen intressien vastaista. Suomi saa kantojaan läpi vain, jos asialla ei ole suurta merkitystä isoille. [Puhemies koputtaa] Tällöin pelissä ovat pikemminkin virkamiesten egot kuin reaali politiikka. Tämä paketti tulee kaataa nyt.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Vallin.

2.38 Veikko Vallin ps: Arvoisa rouva puhemies! Puhun seuraavaksi EU:n luonteesta. Minne EU on matkalla? Perussopimusta ja sääntöjä rikotaan nyt sen verran epäilyttävästi, että jotain isompaa on tekeillä. Itse olen sitä mieltä, että EU ottaa nyt koronan varjolla kii-reesti itselleen kaiken päätösvallan, mitä sille kansallisvaltiot suostuvat antamaan. Tässä on näköpiirissä muun muassa EU-veroja, vaikka niitä ei koskaan pitänyt tulla. Meille tu-putetaan aikaistettua pankkiunionia ja yhteisiä talletussuojia — siis ajatelkaa, suoma-laiset pankit ja italialaiset pankit ja yhteiset talletussuojat, ei kuulosta kovin lupaavalta. EU pyrkii tulemaan jokaisen suomalaisen kukkarolle, koska europyramidiin pitää saada lisää rahaa, tai se luhistuu.

EU-parlamentissa on jo vuosia ollut eräs viisas ystäväni töissä virkamiehenä. Pyysin häntä vertaamaan Euroopan unionia Soviet Unioniin eli edesmenneeseen Neuvostoliit-toon. Hän kirjoitti minulle näin: ”EU alkaa yhä enemmän vaikuttaa entiseltä Neuvostoliit-toilta. Jo instituutioiden rakenteen neuvostoineen ja komissaareineen tulisi soittaa hälytys-kelloja. Neuvostoliitossa ongelmien syyksi paikannettiin sosialismin puute, EU:ssa eu-rooppalaisten ratkaisujen puute. Neuvostoliitossa haluttiin luoda neuvostoihminen, EU:ssa halutaan luoda EU-kansalainen. Kuten Neuvostoliitossa, niin myös EU:ssa eri kansalliset itsenäisyysliikkeet nähdään uhkana valtakunnan yhtenäisyydelle ja olemassaololle. Kuten Neuvostoliitossa, niin myös EU:ssa kansallismielisiä ihmisiä syytetään fasisteiksi ja muil-la rumilla nimillä. Jos olet eri mieltä neuvoston johtajien tai EU-mielisten kanssa esimer-kiksi maahanmuutosta ja väestönsiirroista, olet vihapuhuja. Neuvostoliitossa haluttiin hei- kentää alueellisia identiteettejä väestönsiirtojen avulla, samoin tehdään EU:ssa maahan- muuton ja pakkotaakanjakojen avulla. Neuvostoliitossa pehmeitä yhtenäisyyden ylläpitä- misen keinoja olivat neuvostotasavaltojen väliset tulonsiirrot, EU:ssa meillä on muun muassa tämä elvytysrahasto ja muut tulonsiirrot. EU:ssa on nähtävillä myös kovempia vai- kuttamisen muotoja. Katalonialaisia äänestäjiä pamputettiin ja vangittiin lokakuussa 2017, kun he uhkasivat euroalueen yhtenäisyyttä, sama tapahtui Neuvostoliitossa. Samoin Suo- men kaltaiselle pienelle jäsenmaalle vihjattiin mainehaitasta ja ongelmista EU-järjestel- mässä, mikäli Suomi ei alistu yhteiseen EU-rintamaan ja EU-eliitin saneluvallan alle. Neu- vostoliitossa kansa ei koskaan äänestänyt johtajastaan. Neuvostoliittoa johti oikeaoppinen pieni joukko etujoukon kommunisteja. Myöskin EU:ssa EU-mielinen poliittinen luokka valitsee komission puheenjohtajan ja komissaarit omiensa joukosta. Nimitysprosessissa kriittisempiä jäsenmaita voidaan nöyryyttää hylkäämällä heidän komissaariehdotuksensa, kuten on tapahtunut esimerkiksi Unkarin kohdalla.” Eli tämä on siis ystäväni tällainen yhteenveto, ihan mielenkiintoinen. Eikö olekin häkellyttävää, kuinka paljon Euroopan unioni jo muistuttaa Neuvostoliittoa? Eihän se nyt yksi yhteen ole, mutta sinne päin aina- kin omasta mielestäni ollaan menossa.

Arvoisa puhemies! En halua kansanedustajana olla rakentamassa kakkosversiota Neu- vostoliitosta. Se on nähty, ei toimi. EU toimii parhaiten vapaakauppa-alueena, jossa kan- sallisvaltioilla on vahva taloudellinen itsenäisyys ja oikeus valvoa omia rajojaan ilman, että EU puuttuu siihen. Rajavalvonta on itse asiassa itsenäisen valtion merkki. Enkä halua olla joku kuvitteellinen EU-kansalainen, vaan haluan olla nyt ja aina ylpeästi Suomen kan- salainen. Vastustan liittovaltiokehitystä, jonka yksi oire tai juoni on tämä elpymispaketti. Siksi äänestän huomenna, tai tänään, ”ei”, kuten pitäisi jokaisen isänmaallisen kansanedus- tajan tehdä. — Kiitos.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Junnila.

2.43 Vilhelm Junnila ps: Arvoisa puhemies! Kun edellisessä puheenvuorossa mainittiin sosialismi, niin verojaoston jäsenenä en malta olla piristämättä teitä puhumalla veroista.

Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä annetussa neuvoston päätöksessä esitetään EU:lle uusia omien varojen luokkia. Eräs näistä esitetyistä uusista EU-veroista, joka on jo hyväksytty mutta ei ratifioitu, on kierrättämättömään muovipakkausjätteeseen perustuva kansallinen maksuosuus. Muovivero ei kuitenkaan kohdistuisi suoraan kuluttajille tai pakkausten tuottajille tai maahantuojille, vaan uuden muoviveron maksun määräytyminen tulisi perustumaan tilastoihin, ja se tulisi maksettavaksi kansallisista talousarvioista jäsenmaksuosuuksina, aivan kuten perinteiset omat varat sekä nykyiset alv- ja bklt-perusteiset maksut.

Kansallinen osuus lasketaan kierrättämättömän pakkausmuovijätteen määrän perusteella, jonka yhdenmukainen verokanta on 0,8 euroa kilogrammaa kohti. Tavoitteena on edistää jätteiden kierrätystä sekä kiertotaloutta. Muovijätteen päätyminen valtameriin on todellinen ongelma, johon pitää löytää globaalit ja kansalliset ratkaisut. Tähän ehdotukseen kuitenkin sisältyy lukuisia ongelmia. Uusi muovivara eli -vero ei lisäisi EU:n verotuksellista toimivaltaa suhteessa kansallisvaltioihin. Samalla ollaan avaamassa mahdollista pandoran lipasta, jolloin tulevaisuudessa unioni voi helposti laajentaa omien varojensa hankkimista verotuksellisin keinoin. Perustelukin on jo valmiina, koska onhan meillä jo muoviverokin hyväksytty. Tätä on jo nyt käytetty perusteluna tämän paketin hyväksymiselle. EU-komissio ei olekaan siis jäänyt lepäämään laakereillaan vaan on ehdottanut, että päästökauppaa laajennetaan ja viidennes sen tuotoista ohjataan EU:lle.

Lisäksi seuraavaksi vuodeksi on tulossa esitys digiverosta. Muutos tulee olemaan suuri, jos EU:n omat varat jatkossa koostuvat yhä enemmän veroista, sillä tällä hetkellä EU:n tulot kertyvät pitkälti EU-maiden jäsenmaksuista.

On myös täysin mahdollista, että koska tulonlähteet muuttuvat enemmän veroperusteiseksi jäsenmaksujen sijaan, on unionin budjettia helpompi paisuttaa, koska kansalaisten nurina korotetuista jäsenmaksuista ei enää olisi ongelma. Lopputulos on, että valtiot maksavat yhä enemmän mutta piilotettuna talousarvioon erinäisinä EU-veroina eikä enää voida puhua miljardiluokan jäsenmaksuista. Tämä paisunut budjetti tarvitsee tietenkin lisää tuloja, ja olemme pian loputtomassa kierteessä, jossa yhä kunnianhimoisempia maailmanparannushankkeita rahoitetaan alati kiristyvällä EU-verotuksella, jossa vain taivas on rajana.

Maksun määräytymisperusteet ovat myös, kuten todettu aiemmin, täysin laskennallisia eivätkä näin ollen välttämättä kohdennu oikeudenmukaisesti tai tehokkaasti, jotta muovista aiheutuvia ympäristöhaittoja voitaisiin tehokkaasti torjua siellä, missä ongelma on pahin. Tämä uusi muovivara eli muovivero on vain esimerkki siitä, miten tärkeää on säilyttää verotuksellinen toimivalta itsenäisenä omassa valtiossa.

Valtiovarainministeriön mietinnössä lausumaehdotukset 6 ja 7 sisältävätkin seuraavat kohdat: ”Eduskunta edellyttää, että Suomi noudattaa vakiintuneita veropoliittisia kantojaan eikä hyväksy Suomelle haitallisia ylikansallisia veroja.” Sekä: ”Eduskunta edellyttää, että Euroopan unionin uusien varojen järjestelmän kehittäminen ei johda Suomen kokonaisveroasteen nousuun.” [Puhemies koputtaa] Käytännössä olemme jo euroon liittyessä menettäneet rahapoliittisen itsenäisyyden. Historiallisesti Suomen taloushistoriassa rahapolitiikalla on ollut aina keskeinen rooli [Puhemies koputtaa] erityisesti suhdannepoliti-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

kassa. Tätä mahdollisuutta meillä ei enää euron vuoksi ole, joten keskeisimmäksi välineeksi talouspolitiikan suhdanteiden tasaajana [Puhemies koputtaa] meille jää oma veropoliitiikka niin korkea- kuin matalasuhdanteissakin. Tämän paketin osalta onkin vaarana, että verotuksellista toimivaltaa hivutetaan yhä enemmän jatkossa unionitasolle. Alati nousevat maksut tulevaisuudessa luovat painetta Suomen kokonaisveroasteelle, joka on jo nyt yksi EU-maiden korkeimmista, [Puhemies koputtaa] noin 43 prosenttia.

Arvoisa puhemies! Tilannehan on jo nyt se, että valtio joutuu sopeuttamaan ja sopeuttamaan kuntien itsehallinnon piiriin kuuluvien verojen ja sosiaalivakuutusjärjestelmien lakisääteisten maksujen paineen alle, jos kokonaisveroastetta halutaan säädellä suhteessa bruttokansantuotteeseen. [Puhemies koputtaa] Lisäksi tuleva sote-uudistus vielä mahdollisesti lisää veronsaajien määrää kaventaen näin valtion oman veropoliitiikan liikkumavaraa entisestään, vaikeuttaen mahdollisuuksia suhdanteita tasaavan talouspolitiikan harjoittamiseen.

Pellervon tutkimuskeskus onkin listannut elpymistoimien haasteita seuraavanlaisesti: ”Elvytysvälineellä pyritään sekä elvyttämään että uudistamaan talouden rakenteita. [Puhemies koputtaa] Vaikka niitä kumpaan voidaan edistää julkisilla investoinneilla, sisältävät tavoitteet kuitenkin myös ristivetoa. Tehokkainta ja nopeinta elvytystä ovat korjausinvestoinnit, joita on nopea aloittaa ja jotka ovat varsin työvoimavaltaisia.” Lisäksi tutkimuskeskus on arvioinut: ”Taloutta [Puhemies koputtaa] ei uudisteta nopeilla hankkeilla, vaan se vaatii pitkäjänteisyyttä ja hankkeita, joiden käynnistäminen vie aikaa. Talouden uudistaminen investoinneilla ja väliaikaisilla menojen lisäyksillä onkin huomattavasti haastavampaa kuin pelkkä elvyttäminen.”

Arvoisa puhemies, lopuksi: Pellervon tutkimuskeskus on sanonut myös seuraavaa: ”Panostamalla maalle perinteisiin kohteisiin vahvistetaan vain olemassa olevia rakenteita, jolloin saadaan elvytysvaikutus mutta ei uudistusvaikutusta. [Puhemies koputtaa] Panostamalla maalle liian kunnianhimoisiin kohteisiin hankkeiden epäonnistumisen riski kasvaa, jolloin uudistustavoite ei onnistu ja elvytysvaikutuskin on heikkoa.” Ja tämä, arvoisat kansanedustajat, liittyy aivan keskeisesti tämän elpymispaketin hyväksymiseen ja niihin ehtoihin, joilla Suomi on tästä itselleen sopimuksen neuvotellut. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Tässä kohtaa edelleenkin totean sen, että puhemiesneuvosto suosittaa, että tässä keskustelussa puheenvuorot olisivat enintään 5 minuutin mittaisia. Kuten olette huomanneet, niin täällä voi varata niitä puheenvuoroja aina uudestaan. — Ja seuraavaksi edustaja Koponen, Ari.

2.52 Ari Koponen ps: Arvoisa puhemies! Vuonna 1994 järjestettiin kansanäänestys Suomen liittymisestä Euroopan unioniin. Tämän jälkeen unionissa on tapahtunut monenlaisia muutoksia. Uusien maiden liittyminen unioniin sekä brexit ovat muovanneet unionia sellaiseen suuntaan, jossa eurooppalaisten veronmaksajien rahat valuvat korruptoituneiden kriisimaiden taskuihin. Etenkin Suomi on vuodesta toiseen yksi niistä harvoista maista, jotka joutuvat maksajan rooliin. Lisäksi myös niitä EU:n perussopimuksia, joiden perusteella EU-jäsenyydestä on äänestetty, on tulkittu vähintäänkin kyseenalaisilla tavoilla, joita ei ollut syytä odottaa vuoden 1994 kansanäänestyksessä. Suomalaiset tuskin toivoivat ihan tällaista, kun unioniin liittymisestä äänestettiin.

Nyt tämä elpymispaketti on jälleen muuttamassa eurooppalaisten käsitystä perussopimuksista, joiden on tähän asti luultu estävän unionin yhteisen lainanoton. Perussopimus-

ten vastainen soveltaminen ei kuitenkaan ole suomalaisen demokratian kannalta hyväksyttävää, vaikka EU:n tasolla sille nähtäisiinkin oikeutus. Mennessään läpi elpymispaketti tulee muuttamaan EU:n luonnetta peruuttamattomasti kohti tulonsiirto- ja velkaunionia sekä liittovaltiota. Mielestäni suomalaiset eivät ole kyllä koskaan kuitenkaan äänestäneet tulonsiirtounioniin tai liittovaltioon liittymisestä.

Lainaan suoraan SDP:n puheenjohtaja Paavo Lipposta, joka sanoi Ylen A-studiossa vuonna 1994: ”Euroopan unionissa ei ole päätetty vielä perustaa yhteistä rahaa, ei yhteistä puolustusta eikä myöskään yhteistä poliisia, jotka olisivat kaikissa maissa. Tällaisesta on keskusteltu, mutta ne ovat hyvin pitkän aikavälin asioita toteutuakseen, ja me voisimme itsenäisenä kansakuntana päättää siitä, mihin me menemme mukaan. Menemmekö mukaan tällaisiin ratkaisuihin? Ja sen voin sanoa sosiaalidemokraattisesta puolueesta, että emme Euroopan unionin jäsenenä aja liittovaltion perustamista.”

Lipponen siis puhui sosiaalidemokraattien puolesta vuonna 1994, että he eivät aja liittovaltion perustamista. Nyt on kuitenkin käymässä juuri niin elvytyspaketin mennessä läpi. Ensimmäistä kertaa historiansa aikana EU aikoo maksaa avustuksia jäsenmaille unionin velalla. Päätöksestä seuraa yhä tiiviimpi unioni, yhteistä talouspolitiikkaa, isompia jäsenmaksuja, velkaantumista jäsenmaiden kustannuksella ja vallan valumista Brysseliin. Tämä ei ole Suomen edun mukaista eikä elvytä Suomen taloutta.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Tynkkynen.

2.56 Sebastian Tynkkynen ps: Arvoisa rouva puhemies! Tämä hetki on itselleni näin poliittikona hyvin merkittävä ja tietyllä tapaa koskettava. Aikanaan kun päätin, mihin puolueeseen oikein lähtisin vaikuttamaan Suomen asioiden puolesta, niin minulla oli nuorena parikymppisenä miehenä paljon ajatuksia mielessä, ja sitten kuitenkin päädyin siihen, että minulle tärkeitä arvoja, miksi minä haluan vaikuttaa, on ensinnäkin se, että minä haluan ajaa suomalaisten etua ja minä en missään nimessä halua EU:sta liittovaltiota. Lisäksi minä haluaisin valita sellaisen puolueen, jolla olisi selkärankaa seisoa niitten ajatusten takana, mitä se edustaa. Ja minua ärsytti suomalaisessa politiikassa tosi paljon se, että minä katsoin, että niin monessa puolueessa lähes kaikissa päätöksissä oli tällainen ryhmäkuriajattelu, vaikka se ei olisi edes välttämätöntä, ja sen lisäksi minua ei myöskään houkuttanut yhtään se, että moni puolue ei ollut kansanläheinen. Nyt tänään tässä elpymispakettikäsittelyssä huomaan, että on tullut tehtyä oikea valinta aikanaan, kun liityin perussuomalaisiin.

Pohdin voimakkaasti sitä, että olisin lähtenyt keskustaan tekemään politiikkaa ja vaikuttamaan Suomen puolesta. Tutustuin heidän politiikkaansa ja huomasin, että omalla kohdallani se törmäsi siihen, että puolue ei ollut tarpeeksi EU-kriittinen ja oli vaikea löytää, mikä heidän linjansa oikein oli. Ja nyt tänä päivänä, kun me ollaan täällä salissa, me ollaan kuultu juurikin tämä sama problematiikka, mitä itse pääni sisällä kävin läpi. Keskustan kenttä on ollut hyvin voimakkaasti elpymispakettia vastaan. On ollut jotenkin jännä huomata se, että vaikka itse on perussuomalainen poliitikko ja, voi sanoa, ehkä joidenkin mielestä hyvin paljon ajatuksia jakavakin perussuomalainen poliitikko, niin siitä huolimatta olen katsonut sitä, että kun minä olen tehnyt joitain EU-aiheisia videoita tai puhunut tästä elpymispaketista, niin monet keskustalaiset kunnallisvaaliehdokkaat ovat jakaneet Facebookissa niitä omia videoita, missä minä kritisoin EU:n elpymispakettia. Tämä on johtunut siitä, että täältä salista ovat puuttuneet pääosin ne keskustalaiset edustajat, joiden olisi pitänyt

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

olla vastustamassa EU:n elpymispakettia, niin kuin varmasti iso osa keskustalaisista kentällä ajattelee. No, se keskusta tosiaan ei valikoitunut puolueeksi.

No, sitten pohdin kokoomusta, ja siltäkin osin aika nopeasti tuli selväksi, että vaikka yrittäjämyönteisyys on hyvä asia, niin EU on jälleen se ongelma, ja kokoomuksen osalta oikeastaan vielä enemmän. Tämäkin on oikeastaan konkretisoitunut nyt täällä tämän päätöksen käsittelyssä. He eivät yksinkertaisesti pysty yksiselitteisesti lähtemään vastustamaan tätä EU-liittovaltiokehitystä, vaan täytyy pyöriä ympärillä. Ja vielä kun ollaan oppositiossa, niin heillä olisi mahdollisuus kritiikkiin, kun ei olisi tarve tehdä kompromisseja, mutta siitä huolimatta edes silloin ei voida olla vastustamassa liittovaltiokehitystä. Osa vetää toiseen suuntaan, osa toiseen suuntaan, pelätään perussuomalaisia, pelätään vihreitä, mihin ne vuodot menevät. Kokoomus ei ollut vaihtoehto.

No, sitten tämä ryhmäkuri. Siitäkin oikeastaan voi sanoa näin, että nyt kun kokoomus käsitteli tätä elpymispakettia, niin huomattiin se, että tässä eduskuntaryhmän kokouksessa, missä tätä käsiteltiin, enemmistö kokoomuksen ryhmästä oli sitä mieltä, että nyt on tarpeellista tehdä sitova päätös äänestää tyhjää tämän paketin puolesta eli käytännössä mitätöidä kokoomuslaisten edustajien saamat äänet kansalaisilta. Ja niin kuin kerroin tuossa alussa, kun mietin sitä puoluetta, että mikä olisi semmoinen puolue, mihin haluaisi liittyä, niin tämä ryhmäkuri oli minulle semmoinen jakava tekijä, ja tiesin sen, että perussuomalaisissa oikeasti saa olla omaa mieltä. Tämän minä olen huomannut silloin, kun toimin kunnallisvaltuustotasolla silloin vuodesta 2017 eteenpäin, vuoteen 2019 saakka, mutta niin minä olen huomannut täällä eduskunnassakin, että me ollaan saatu olla omaa mieltä.

No, sitten se suoraselkäisyys. Sekin oikeastaan on käynyt täällä aika hyvin ilmi. Tänä kun olin tuolla neljännessä kerroksessa lehterillä, oltiin äänestämässä tästä kansalaisaloitteesta kansanäänestyksen järjestämiseksi EU:n elpymispaketista, niin, arvoisa puhemies, tein sellaisen mielenkiintoisen huomion: arvostan kovasti siis sitä, että esimerkiksi kokoomuksen edustaja Janne Heikkinen ja edustaja Wille Rydman ovat äänestämässä ”ei” tämän tukipaketin kohdalla, mutta sitten kun oli kyse siitä, että kansalaiset saisivat päättää ja osoittaa sen äänestystahtonsa kansanäänestyksen kautta, kun oltiin päättämässä siitä, tuleeko tämä kansanäänestys järjestetyksi Suomessa, niin tämän päätöksen yhteydessä, kun äänestys tästä oli kello kaksi, tasan kaksi, ja se oli kaikilla tiedossa — kaikki poliitikot täällä eduskunnassa ovat valmistautuneet tähän viikkoon ja varsinkin tähän päivään ja huomiiseen päivään — niin ihmiset alkavat äänestämään, puhemies avaa äänestyksen, ja sen jälkeen, kun ihmiset ovat jo äänestäneet, huomaan siellä ylälehterillä, kun minun ohitseni vi-lahtaa ovesta hirveällä kiireellä edustaja Janne Heikkinen ja just ei kerkeä osoittamaan kantansa. Eli jos ollaan jonkun päätöksen takana, niin ollaan suoraselkäisiä, eikä niin, että pikkasen veivataan siinä ympärillä ja annetaan ihmisille erilaisia mielikuvia siitä, mikä se oma kanta voisi olla. Ollaan suoraselkäisiä, ja tämä on ollut hyvä, että perussuomalaisissa tätäkin on saanut toteuttaa.

No, sitten vielä viimeisenä — sekin on konkretisoitunut tämän käsittelyn yhteydessä — tämä, mistä puhuin, kansanläheinen puolue. Tuolla ulkona on tänään ollut hirveän erilaisia kansalaisia osoittamassa mieltään. Täällä muut puolueet eivät halunneet antaa kansalaisille mahdollisuutta kansanäänestyksen kautta osoittaa näkemystään tähän pakettiin, se hylättiin, mutta kun juttelin näiden ihmisten kanssa, jotka olivat tulleet tuonne eduskunnan eteen, he kertoivat sen lisäksi kyllä myöskin sen, että kun eivät ne muut puolueet tule heidän kanssaan edes juttelemaan. Ei anneta mahdollisuutta äänestää pakettiin liittyen, mutta ei sitten mennä kansan pariin edes keskustelemaan siitä. Siellä oli, mitä nyt muistan ulkoa,

tullut siis Riihimäeltä, siellä oli Raahesta, siellä oli Kuopiosta, siis todella kaukaa ihmiset tulleet tänne, ja ei menty kansan pariin, mutta me käytiin siellä myöskin heitä jututtamassa. Ja uskon, että huomenna, kun on se äänestys, tänne tulee aika paljon eduskunnan eteen ihmisiä kertomaan oman kantansa ja taistelemaan siellä niin sanotulla kotirintamalla sen puolesta, että tämä elpymispaketti kaatuisi, kun me taistellaan täällä sisällä sen puolesta, että se kaatuisi.

Mutta voi sanoa, että ei ole tarvinnut nyt päivääkään katua, että on tullut aikanaan liityttyä tähän puolueeseen. Minä en ole koskaan voinut kuvitella, [Puhemies koputtaa] että, arvoisa rouva puhemies, tämä konkretisoituisi tällä tavalla, että ne ajatukset, minkä takia valitsin juuri perussuomalaiset, tulisivat näin näkyviin, että nyt tällä hetkellä, jos kuuluisin johonkin toiseen puolueeseen, niin joutuisin taistelemaan omia arvojani vastaan. Ja tämä on samalla viesti myöskin kaikille ihmisille, jotka pohtivat sitä, että lähtevät vaikuttamaan: [Puhemies koputtaa] kannattaa valita oikein ne pääpalikat siitä, minkälaisessa joukkueessa haluaa vaikuttaa ja minkälaisessa joukkueessa ei halua vaikuttaa. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edelleenkin totean sen, että pysyttäisiin näissä suosituksissa. Tämän sanon sen takia, että vaikka kello on paljon ja täällä salissa on vähän väkeä, niin en toivo, että me aletaan semmoiseen kulttuuriin, että rikotaan näitä suosituksia. — Ja seuraavaksi edustaja Ranne.

3.06 Lulu Ranne ps: Arvoisa rouva puhemies! Jatkan vielä siitä, mihin edellisessä puheenvuorossani jäin: Suomen pelottelusta.

Meillehän esitettiin tällainen väite Suomen elinkeinoelämän vaikuttajien suunnalta, että markkinarauha vaarantuu pahasti, jos tällaista pakettia ei hyväksytä. Jos elpymispaketti olisi oikeasti markkinoille elintärkeä ja Suomen pelättäisiin sen kaatavan, niin missä on se korkoreaktio? Ei missään. Yritysjohdajat pelkäävät EKP:n rahalla puhalletun pörssikuplan puhkeamista. Tämähän se syy on. Ei tässä ollut mitään tekemistä sen kanssa, että tällaisen paketin kaatuminen olisi aivan katastrofaalinen.

Sitten kun aikaa on tässä kulunut ja keskusteluja on käyty, niin on nostettu esiin tietenkin Kiina-uhat ja Venäjä-uhat. Niin kuin edustaja Mäkelä tuossa aikaisemmin puheenvuorossaan nosti esiin ja korosti, EU ei ole mikään sotilasliitto eikä sieltä meille todellakaan ole sotilaallista tukea ja turvaa näköpiirissä, vaikka tällaisiin uhkiin on nimenomaan viitattu. Eli jos näyttää siltä, että meidän on tarpeen tarkastella turvallisuuspoliittista tilannettamme, niin se täytyy tehdä erikseen ihan erilaisessa tilanteessa, ihan eri pohjalta kuin tällaisessa elpymispakettikäsittelyssä.

Paketista on esitetty jos jonkinlaisia väitteitä, ja niitä on siis esitetty niin paljon, että niiden perässä ei tietenkään enää pysy. Yksi kaikkein suurimpia väitteitä on tämä, että paketti on välttämätön EU:n elpymisen kannalta ja osoitus solidaarisuudesta. No, ei se ole välttämätön. Patoutuneen kysynnän purkautuessa tulossa on erittäin nopea kasvun jakso. Elpymisvälineen rahojen jako osuu noususuhdanteeseen, missä ei ole mitään järkeä. Tästä monet ekonomistitkin ovat huolissaan. Paitsi ettei elpymisvälinettä enää tarvita, se olisi uudessa tilanteessa vahingollinen lisäen liian nopean inflaation vaaraa. Tänään on Taloussanomissa ollut tästä artikkeli. Julkinen ja etenkin yksityinen talous täällä Suomessa ovat nyt hyvin haavoittuvaisia korkojen nousulle.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

Sitten tämä väite solidaarisuudesta: Kyse ei ole solidaarisuudesta, vaan kyse on siitä, ettei Euroopan vakausmekanismi kelpaa Italialle. Elpymisvälineen suurimmat nettomaksajat Saksa ja Ranska eivät keksineet elpymisvälinettä solidaarisuudesta vaan suojellakseen omaa kauppaansa ja pankkisektoriaan. Saksa ja Ranska ovat Italian ja Espanjan suurimpia rahoittajia. Italia ja Espanja kiristävät Ranskaa ja Saksaa niiden pelätessä valuuttaunionin ja pankkiensa puolesta. Suomelta lahjaksi vaadittavalla 4,5 miljardilla ei ole tässä konkursissa mitään merkitystä kenellekään muulle kuin meille suomalaisille. Me menetämme ne rahat.

Legendaarinen väite tämän paketin kertaluontoisuudesta ja tarkkarajaisuudesta on tietenkin aivan ennenkuulumaton. Kertaluonteisuus ei siis ole mikään argumentti. Voiko Suomessa esimerkiksi varastaa tai tehdä petoksen, kunhan sen tekee vain kerran? No ei voi, eikä sopimusten vastaista päätöstä myöskään tule tehdä. Siis minkäänlaisen järjestelmän legitimizeetti ei kestä sitä, että kun sääntöjä rikotaan vain kerran, se on ihan ok.

Nyt maailmalta on kuulunut tietenkin hyvin paljon viestiä siitä, että kaikki muut maat ymmärtävät, että paketti ei ole ainutkertainen. Suomessakin siitä hallitus yrittää pitää sinnikkäästi kiinni, mutta sehän ei mitenkään pidä paikkaansa. Tämä paketti voidaan toteuttaa, monta ihan samanlaista pakettia tai hyvin vastaavaa, niin monta kertaa kuin halutaan, ainutkertaisesti lukuisia peräkkäin. Näitä on myös tulossa. [Sebastian Tynkkynen: Kyllä!] Isot maat ajavat nyt velkaunionia, kun korona kerran antoi siihen ainutlaatuisen tekosyn, ja siksi velkaunionia ajavilla on nyt myös kiire, koska talous on toipumassa paljon kuviteltua nopeammin.

Tämä elvytyspaketti pitää ehdottomasti kaataa.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Elomaa.

3.11 Ritva Elomaa ps: Arvoisa puhemies! Punavihreä hallitus on nyt toimimassa suomalaisten edun vastaisesti. Kun laman runtelemassa Suomessa äänestettiin 90-luvulla EU-jäsenyyden puolesta, uskottiin täällä unionin peruseriaatteiden pitävän. Sitten on huomattu, että no bail-outit ovat lentäneet roskakoppaan. Solidaarisuusperiaatteen vastainen epäoikeudenmukainen veronmaksajien rahojen jakaminen elpymispaketin kautta on väärin. Juuri solidaarisuudella Marinin hallituskin yrittää perustella vuosisadan huonointa diiliä. Mitä perussopimukseen tulee, EU:n talousarvion tulojen ja menojen tulisi olla tasapainossa eikä holtiton lainanotto saisi olla tapa rahoittaa menoja.

EU vuonna 2021 ei ole se EU, johon Suomi aikanaan lähti mukaan. Entä mitä on luvassa tulevaisuudessa? Aikanaan, kun eduskunnassa keskusteltiin muun muassa Kreikan tukipaketista ensi kertaa, EU-myönteiset tahot kovasti selittelivät, että kyse on vain kertaluontoisesta paketista. Kuinkas sitten kävikään — ei ollut. Sama on ilmassa tämän elpymispaketin osalta. Jos tämä hyväksytään, on vanhat hyvät periaatteet lopullisesti hylätty. Voidaan todeta Euroopan unionin olevan matkalla tulonsiirtounionin kautta kohti liittovaltiota. Aikanaan, kun suomalaiset äänestivät EU-jäsenyydestä, äänestäjille luvattiin talouteen vakautta ja halvempi ruokakassi. Mutta aika on meille näyttänyt sen, etteivät nämä lupaukset ole toteutuneet. Sen sijaan suomalaisen veronmaksajan näkökulmasta EU-jäsenyys on kasvattanut riskejä. Kun yhteisvastuiden paisumisen kautta asiansa paremmin hoitaneet jäsenvaltiot joutuvat pelastamaan ongelmassa rypeviä jäsenmaita, kasvavat niin sanottujen nettomaksajamaiden kansalaisten kärsimykset. Suomessa säästetään vanhustenhoidosta, sai-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

raanhoidosta, koulutuksesta, varhaiskasvatuksesta ja väyläverkoston kunnossapidosta, käytännössä lähes kaikesta muusta paitsi maahanmuuton kustannuksista ei juurikaan.

Arvoisa puhemies! Kun nyt näyttää uhkaavasti siltä, että Euroopan unioni on menossa holtittomasti kohti taloudellisten yhteisvastuiden kasvattamista, olisi Suomen aika pysähtyä pohtimaan rooliaan unionin suhteen. Pitäisi analysoida huolella EU:n asemaa tulevaisuudessa. Jos tämä yhteisvastuiden kasvattaminen kasvaa, niin onko meillä kohta kasassa liittovaltio, jolla on vahva ote jäsenmaidensa asioista ja lainsäädännöstä? Entä alkaako EU keräämään veroja tulevaisuudessa? Millainen Suomen jäsenmaksun määrän kehityskulku tulee olemaan tulevaisuudessa? Tällä hetkellä näyttää vahvasti siltä, että EU-jäsenyyden tulee suomalaiselle veronmaksajalle todella kalliiksi. Nyt olisi tärkeää arvioida jäsenyyden etuja ja haittoja, myös kansan ääntä tulisi kuunnella, sitä, mitä mieltä esimerkiksi kansa on nyt tästä elpymispaketista, mutta kansallehan ei anneta mahdollisuutta edes äänestää siitä.

Suomen talouskasvu on ollut jo ennen koronaa jäsenmaiden välisessä vertailussa häntäpäässä. Tämäkin tosin puoltaa tilanteen perusteellista uudelleenarviointia. Ei siis ole kysymys siitä, että eroaisimme tällä hetkellä EU:sta, vaan EU:ta pitää saada myös arvostella ja viedä Suomen asioita eteenpäin paremmin EU-pöydissä. Jos maamme velkaantuminen kiihtyy täysin kestäättömälle tasolle, ei sukupolvien välinen solidaarisuus talouspolitiikan osalta tule toteutumaan. Tämäkin puoltaa EU-jäsenyyden vaikutusten uudelleenarviointia.

Arvoisa puhemies! Ihmettelen suuresti hallituksen sokeaa EU-myönteisyyttä. Kritiikkiä ei saa esittää. Eikö siellä ole havaittu unionin muutosta Suomen kannalta paljon entistä epäedullisempaan suuntaan? Alkuvuodesta julkaistu valtioneuvoston selonteko EU-politiikasta oli huolestuttava, koska se oli kermanen EU-myönteinen raportti, joka sivuutti Suomen kannalta vakavat taloudelliset riskit. Jos tämä tosiaan on hallituksen tilannekuva EU-asioista, niin meillä ei mene kovin vahvasti.

Arvoisa puhemies! [Puhemies koputtaa] Eikö meidän edustajien pitäisi pitää Suomen puolia EU-pöydissä? Jos meillä ei ole omaa armeijaa, sanotaan, niin se on jonkun muun armeija, joka meillä on. Myös tämä voidaan siirtää näihin EU-asioihin, mistä tänään ollaan juteltu. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kotiaho.

3.17 Jouni Kotiaho ps: Kiitos, rouva puhemies! Suomalaisten näkemykset EU-elvytyspaketista jakaantuvat kahtia, ja siellä on pieni osa, joilla ei ole minkäänlaista mielipidettä. Uuden Suomen 9.5. julkaiseman tutkimuksen mukaan suomalaisista noin 40 prosenttia ajattelee, että Suomen osallistuminen Euroopan unionin jäsenmaille avustuksia ja lainoja jakavaan elvytyspakettiin on maamme etujen mukaista. Saman verran tutkimukseen osallistuneista katsoo, että ei pidä osallistua elvytyspakettiin, koska se on suomalaisten etujen vastaista. Suomi jakaantuu siis puoliksi kannattajiin ja kaatajiin.

No, EU vahvistuisi demokraattisesti, jos Suomi hylkää Italian ja näitten etelän lämpöisien maitten, mitkä eivät ole talouttaan pitäneet kurissa, avustuksen. Se suora avustus olisi noin 3 miljardia euroa etelän lämpöisille maille, joiden taloudet ovat olleet miinusmerkkisiä jo vuosikymmeniä ennen koronaakin. Ja se rahahan — se Suomen osuus nyt on 6,6 miljardia — joudutaan lainaamaan maailmalta, koska sitä ei ole meillä, ja antamaan pois siten sinne. Nyt olisi vain kysyttävä tulevilta sukupolvilta, meidän lapsenlapsiltamme — minullakin on kaksi niitä — haluavatko he maksaa sen velan lyhennykset ja korot. Pidän mo-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

raalittomana lisätä velkakuormaa seuraaville sukupolville. Suomen kustannus mahdollisesta elvytyspaketista on kolminkertainen saantoon nähden. Takaisinmaksun vaikutus riippuu kuitenkin korkotasosta ja muista tekijöistä, emmekä me tiedä vielä, mitä maailmalla tapahtuu, joten pitkän aikavälin nettovaikutus jää arvailujen varaan. Ja nyt ollaan puhuttu, että jos ei Suomessa ruveta tukemaan, niin meidän vientiteollisuutemme ei saa kauppvoja. No, Italian osalta se on noin 3 prosenttia Suomen kokonaisviennistä, niin että se nyt ei vaikuta oikeastaan yhtään mitään.

Panoksena tässä on, niin kuin ollaan puhuttu, Suomen itsemääräämisoikeus elikkä oikeus päättää omista euroista elikkä budjetista. Se liittovaltio etenee kovalla vauhdilla. Perustuslakivaliokunnan mukaan paketti kaventaa merkittävästi Suomen itsenäistä budjettivaltaa. Tämä Suomen itsenäisyys on otettu taistellen, ja meidän ei pitäisi menettää sitä näin helpolla. Vuonna 44 jatkosota loppui, ja sitten Pariisin rauhansopimuksella vuonna 47 Suomelle määrättiin sotakorvauksia. Suomi maksoi jo silloin itsenäisyydestään rahaa plus kaikki muut inhimilliset ihmishenkien menetykset, vammautumiset ja 10 prosenttia maa-alasta. Minkä takia me ollaan aina ensimmäisenä käsi ojossa, ”kyllä myö, kyllä myö”? Eikö jo pitäisi pikkusen ajatella vähän kotiinpäin ja ajatella sitä omaakin maata eikä vain korottaa veroja ja laittaa meidän teollisuuttamme ahtaammalle ja ahtaammalle? Pelkkä kotimarkkinahan ei elätä, kyllä se totta on, mutta maailma on kauppaa. Siellä pärjää hyvillä innovaatioilla, tehokkaalla tuotannolla, mitä meillä on, jos sille teollisuudelle annetaan mahdollisuus eikä ajeta sitä ulkomaille, koska toimintaympäristöt ovat epävakaita eivätkä ole ennustettavia. [Puhemies koputtaa] — Puheenjohtaja koputtelee nuijaa, vaikkei täällä ole ketään eikä puheenvuorolistaa ole, mutta lopetanpa tähän.

Elvytyspakettia ei pidä hyväksyä, ja kannatan sen hylkäämistä.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Junnila.

3.23 Vilhelm Junnila ps: Arvoisa puhemies! Kaikki varmasti muistavat, miten Francis Ford Coppolan ohjaamassa hienossa elokuvassa Kummisetä mafiaperheen pomo, kummisetä Vito Corleone hoitaa bisneksiään tehokkaasti. Ratkaisutapa on yleensä tehdä tarjous, josta ei voi kieltäytyä. Marinin kansliasta Yleisradiolle vuodetusta muistiosta saa hieman samanlaisen käsityksen EU:sta, kun Ylen tietojen mukaan Euroopan unionin neuvoston oikeuspalvelun eräs johtava virkamies vastasi Suomea odottavan ennennäkemätön mainehaitta ja poliittinen paine, jos eduskunta ei hyväksy EU:n elvytyspakettia. EU on siis tälläkin kertaa ilmeisesti tehnyt tarjouksen, josta ei voi kieltäytyä.

Tietopyynnöistä huolimatta valtioneuvoston kanslia on kieltäytynyt julkistamasta muistiota. Epäselvää on myös se, onko koko muistiota edes olemassa vai onko sittenkin kyse vain hallituksen yrityksestä luoda pelottavia uhkakuvia kansalaisille ja eduskunnalle EU:n hirvittävästä kostosta, jos emme kiltisti alistu tässäkin asiassa. Oletetaan argumentin vuoksi, että kyseinen muistio on olemassa ja virkamiehet ovat oikeasti uhkailevasti painostaneet itsenäistä Suomea hyväksymään taas meille epäedullisen paketin, jossa suomalainen työssä käyvä veronmaksaja rahoittaa jatkossakin etelän maiden bileet, rällästämisen ja yli omien varojen elämisen. Onko tällaisessa unionissa kuinka paljon järkeä, jos Kummisetä-tyyliin painostetaan ja tehdään tarjouksia, joista ei edes Kurvinen voi kieltäytyä, koska siitä seuraa ennennäkemättömiä seurauksia?

Emme varmastikaan liittyneet vuonna 1995 tällaiseen unioniin, jonka virallinen ja voimassa oleva omakin tulkinta oli vielä vuosi sitten se, että jäsenmaille jaettavien avustusten

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

rahoittaminen velaksi on yksinkertaisesti kiellettyä, aivan kuten jäsenmaan vastuulle kuuluvien velvoitteiden ottaminen unionin tai toisen jäsenmaan vastattaviksi oli kiellettyä, sillä tuleva elpymisrahasto kiertää kumpaakin kieltoa, tai venyttää, tai suorastaan rikkoo.

Vielä lisäksi, jos vuodetun muistion tiedot pitävät paikkansa, alkaa Euroopan unionin toiminta vaikuttamaan enemmän mafialta, jossa kiristämällä kerätään suojelurahaa pienemmiltä jäsenmailta ja heitetään samalla omat perussopimukset romukoppaan, moraalista puhumattakaan.

Arvoisa puhemies! Entäpä se toinen vaihtoehto: Koko muistiota ei ole edes olemassa, eikä kukaan ole oikeasti uhkaillut Suomea. Eduskunnalla pitäisi olla oikeus saada hallitukselta tarvitsemansa tiedot, salaista tai ei, varsinkin kun on oudoksuttavaa, että näinkin olenainen keskustelumuistio salataan, vaikka eduskunnan on tarkoitus tästä paketin hyväksynnästä äänestää. Kuka pelottelee, ketä peloteltiin, ja millä peloteltiin? Vai pelotteleeko kukaan oikeasti ketään?

Muistion osan vuotamisesta Ylelle on kulunut jo tovi, eikä valtioneuvosto ole ainakaan julkisesti ilmoittanut, että olisi tehnyt tutkintapyyntöä asiakirjavuodosta. Onko kyseessä sittenkin vanha, jo hyväksi havaittu, tilattu tai jopa itse keksitty nootti, jolla hallitus yrittää varmistella heille mieluisten päätöksiä läpimenon kiristämällä, pelottelemalla ja uhkailemalla? Neuvostoliitto on ollut jo jonkin aikaa kuollut ja kuopattu, mutta kyllähän tässä haistaa itänootti, eikä itsessään niin, että tämä olisi idästä tilattu — tämä on länsinootti.

Itse noottikriisi oli vuonna 1961, ja silloin jo seuraavana vuonna tulkittiin Kekkosen tilanteen nootin pysyäkseen vallassa. Kekkonen juoni Ahti Karjalaisen, Arvo Korsimon ja V. J. Sukselaisen kanssa eduskunnan hajottamista [Puhemies koputtaa] vaikuttaakseen Olavi Hongan asemaan. Toisaalta keskusta... Edustaja Kurvinen [Puhemies koputtaa] hyvin tietää entisen kunniapuheenjohtajan Paavo Väyrysten ja varmasti muistaa myös vuoden 1994 noottikriisin, siinä keskeisessä roolissa oli myös [Puhemies koputtaa] Paavo Väyrysten sivuuttaminen.

Mutta en malttanut olla lukematta Suomenmaata toissa viikolla. Suomenmaassa Paavo Väyrysten nimittäin kysyi kirjoituksensa otsikossa: ”Johtivatko kummisedät taas keskustaa harhaan?” Haluaisinkin nyt tähän vastauksen edustaja Kurviselta: kun tämä kummisetä nyt aivan keskeisesti näyttää liittyvän teidän puolueeseen, ainakin jos [Puhemies koputtaa] kunniapuheenjohtaja — ex, emeritus — Paavo Väyrystä on uskomisen, niin tähän olisi tietenkin hyvä saada selitys, liittyykö tämänkertainen noottikriisi myös kummisetien toimintaan.

Arvoisa hallitus, julkistakaa kohumuistio kokonaisuudessaan, jos sellainen on, jotta kansanedustajat saavat kaiken mahdollisen tiedon ennen kuin tästä paketista äänestetään.

Lisäksi haluan muistuttaa täällä paikalla olevia kollegoja aivan olennaisesta asiasta. Alussa mainitsemani Kummisetä oli fiktiivinen elokuva, joten voin kyllä uskoa, että ette löydä hevosen päätä sängystänne, vaikka kieltäytyisittekin tarjouksesta, josta ei voinut kieltäytyä. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Tynkkynen.

3.31 Sebastian Tynkkynen ps: Arvoisa rouva puhemies! Tämän elpymispaketin ympärillä yleisin kysymys, minkä kansalaiset ovat tulleet minulle esittämään, on ollut se, mitä kansalaiset voisivat tehdä sen eteen, että tämä EU-elpymispaketti ei menisi läpi, tai onko mitään enää tehtävissä, että tämä elpymispaketti ei menisi läpi. Minun vastaukseni kansan-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

edustajana näille kaikille ihmisille on se, että kyllä, vielä on paljon tehtävissä. Vielä ei olla tehty päätöstä siitä, hyväksyykö Suomi tämän EU:n elpymispaketin ja ratifioiko tämän neuvottelutuloksen, jonka myötä sitten yksimielisyys voidaan tulevaisuudessa saavuttaa. Vielä on aikaa vaikuttaa.

Mutta samaan aikaan minun viestini näille kansalaisille niin sosiaalisessa mediassa, sähköpostin kautta kuin tuolla ulkona kaduilla Oulussa, missä ikinä ihmiset ovat tulleet juttelemaan, on ollut se, että nyt on ihan oikeasti viimeiset hetket vaikuttaa. Nimittäin me ollaan käsitelty tätä EU:n elpymispakettia nyt noin vuoden verran. Me saatiin ennakkotieto siitä, että tämmöistä pakettia ollaan nyt EU:ssa kasaamassa, totta kai siis jo ennen niitä neuvotteluja, mitkä olivat siellä Brysselissä, missä meidän pääministeri Sanna Marin oli edustamassa meitä, Suomea. Me saatiin jo silloin keväällä tietää tästä asiasta, ja tässä on nyt vuoden päivät käsitelty tätä, ja nyt ihan oikeasti ollaan ihan viimeisillä hetkillä, että kansalaiset voivat enää vaikuttaa tähän, koska sitten kun tämä äänestys on käyty tästä, niin sen jälkeen se on pulinat pois ja sillä äänestystuloksella mennään, niin kuin meillä perussuomalaisilla on tapana sanoa, mutta sitä ennen kannattaa tehdä kaikki.

No, mitä sitten voisi tehdä, että tämä elpymispaketti kaatuisi näin niin kuin ihan kansalaisen näkökulmasta? Me perussuomalaiset totta kai tullaan täällä salissa äänestämään sitä tukipakettia vastaan, KD tulee äänestämään sitä vastaan, ja jos olen oikein ymmärtänyt, myöskin Liike Nyt tulee äänestämään vastaan, ja AT tulee äänestämään vastaan. Keskustasta tulee vähintään edustaja Hoskonen äänestämään vastaan, kokoomuksesta joitakin, mutta se ei vielä riitä. Miten me saataisiin tarpeeksi ääniä, niin että tämä elpymispaketti kaatuisi?

Yksi tehokkaimmista asioista on se, että ollaan oikeasti suoraan yhteydessä siihen edustajaan, jota on äänestetty vaaleissa, niin että hän edustaisi niitä omia arvoja ja veisi sitä ääntä eteenpäin. Tämä on hirveän helppoa tänä päivänä, koska vaikka ei pääsisi tapaamaan edustajaa, nytkin kun on korona-aika, niin aina pystyy lähettämään sähköpostia. Kaikkien edustajien sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@eduskunta.fi. Kuka tahansa sinun edustajasi on, niin tuolla sähköpostiosoitteella saat sinun viestisi perille. Jos minä itse en olisi nyt kansanedustaja vaan olisin eduskunnan ulkopuolella oleva kansalainen, joka haluaisi vaikuttaa, niin omassa viestissäni minä tekisin hyvin selväksi ensinnäkin sen, että minä olen äänestänyt tätä edustajaa, jotta hän oikeasti tietää, että nyt on semmoinen henkilö, jonka ääni voidaan menettää. Minä itse tekisin myöskin sillä tavalla, että minä linkkaisin mukaan jonkun esimerkiksi sosiaalisen median profiilin tai minkä tahansa, jolla voitaisiin todentaa, että on ihan oikea ihminen — me ollaan kuultu täällä eduskunnassa tosi paljon nyt kokoomuksen kansanedustajien ja itse asiassa myöskin hallituspuolueiden kansanedustajien suusta sitä, että ollaan epäilty näitä ihmisiä, jotka ovat ihan aidosti ottaneet yhteyttä, trolleiksi ja niin edelleen. Näin minä itse tekisin, jotta ihan oikeasti se viesti olisi vielä huomattavasti vahvempi, mutta jokainen totta kai itse päättää, millä tavalla haluaa tehdä.

Näin ensimmäisen kauden kansanedustajana hyvin nopeasti olen huomannut jo sen, mikä on poliitikolle itse asiassa tärkein häntä ohjaava tekijä. Arvoisa rouva puhemies, valitettavasti tällä lyhyellä kokemuksella, mikä on, olen ehtinyt huomata sen, että se on se, että pääsisi läpi seuraavalle kaudelle. Mikään ei motivoi kansanedustajaa enempää kuin se, jos jollain tavalla voisi edistää sitä, että pääsisi seuraavalle kaudelle. Jos kansanedustajalle tulee sellainen fiilis, että nyt häneltä ovat äänet lähtemässä alta pois, niin sen jälkeen alkaa muuten oma äänestyskäyttäytyminen muuttumaan.

Poliitikot eivät ole tottuneet saamaan hirveästi viestiä kansalaisilta. Poliitikot luottavat muutamaankin asiaan: Ensinnäkin siihen, ikään kuin äänestäjillä olisi lyhyt muisti, ettei seurata, mitä politiikassa tapahtuu. Mutta poliitikot myöskin luottavat siihen, että kansalaiset eivät osallistu enää sen äänestämisen jälkeen, kun neljän vuoden välein aina äänestetään, eivätkä ole yhteydessä enää edustajiin niitten asioitten puitteissa, joissa he oikeasti toivoisivat, että se edustaja olisi sen oman äänen kantaja. Tähän poliitikot luottavat.

Tästä oikeastaan kertoo hyvin voimakasta viestiä se reaktio, mikä me ollaan kuultu niin monen hallituspuolueen kansanedustajan kuin myöskin kokoomuksen edustajan suusta, joka on ollut se, että on ihan käsittämätöntä, mikä määrä viestejä heille on tullut. Tämä kertoo siitä, että heihin on yritetty informaatiovaikuttaa. Tämä kertoo siitä, että nämäkin poliitikot ovat todella luottaneet siihen, että tosiaan kansalaiset eivät osallistuisi, mutta sitten kun on tarpeeksi isosta päätöksestä kyse, niin onneksi suomalaisetkin alkavat pikkuhiljaa heräämään ja olemaan yhteydessä niihin edustajiin, joita he ovat äänestäneet edustamaan itseään, ja valvomaan, mitä edustajat tekevät sillä kalliilla, arvokkaalla äänellä, minkä kukin on antanut heille käytettäväkseen. Näin ollen tosiaan se kannattaa kertoa ääneen sille omalle edustajalle, koska silloin he ovat kartalla siitä, miten tulee vaikuttamaan se, jos he tekevät väärän päätöksen.

Toinen juttu on se, että kannattaa ehdottomasti kertoa siitä, että täällä eduskunnassa on tämä EU:n elpymispaketti käsittelyssä, kaikille kavereille, keille vain voi kertoa, vaikka soitella läpi tai tekstareilla tai WhatsAppissa. Sitten sen lisäksi kannattaa ehdottomasti sosiaalisen median kanavissa joko itse tehdä sisältöä, missä kertoo sen pohjalta, mitä on luenut ja ottanut selville, mistä EU:n elpymispaketissa on kyse, tai sitten jos ehkä tuntuu siltä, ettei ole kirjoittajatyyppejä tai videokuvaajatyyppejä, niin siinä tapauksessa kannattaa jakaa sellaisia sisältöjä niiltä ihmisiltä, joiden kannan kokee oikeaksi ja faktat oikeiksi. Näin ollen sinä herätät tietoisuutta sinun ympärilläsi olevissa ihmisissä. Myöskin sosiaalisen median algoritmit toimivat sillä tavalla, että nämä päivitykset pääsevät leviämään yhä laajemmalle ja yhä useampi suomalainen tulee tietoiseksi tästä asiasta.

Silloin, arvoisa puhemies, kun yhä useampi suomalainen herää, se tarkoittaa sitä, että jälleen kerran he voivat tehdä sen jälkeen sen saman päätöksen, että he ottavat yhteyttä omaan edustajaansa, jota he ovat äänestäneet, ja näin ollen se paine entisestään kasvaa. Meillä on tässä vielä aikaa vaikuttaa tähän asiaan sen takia, että se äänestys ei ole tällä minuutilla, mutta hyvin vähän enää on aikaa.

Sen lisäksi yksi tehokas vaikutin tähän asiaan on myöskin itse puolueitten jäsentilastot. Jos on niin, että joidenkin puolueitten osalta esimerkiksi vaikka jäsenmäärä alkaa huomattavasti laskemaan, niin itse asiassa se on silloin puoluejohdolle viesti siitä, että nyt ollaan menossa aivan väärään suuntaan. Toisaalta taas sitten, jos puolueen jäsenmäärä kasvaa jossain toisessa puolueessa — eli ihmiset liittyvät sellaiseen puolueeseen, jonka kannan he kokevat oikeaksi — niin tämä on myöskin yksi kansalaisen vaikuttamistapa tähän EU:n elpymispakettiin, koska silloin nähdään, mikä se siirtymä on. Puolueissa tämä jäsenmäärä — eli se, jos sinä liityt johonkin puolueeseen jäseneksi — on tosi iso osoitus siitä, että sitoutuu johonkin poliittiseen aatteeseen. Se on [Puhemies koputtaa] iso päätös, ja näin ollen, jos jonkun puolueen osalta tämä määrä lähtee kasvamaan ja toiselta vähenee, kyllä puoluejohdossa menee paniikki päälle ja sen jälkeen vähän herkemmin ehkä katsotaan sitten, tehdäänkö vaikka jotain sitovia päätöksiä, plus sitten sitä poliittista linjaa voidaan korjata.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

No sitten aivan viimeisenä asiana vielä, arvoisa rouva puhemies, on tulevat kuntavaalit. Niiden osalta pystytään myöskin osoittamaan selkeä viesti ja protesti niistä päätöksistä, mitä täällä eduskunnassa on tehty. Valitettavasti [Puhemies koputtaa] tämä asia tulee menemään tämän päätöksen jälkeen, mutta tuossa aikaisemmin kuvailin niitä asioita, mitä kansalainen voi tehdä ennakkoon ja miten vaikuttaa asiaan. Tämä on myöskin sellainen, millä sitten voidaan ikään kuin lujittaa sitä, että tällaisia päätöksiä ei tulisi ikinä enää Suomessa tekemään, koska jos kuntavaaleissa jotkut puolueet, jotka ovat menneet tukemaan tätä EU:n elpymispakettia, ottavat murskahäviön, niin he ymmärtävät sen, että vaikka sanotaan, että paketti on kertaluontoinen, niin kun se ei ole kertaluontoinen, kun näitä paketteja tulee uudelleen, niin he tietävät, että jos he tulevat äänestämään paketin puolesta, niin sen jälkeen tulevaisuudessa, olipa mitkä tahansa vaalit siinä lähistöllä, he tulevat häviämään roimasti.

Eli siihen kysymykseen siitä, mitä kansalainen voi tehdä: [Puhemies koputtaa] voi tehdä paljonkin, ja tässä on useita keinoja siihen, miten voidaan yhdessä kaataa EU:n elpymispaketti. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Totean jälleen, että kansanedustajalla on rajaton puheoikeus mutta olemme yhdessä täällä sopineet suosituksista aikarajojen osalta, ja toivoisin niitä kunnioitettavan. — Seuraavaksi edustaja Huru.

3.42 Petri Huru ps: Arvoisa puhemies! Suomen maksamat tulonsiirrot ovat luonnollisesti pois Suomen omasta käytöstä, mutta sen lisäksi ne parantavat huomattavasti kilpailijamaiden asemaa, jolloin Suomen oma asema heikkenee vielä enemmän. Esimerkiksi Espanja saa 70 miljardia suoraa tukea, jolla se muun muassa rakentaa akkuklusteria, joka sopisi kyllä meille Satakuntaankin, jossa jo on akkumateriaalien tuotantoa ja lisää investoidaan. Tämä on selvästi pois meiltä suomalaisilta ja meidän investoinneista. Samoin Espanja korvaa muun muassa matkailuun 11 miljardia. Nämä ovat selkeitä vähennyksiä, jotka eivät ole Suomen käytössä. Samoin koen, että paketin todellinen tarkoitus on poliittisen suopeuden ostamisen ohella myös Euroopan liittovaltio ja sen kehittäminen. Paketin myötä EU:lle tulee ensimmäistä kertaa oikeus alijäämaiseen budjettiin, yhteisen velan ottamiseen, ja samalla paketti toimii valmiina mallina myöhemmin uusille tai jopa pysyville tulonsiirroille. Tällainen suunta ja kehitys kohti velkaunionia ja liittovaltiota tulee pysäyttää.

Arvoisa puhemies! Lisäksi haluan muistuttaa siitä, että EU:n omat toimielimet ovat aina kesään 2020 saakka katsoleet perussopimusten kieltävän unionia rahoittamasta toimintaansa velalla ja unionia ja jäsenmaita ottamasta vastatakseen toisten jäsenmaiden taloudellisista vastuista. Valitettavasti nyt tämä tulkinta on muuttunut. Tulkinta on nimenomaan muuttunut EU:n oman lakimiesarmeijan ”näkemykseksi” siitä, että EU:n omia aikanaan luotuja sääntöjä voidaan nyt rikkoa räikeästi esimerkiksi isompien EU-maiden eduksi. Kyse on tältä osin perussopimusten tulkinnan niin mittavasta muuttamisesta, että se käytännössä vertautuu tilanteeseen, jossa unionille siirrettäisiin toimivaltaa perussopimusmuutoksella. Tällaista radikaalia muutosta ei myöskään voi hyväksyä.

Arvoisa puhemies! Hallituksen esityksessä omien varojen päätöksen hyväksymisestä korostetaan elpymispaketin ainutkertaista luonnetta. Tulee muistaa, että vaikka teknisesti elpymispaketti onkin vain nyt käsillä olevaa tilannetta koskeva ratkaisu, paine vastaavalaaiseen EU:n velalla rahoitettavaan ja myös jäsenmaiden suhdannetilanteita tasoittavaan finanssipoliittiseen toimintaan on tulevaisuudessa kuitenkin merkittävän suuri. Nyt tehtävä

tukijärjestely ja perussopimusten uusi tulkintakäytäntö vaikuttaisivat odotukseen siitä, miten tullaan toimimaan uusissa häiriötilanteissa. Samaten suurta tukea saavat velkaantuneet maat todennäköisesti luottavat vastaavan tuen saatavuuteen myös tulevaisuudessa, mikä vähentää maiden valmiutta toteuttaa niiden talouden- ja velanhoitokykyä parantavia uudistuksia. Tällöin on sekä jatkossa että myös tulevaisuudessa entistä suurempi tarve nyt syntyneen kaltaisiin finanssipoliittisiin siirtoihin jäsenmaiden kesken uusien kriisien kärjistymisen estämiseksi. Näen tämän erittäin huonona taloudenpitona kaiken muun huonouden lisäksi.

Arvoisa puhemies! Lopuksi haluan vielä muistuttaa siitä, että elpymispaketin koko ja kesto tulevat rajoittamaan monien tulevien hallitusten toimintaa, joten kyseessä on merkittävä eduskunnan budjettivallan rajoite. Samaten muistutan siitä, että elpymispaketilla on myös hyvin vähän tekemistä covid-19-kriisin aiheuttaman elvytystarpeen kanssa. Se perustuu 70-prosenttisesti vuosien 2015 ja 2019 väliseen leväperäiseen taloudenhoitoon ja vain 30-prosenttisesti koronan aiheuttamiin vahinkoihin. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Näin. — Ja sitten edustaja Ranne.

3.47 Lulu Ranne ps: Arvoisa rouva puhemies! Euroopan talous oli vuonna 2019 ajautumassa taantumaan. Tilanne huoletti Ranskan presidentti Macronia ja Saksan liittokansleri Merkeliä, koska heidän maidensa pankit olivat luottottaneet Etelä-Euroopan ongelmamaita runsaasti. EU:n jäsenmaat eivät olleet nielaisseet unionin yhteistä budjettia. Mikä neuvoksi? Tilaisuus toimia tuli pian. Euroopan covid-19-epidemia oli ollut toden teolla käynnissä alle kolme kuukautta, kun Macron ja Merkel esittelivät ajatuksen avustusluonteisesta elpymisvälineestä toukokuussa 2020.

Yhtäältä jotain oli keksittävä kansalaisten vakuuttamiseksi EU:sta Euroopan laajuisina toimina. Toisaalta tilaisuus suojella Ranskan ja Saksan etuja ja edistää taloudellista integraatiota oli aivan liian hyvä päästettäväksi käsistä, mutta miten myydä se uppiniskaisille EU-kansalaisille ilman, että populistit hyppivät pöydillä kriittisissä maissa?

Macron ja Merkel keksivät, että komission pitää elvyttää velaksi ja sitoa jäsenmaat velan maksajiksi. Heinäkuussa 2020 elpymisvälineen avustusosioiksi jalostui 390 miljardia. Yhdeksi keskeiseksi avustuksia puoltavaksi argumentiksi valittiin myös se, että avustuksilla torjutaan heikompien maiden velkakriisiä.

Arvoisa rouva puhemies! Puhutaan siis elvytyksestä. Epidemiaa edeltävinä viitenä vuotena Euroopan keskuspankki oli pumpannut markkinoille yli 2 500 miljardia euroa. EU:n jäsenvaltiot olivat velkaantuneet 500 miljardilla ja euroalueen yksityissektori 1 900 miljardilla eurolla. Koska talouselvytys tarkoittaa pyrkimystä lisätä kansantalouden kysyntää, EKP, hallitukset ja yksityissektori olivat juuri pandemiaa edeltävänä aikana elvyttäneet tuhansilla miljardeilla euroilla — laihoihin tuloksiin. Pandemian alkaessa kaikki maat polkaisivat velkakaasun pohjaan. EKP on pumpannut markkinoille yli 3 000 miljardia euroa lisää rahaa ja jatkaa samaa tahtia. EKP:n tase on jo yli 70 prosenttia euroalueen bruttokansantuotteesta.

Nyt vuosi EU:n elpymisvälineen esittelystä ollaan tilanteessa, jossa rokoteohjelmat ovat puremassa ja EU:n jäsenmaissa on käynnistymässä erittäin merkittävä kasvupyrähdys. Kansainvälinen valuuttarahasto ennustaa talouden palautuvan pandemiaa edeltävälle tasolle jopa vuonna 2022. Inflaatio on kiihtymässä muun muassa raaka-ainehintojen nousun myötä. Elpymisväline sen sijaan on edelleen lähtökuopissaan. Kahdeksan maata ei ole vie-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

lä hyväksynyt omien varojen päätöstä. Ellei missään näistä maista tulla järkiinsä, ensimmäiset rahat elpymis- ja palautumistukivälineestä RRF:stä voisivat liikahtaa vuoden kolmannella neljänneksellä.

Luottoluokittaja Fitchin yritysryhmään kuuluva Fitch Solutions on arvioinut EU:n jäsenmaiden kykyä ottaa vastaan avustusrahoja. Etelä-Euroopan maat, etenkin Italia ja Itä-Euroopan maat, ovat olleet hitaita ja tehottomia ottamaan vastaan EU-ohjelmien varoja. Fitchin arvion mukaan tänä vuonna jaettaisiin vain noin kymmenen prosenttia avustuksista ja vuoden 23 loppuun mennessä varoista olisi jaettu vasta alle puolet. Valtaosa rahoista jaettaisiin vuosina 24—26.

Arvoisa rouva puhemies! Fitchin arvion mukaan on epäselvää, kykenevätkö EU:n jäsenmaat ylipäättään tehokkaasti vastaanottamaan, kohdentamaan ja käyttämään lisärahoituksen, kun huomioidaan niiden historialliset vaikeudet prosessoida tavanomaistakaan EU-rahoitusta.

Suhdannepoliittisesti rahoitus osui tarkalleen väärään aikaan. Elvytyksen sijaan se ruokkii jo nousussa olevaa inflaatiota. EKP joutunee lopettamaan määrällisen elvytyksen ja nostamaan korkoja kesken koko kuuden vuoden harjoituksen tehden sen tyhjäksi ja jopa vahingolliseksi. Velkaantuneelle kansalle ja sen ostovoimalle korkojen nousu olisi pahinta, mitä voi tapahtua.

Ja mitä tulee velkakriisin välttämiseen, Italian velka huitelee jossain 2 500 miljardissa ja on pääministeri Draghin toimien seurauksena nousemassa lähes 160 prosenttiin bruttokansantuotteesta. Korkojen nouseminen on varma Italian velkakriisin liipaisin. Suomi tekee itselleen ja koko EU:lle jättipalveluksen, kun se pysäyttää elpymisvälineen etenemisen tässä ja nyt.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Elomaa.

3.53 Ritva Elomaa ps: Arvoisa puhemies! Hallituksen politiikka on ollut monella tapaa ongelmallista suomalaiselle teollisuudelle ja yritystoiminnalle yleensäkin. EU:n elpymispakettia hallitus koettaa värittää niin sanotuksi hyväksi diiliksi. Tämä on äänestäjien harhaanjohtamista, suoremmin sanottuna aliarvioimista. Hallituksen meininki on sitä, että Suomi tekee jatkossakin, mitä EU:sta sanellaan, vaikka ratkaisut olisivat maallemme haitallisia. EU on lipsunut vuosien kuluttua omista alkuperäisistä periaatteistaan, eikä taloudellisten yhteisvastuiden jatkuva kasvattaminen eri verukkeilla edusta sitä linjaa, mikä EU:ssa alun perin vallitsi. Marinin hallitus ei ole tästä vaarallisesta kehityskulusta tippaakaan huolissaan. Ministerit ovat kuorossa mainostaneet niitä miljardeja, jotka Suomi on elpymispaketin kautta saamassa. Sen sijaan jätetään kertomatta, kuinka monta miljardia Suomi maksaa elpymispaketista. Hyvä esimerkki tästä sumutuksesta on maaseudun tuet. Ihmisiä pelotellaan, että jos EU-tukipaketti kaatuu, haihtuvat maaseudun tuet ilmaan. Eikö Suomen hallituksella ole valtaa tukea maaseutua, maanviljelystä ja tilallisia myös omasta budjetistaan? No kyllä on, jos vain tahtoa löytyy. Voisimme elvyttää maaseutuamme itse, niin kuin muitakin toimialoja, mutta sehän ei ole vaihtoehto EU-myönteiselle hallitukselle, jolla on aina piikki auki unionin suuntaan. Nettomaksajana Suomen rooli on maksaa enemmän kuin saada, eli jokainen euro, joka EU:n suunnasta tänne kilahtaa, on omamme.

Perussuomalaisia syytellään aina hallituspuolueiden toimesta maataloustukien vastustajiksi. Tämäkin on täysin tietoista sumuttamista, joka on erityisesti keskustapuolueen tapa toimia ja yrittää huijata äänestäjiä leiriinsä. Perussuomalaiset ovat sitä mieltä, että nykyjär-

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

jestelmässä jokainen EU-tukilantti on tietenkin saatava Suomeen, koska EU:n yhteinen maatalouspolitiikka sitoo tuottajiemme kädet. Ei pelata samoilla säännöillä, sitä me kritisoimme. Jos ajatellaan vaikka eläinten hyvinvointia, niin EU:n sisällä ei pelata samoilla säännöillä, mutta ollaan silti samoilla markkinoilla. Suomi noudattaa hyvin monesta kohdasta eläinten hyvinvoinnin eri vaateita, mutta sitä samaa ei tee kovinkaan moni muu EU-maa. Siitä tulee ongelmia markkinoilla Suomelle.

Kritisoimme EU:n yhteistä elvytys- ja tukipolitiikkaa. Maataloutemme on vuosia ajettu myös massatuotannon suuntaan, koska EU:n myötä maataloustuottajamme kilpailevat samoilla markkinoilla ulkolaisen halpatuotannon kanssa. Samaan aikaan EU:n ympäristötaavoitteet, jotka Marinin hallitus haluaa reilusti ylittää, vaikeuttavat monin tavoin suomalaisten tuottajien ja maaseudun asukkaiden tilannetta. Eli se ei tuo ainoastaan mahdollisuuksia vaan myös ongelmia, koska meidän pitäisi olla ykkösiä ympäristöasioissa. Suomalainen maatalous on kannattavuuden kohdalla aivan niillä rajoilla, joten lisää ongelmia ja taakkaa eivät meidän tuottajat pysty enää kantamaan.

Arvoisa puhemies! Suomen maaseudun tukeminen vaikeista kasvuolosuhteista huolimatta ei ole mikään tärkeä tavoite Euroopan unionille, ei tietenkään niin tärkeä kuin meille Suomelle. Se nähtiin muun muassa linjauksissa, kun maataloustukia leikattiin brexitin seurauksena. Joudumme itse kompensoimaan tukien putoamisen. EU:n vihreä siirtymä on uhka suomalaiselle maaseudulle, se on myös mahdollisuus, mutta suurempi on uhka. Hiilinielujen määrittelyjen kohdalla muun muassa metsien osalta EU aiheuttaa mustan pilven Suomen ylle. Miten EU tulee huomioimaan metsien merkityksen hiilinieluna? Tämä on valtava kysymys. Tämä on elintärkeä Suomelle. Kyllä meidän on vihdoinkin ja viimein valtion otettava enemmän vastuuta myös omista asioistamme niin maanviljelyn kuin kaiken muunkin suhteen. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Arvoisat edustajat! Tässä kohtaa tämä istunto keskeytetään. Tätä istuntoa jatketaan kello 4.15.

Asian käsittely keskeytettiin kello 3.59.

Asian käsittelyä jatkettiin kello 4.18.

Puhemies Anu Vehviläinen: Jatketaan istuntoa. Nyt jatkamme kello 3.59 keskeytettyä istuntoa ja päiväjärjestyksen 3. asian käsittelyä. — Edustaja Koponen, Ari.

4.18 Ari Koponen ps: Arvoisa puhemies! Perussuomalaiset vastustavat elpymisrahaston perustamista, Suomen osallistumista elpymisrahastoon, elpymisrahaston kytkemistä EU:n 2021—2027 budjettikauteen ja omien varojen järjestelmän suuntaamista kohti EU-veropohjaisuutta. Vastustamme myös tulonsiirto- ja eurokriisipaketin naamiomista koronaelpvytyspaketiksi.

On väärin ensin hyväksyä kestävä kasvun ohjelma, sen jälkeen omien varojen päätös ja lopulta, jos aikaa ja mielenkiintoa jää, pohtia Euroopan unionin tulevaisuutta ja Suomen kantaa vaihtoehtoihin kehityslinjoihin. Periaatteellinen keskustelu liittovaltiokehityksestä pitäisi käydä ensin, sen jälkeen arvioida elpymispaketin mielekkyys, sen jälkeen miettiä

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

paketin rahoitus ja vasta lopuksi pohtia, mihin varoja voitaisiin kohdentaa. Valitun käsittelyjärjestyksen tavoitteena on todennäköisesti ollut saada paketti helpommin hyväksyttyä kansallisella tasolla. Kun on ensin päätetty, miten rahat jaetaan, on ollut helpompi saada nettomaksajamaidenkin parlamentit hyväksymään esitys. Työjärjestys on ollut täysin väärä.

Esitykseen liittyvää elpymiskokonaisuutta on hallituksen puolelta kutsuttu poikkeukselliseksi, määräaikaiseksi ja kertaluontoiseksi. EU:ssa ylivelkaisten maiden tai yritysten tukemisessa muiden maiden myöntämällä tai takaamalla luotoilla ja suorilla tulonsiirroilla ei ole mitään uutta tai poikkeuksellista. Perussuomalaisten tulkinnan mukaan esitys on eurokriisitukipaketti. Koska paketti on jo tässä kokoonpanossa voimassa aina vuoteen 2058 asti, sen kutsuminen määräaikaiseksi venyttää käsitettä hyvinkin rajusti. Jo nyt siis tiedämme, että paketti on riesanamme vuosikymmenien ajan ja että sen yhteydessä tehdyt päätökset uusista omista varoista sekä myöhemmin lainojen rullaaminen uusiksi lainoiksi elävät pitkään.

Valiokunnan lausuntokin toteaa, että elpymisrahasto merkitsee pitkän aikavälin muutosta. Tarkkarajaisuuden osalta olisi myös syytä miettiä tehtyjen päätösten epäsuoria seuraamuksia. Vaikka voidaan esittää, että esityksessä Suomen vastuulle on asetettu selkeä maksimi, silloin jätetään huomioimatta epäsuorat vaikutukset, se, kasvattaako järjestely moraalikatoa ja siten uusia ongelmia ja uusien kriisipakettien tarvetta.

Keskustelu ja asian käsittely keskeytettiin.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työterveyshuoltolain 3 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 259/2020 vp

Valiokunnan mietintö StVM 10/2021 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Anu Vehviläinen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö StVM 10/2021 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä. — Yleiskeskustelu, edustaja Reijonen poissa.

Yleiskeskustelua ei syntynyt.

Asian käsittely keskeytettiin.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 29/2021 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 13/2021 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle tänään 12.5.2021 kello 14.00 pidettävään täysistuntoon.

Pöytäkirja PTK 55/2021 vp

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi väliaikaisista toimista rangaistusten täytäntöönpanossa ja tutkintavankeuden toimeenpanossa covid-19-epidemian johdosta

Hallituksen esitys HE 44/2021 vp

Valiokunnan mietintö LaVM 4/2021 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle tänään 12.5.2021 kello 14.00 pidettävään täysistuntoon.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle kansainväliseen siviili-ilmailuun liittyvien laittomien tekojen ehkäisemisestä tehdyn yleissopimuksen, ilma-alusten laittoman haltuunoton ehkäisemisestä tehtyä yleissopimusta täydentävän pöytäkirjan sekä rikoksista ja eräistä muista teoista ilma-aluksissa tehdyn yleissopimuksen muuttamisesta tehdyn pöytäkirjan hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi sekä laiksi rikoslain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 232/2020 vp

Valiokunnan mietintö LaVM 5/2021 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle tänään 12.5.2021 kello 14.00 pidettävään täysistuntoon.

8. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on keskiviikkona 12.5.2021 klo 14.00. Täysistunto lopetettiin klo 4.24.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Timo Tuovinen